

รายงานความก้าวหน้า งวด 2

(ระหว่างเดือนกันยายน 2556 – เดือนมีนาคม 2559)

โครงการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิต
ผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรงหนามแดง
อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

คณะผู้วิจัย

1. นายชัยวัฒน์	อมศิริ	หัวหน้าทีมวิจัย	11. นางนิภา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย
2. นายเมธาวิ	แว่นทอง	ทีมวิจัย	12. นางสาวกัญญภัทร	อยู่ม่วง	ทีมวิจัย
3. นายอรรถวุฒิ	กุลหอม	ทีมวิจัย	13. นางสาววิวรรณ	ดวงแข	ทีมวิจัย
4. นายนิพัตร	อมศิริ	ทีมวิจัย	14. นายเทียนเทพ	เถื่อนบุญ	ทีมวิจัย
5. นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	ทีมวิจัย	15. นายสุภัทรชัย	สมัคบุตร	ทีมวิจัย
6. นายนิพนธ์	อมศิริ	ทีมวิจัย	16. นายจักรเพชร	เทียนชัย	ทีมวิจัย
7. นางพจนา	วิเชียรฉาย	ทีมวิจัย	17. นางนันทวดี	เทียนชัย	ทีมวิจัย
8. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	ทีมวิจัย	18. ว่าที่ร้อยตรีธีรชัย	เขียวสะอาด	ทีมวิจัย
9. นายมนัส	บัวหลวง	ทีมวิจัย	19. นางสาวชฎาทอง	สุขสำราญ	ทีมวิจัย
10. นางสาวสริตา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย	20. เด็กหญิงศลิษา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

รายงานความก้าวหน้า งวด 2

(ระหว่างเดือนกันยายน 2556 – เดือนมีนาคม 2559)

โครงการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิต
ผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรภานามแดง
อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

คณะผู้วิจัย

1. นายชัยวัฒน์	อมศิริ	หัวหน้าทีมวิจัย	11. นางนิภา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย
2. นายเมธาวิ	แว่นทอง	ทีมวิจัย	12. นางสาวกัญญภัทร	อยู่ม่วง	ทีมวิจัย
3. นายอรธฤดี	กุลหอม	ทีมวิจัย	13. นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	ทีมวิจัย
4. นายนิพัตร	อมศิริ	ทีมวิจัย	14. นายเทียนเทพ	เถื่อนบุญ	ทีมวิจัย
5. นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	ทีมวิจัย	15. นายสุภัทรชัย	สมัคบุตร	ทีมวิจัย
6. นายนิพนธ์	อมศิริ	ทีมวิจัย	16. นายจักรเพชร	เทียนชัย	ทีมวิจัย
7. นางพจนา	วิเชียรฉาย	ทีมวิจัย	17. นางนันทวดี	เทียนชัย	ทีมวิจัย
8. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	ทีมวิจัย	18. ว่าที่ร้อยตรีธีรชัย	เขียวสะอาด	ทีมวิจัย
9. นายมนัส	บัวหลวง	ทีมวิจัย	19. นางสาวชฎาทอง	สุขสำราญ	ทีมวิจัย
10. นางสาวสรีตา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย	20. เด็กหญิงศลิษา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

สารบัญปรับแก้ไขตั้งแต่บทที่ 3

บทที่ 1	ความเป็นมา	หน้า
1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2	คำถามการวิจัย	2
1.3	วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	2
1.4	วิธีการดำเนินการวิจัย	2
1.5	พื้นที่ศึกษาวิจัย	3
1.6	ระยะเวลาการดำเนินงานวิจัย	3
1.7	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.8	ทีมงานวิจัย	4
1.9	ทีมที่ปรึกษา	4
บทที่ 2	บริบทชุมชนตำบลแพรกหนามแดง	5
บทที่ 3	ขั้นตอนการดำเนินงาน	
3.1	กระบวนการดำเนินงาน	12
3.2	แผนการดำเนินงาน (20 มีนาคม – 19 กันยายน 2559)	12
บทที่ 4	ผลการวิจัย	
4.1	สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในชุมชนตำบลแพรกหนามแดงตั้งแต่อดีต - ปัจจุบัน	31
4.2	กิจกรรมของเด็กและเยาวชนในตำบลแพรกหนามแดงตั้งแต่อดีต - ปัจจุบัน	34
4.3	ปัจจัยเงื่อนไขในการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชน ตำบลแพรกหนามแดงตั้งแต่อดีต - ปัจจุบัน	38
4.4	กระบวนการและแนวทางการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชน ผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์	39
4.5	รูปแบบการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรม ที่สร้างสรรค์	42
บทที่ 5	สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
5.1	สรุปผลวิจัย	44
5.2	บทเรียนการวิจัย	45
5.3	ปัญหาการวิจัย	51
5.4	ข้อเสนอแนะต่อชุมชน นโยบาย และการวิจัยในอนาคต	51

ภาคผนวก

ก. สรุปรายงานการประชุม	53
ข. รูปภาพกิจกรรมของโครงการ	174

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตำบลแพรกหนามแดง ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ห่างจากอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ประมาณ 20 กิโลเมตร มีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 6 หมู่บ้าน มีประชากรประมาณ 3,600 คน โดยเป็นเด็กและเยาวชน แยกตามช่วงอายุที่คือ อานุระหว่าง 12 - 14 ปี เป็นเพศชาย 46 คน เพศหญิง 59 รวม 105 คน อายุระหว่าง 15 - 17 ปี เป็นเพศชาย 60 คน เพศหญิง 48 รวม 108 คน อายุระหว่าง 18-25 ปี เป็นเพศชาย 159 คน เพศหญิง 135 รวม 294 คน (ข้อมูลจาก จปฐ. ตำบลแพรกหนามแดง ปี 2555) อาชีพส่วนใหญ่ในตำบลแพรกหนามแดงจะเชื่อมโยงกับสายน้ำเพราะมีลำคลองประมาณ 36 สาย และมีการแบ่งแยกน้ำจืดและน้ำเค็มที่ชัดเจน ประชาชนส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพ เลี้ยงกุ้งทะเลธรรมชาติ เลี้ยงปลาสด ปลุกข้าวปลอดสาร ทำสวนผักและรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม ส่งผลให้วิถีชีวิตของคนในตำบลแพรกหนามแดงซึ่งในอดีตคนในตำบลแพรกหนามแดงยึดถือสายน้ำเป็นหลักในการประกอบอาชีพปัจจุบันกิจกรรมในการประกอบอาชีพเริ่มปรับเปลี่ยนไป อีกทั้งยังมีถนนพระราม 2 ที่เป็นถนนสายหลักในการเดินทางสู่ภาคใต้ ตัดผ่ากลางตำบลจึงมีประชาชนและนักท่องเที่ยวเดินทางผ่านตำบลแพรกหนามแดงจำนวนมาก

ที่ผ่านมาชุมชนแพรกหนามแดง ได้รับทุนสนับสนุนจาก สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ดำเนินงานเรื่อง “รูปแบบการจัดการน้ำในลำคลองตำบลแพรกหนามแดง” โดยมีนายปัญญา โตทอง เป็นหัวหน้าโครงการ และ เรื่อง “แนวทางการสร้างกระบวนการจัดสวัสดิการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนตำบลแพรกหนามแดง” โดยมีนายสมบูรณ์ แดงอรุณ เป็นหัวหน้าโครงการ ซึ่งโครงการวิจัยทั้ง 2 นี้เกิดผลสำเร็จต่อการพัฒนาตัวทีมวิจัยที่เป็นชาวบ้านในเรื่องของวิถีคิดและกระบวนการทำงาน จนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชน เช่น การจัดการทรัพยากรในชุมชน การจัดสวัสดิการในชุมชนในรูปแบบต่างๆ และในช่วงการเก็บข้อมูลของแต่ละโครงการได้จัดกิจกรรมผ่านเด็กและเยาวชนในตำบลแพรกหนามแดงให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูล และเกิดกระบวนการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชน ทำให้พบว่าการทำหน้าที่นำเด็กและเยาวชนในตำบลแพรกหนามแดงมามีส่วนร่วมในการเรียนรู้เรื่องต่างๆ ในชุมชน ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแต่ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินกิจกรรม ขาดกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ทำกิจกรรมอย่างจริงจัง ขาดระบบการทำงานด้านเด็กและเยาวชน เยาวชนจึงไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจน จนทำให้เกิดผลกระทบต่างๆ ในชุมชนมากมาย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เรียกว่า “วัยรุ่นเด็กแว้น” ที่อยู่ในชุมชนยังติดค่านิยมการลอกเลียนแบบ ติดเพื่อน มีการแข่งกันใช้ของแบรนด์เนม มีการลองเสพยาเสพติดในโรงเรียน นอกจากการเรียนกลางคัน ฯลฯ สถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนในชุมชน ทวีความรุนแรงสูงมากขึ้นเกือบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาและพฤติกรรมเบี่ยงเบน มีค่านิยมแบบบริโภคนิยมอย่างฟุ่มเฟือย รักสวยรักงามตลอดเวลา การทะเลาะวิวาท ติดยาเสพติด การเสพยาในทางที่ผิด สู้ลามกอนาจาร ติดเกม ฯลฯ รวมถึงปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่ง ที่มีแนวโน้มรุนแรงและหนักหน่วง โดยครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมทางด้านลบออกมา

ภายใต้สถานการณ์ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ได้สอดคล้องกับรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดสมุทรสงคราม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ที่พบว่า จังหวัดที่มีอัตราการคลอดบุตรของมารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี อยู่ในเกณฑ์ปกติ มีเพียง 5 จังหวัด ได้แก่ ภูเก็ต กรุงเทพมหานคร ยะลา นราธิวาส และปัตตานี ตามลำดับ และจังหวัดที่มีสถานการณ์รุนแรงโดยมีอัตราการคลอดบุตรของมารดาวัยรุ่นสูงเกินกว่าร้อยละ 20 ได้แก่ จังหวัดสมุทรสงคราม กำแพงเพชร ตาก และอุทัยธานี ซึ่งในอนาคตการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีทางการสื่อสารจะพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง การรู้ไม่เท่าทันสื่อหรือการใช้สื่อในทางที่ผิดก็จะส่งผลต่อเด็กและเยาวชนในระดับจังหวัดและจะกระจายสู่ในชุมชนต่างๆ จนทำให้เด็กและเยาวชนที่อยู่ในชุมชนที่ขาดภูมิคุ้มกันในการบริโภคสื่อและมีการเลียนแบบพฤติกรรมจนนำไปสู่ปัญหาดังกล่าว

ดังนั้น จากสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนในชุมชนที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น ปัญหาต่างๆ จะซับซ้อนมากขึ้นในสังคมข้างหน้าและจะรุนแรงเพิ่มขึ้น เด็กในชุมชนจะขาดความเข้าใจในการปรับตัวอยู่กับสังคมปัจจุบันและขาดพื้นที่ในการ

แสดงออกในสิ่งที่ดี อาจจะนำมาสู่การรวมกลุ่มในการแสดงออกในสิ่งที่ผิด การทะเลาะวิวาทและปัญหาเสพติดที่ระบาดในชุมชน การตั้งครุฑที่ไม่พร้อม อนาคตของชุมชนท้องถิ่นจะเป็นอย่างไร หากเด็กในชุมชนขาดการพัฒนาศักยภาพและการพัฒนาทักษะชีวิตอย่างเป็นระบบ จากบทเรียนการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ผ่านมาของชุมชนแพรกหนามแดง โดยใช้กระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม เน้นกลุ่มคนที่เอาจริง เอาจัง ทางแกนนำชุมชน/เด็กและเยาวชนในตำบลแพรกหนามแดงจึงอยากที่จะค้นหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมต่อกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกหนามแดง เพื่อที่จะพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนในชุมชนให้มีกระบวนการคิดและการจัดการตนเองในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นระบบและมีส่วนร่วมกับชุมชน อีกทั้งกระบวนการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นยังช่วยให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่จะเกิดขึ้นและสามารถวางแผนจัดการและควบคุมการเปลี่ยนแปลงกลุ่มเด็กและเยาวชนในชุมชน รวมถึงการพัฒนากระบวนการติดตามและป้องกันผลกระทบทางสังคมที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

1.2 คำถามการวิจัย

การพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลสภาพวิถีชีวิตการเปลี่ยนแปลงในชุมชนและกิจกรรมของเด็กและเยาวชนตั้งแต่อดีต - ปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาแนวคิด บทเรียนและปัจจัย เงื่อนไขในการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนตั้งแต่อดีต - ปัจจุบัน
3. เพื่อค้นหารูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมต่อกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกหนามแดง

1.4 วิธีการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 (เดือนที่ 1 - 6)

1. เวทีสร้างความเข้าใจในชุมชน
2. ประชุมทีมวิจัย
3. จัดอบรมทีมวิจัยเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์
4. เก็บข้อมูลวิถีชีวิต สภาพสังคม ชุมชน จากอดีตถึงปัจจุบัน
5. สืบค้นกิจกรรมเด็กและศักยภาพเด็กในชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
6. เก็บข้อมูลการพัฒนาศักยภาพเด็กที่ผ่านมาในชุมชน
7. เก็บข้อมูลสถานการณ์การพัฒนาศักยภาพเด็กในแต่ละกิจกรรม
8. จัดทำรายงานความก้าวหน้า

ระยะที่ 2 (เดือนที่ 7 - 12)

1. ศึกษาและเรียนรู้ประสบการณ์การพัฒนาศักยภาพเด็กในพื้นที่อื่นๆ
2. จัดเวทีวิเคราะห์ข้อมูลและจัดหมวดหมู่ข้อมูล
3. สรุปบทเรียนการดำเนินงาน
4. จัดทำรายงานความก้าวหน้า

ระยะที่ 3 (เดือนที่ 13 – 20)

1. จัดเวทีใหญ่นำเสนอผลการศึกษาในชุมชน
2. ทดลองปฏิบัติการกิจกรรมตามแนวทางในการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เหมาะสม
3. เก็บข้อมูลจากการปฏิบัติงานและสรุปผลวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมต่อกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กในชุมชน
4. เวทีนำเสนอผลการวิจัยสู่สาธารณะ
5. จัดทำรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

1.5 พื้นที่ศึกษาวิจัย

ชุมชนตำบลแพรกหนามแดง อำเภอมโนรมย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 6 หมู่บ้าน

1.6 ระยะเวลาการดำเนินงานวิจัย

ระยะเวลา 20 เดือน ตั้งแต่ 20 กันยายน 2556 ถึง 19 พฤษภาคม 2558

1.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้นักวิจัยชุมชนอย่างน้อย 7 คน
2. ได้ข้อมูลสภาพวิถีชีวิต การเปลี่ยนแปลงในชุมชนและกิจกรรมของเด็กและเยาวชนตั้งแต่อดีต - ปัจจุบัน
3. ได้ข้อมูลบทเรียนและปัจจัย เงื่อนไขในการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนตั้งแต่อดีต - ปัจจุบัน
4. ได้รูปแบบการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน

1.8 ทีมงานวิจัย

1. นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	หัวหน้าโครงการวิจัย
2. นายเมธาวี	แว่นทอง	ทีมวิจัย
3. นายอรรถวุฒิ	กุลหอม	ทีมวิจัย
4. นายนิพัทธ์	อมศิริ	ทีมวิจัย
5. นายบุญชอบ	พวงสำราญ	ทีมวิจัย
6. นายนิพนธ์	อมศิริ	ทีมวิจัย
7. นางพจนา	วิเชียรฉาย	ทีมวิจัย
8. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	ทีมวิจัย
9. นายมนัส	บัวหลวง	ทีมวิจัย
10. นางสาวสรिता	บัวจันทร์	ทีมวิจัย
11. นางนิภา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย
12. นางสาวกัญญภัทร	อยู่ม่วง	ทีมวิจัย
13. นายเทียนเทพ	เถื่อนบุญ	ทีมวิจัย
14. นายสุภัทรชัย	สมัคบุตร	ทีมวิจัย
15. นายจักรเพชร	เทียนชัย	ทีมวิจัย
16. นางนันทวดี	เทียนชัย	ทีมวิจัย

17. ว่าที่ร้อยตรีธีรชัย	เชี่ยวชาญ	ทีมวิจัย
18. นางสาวชฎาทอง	สุขสำราญ	ทีมวิจัย
19. เด็กหญิงศลิษา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย

องค์กรร่วม

1. สภาเด็กและเยาวชนตำบลแพรกหนามแดง
2. วิทยาลัยการอาชีพอัมพวา ตำบลแพรกหนามแดง อำเภอดำรงวิทยารัษฎา จังหวัดสมุทรสงคราม
3. โรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ ตำบลแพรกหนามแดง อำเภอดำรงวิทยารัษฎา จังหวัดสมุทรสงคราม
4. กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และสวัสดิการชุมชนตำบลแพรกหนามแดง
5. สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ตำบลแพรกหนามแดง อำเภอดำรงวิทยารัษฎา จังหวัดสมุทรสงคราม

1.9 ทีมที่ปรึกษา

1. นายปัญญา โตทอง	ประธานกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และสวัสดิการชุมชนตำบลแพรกหนามแดง
2. นายละม่อม ระย้าอินทร์	อดีตกำนันตำบลแพรกหนามแดง
3. นายวุฒิเกียรติ ปั่นทองคำ	ประธานสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ตำบลแพรกหนามแดง

บทที่ 2

บริบทชุมชนตำบลแพรกหนามแดง

สมุทรสงครามเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลอ่าวไทยด้านตะวันตก มีสภาพเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำแม่กลองไหลผ่านทั้ง 3 อำเภอ คือ อำเภอบางคนที อำเภออัมพวา และอำเภอเมืองสมุทรสงคราม อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามทางหลวงหมายเลข 35 ประมาณ 65 กิโลเมตร เป็นจังหวัดที่ถือว่าเล็กที่สุดในประเทศไทย เพราะมีพื้นที่ประมาณ 260,441.87 ไร่ หรือ 416.707 ตารางกิโลเมตร อาณาเขตติดต่อกับด้านทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสมุทรสาคร มีลำคลองดอนมะโนราและรางห้าคำลิ่งในเขตอำเภอบางคนทีและอำเภอเมืองเป็นแนวแบ่งเขต ทางทิศใต้ติดทะเลอ่าวไทยบริเวณปากแม่น้ำแม่กลองและจังหวัดเพชรบุรี ทางด้านทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาครที่คลองพรมแดนเขตอำเภอเมือง และทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดราชบุรีและจังหวัดเพชรบุรี โดยมีลำคลองวัดประดู่เป็นแนวแบ่งเขตโดยจังหวัดสมุทรสงคราม มีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ 33 ตำบล และ 5 เทศบาล

ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็นที่ราบต่ำทั้งที่ราบชายฝั่งทะเลน้ำท่วมถึงและที่ราบน้ำทะเลเคยท่วมถึง ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์จากการทับถมของดินตะกอนที่พัดพามาจากกลุ่มน้ำตอนบน ตะกอนน้ำทะเล รวมทั้งผืนป่าโกงกาง ป่าแสม ตลอดจนชายฝั่งทะเลและจากป่าบริเวณฝั่งแม่น้ำ ไม่มีภูเขาหรือเกาะ สามารถแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน คือ พื้นที่ทางฝั่งด้านตะวันออกและด้านตะวันตกของแม่น้ำแม่กลอง โดยพื้นที่ทางฝั่งตะวันออกจะสูงกว่าฝั่งตะวันตกเล็กน้อย มีระดับพื้นที่สูงสุดประมาณ 9 เมตร และ 6 เมตร ตามลำดับ ภายใต้พื้นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำแม่กลองเป็นเส้นเลือดใหญ่ไหลผ่านทั้งพื้นที่ 3 อำเภอของจังหวัดสมุทรสงครามในแนวเหนือ-ใต้ รวมระยะทางยาวประมาณ 25 กิโลเมตร และมีลำคลองน้อยใหญ่อีกประมาณ 356 คลอง ที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำแม่กลอง รวมทั้งมีแพรก ลำราง ลำกระโดงอีกนับพันที่ขุดเชื่อมต่อกันเป็นโครงข่าย พื้นที่ลุ่มตอนล่างทั้งหมด ซึ่งลำคลองเหล่านี้มีหน้าที่ระบายน้ำระหว่างพื้นที่ส่วนบนกับฝั่งทะเลอ่าวไทยร่วมด้วย ลำคลองที่สำคัญได้แก่ คลองวัดประดู่ คลองดำเนินสะดวก คลองบางน้อย คลองอัมพวา คลองปลายโพรงพาง เป็นต้น

บริเวณชายฝั่งจังหวัดสมุทรสงครามมีการขึ้นลงของน้ำทะเลวันละ 2 ครั้ง จากอิทธิพลดังกล่าวทำให้เป็นเมืองสามน้ำ คือ เขตน้ำเค็มเป็นพื้นที่ชายฝั่งทะเลประมาณ 3 กิโลเมตร ในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม เขตน้ำกร่อยอยู่ถัดจากพื้นที่น้ำเค็มเข้ามาประมาณ 3 กิโลเมตร ในพื้นที่อำเภออัมพวาตอนล่างและอำเภอเมืองสมุทรสงครามตอนบน เขตน้ำจืดในพื้นที่อำเภออัมพวาตอนบนและอำเภอบางคนทีทั้งอำเภอ สภาพน้ำมีการเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลาการเกิดน้ำขึ้น-น้ำลงของแต่ละวันตามอิทธิพลของดวงจันทร์

รูปภาพที่ 1 แสดงแผนที่จังหวัดสมุทรสงคราม

ตำบลแพรกหนามแดงตั้งอยู่ในอำเภออัมพวา อยู่ห่างจากตัวอำเภออัมพวาและอำเภอเมืองสมุทรสงคราม 26 กิโลเมตร และ 16 กิโลเมตร ตามลำดับ มีพื้นที่ทั้งหมด 21,138 ไร่ หรือคิดเป็นพื้นที่ 36.23 ตารางกิโลเมตร มีประชากรทั้งสิ้น 4,433 คน ตำบลแพรกหนามแดงมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่อื่น ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลวัดประดู่และตำบลปลายโพงพาง
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลยี่สารอำเภออัมพวา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลยี่สารอำเภออัมพวา
ทางทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลวันดาวอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี และตำบลห้วยโรง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

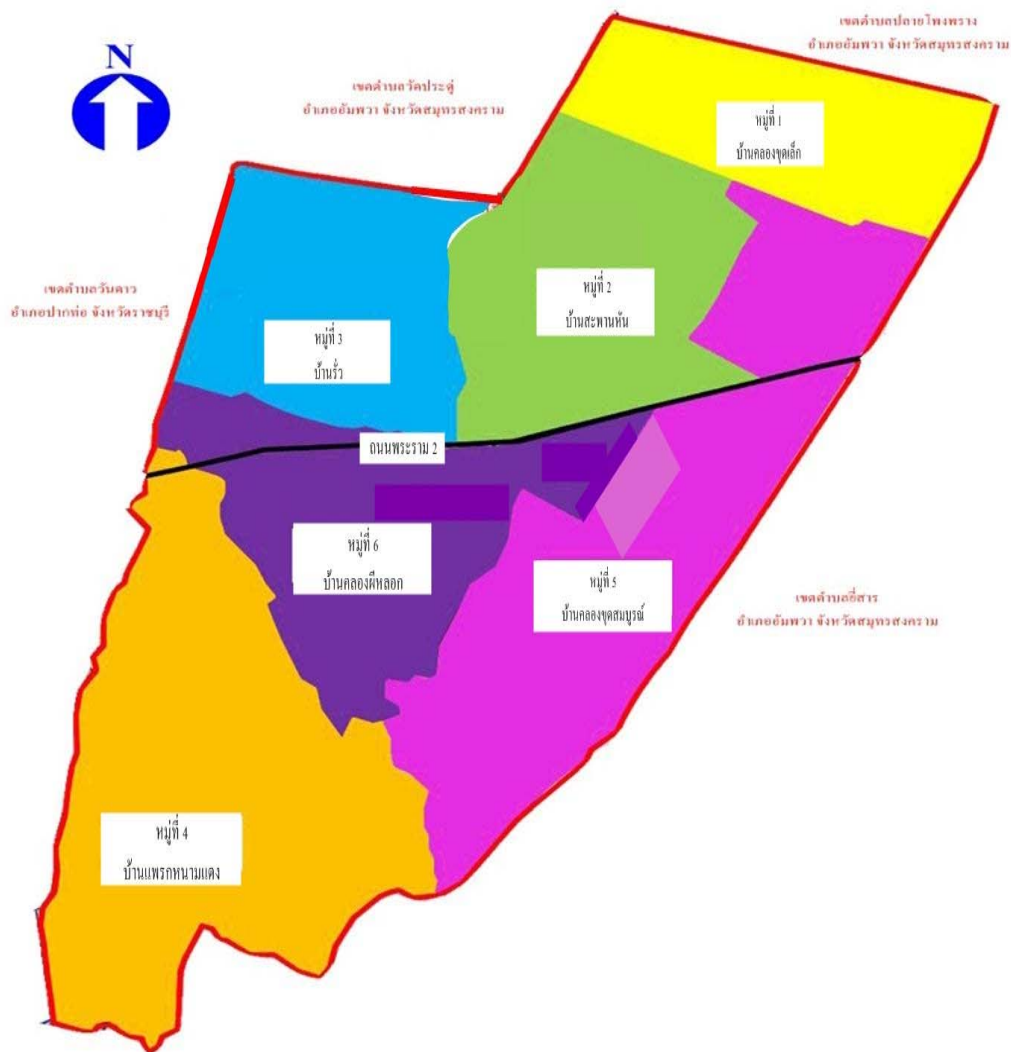
คำว่า “แพรกหนามแดง” นั้นจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุพบว่าแพรกหนามแดงนั้น หมายถึงลำน้ำเช่นลำราง ลำประโดง ลำแพรก ลำคลอง ส่วนคำว่าแพรกหนามแดงนั้นน่าจะมาจากน้ำในลำแพรกนั้นเป็นสีแดงหรือในลำแพรกนั้นมีต้นหนามแดงขึ้นมา ก็เป็นได้ทั้งสองแนวทางและแต่เดิมในอดีตตำบลแพรกหนามแดงและตำบลยี่สารเป็นตำบลเดียวกัน ชื่อว่าตำบลยี่สาร-แพรกหนามแดง จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์พบว่าชุมชนยี่สารหลังจากที่มีการอยู่อาศัยในระยะแรกแบบเบาบางแล้ว การอยู่อาศัยที่มีความหนาแน่นหลากหลายและรุ่งเรืองสูงสุดน่าจะอยู่ในช่วงต่อมา ประมาณปี พ.ศ.1900-พ.ศ.2200 จากการพัฒนาโดยรอบๆ บริเวณของตำบลแพรกหนามแดงนั้นจะพบว่าวัดวังมะนาวได้สร้างและได้รับวิสุงคามสีมาในปี พ.ศ.2365 หรือเมื่อ 187 ปีมาแล้ว วัดห้วยโรงได้รับวิสุงคามสีมาในปี พ.ศ.2462 หรือเมื่อ 90 ปีมาแล้ว ทางรถไฟสายกรุงเทพฯ- เพชรบุรี

ก่อสร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ.2446 หรือเมื่อ 106 ปีมาแล้ว และวัดพระสุธีวงศ์หรือวัดคริสต์ ในคลองขุดกำนันสมบูรณ์ได้ก่อสร้างเมื่อปีค.ศ.1835 หรือปี พ.ศ.2468เมื่อประมาณ 85 ปีมาแล้ว และวัดเจริญรัตนารามของเราได้ก่อตั้งมาในปีพ.ศ. 2472 หรือเมื่อ 85 ปีมาแล้ว

พื้นที่ตั้งของตำบลแพรกหนามแดง ในอดีตนั้นเคยเป็นพื้นที่ทะเลตมมาก่อน และชายทะเลนั้นพบว่าอยู่ที่ประมาณหัวเขาจีน-เขาอีโก้ และเมืองคูบัวตัวเขายี่สารและเขาตะเคราเป็นเกาะเล็กๆอยู่ชายฝั่งทะเล ตามหลักฐานทางโบราณคดีการตั้งถิ่นฐานของคนโบราณ บริเวณรอบพื้นที่ตำบลแพรกหนามแดงมีคนหลายภาษาและหลายเชื้อชาติมาก ที่มาตั้งถิ่นฐานอยู่ เช่นคนจีนจะพบว่าอพยพมาก็จะตั้งถิ่นฐานอยู่ตามเมืองปากแม่น้ำหรือตามแนวชายทะเล เช่นชุมชนตำบลบางตะบูน ชุมชนเขายี่สาร ชุมชนคลองโคนและปากแม่น้ำแม่กลอง ส่วนชุมชนชาวมอญก็พบได้ในชุมชนคลองมอปลัดและชุมชนบางจะเกร็ง ส่วนชุมชนเขาย้อยและชุมชนหัวเขาจีนก็จะพบว่าเป็นชุมชนลาวโซ่งหรือไทยทรงดำ และทางแถบอำเภอปากท่อก็จะพบว่ามีชุมชนเขมรลาวเดิมหรือเขมรไทยเดิม

ในอดีตตำบลแพรกหนามแดงนั้นเป็นเส้นทางเดินทางผ่าน ของชุมชนตำบลบางตะบูนและชุมชนเขายี่สารชาวบ้านก็นำเอาอาหารทะเลไปแลกเปลี่ยนกันกับข้าวสารและอาหารป่า กับชุมชนหัวเขาจีน-เขาอีโก้และชุมชนปากท่อ ลำคลองที่ชาวบ้านใช้ในอดีตคือคลองขุดยี่สารเก่า คลองแพรกหนามแดง คลองผีหลอก คลองห้วยโรง เป็นต้น

จากการที่ตำบลแพรกหนามแดงมีลำคลองที่เชื่อมโยงกันถึง 36 ลำคลองชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพที่พึ่งพากับสายน้ำเหล่านั้น คือ เลี้ยงปลา 30% เลี้ยงกุ้ง 20% ทำนาข้าว 20% ทำสวนผัก 20% นอกจากนั้นเป็นอาชีพอื่นๆ เช่น รับจ้างโรงงานอุตสาหกรรม ค้าขาย ข้าราชการ เป็นต้นอีก 10% ในอดีตอยู่ในเขตการปกครองรวมกับตำบลยี่สาร และต่อมาได้แยกมาตั้งเป็นตำบลแพรกหนามแดง เมื่อประมาณ 50 กว่าปี สภาพพื้นที่ของตำบลแพรกหนามแดงเป็นที่ราบลุ่มดินเหนียว มีความลาดเอียงโดยทางด้านทิศตะวันตกจะสูงกว่าทางทิศตะวันออก เนื่องจากตำบลแพรกหนามแดงอยู่ห่างจากเทือกเขาตะนาวศรีประมาณ 20 กิโลเมตร นอกจากนี้เนื่องจากในพื้นที่ตำบลแพรกหนามแดงมีลำคลองถึง 36 คลอง จึงทำให้น้ำในลำคลองต่างๆ สะอาดและไหลเวียนขึ้นลงตลอดทั้งปี ในหน้าฝนจะมีน้ำหลากที่ได้พัดพาเอาปุ๋ยธรรมชาติมาด้วยทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ ชาวบ้านส่วนใหญ่มักตั้งบ้านเรือนอยู่ริมฝั่งคลองและอาศัยน้ำในคลองเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคเป็นหลัก ในด้านการประกอบอาชีพของชุมชนแพรกหนามแดงในอดีตพึ่งพาธรรมชาติเป็นหลักโดยส่วนใหญ่จะทำนาปีและทำสวนมะพร้าว โดยในช่วงฤดูฝนที่มีน้ำจืดปริมาณมากชาวบ้านก็จะทำนาข้าว ในช่วงฤดูแล้งปริมาณน้ำจืดมีน้อยชาวบ้านก็จะหยุดการทำนา บางส่วนก็มีการปลูกมะพร้าวร่วมกับการทำนาในร่องสวนด้วย ส่วนในปัจจุบันอาชีพของชาวบ้านในชุมชนได้เปลี่ยนแปลงจากในอดีตตามสภาพการจัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นสองส่วนคือ ในส่วนที่เป็นพื้นที่น้ำจืด ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพ การทำนา การเลี้ยงปลาสด สวนมะพร้าว ปลูกผัก ในพื้นที่น้ำเค็มอาชีพของชาวบ้านส่วนใหญ่คือ การเลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา ธรรมชาติโดยอาศัยน้ำจากลำคลองธรรมชาติเป็นหลัก

รูปภาพที่ 2 แผนที่แสดงหมู่บ้านในตำบลแพรกหนามแดงแบ่งตามหมู่บ้าน

ชุมชนแพรกหนามแดง ประกอบด้วย 6 หมู่บ้าน ในอดีตมีการทำนาจำนวนมากในพื้นที่ชุมชนแพรกหนามแดง ในช่วงปี พ.ศ.2516 ได้มีการก่อสร้างถนนธนบุรี-ปากท่อ (ถนนพระราม 2) ถนนได้ตัดแบ่งตำบลแพรกหนามแดง ออกเป็นสองฝั่ง พื้นที่ทางทิศใต้ตอนที่ใกล้กับทะเลจึงมีสภาพเป็นน้ำเค็มเพิ่มขึ้น เนื่องจากถนนเป็นตัวสกัดกั้นการไหลของน้ำให้ขึ้นไปอีกด้านหนึ่งน้อยลง ในทางกลับกันน้ำจืดจากทางด้านตรงข้ามก็ไม่สามารถไหลลงมาผลักดันน้ำเค็มหรือเจือจางความเค็มลง พร้อมกันนั้นในปี 2519 ได้เกิดภาวะฝนแล้งขึ้น และทวีความรุนแรงในปี 2522-2533 ทำให้น้ำเค็มหนุนสูงเข้ามาในลำคลองของตำบลแพรกหนามแดงไปจนถึงอำเภอดุสิต จังหวัดราชบุรี ในปี พ.ศ.2520 ต้นมะพร้าวในตำบลแพรกหนามแดงต้องยืนต้นตายเพราะน้ำเค็มหนุนสูง เหตุการณ์เช่นนี้มิได้เกิดขึ้นกับตำบลแพรกหนามแดงเท่านั้น แต่ได้แพร่ขยายไปในพื้นที่ตำบลใกล้เคียงและขยายไปเกือบทั่วทั้งจังหวัดสมุทรสงครามรวมทั้งบางส่วนของจังหวัดสมุทรสาคร การที่น้ำเค็มหนุนสูงบวกภาวะภัยแล้งทำให้ชาวบ้านตำบลแพรกหนามแดงย้ายถิ่นไปอยู่ที่อื่นโดยย้ายไปเป็นครอบครัวเพื่อไปตั้งถิ่นฐานทำอาชีพที่ถนัดในจังหวัดอื่น เช่น ประจวบคีรีขันธ์-หัวหิน-ปราณบุรี และอำเภอจอมบึง-สวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ในปี พ.ศ.2520 ชาวบ้านที่ยังทนอยู่ในท้องถิ่นเริ่มที่จะเรียนรู้และปรับสภาพทำความเข้าใจกับธรรมชาติน้ำเค็ม เพราะการที่น้ำเค็มรุกเข้ามามากขึ้นก็ทำให้สัตว์น้ำเค็ม เช่น กุ้งแชบ๊วย กุ้งตะกาด กุ้งลิ ปูทะเล และสัตว์น้ำเค็มอีกหลายชนิด เด็กๆในชุมชนสนุกสนานกับการเล่นน้ำ จับปู จับปลา ในชีวิตประจำวันก็ต้องออกไปช่วยพ่อแม่ผู้ปกครองไปทำอาชีพ

ภาวะภัยแล้งรวมถึงการสร้างประตูน้ำทำให้ชาวบ้านฝั่งน้ำเค็มที่เลี้ยงกุ้งทะเลเดือดร้อนเพราะรูปแบบการก่อสร้าง มีลักษณะเดียวกันทั้งหมด เป็นคอขวดโดยมีทั้งสองข้างยื่นมาจากฝั่ง มีช่องสำหรับติดตั้งประตูกกลางลำคลอง รูปแบบดังกล่าวเป็น

ปัญหามากเพราะเวลาเปิดประตูจะใช้วิธีชักจากกันคลอง น้ำไหลลงได้เพียงช่องเล็กๆ ตรงกลางประตู นอกจากน้ำไหลช้าแล้วยังผลักดันเอาตะกอนดินและแก๊สไข่เน่า แอมโมเนีย ที่เน่าเหม็น ของสารมลพิษจากแหล่งต่างๆ ที่มาซึ่งอยู่บริเวณหน้าประตูดันออกมาด้วยทุกครั้ง ทำให้ตะกอนดินเลนฟุ้งกระจาย เข้าเครื่องกักเก็บของปลาหายใจไม่ออกตาย สร้างความเดือดร้อนให้แก่ชาวบ้านที่มาตลอด รวมทั้งเกิดความขัดแย้งกันสองฝ่าย ความเดือดร้อนของฝ่ายน้ำจืด เวลาปิดประตูน้ำก็จะทำให้น้ำในลำคลองเขตน้ำจืดเน่าเสีย จากการที่น้ำนิ่งไม่มีกระแสการไหลเวียนและในบางครั้ง เช่น ชลประทานปล่อยน้ำมามากฝนตก น้ำทะเลจะเกิดทำให้น้ำมากเกินความต้องการชาวบ้านต้องเปิดประตูระบายน้ำทิ้งบ่อทุ่งเดือดร้อน และเวลาเดียวกันที่ชาวบ้านชาวระบายน้ำทิ้งก็ทำให้บ่อปลาผลิตขาดน้ำ ในปี พ.ศ.2526 การขยายพื้นที่น้ำทุ่งและบ่อปลาผลิตมี ความสะดวก และรวดเร็วมากขึ้น ด้วยการจ้างรถแมคโคร รถแทรกเตอร์ มาขุดบ่อแทนแรงงานคน จนกระทั่งปี พ.ศ.2529 รถแมคโคร รถแทรกเตอร์ ได้เพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เพราะมีนายทุนจากภายนอกเข้ามาเช่าที่ดินและซื้อที่ดินในตำบลแพรกหนามแดงเพื่อเลี้ยงกุ้งกุลาดำแบบพัฒนา และในปี พ.ศ.2530 การเลี้ยงกุ้งกุลาดำในเขตตำบลแพรกหนามแดง ประสบความสำเร็จ สูงมากทำให้ค่าเช่าที่ดินและราคาซื้อขายที่ดินมีราคาสูงขึ้นหลายเท่าตัว เพราะมีนายทุนจากภายนอกเข้ามากันมาก ปี พ.ศ.2533 การเลี้ยงกุ้งกุลาดำแบบพัฒนา ก็หมดไปจากตำบลแพรกหนามแดง

ผลกระทบจากการเลี้ยงกุ้งแบบพัฒนา คือ ทุ่งกินปลา ปูทะเล ปูแปะ มีน้อยลง หรือแทบจะสูญสลายไป ที่ดินเปลี่ยนสภาพ หลังจากนั้นชาวบ้านก็กลับมาเลี้ยงกุ้งแบบธรรมชาติ เหมือนเดิมโดยการปล่อยลูกกุ้งเสริม ในบางช่วงที่ทุ่งทะเลมีน้อย และในปี พ.ศ.2533 ชลประทานได้สร้างคลองส่งน้ำเข้ามาในพื้นที่นาข้าว หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 6 ต.แพรกหนามแดง ทำให้ชาวบ้านทำนาข้าวได้ปีละ 2 ครั้ง ทำให้รอบของการเปิด-ปิดน้ำเพิ่มมากขึ้น ปัญหาเรื่องการจัดการน้ำทวีความรุนแรงมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เพราะน้ำที่เหลือจากการทำนา ในหน้าแล้งถูกทำนาข้าวปรังจะถูกเปิดระบายน้ำออกมา ชาวบ้านทำนา 2 ครั้ง ก็ต้องใช้ปุ๋ยและยาฆ่าแมลง ฆ่าปูนา ฆ่าหอยเชอรี่ เพิ่มมากขึ้น พื้นที่หมู่ที่ 2, 4, 6 ตำบลแพรกหนามแดง ทำให้ตะกอนดินเลนในลำคลองเพิ่มมากขึ้น เพราะการวิดน้ำจับปลาจะตีดน้ำตะกอน ดินเลน และซากหญ้าเน่า ตัดขึ้นมากับน้ำ และมาบวกรวมกับน้ำจืดที่ไม่มีกระแสไหลเวียนก็จะทำให้น้ำเน่าเสีย ต่อมาในปี พ.ศ.2545 ชาวบ้านแกนนำในชุมชนและผู้ได้รับผลกระทบได้ร่วมกันเสนอโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นกับทางสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) ในการแก้ปัญหาในเรื่องการจัดการน้ำในชุมชนแพรกหนามแดง ผ่านกระบวนการแบบมีส่วนร่วม และในช่วงของการเก็บข้อมูลทีมวิจัยในขณะนั้นได้นำเด็กและเยาวชนในชุมชนมาร่วมกิจกรรมในการเก็บข้อมูลวิถีชีวิตเพื่อสร้างการเรียนรู้กับเด็ก ฝึกการทำกิจกรรมร่วมกัน แต่กิจกรรมไม่ได้สร้างการต่อเนื่องกับการทำงานเรื่องเด็กด้วยที่เป็นกิจกรรมที่ทีมและคนในชุมชนไม่คุ้นชินกับการนำเด็กมาทำกิจกรรมพร้อมๆ กับการตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อสร้างสวัสดิการให้กับคนในชุมชน จนนำมาสู่โครงการ กระบวนการจัดสวัสดิการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนควรเป็นอย่างไรได้รับอนุมัติจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) ในช่วงปี 2550 – 2555 ในการศึกษาเกี่ยวกับคำว่า”สวัสดิการ” และพยายามหาคำตอบในเรื่องสวัสดิการที่เหมาะสมกับชุมชนแพรกหนามแดงควรเป็นอย่างไร ผ่านการเก็บข้อมูลในชุมชน มีการนำเด็กในชุมชนมาทำกิจกรรมเก็บขยะในลำคลอง สำรวจป่าชายเลน ปลูกป่าชายเลน เพื่อสร้างสวัสดิการที่มาจากธรรมชาติ ตลอดจนพาเด็กๆ ไปเรียนรู้ภูมิปัญญาต่างๆ ในชุมชน

■ ข้อมูลวิถีชีวิตความเป็นอยู่

จากการลงเวทีพูดคุยในที่วิจัยและกลุ่มเด็กและเยาวชน/ผู้ปกครองในชุมชนในเรื่องของความเป็นอยู่ วิถีชีวิตในชุมชน พบว่าเด็กในยุคปัจจุบัน มีการแบ่งกลุ่มกันอย่างชัดเจนในชุมชนโดยแบ่งตามหมู่บ้าน ตามพวกพ้อง และอีกแบบหนึ่งคือแบ่งตามฝั่งน้ำ คือ เด็กฝั่งน้ำจืดและเด็กฝั่งน้ำเค็ม เพราะโดยปัจจุบันเด็กในชุมชนขาดความสัมพันธ์กันในชุมชน อีกทั้งยังขาดกิจกรรมที่ทำร่วมกันในแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน อีกทั้งเวลาที่ผู้ปกครองในชุมชนจะอยู่ร่วมกับเด็กและเยาวชนก็ไม่สามารถเอื้อต่อกันด้วยเพราะอาชีพที่ต้องหาเช้ากินค่ำ เลี้ยงชีพในครอบครัว

■ การประกอบอาชีพ

อาชีพ	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
เลี้ยง ปลาสลิด	ตาก	ลงลูก	ช่วงนี้จะพ่นหญ้า/เติมน้ำเข้า				ให้อาหาร/เติมน้ำเข้าบ่อ				ลดน้ำ/เอา	
	บ่อ	ปลา	บ่อ								ปลาขึ้นขาย	
ทำนา		เริ่ม				เกี่ยว		เริ่ม				เกี่ยว
		ไถ				ข้าว		ไถ				ข้าว
		หว่าน						หว่าน				
สวนผัก	เก็บเกี่ยว			เตรียม	เริ่ม	บวบ/พริก/คะน้า/กวาดตัง/ มะเขือ				เก็บเกี่ยวผลผลิต		
	ผลผลิต			ดิน	ปลูก							
เลี้ยงกุ้ง	การเลี้ยงกุ้งจะเปิดตลอดตั้งแต่ 12 ค่า-3 ค่าของทุกเดือนและหยุดเปิดช่วง 4 ค่า-11ค่า											
รับจ้าง	รับจ้างทั่วไป/โรงงานอุตสาหกรรม											
			รับจ้างพ่นหญ้าบ่อปลาสลิด							จับปลา/จับกุ้งในบ่อ น้ำเค็ม		

โดยบริบทของชุมชนแพรกหนามแดง การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ในชุมชน จะมีการทำอาชีพเชิงเกษตรเพราะอาชีพในชุมชนขึ้นอยู่กับลักษณะน้ำ เช่น น้ำจืดมีอาชีพทำนา เลี้ยงปลาสดและสวนผัก ส่วนน้ำเค็มมีอาชีพเลี้ยงกุ้งทะเลธรรมชาติ บางส่วนจับสัตว์น้ำในลำคลองธรรมชาติ อีกส่วนหนึ่งเป็นเด็กในชุมชนที่ออกจากโรงเรียนกลางคันและทำอาชีพรับจ้างทั่วไปในชุมชน

■ การศึกษา

- สถานศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 2 แห่ง ได้แก่
 1. โรงเรียนบ้านแพรกหนามแดง ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 4
 2. โรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 5
- สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ขยายโอกาสทางการศึกษา) จำนวน 1 แห่ง ได้แก่
 1. โรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 5
 2. ศูนย์ กศน.ตำบลแพรกหนามแดง ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 6
- สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา จำนวน 1 แห่ง ได้แก่
 1. วิทยาลัยการอาชีพอัมพวา ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 6
- ศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียน จำนวน 1 แห่ง ได้แก่
 1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.แพรกหนามแดง ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 4

■ ทรัพยากร

ในด้านทรัพยากรในพื้นที่ตำบลแพรกหนามแดงมีความอุดมสมบูรณ์เป็นอย่างมากทั้งในเรื่องของสัตว์น้ำพื้นถิ่น เช่น กุ้ง ปู ปลา ธรรมชาติ และพืชท้องถิ่น เช่น ชะคราม ต้นหนามพุดอ กล้วยฯ เหมาะแก่การประกอบอาชีพเพาะปลูกและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยประชากรส่วนมากในพื้นที่จะทำอาชีพเลี้ยงปลาสดเป็นอาชีพหลักและมีประชากรบางส่วนประกอบอาชีพทำนา ทำสวน มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการทรัพยากรน้ำในชุมชน

■ ศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรม

เดือน	วันสำคัญ	การเล่น (ผู้ใหญ่)	การเล่น (เด็ก)
มกราคม	ปีใหม่	กวนกาลาแม	ตีจ๊ับ มอญซ่อนผ้า อีกาฟักไข่ ไม้หึ่ง ตาเขย่ง หมากเก็บ หมากสับสอง กระโดดเชือกและกระโดดยาง อีตัก (เม็ดมะขาม) หยอดหลุม เล่นลิเก เล่นว่าว รีรีข้าวสาร มอญซ่อนผ้า โป้งแปะ เป็นต้น
กุมภาพันธ์	วันตรุษจีน	เที่ยวงานวัด ปิดทอง	
มีนาคม			
เมษายน	ทำบุญสงกรานต์	รดน้ำดำหัว	
พฤษภาคม			
มิถุนายน			
กรกฎาคม	เข้าพรรษา		
สิงหาคม			
กันยายน			
ตุลาคม	ออกพรรษา		
พฤศจิกายน	ทอดกฐิน ลอยกระทง	แข่งเรือพาย,เรือเร็ว	
ธันวาคม	วันคริสต์มาสวันสิ้นปี		

บทที่ 3

ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 กระบวนการดำเนินงาน

กระบวนการดำเนินกิจกรรมของโครงการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในรายงานความก้าวหน้ามีกิจกรรมต่างๆ สรุปได้ดังนี้

1. เวทีสร้างความเข้าใจในชุมชนในการทำงาน
2. ประชุมทีมวิจัย
3. จัดอบรมทีมวิจัยเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์
4. เก็บข้อมูลวิถีชีวิต สภาพสังคม ชุมชน จากอดีตถึงปัจจุบัน
5. สำนวณกิจกรรมเด็กและศักยภาพเด็กในชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
6. เก็บข้อมูลการพัฒนาศักยภาพเด็กที่ผ่านมาในชุมชน
7. เก็บข้อมูลสถานการณ์การดำเนินงานกิจกรรมเด็กในแต่ละกิจกรรม
8. จัดเวทีวิเคราะห์ข้อมูลและจัดหมวดหมู่ข้อมูล
9. สรุปบทเรียนการดำเนินงาน
10. จัดเวทีใหญ่นำเสนอผลการศึกษาในชุมชน
11. ทดลองปฏิบัติการกิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ต่อชุมชน
12. เก็บข้อมูลจากการปฏิบัติงานและสรุปผลการปฏิบัติ
13. เวทีนำเสนอผลการวิจัยสู่สาธารณะ
14. จัดทำรายงานผลการวิจัย

3.2 ผลการดำเนินงาน (20 กันยายน 2556 – 30 กันยายน 2560)

รายละเอียดดังในตารางที่ 1 สรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม (20 กันยายน 2556 – 30 กันยายน 2560)

ตารางที่ 1 สรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
(20 กันยายน 2556 ถึง 30 กันยายน 2560)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่จะได้รับ	ระยะเวลา	ผลการดำเนินงาน	บทเรียนที่ได้
1. เวทีสร้าง ความเข้าใจใน ชุมชนในการ ทำงาน	1. เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจกับเด็กและ เยาวชน กลุ่มเป้าหมาย และผู้ปกครอง 2. เพื่อให้ชุมชนมี ส่วนร่วมในการ พัฒนาศักยภาพ เด็กฯและเยาวชน	1. เด็กและ เยาวชน 2. ผู้ปกครองของ เด็กและ เยาวชน 3. ครู /อาจารย์ 4. คนในชุมชน	1. จัดประชุมชี้แจง วัตถุประสงค์และ สร้างความเข้าใจ ในการทำงานกับ เยาวชน กลุ่มเป้าหมาย และผู้ปกครอง	1. เยาวชน กลุ่มเป้าหมาย และผู้ปกครองมี ความเข้าใจถึง โครงการและ วัตถุประสงค์ของ การทำงาน 2. ได้ความร่วมมือ ของเยาวชนและ ผู้ปกครองในการ พัฒนาศักยภาพ เด็กฯ	21 ต.ค.56 6 ธ.ค. 56 19 ม.ค. 57	• ทีมวิจัยเกิดความเข้าใจใน การดำเนินงานโครงการ และสามารถอธิบาย ขั้นตอนการดำเนินงานได้ • ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การแลกเปลี่ยนกับการ พัฒนาศักยภาพของเด็ก มากขึ้น	• การดำเนินโครงการในช่วงแรกยังขาด ความเข้าใจในกระบวนการทำงานจึง ต้องใช้เวลามากในช่วงแรกของโครงการ เพื่อให้ทีมเกิดความเข้าใจ • เวทีพูดคุยไม่ค่อยเหมาะสมกับเด็กใน ช่วงแรกของงานวิจัยจึงดำเนินการปรับ วิธีการและใช้กิจกรรมนำเพื่อให้ได้ข้อมูล เชิงกระบวนการ

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่จะได้รับ	ระยะเวลา	ผลการดำเนินงาน	บทเรียนที่ได้
2. ประชุมทีมวิจัย	1. เพื่อวางแผนการในดำเนินงานของทีมวิจัย 2. เพื่อสรุปบทเรียนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน	1. ทีมวิจัย 2. ที่ ป ร ี ก ษ า โครงการฯ 3. ผู้ที่สนใจ	1. ทีมวิจัยจัดประชุมวางแผนการดำเนินงานและสรุปบทเรียน (2 เดือน / 1 ครั้ง)	1. ทีมวิจัยได้แผนการดำเนินงานที่ชัดเจน 2. ทีมวิจัยได้เรียนรู้บทเรียนที่เกิดขึ้นจากการทำงาน	26 ก.ย. 56 28 ต.ค 56 1 ก.พ. 57 6 ม.ค. 57 6 ธ.ค. 57 18 ก.พ. 58 11 เม.ย. 58 7 ม.ค. 59	● ทีมวิจัยเกิดความกล้าในการแลกเปลี่ยนร่วมกันมากขึ้น ● เกิดการวางแผนร่วมกันในการดำเนินงานที่หลากหลายรูปแบบ ● ทีมวิจัยลงไปเรียนรู้ข้อมูลก่อน และนำข้อมูลมาให้เด็กและเยาวชนร่วมออกแบบกระบวนการทำกิจกรรม	● ระยะเวลาในการตกผลึกของทีมวิจัยต้องสร้างการแลกเปลี่ยนผ่านประสบการณ์ และสิ่งที่ได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่ทำ ● เกิดความรู้ผ่านการแลกเปลี่ยนจากการร่วมกันแสดงออกพุดคุยด้วยกิจกรรมที่แปลกใหม่ ● การวางแผนก่อนการทำงานทำให้เกิดกระบวนการคิด และร่วมกันออกแบบกิจกรรมในแต่ละครั้ง ● กิจกรรมต้องมาจากความต้องการของเด็ก ให้เด็กคิดเอง เพื่อให้เด็กเกิดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม (กิจกรรมเพื่อสังคม)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่จะได้รับ	ระยะเวลา	ผลการดำเนินงาน	บทเรียนที่ได้
3. จัดอบรมทีมวิจัยเกี่ยวกับ การเก็บ รวบรวม ข้อมูลผ่าน กิจกรรมที่ สร้างสรรค์	1. เพื่อพัฒนาทักษะ นักวิจัย เด็กและ เยาวชน ผู้ปกครอง 2. เพื่อให้เด็กวิจัย เด็ก และเยาวชนเรียนรู้ เเค รื่ อ ง มี อ ที่ เหมาะสมกิจกรรม	1. ทีมวิจัย 2. ที่ ป ร ิ ก ษ า โครงการฯ 3. ผู้ที่สนใจ	จัด อ บ ร ม พัฒ นา เทคนิคการเก็บ ข้อมูล 2 วัน 1 คืน จำนวน 1 ครั้ง	1. ทีมวิจัย เด็กและ เยาวชน ผู้ปกครอง เกิดการพัฒนา ทักษะในการเก็บ ข้อมูล 2. ทีมวิจัย เด็กและ เยาวชน ผู้ปกครอง เกิดการเรียนรู้ เเค รื่ อ ง มี อ ที่ เหมาะสมกิจกรรม	ต.ค.56 - เม.ย.57	● ยังไม่ได้ทำกิจกรรมใน โครงการ แต่ศูนย์ ประสานงานฯ ส่งทีมวิจัย เข้าร่วมการพัฒนา ศักยภาพของเครือข่าย องค์ กร ชุม ช น ภา ค ตะวันตกของสำนักงาน ท ร ี พ ย์ สึ น ส่ ว น พระมหากษัตริย์ ระหว่าง วันที่ 7 – 9 พ.ย. 56 ● ทีมวิจัยเรียนรู้ผ่านการลง มือทำ ฝึกกระบวนการ สรุปลวิเคราะห์ข้อมูลจาก เวทีเครือข่ายนักวิจัยเพื่อ ท อ ง ถึ น จั ง ห วั ด สมุทรสงครามอย่าง ต่อเนื่องเดือนละ 1 ครั้ง	● การพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการคิด การฟัง การพูด และการเขียนจะช่วยให้ทีมวิจัยสามารถตั้ง คำถามและจับประเด็น / ข้อมูลใน โครงการได้ รวมถึงการออกไปเรียนรู้ กิจกรรมกับกลุ่มต่างๆ ช่วยให้เกิดการ ขยายผลการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการเปิดโลกการเรียนรู้

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่จะได้รับ	ระยะเวลา	ผลการดำเนินงาน	บทเรียนที่ได้
4. เก็บข้อมูลวิถีชีวิตสภาพสังคม ชุมชน จากอดีตถึงปัจจุบัน	1. เพื่อศึกษาสถานการณ์วิถีชีวิตความเป็นอยู่และการเปลี่ยนแปลงในชุมชน 2. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมผ่านการเรียนรู้ข้อมูลร่วมกัน	1. ทีมวิจัย 2. เด็กและเยาวชนในชุมชน 3. ชาวบ้านในชุมชน	1 จัดเวทีระดมความคิด 2 จัดเวทีเรียนรู้ชุมชนผ่านกิจกรรม	1. ได้เรียนรู้สถานการณ์วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และการเปลี่ยนแปลงในชุมชน 2. เกิดการมีส่วนร่วมผ่านการเรียนรู้ข้อมูลร่วมกัน	21ต.ค.56 2 ก.พ.57 28 ก.พ.57 13 มี.ค. 57 20 ก.ย. 57 6 ต.ค. 57 11 ต.ค. 57	- ได้ทราบถึงความเป็นมาของชุมชน การทำงานในชุมชน ประวัติศาสตร์ชุมชน การประกอบอาชีพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น การแปรรูปอาหารจากวัตถุดิบที่มีในพื้นที่ - เกิดการร่วมมือทำงานในรูปแบบต่างๆ ผ่านเครื่องมือที่หลากหลายรูปแบบตามความถนัดของเด็ก ถ่ายรูปลงดนตรี	- การใช้กิจกรรมกับเด็กๆ ในการสร้างการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่ดี จะเกิดประสบการณ์และความเห็นความสามารถของเด็กๆ - ได้เรียนรู้การทำงานวางแผนก่อนการดำเนินงาน ช่วยให้เกิดการวางแผนการทำกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ - การสรุปบทเรียนหลังทำกิจกรรมเป็นบทเรียนอันสำคัญของทีมวิจัยและสร้างวัฒนธรรมในการประเมินผลผ่านการเรียนรู้
5. สํารวจกิจกรรมเด็กในชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	1. เพื่อเรียนรู้กิจกรรมของเด็กและเยาวชนในชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน 2. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูล	1. เด็กและเยาวชนในชุมชน	1. ลงพื้นที่สำรวจผ่านกิจกรรม 2. จัดพื้นที่ในการแสดงออกของเด็กและเยาวชน	1. ทีมวิจัยได้รู้กิจกรรมของเด็กและเยาวชนในชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน 2. คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูล	2 ก.พ.57 28 ก.พ.57 5 พ.ค. 57 10 พ.ค. 57 8 ก.ย. 57	- ได้ทราบถึงกิจกรรมต่างๆ ที่เคยดำเนินการพัฒนาศักยภาพของเด็กในชุมชน - มีการรวมกลุ่มจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องในชุมชน - เกิดการร่วมมือในการคิดพัฒนาเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่ได้ลงมือทำ	- การแลกเปลี่ยนรู้ผ่านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมเก็บข้อมูลเป็นบทเรียนสำคัญของการพัฒนาเด็กแต่ละคน - การสรุปบทเรียนทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาแต่ละยุคในชุมชน - การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์ใหม่ๆ ในชุมชน ช่วยให้เห็นกระบวนการคิดวิเคราะห์ ของเด็กและเยาวชนที่สนใจเข้ามารวมกลุ่มทำกิจกรรม

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่จะได้รับ	ระยะเวลา	ผลการดำเนินงาน	บทเรียนที่ได้
6. เก็บข้อมูลการพัฒนาศักยภาพเด็กที่ผ่านมาในชุมชน	1. เพื่อรับรู้บทเรียนการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนในชุมชน 2. เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนในรูปแบบต่างๆ	1. เด็กและเยาวชน 2. ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชน 3. ครู/อาจารย์ 4. คนในชุมชน	จัดเวทีย่อยๆ ในชุมชน	1. เกิดการเรียนรู้บทเรียนการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนในชุมชน 2. เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนในรูปแบบต่างๆ	5 มี.ค. 57 13 มี.ค. 57 6 ก.ย. 57 9 ก.ย. 57 11 ก.ย. 57	● ได้ทราบถึงศักยภาพต่างๆ ของเด็กและเยาวชนในชุมชน ● เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างเด็กและชาวบ้านในชุมชนถึงการพัฒนาศักยภาพเด็กในชุมชนตั้งแต่อดีต ● พบว่ากิจกรรมส่วนใหญ่ในชุมชนจัดโดยหน่วยงานของรัฐ เช่น สถานศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นการจัดเหมือนการออกค่ายอบรม การทัศนศึกษา แล้วจบ ไม่มีความต่อเนื่อง ไม่เกิดการเรียนรู้เด็กรู้แต่ไม่ได้ลงมือทำ และส่งผลให้เด็กไม่เกิดการพัฒนาศักยภาพ	● การทบทวนการพัฒนาเด็กในชุมชนทำให้ทีมวิจัยเห็นความสำคัญการใส่ใจและเลี้ยงดูเด็กในชุมชนมากขึ้น ● การแลกเปลี่ยนบทเรียนระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ในชุมชนต้องปรับทัศนคติทั้งเด็กและผู้ใหญ่ให้เปิดใจรับฟังกันให้มากขึ้น เข้าใจกันและกัน ● การทำกิจกรรมในพื้นที่ถูกออกแบบโดยหน่วยงานโดยให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมเพื่อให้จบกิจกรรมเท่านั้น ไม่ได้หวังให้เด็กเกิดการเรียนรู้หรือทำกิจกรรมต่อเนื่อง

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่จะได้รับ	ระยะเวลา	ผลการดำเนินงาน	บทเรียนที่ได้
7. เก็บข้อมูล สถานการณ์ การพัฒนา ศักยภาพเด็ก และเยาวชนใน แต่ละกิจกรรม ในชุมชน	1. เพื่ อ ร ี ย น รู สถานการณ์การ พัฒนาศักยภาพ เด็กและเยาวชนใน ชุมชน 2. เพื่อแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การ พัฒนาศักยภาพ เด็กและเยาวชน	1. เ ตี ก แ ล ะ เยาวชน 2. ผู้ปกครองของ เ ตี ก แ ล ะ เยาวชน 3. ครู / อาจารย์ 4. คนในชุมชน	จัดเวทีพูดคุยในกลุ่ม กิจกรรมในชุมชน จัดเวทีย่อยๆ ในชุมชน	1. ทีมวิจัยได้เรียนรู้ สถานการณ์การ พัฒนาศักยภาพ เด็กและเยาวชนใน ชุมชนในแต่ละ กิจกรรม 2. เพื่อแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การ พัฒนาศักยภาพ เด็กและเยาวชนใน แต่ละกิจกรรม	11 ต.ค. 56 13 ต.ค. 56 18 ต.ค. 56 22 ต.ค. 56 6 ก.ย. 57 9 ก.ย. 57 11 ก.ย. 57 7 ก.พ. 58 18 ก.พ. 58 24 มี.ค. 58 13เม.ย. 58 2 พ.ค. 58 9 พ.ค. 58 10 ม.ค. 59 12 ก.พ. 59	● ทีม วิ จั ย รั บ ท ร า บ สถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนในชุมชน ● เกิดความสัมพันธ์ของทีมวิจัยเด็กและเยาวชน ช่วยให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้กับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างลึกซึ้ง ● เด็กและเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา (ออกจากรั้วโรงเรียนกลางคัน) มีการแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มๆ แต่ละกลุ่มมีกิจกรรมที่คล้ายกัน เช่น การแต่งรถชิง มั่วสุ่มเล่นการพนัน/ยาเสพติด/ดื่มสุรา และติดเกม เป็นต้น โดยบางกลุ่มจะไม่ถูกกัน พบกันไม่ได้ ต้องมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน เพราะบางกลุ่มเป็นกลุ่มปิด รับเฉพาะญาติพี่น้องเท่านั้น	● การเก็บรวบรวม สรุป วิเคราะห์ข้อมูลช่วยให้เกิดการทบทวนปัญหาที่เกิดขึ้นและสามารถวางแผนการแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ ● การเรียนรู้ข้อมูลเชิงลึกรายบุคคลของเด็กและคนในครอบครัว ช่วยให้คำแนะนำกับเด็กตรงจุด เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ● ควรหาข้อมูลก่อนออกแบบกิจกรรมกระบวนการต้องสนุกและได้เรียนรู้ ● ควรให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการออกแบบการทำกิจกรรมเพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดความรู้สึกรักอยากทำอยากเรียนรู้

						● เด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษาถูกดึงให้ต้องทำกิจกรรมกับโรงเรียน เพื่อแลกกับผลการเรียนและชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นหลัก โดยที่เด็กไม่ได้อยากทำ ทำให้เด็กไม่เกิดการเรียนรู้	
8. ศึกษาและเรียนรู้ประสบการณ์การพัฒนากิจกรรมเด็กในพื้นที่อื่นๆ	1. เพื่อแลกเปลี่ยนความคิด มุมมอง การดำเนินงาน กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพของ เด็ก และ เยาวชน 2. เพื่อสร้างแรงกระตุ้น การดำเนินงาน กิจกรรมของเด็ก และเยาวชนในตำบลแพรหมามแดง	1. ทีมวิจัย 2. เด็กและเยาวชน 3. ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชน 4. คนในชุมชนที่สนใจ	1. ศึกษาดูงานในพื้นที่เหมาะสม	1. ทีมวิจัยและเด็กในชุมชน ได้แลกเปลี่ยนความคิด และประสบการณ์การพัฒนาศักยภาพของเด็ก และ เยาวชน 2. เกิดแรงกระตุ้น การดำเนินงาน กิจกรรมของเด็ก และเยาวชนในตำบลแพรหมามแดง	14 มี.ค. 59	● ยังไม่ได้จัด แต่มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับทีมวิจัยประเด็นเด็กและเยาวชนร่วมกับพื้นที่อื่นๆ เช่น ตำบลบางพรหม ตำบลสวนผึ้ง เป็นต้น ทำให้เห็นพัฒนาการ ปัจจัยเงื่อนไขที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของ เด็กและเยาวชนที่ชัดเจนขึ้น	● การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กเกิดจากการได้รับสิ่งเร้าด้านบวกและลบ การปรับสิ่งเร้าด้านลบเป็นด้านบวก เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีส่วนร่วมในโครงการ

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่จะได้รับ	ระยะเวลา	ผลการดำเนินงาน	บทเรียนที่ได้
9. จัดเวทีวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปบทเรียนการดำเนินงาน	1. เพื่อสรุปวิเคราะห์ข้อมูล 2. เพื่อสรุปบทเรียนการดำเนินงานโครงการ 3. เพื่อนำข้อมูลการวิเคราะห์สู่การวางแผนกำหนดแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรม	1. ทีมวิจัย 2. เด็กและเยาวชน	1. รวบรวม จัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูล 2. เวทีแลกเปลี่ยนบทเรียนการดำเนินงาน	1. ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและแยกแยะหมวดหมู่ 2. ได้บทเรียนการดำเนินงานของโครงการวิจัย 3. ได้ข้อมูลผ่านการวิเคราะห์สู่การวางแผนกำหนดแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรม	5 มี.ค. 57 14 มี.ค. 59 31 มี.ค. 59	- เกิดการทบทวนการดำเนินงานของโครงการ - เกิดการเรียนรู้ข้อมูลร่วมกันจากการลงมือปฏิบัติร่วมกันของทีมวิจัย - เกิดกลไกในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในชุมชน - ได้แนวคิดการออกแบบกิจกรรม+เกม เพื่อให้เด็กได้พัฒนาด้านการคิด อารมณ์ - การเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสร้างการมีส่วนร่วม - ทราบแนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมในโครงการระยะที่ 3	- กิจกรรมต่างๆ เป็นเครื่องมือในการสะท้อนการทำงานของโครงการได้ดี เนื่องจากเกิดการเรียนรู้ในการลงมือปฏิบัติ - สิ่งแวดล้อมต่างๆ ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมในด้านบวกและลบ - การสรุปทบทวนวิเคราะห์กิจกรรมช่วยให้ได้แนวทางการสร้างการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละช่วงวัย - การทำกิจกรรมกับเด็กแต่ละครั้งต้องเน้น สนุก ทำท่าย สร้างแรงจูงใจในการทำกิจกรรม เช่น ขนมหางโจร และสร้างการเรียนรู้ในรูปแบบของเกม

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่จะได้รับ	ระยะเวลา	ผลการดำเนินงาน	บทเรียนที่ได้
10.จัดเวทีใหญ่นำเสนอผลการศึกษาในชุมชน	1. เพื่อให้คนในชุมชนรับรู้ข้อมูลและผลจากการดำเนินงาน 2. เพื่อตรวจสอบความคิดเห็นและความถูกต้องของข้อมูล 3. เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและรับฟังข้อเสนอแนะจากคนในชุมชน	1. เด็กและเยาวชน 2. ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชน 3. ครู/อาจารย์ 4. คนในชุมชน	1. จัดกิจกรรมนำเสนอการดำเนินงานสู่ชุมชน และตรวจสอบข้อมูลจำนวน 2 ครั้ง (ครั้งละ 50 คน)	1. คนในชุมชนร่วมตรวจสอบความคิดเห็นและความถูกต้องของข้อมูล 2. เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและรับฟังข้อเสนอแนะจากคนในชุมชน	30 เม.ย.60	1.คนในชุมชนรับรู้ข้อมูลและผลจากการดำเนินงาน 2.เกิดการตรวจสอบความคิดเห็นและความถูกต้องของข้อมูล 3.เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและรับฟังข้อเสนอแนะจากคนในชุมชน	1.การออกแบบกระบวนการจัดเวทีที่เป็นกันเอง ช่วยทำให้ได้ข้อมูลและความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกันของคนในชุมชนในเรื่องเด็กและเยาวชน 2.การตั้งคำถามที่ดีที่กระตุ้นให้คนในชุมชนเข้าใจข้อมูล จะนำไปสู่ข้อมูลที่มีคุณภาพสามารถสร้างการเรียนรู้ให้กับคนในชุมชนได้

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่จะได้รับ	ระยะเวลา	ผลการดำเนินงาน	บทเรียนที่ได้
11.ทดลอง ปฏิบัติการ กิจกรรม แนวทาง ที่พัฒนา ศักยภาพ และทักษะการ ใช้ ชีวิตของเด็ก และ เยาวชนที่ เหมาะสมผ่าน กิจกรรมที่ สร้างสรรค์	1. เพื่อทดลอง ปฏิบัติการ กิจกรรมตามแนว ทางการพัฒนา ศักยภาพของเด็ก และเยาวชนที่ กำหนด	1. ทีมวิจัย 2. เด็กและ เยาวชน 3. ผู้ปกครองของ เด็กและ เยาวชน 4. ครู/อาจารย์ 5. คนในชุมชน	1. ทีมวิจัยทดลอง ปฏิบัติ การตามแนวทาง พัฒนา ศักยภาพเด็กและ เยาวชน ที่เหมาะสมผ่าน กิจกรรม (ครั้งละ 50 คน)	1. ได้ทดลอง ปฏิบัติการ กิจกรรมตามแนว ทางการพัฒนา ศักยภาพของเด็ก และเยาวชนที่ กำหนด	9 เม.ย. 59 12 เม.ย.59 14 เม.ย.59 18 เม.ย.59 19 เม.ย.59 20 เม.ย.59 21 เม.ย.59 22 เม.ย.59 23 เม.ย.59 24 เม.ย.59	1.เด็ก เยาวชน และคนใน ชุมชนได้ร่วมกันออกแบบ กิจกรรมในการทดลอง ปฏิบัติการกิจกรรมตามแนว ทางการพัฒนาศักยภาพของ เด็กและเยาวชนที่กำหนด ● การศึกษาพื้นที่ ชุมชนแพรภนาม แดง ● การทำเครื่องจักร สาน ● การย้อมเส้นจาก วัตถุดิบในชุมชน ● การล่องเรือเพื่อเก็บ ข้อมูลพืชท้องถิ่น	1.การตั้งคำถามเพื่อสร้างการเรียนรู้ ช่วยให้ ถอดชุดความรู้จากกระบวนการที่เกิดขึ้น จริงในพื้นที่ นำไปสู่การวางแผนแก้ไขปัญห ได้อย่างเหมาะสม 2.การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนโดยการสร้าง บรรยากาศที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมความคิดเห็นร่วมกัน ทำให้ได้ข้อมูลที่มี ประสิทธิภาพ 3.การเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ ช่วยให้เกิด การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ทั้งกับเด็ก เยาวชนและผู้ปกครอง

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่จะได้รับ	ระยะเวลา	ผลการดำเนินงาน	บทเรียนที่ได้
12.เก็บข้อมูลจากการปฏิบัติงานและสรุปผล	1. เพื่อเก็บข้อมูลจากการปฏิบัติการทดลอง 2. เพื่อวิเคราะห์และสรุปผลจากการปฏิบัติการทดลอง	1. เด็กและเยาวชน 2. ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชน 3. ครู/อาจารย์ 4. คนในชุมชน	1. ทีมวิจัยจัดทำเวทีประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรวบรวมข้อมูลจากการทดลองปฏิบัติและวิเคราะห์ถอดบทเรียน เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม จำนวน 3 ครั้ง (ครั้งละ 30 คน)	1. ได้แนวทางการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมต่อกิจกรรมในชุมชนที่สร้างสรรค์	9 เม.ย. 59 12 เม.ย.59 14 เม.ย.59 18 เม.ย.59 19 เม.ย.59 20 เม.ย.59 21 เม.ย.59 22 เม.ย.59 23 เม.ย.59 24 เม.ย.59	1.เกิดการเก็บข้อมูลจากการปฏิบัติการทดลองทุกกิจกรรมที่ดำเนินการ 2.เกิดการนำข้อมูลจากการทำกิจกรรมมาวิเคราะห์และสรุปผลจากการปฏิบัติการทดลองเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง	1.การสรุปและเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้ข้อมูลมีความชัดเจนและนำไปตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาได้ 2.การจัดบันทึกและเก็บข้อมูลด้วยตนเองทำให้ข้อมูลถูกนำมาปรับใช้ได้เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน 3.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการลงมือทำทำให้กล้าพูด และเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้นจนนำไปสู่การออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสม
13.เวทีนำเสนอผลการวิจัยสู่สาธารณะ	1. เพื่อสร้างการรับรู้ผลการดำเนินงานสู่ชุมชน เครือข่ายเยาวชน หน่วยงานฯลฯ 2. เพื่อตรวจสอบความคิดเห็นและความถูกต้องของข้อมูล 3. เพื่อนำเสนอข้อมูลจากการวิจัยให้แก่บุคคลทั่วไปได้รับทราบ	1. เด็กและเยาวชน 2. ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชน 3. ครู/อาจารย์ 4. คนในชุมชน 5. บุคคลทั่วไป	จัดกิจกรรมนำเสนอผลการวิจัย สู่ชุมชนและสาธารณะ จำนวน 1 ครั้ง (ครั้งละ 100 คน)	1. คนในชุมชนรับรู้ข้อมูลที่มีความถูกต้องของข้อมูล 2. คนในชุมชนร่วมกันเสนอแนะต่อผลการดำเนินงาน 3. บุคคลทั่วไปได้ทราบผลการดำเนินโครงการ	7 ก.ค. 60	1. เกิดการรับรู้ผลการดำเนินงานสู่ชุมชน เครือข่ายเยาวชน หน่วยงานฯลฯ 2.เกิดการตรวจสอบความคิดเห็นและความถูกต้องของข้อมูล 3.มีการนำเสนอข้อมูลจากการวิจัยให้แก่บุคคลทั่วไปได้รับทราบ	1.การจัดหมวดหมู่ข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ให้เป็นระบบ แล้วนำเสนอให้คนในชุมชนได้ร่วมเรียนรู้ ทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างกันระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ และเปิดให้มีพื้นที่ในการทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น 2.การนำเสนอข้อมูลสู่สาธารณะเป็นการใช้ประโยชน์จากข้อมูลช่วยสร้างความเชื่อมั่นในการรวมกลุ่มของเด็ก เยาวชน และคนในชุมชนในการทำกิจกรรมร่วมกัน และส่งผลต่อการจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่จะได้รับ	ระยะเวลา	ผลการดำเนินงาน	บทเรียนที่ได้
1 4. จัดทำ ร ำ ย ง ำ น ผลการวิจัย	1. เพื่อจัดทำรายงาน ความก้าวหน้าของผล การดำเนินงาน 2. เพื่อจัดทำรายงาน ฉบับสมบูรณ์จาก ผลการดำเนินงาน	1. ทีมวิจัย 2. เด็กและเยาวชน	1. จัดทำรูปเล่มระยะ ที่ 1 2. จัดทำรูปเล่มระยะ ที่ 2 3. ร ำ ย ง ำ น ฉบับ สมบูรณ์	1. ได้ ร ำ ย ง ำ น ความก้าวหน้าจาก ผลการดำเนินงาน	28 ก.พ.57 15 มี.ค. 57 31 มี.ค. 59 25 พ.ย. 59 30 ส.ค. 60	● ได้รายงานความก้าวหน้า ระยะที่ 1 และ 2 รายงาน ฉบับสมบูรณ์ ● ได้ ทบทวนบทเรียน ร่วมกันและนำมาสรุปเพื่อ เขียนรายงาน	● การทำสรุปรายงานการจัดเวทีแต่ละครั้ง มีรายละเอียดที่ครบถ้วน กระบวนการ ช่วยให้การเขียนรายงานมีประสิทธิภาพ ● การสรุปบทเรียนหลังการดำเนินงาน ทำ ให้การจัดทำรายงานความก้าวหน้า และ รายงานฉบับสมบูรณ์ได้ง่ายยิ่งขึ้น และ ช่วยให้สามารถบริหารจัดการโครงการ และจัดทำรายงานได้ตามแผนงาน ● การสรุปบทเรียนร่วมกันในประเด็น เดียวกับพื้นที่อื่นๆ ช่วยยกระดับความรู้ และนำมาเขียนรายงานได้อย่าง หลากหลาย จากมุมมองที่แต่ละพื้นที่ สะท้อนออกมา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในชุมชนตำบลแพรกหนามแดงตั้งแต่อดีต - ปัจจุบัน

4.1.1 ข้อมูลสภาพการเปลี่ยนแปลงในชุมชน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ชุมชนแพรกหนามแดง เป็นชุมชนเกษตรกรรม มีทั้งน้ำจืดและน้ำเค็มอยู่ในพื้นที่เหมาะกับการทำนาข้าว สวนมะพร้าวและประมงในครัวเรือน เพราะทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ด้วยระบบนิเวศที่เป็นธรรมชาติและในปัจจุบันยังคง เป็นชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมเชิงเกษตรอยู่เพราะมีลำคลอง 36 ลำคลองทำให้มีการสัญจรทางเรือเป็นส่วนมาก ในอดีตชุมชนแพรกหนามแดงมีการประกอบอาชีพที่พึ่งพิงกับธรรมชาติ เช่น ทำสวนมะพร้าว นาข้าว สวนผัก เลี้ยงปลาสดและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีการลงแขกเอาแรงช่วยเหลือซึ่งกันและกันในแต่ละครอบครัว รวมถึงการแบ่งปันสิ่งของจากการประกอบอาชีพ เช่น ปลาหมอ ปลาช่อน แบ่งเพื่อนบ้านมาทำกับข้าวกับปลา เด็กๆก็จะออกมาช่วยพ่อแม่ในการประกอบอาชีพต่างๆ ทำงานเล็กๆที่ช่วยได้ และเมื่อปี 2516 มีการก่อสร้างถนนพระราม 2 ตัดผ่านตำบลแพรกหนามแดง พร้อมทั้งมีการแบ่งน้ำจืดและน้ำเค็มออกจากกัน อย่างชัดเจนด้วยระบบประตูละบายน้ำ นับตั้งแต่นั้นการสัญจรทางเรือก็ลดน้อยลงเรื่อยๆ ปัจจุบันการใช้รถจักรยานยนต์และรถยนต์มีปริมาณเพิ่มขึ้น ชาวบ้านส่วนใหญ่เริ่มออกไปทำงานโรงงานนอกชุมชน อีกทั้งโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆที่เข้ามาก่อตั้งในพื้นที่

จึงทำให้คนที่อยู่รอบๆ ตำบลแพรกหนามแดงเข้ามาทำงานในพื้นที่จำนวนมากส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นและใช้รถจักรยานยนต์เป็นจำนวนมาก รวมถึงเยาวชนที่อยู่ในสถานศึกษาทั้งโรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสในตำบลแพรกหนามแดง เด็กจำนวนหนึ่งเริ่มมีการนำรถจักรยานยนต์เดินทางมาโรงเรียนและรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ขับรถล้อคู่ใจเพื่อนๆ และแสดงพฤติกรรมที่สร้างจุดเด่นให้คนอื่นสนใจ อีกส่วนคือ วิทยาลัยการอาชีพอัมพวา มีการสอนระดับปวช-ปวส โดยจะมีเด็กทั้งในตำบลและนอกตำบลมาศึกษา บางส่วนในช่วงหลังเลิกเรียนก็จะรวมตัวจับกลุ่มแข่งรถ เพื่อประลองความเร็ว ทำให้การรวมตัวแข่งรถจักรยานยนต์เป็นที่สนใจของเด็กวัยรุ่นในชุมชนแพรกหนามแดง

ในปัจจุบันสถานการณ์เริ่มขยายเพิ่มมากขึ้น สื่อเทคโนโลยีต่าง เรื่องยาเสพติด เพศสัมพันธ์ในวัยเรียนและการจับกลุ่มแข่งรถจักรยานยนต์ เด็กในชุมชนมีการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปจากเดิม ทำงานในช่วงกลางคืน กลางวันนอน สังคมในครอบครัวลดน้อยลง ความสัมพันธ์แต่ละครอบครัวถูกอกหักเพิ่มมากขึ้น มีการเลี้ยงดูแบบปล่อยให้ดูแลตนเอง อะไรที่พ่อแม่จะช่วยได้ก็จะช่วยเหลือและสนับสนุน เช่น รถมอเตอร์ไซด์ โทรศัพท์มือถือ จึงการเป็นการเลี้ยงดูแบบสังคมภายนอกดูแล เพราะในอดีตก็ไม่ได้ดูแลเป็นครูในระบบโรงเรียนเป็นผู้ดูแล ซึ่งในยุคนี้สังคมภายนอกมีภัยต่อสังคมมากมาย พ่อ แม่ ผู้ปกครองในชุมชนก็ยังไม่รู้สถานการณ์โดยภาพรวมในสังคม ชุมชน ตำบล จังหวัดและประเทศ ที่เชื่อมโยงกัน

แต่ผลผลิตออกมาสู่ตัวเด็กที่อยู่ในชุมชน สะท้อนถึงผู้ปกครองที่อยู่ในชุมชน ตามพฤติกรรม เช่น ไม่กลับบ้าน พูดไม่เชื่อฟัง ก้าวร้าวต่อพ่อแม่ ทะเลาะกับพ่อแม่ ติดเกมส์ ไม่มีความรับผิดชอบในครอบครัวและชุมชน พฤติกรรมที่ถูกปลูกฝังจากการเลี้ยงดูของผู้ปกครองแบบไม่รู้ตัว

○ วิถีชีวิต อาชีพในชุมชน

วิถีชีวิตของคนในชุมชนแพรกหนามแดงในอดีต มีการประกอบอาชีพที่พึ่งพิงกับธรรมชาติ เช่น สวนมะพร้าว นาข้าว สวนผัก เลี้ยงปลาสดและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีการลงแขกเอาแรงช่วยเหลือซึ่งกันและกันในแต่ละครอบครัว รวมถึงการแบ่งปันสิ่งของจากการประกอบอาชีพ เช่น ปลาหมอ ปลาช่อน แบ่งเพื่อนบ้านมาทำกับข้าวกับปลา เด็กๆก็จะออกมาช่วยพ่อแม่ในการประกอบอาชีพต่างๆ ทำงานเล็กๆที่ช่วยได้

○ การดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชนในอดีต/ปัจจุบัน

อดีต	ปัจจุบัน
• สภาพแวดล้อม ชนบทการคมนาคมไม่สะดวก ทำให้ครอบครัวอยู่พร้อมหน้ากัน ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กินข้าว ไปเที่ยวทำงาน เป็นต้น • การศึกษาภาคบังคับระดับประถมศึกษา การเรียนการสอนมีวิชาศีลธรรม หน้าที่พลเมืองลักษณะวิถีชีวิต เมื่อจบการศึกษาจึงต้องทำงาน มีครอบครัว ดังนั้นคนสมัยก่อนจึงมีลูกหลายคน อาชีพที่ทำ เป็นอาชีพของครอบครัวตามแบบพ่อแม่ หรืออาชีพอื่นๆที่มีอยู่ตามบริบทชุมชน • สมัยก่อนการคบเพื่อน จะเป็นเพื่อนที่อยู่ในชุมชน การเล่น จะเป็นกลุ่มๆ • เด็กที่โตขึ้นจะเรียนรู้การใช้ชีวิตจากประสบการณ์จริงที่ตนเองได้เจอมา หรือจากประสบการณ์ของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่อบรมสั่งสอนในลักษณะของการถ่ายทอดภูมิปัญญา	• สภาพแวดล้อม การคมนาคมสะดวกขึ้น การเดินทางสะดวก • การศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครองจะปลูกฝังลูกหลานมีหน้าที่เรียนหนังสือ ให้เรียนสูงๆ เป็นเจ้าคนนายคน ดังนั้นเด็กจึงไม่ค่อยช่วยทำงานบ้านหรือทำน้อยมาก วิชาที่เคยสอนเรื่องศีลธรรม หน้าที่พลเมือง ไม่มีสอน เด็กไม่มีสัมมาคารวะ กริยามารยาทไม่เรียบร้อย รวมถึงการพูดจาทักทาย การไหว้ เริ่มหายไป ขาดความรับผิดชอบ และการศึกษายังแยกเป็นสาขา • เทคโนโลยีที่เจริญมากขึ้น การสื่อสารเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้เด็กมีโลกส่วนตัวสูง คุยกับเพื่อนในโลกออนไลน์ มากกว่าคนในครอบครัว • เด็กที่โตขึ้นขาดความรู้จากประสบการณ์จริง การเรียนตามสาขาวิชาที่เรียนทำให้ต้องหางานนอกชุมชนที่ตรงกับที่ตนเองเรียนมา ทำให้เด็กในชุมชนต้องออกไปทำงานนอกชุมชน

๐ การเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนในครอบครัว

อดีต	ปัจจุบัน
- การเลี้ยงดูในอดีตจะสร้างการเรียนรู้ ผ่านการประกอบอาชีพและการซึมซับพฤติกรรมจากพ่อแม่ - ในอดีตแต่ละครอบครัวจะมีลูกหลายคน บทบาทของพี่หน้าที่เลี้ยงน้อง เลี้ยงแบบอิสระ เรียนรู้จากการฟัง จำแล้วนำมาปฏิบัติจริง เชื่อฟังผู้ใหญ่ - เรียนหนังสือกับวัด - การเลี้ยงดูส่วนใหญ่เกี่ยวพันกับการดำเนินชีวิต เด็กสมัยนั้นจึงถูกฝึกให้ใช้ความสามารถ และศักยภาพของตนเองในการทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งในสมัยนั้นไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวก - เด็กเคารพยำเกรงผู้ใหญ่ ทำให้เกิดการฟังพวาอาศัยกัน	- บางครอบครัวเลี้ยงดูแบบเข้มงวด บังคับให้ลูกเรียนหนังสือสูงๆ เพื่อเรียนจบมาทำงานดีๆ มีเงินเดือนมากๆ จะได้ไม่ลำบาก - มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ทำให้ไม่ได้เรียนรู้จากความลำบากดังเช่นในอดีต - เด็กเข้าถึงสื่อได้ง่ายขึ้น เกิดพฤติกรรมการติดเพื่อน ติดเกมส์ ละเลยภูมิปัญญาท้องถิ่น - เด็กสมัยนี้กล้าพูด กล้าทำ เชื่อในความสามารถของตนเอง - สถานการณ์โลก สังคม เปลี่ยนแปลงไป เด็กฉลาดแต่ไม่รู้วิธีการเอาตัวรอดในสังคม เพราะอยู่แต่กับตัวเอง ไม่ได้เรียนรู้จากชีวิตจริง - พ่อแม่ใช้เงินเลี้ยงลูก ให้เงินมากกว่าความรู้

รูปแบบที่เหมาะสมที่ผู้ใหญ่จะร่วมดูแลและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กวัยโจ๋

- ในการทำกิจกรรมร่วมกันทุกคนเสมอภาค มีสิทธิเท่าเทียมกัน
- ต้องไม่นำเด็กแต่ละคนมาเปรียบเทียบกับใครดีใครไม่ดี
- ผู้ใหญ่ต้องลบลอคติในใจตนเอง ต้องพร้อมจะมองเด็กทุกกลุ่มในชุมชนว่าสามารถพัฒนาได้
- การทำกิจกรรมร่วมกันต้องพูดคุยถามไถ่กันมากขึ้น ทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องกลุ่ม

- ต้องปรับอายุแล้วคุยกัน ต้องไม่ถือว่าเราโตกว่าเป็นผู้ใหญ่กว่า เด็กต้องเชื่อเราทุกเรื่อง เราต้องเปิดใจยอมรับในมุมมองความคิดของเด็ก รับฟังพร้อมเป็นที่ปรึกษาทั้งในมุมบวกและมุมลบ
- เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้คิดและทำในสิ่งที่เขามีความสนใจ
- ต้องคอยให้กำลังใจกันไม่ซ้ำเติมเมื่อทำผิดพลาด
- การทำกิจกรรมในแต่ละครั้งต้องสร้างบรรยากาศให้เด็กสนุก ไม่เบื่อ เพื่อจะทำให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

4.1.2 ข้อมูลสถานการณ์เด็กและเยาวชนในตำบลแพรกหนามแดงตั้งแต่อดีต – ปัจจุบัน

๐ สถานการณ์กลุ่มเด็กและเยาวชน การรวมตัวของเด็กในชุมชน

จากการแลกเปลี่ยนและเล่าสู่กันฟัง กิจกรรมระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ ทำให้เห็นข้อแตกต่างระหว่างยุคสมัยการใช้ชีวิตในวัยเด็กสมัยอดีต เด็กๆ จะมีกระบวนการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มๆ ได้แลกเปลี่ยนพูดคุยในทุกๆ กิจกรรมตั้งแต่การเล่น ทำงาน เทียว โดยไม่มีกฎระเบียบบังคับมากนัก เป็นอิสระ ทำให้มีความสนุก แต่ปัจจุบันด้วยสังคมที่เปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป นโยบายด้านการศึกษาที่มีมากขึ้น กิจกรรมส่วนใหญ่ถ้าเป็นกิจกรรมกลุ่มจะเป็นการบังคับให้ทำ ตั้งกฎระเบียบสร้างเงื่อนไขให้เด็ก สร้างความรู้สึกอึดอัด วิถีชีวิตของแต่ละครอบครัวต้องประกอบอาชีพที่แตกต่างกันไปเนื่องจากการประกอบอาชีพต้องตรงกับสาขาที่เรียนมา อาชีพดั้งเดิมของชุมชนเริ่มลดน้อยลงเพราะกลัวหนักและเหนื่อย ประกอบกับการบุกรุกเข้ามาของนายทุนสถานประกอบการโรงงานเข้ามาในพื้นที่มาก หลายครอบครัวจึงมุ่งแต่จะเข้าทำงานให้ได้เงินมากๆ ทำงานล่วงเวลาเพิ่มขึ้น ความสัมพันธ์ในครอบครัวเริ่มห่างจากกัน พ่อแม่ผู้ปกครองจะขดเขยเวลาที่ยาไปโดยการตามใจบุตรหลานให้ทั้งเงินและสิ่งของที่บุตรหลานเรียกร้อง

ปัจจุบันสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ปัญหา โครงสร้างครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป โดยจำนวนครอบครัวขยายลดลง ครอบครัวเดี่ยวเพิ่มมากขึ้น รูปแบบของครอบครัวมีความหลากหลาย ค่านิยมและความเชื่อของครอบครัวเปลี่ยนตามอิทธิพลตะวันตก ปัญหาความยากจนของครอบครัวทำให้ทุกคนในครอบครัวต้องออกไปทำงานหารายได้นอกบ้าน ครอบครัวต้องเคลื่อนย้ายไปทำงานต่างถิ่น ปัญหาครอบครัวขาดความรู้และความพร้อมในการเลี้ยงดูเด็ก ซึ่งสภาพปัญหาเหล่านี้เป็นเงื่อนไขสำคัญ ที่สร้างผลกระทบต่อเด็กเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพกาย และสุขภาพจิต ปัญหาด้านค่านิยม บริโภคนิยม นำไปสู่พฤติกรรมของเด็กในวัย ต่าง ๆ ในทางไม่เหมาะสม และมีส่วนผลักดันให้เด็กจำนวนหนึ่งถูกปล่อยปละละเลย หรือทอดทิ้งต้องกลายเป็นเด็กในภาวะยากลำบาก ขาดคนอบรมสั่งสอน ให้ความรู้ ให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้เพื่อเปิดโลกทัศน์และพัฒนาทักษะการใช้ชีวิตของเด็ก ทำให้เด็กและเยาวชนมักใช้เวลาว่างในการรวมกลุ่มเพื่อนทำกิจกรรม หรือไม่ก็ดูรายการโทรทัศน์ เล่น Social Media (Line facebook ฯลฯ) และการเล่นเกมต่าง ๆ ตามร้านเกม อินเทอร์เน็ต ฯลฯ โดยไม่สนใจเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัว ชุมชนและสังคม

ในส่วนของตำบลแพรกหนามแดงสถานการณ์ของเด็กและเยาวชนมีประเด็นที่ต้องระวังหลายเรื่อง โดยเฉพาะในเรื่องของปัญหาการติดยาเสพติดที่ส่งผลทำให้เกิด อาการก้าวร้าว คิดอะไรสั้นๆ ชอบที่จะทำอะไรโดยไม่คิดให้รอบคอบ กลายเป็นคนอารมณ์เสื่อง่าย ชอบทำร้ายตัวเอง เครียดง่าย วิดตักกังวล หนีเรียน ใช้เงินเก่ง ส่งผลทำให้เกิดปัญหาการลักขโมย รวมถึงด่าและทำร้ายร่างกายพ่อ แม่ เพื่อให้ได้เงินมาซื้อยาเสพติด สถานการณ์ที่สำคัญต่อมา คือ เด็กและเยาวชนในตำบลแพรกหนามแดงไม่ชอบเรียนหนังสือ ชอบเที่ยวกลางคืน ติดเทคโนโลยีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเล่น Line facebook มือถือ เกมส์ บางคนชอบทำตัวมีปัญหาและไปรวมกลุ่มทำกิจกรรมที่ไม่ดี เช่น การติดยาเสพติด การรวมกลุ่มแข่งรถ หลายครั้งหลาย

หนที่นำไปสู่ การตั้งกลุ่มแว่น กินเหล้า ที่ออกนอกกลุ่มนอกทาง ทะเลาะวิวาท ชอบกลับบ้านดึกตื่น นำไปสู่ การท้องก่อนวัยอันควร ท้องไม่พร้อม ที่ทำให้เด็กและเยาวชนหลายคนต้องเสียนาคที่ดี

ในสมัยก่อนมีการเล่นหลายอย่าง เช่น เพลงอีแซว มอญซ่อนผ้า หัวล้านชนกัน มวยทะเล ปิด ตาตีหม้อ วังกระสอบ หัวใบท้ายบอด รำวงย้อนยุค ชักคะเยอ งูกินหาง เเดนกะลา แข่งเรือ เป่ากบ ไล่ตอง ไฮโล จำจี๋ ทอยหลุม รำเคียวเกี่ยวข้าว ไล่จับ ซ่อนแอบ ตะปับ มวยวัด มวยดับจาก อีแก่กินน้ำ ลูกแก้ว หมาเก็บ รำเคียว วิวลาน รีรีข้าวสาร ซี่ม้าส่งเมือง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำเป็นกลุ่ม และเป็นกิจกรรมที่ สอดคล้องกับท้องถิ่น ไม่กำหนดอายุ เล่นร่วมกันได้ในชุมชน เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความสามัคคีต่อ คนในชุมชน ซึ่งแตกต่างกับปัจจุบัน กิจกรรมหลายอย่างจากเล่นเพื่อความสนุกสนาน กลายมาเป็นเล่นเพื่อ การพนัน นำไปสู่ความแตกแยกของกลุ่มและคนในชุมชน และมีเยาวชนหลายคนแยกตัวออกมาทำ กิจกรรมคนเดียว เช่น เสพสื่อต่างๆ เทคโนโลยี โทรศัพท์มือถือ ทำให้เกิดความเครียด เก็บกด ไม่มี ปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น รู้จักแต่เรื่องไกลตัว แต่ไม่รู้จักเรื่องและคนในชุมชน สุดท้ายทำให้คลังเทคโนโลยีและ กลายเป็นคนที่เครียดง่ายและทำร้ายตัวเอง

4.2 กิจกรรมของเด็กและเยาวชนในตำบลแพรกหนามแดงตั้งแต่อดีต – ปัจจุบัน

ในอดีตเด็กในชุมชนจะทำกิจกรรมกันในครอบครัวร่วมกันและจะอยู่ในการดูแลของผู้ปกครองถ้าทำผิด ผู้ปกครองจะ ไม่มีคำถามว่าถูกหรือผิด เช่น ถ้าพี่น้องทะเลาะกัน พ่อแม่จะเรียกมาตีทั้งคู่ จะไม่ถามว่าใครถูก ใครผิด หลังจากนั้นก็จะสอนว่า เป็นพี่น้องกัน ห้ามทะเลาะกัน ให้รักกัน เป็นต้น ในสมัยก่อนจะอยู่กันแบบสังคมในยุคเดิมๆ ไม่มีเทคโนโลยี การคมนาคมไม่ สะดวก อาหารจะทำกินกันเอง กินของตามธรรมชาติ หุงข้าวทำกับข้าวโดยใช้ฟืน เด็กๆ เดินทางไปโรงเรียนก็ต้องเดินไป ถ้าถึง หน้าน้ำหลากต้องพายเรือไป ไม่มีรถ เวลาเรียนใช้กระดานชนวน ใช้ดินสอหิน มีการเรียนธรรมะ การไหว้พระ สวดมนต์ เด็กผู้หญิงจะนุ่งผ้าถุง ไปโรงเรียนต้องหิ้วปิ่นโตไปโรงเรียนเพราะจะได้ไม่ต้องซื้อ โรงเรียนจะหยุดทุกวันพระและวันอาทิตย์ พ่อ จบประถมศึกษาปีที่ 4 ก็ไม่ได้เรียนต่อ เพราะต้องออกมาทำงานช่วยพ่อ แม่ ตามบริบทชุมชน (ทำนา ทำตาล) การละเล่นหรือ กิจกรรมในอดีตของเด็ก เช่น ว้าว ไม้หึ่ง งูกินหาง วังเปรี้ยว ตีจับ ปั่นดิน เป็นต้น ถูกสอนเรื่องกิริยามารยาท เช่น ถ้าผู้ใหญ่คุย กันอยู่ต้องไปเล่นไกลๆ เพราะไม่ใช่เรื่องของเด็ก เป็นต้น ถ้าเด็กๆ คิดอยากจะทำอะไรต้องขออนุญาตก่อน เวลาทำงานได้เงินให้ ตากับยายหรือพ่อแม่หมด โตขึ้นมีครอบครัว มีลูก ก็สอนลูกตามประสบการณ์ที่ผ่านมาของตน วัยเด็กตั้งแต่จำความได้ พ่อเริ่ม หยิบจับอะไรได้ พ่อแม่ก็จะใช้ให้ช่วย เช่น เวลาขุดดิน ก็จะให้ช่วยหยิบพลั่ว ช่วยขนดิน และช่วยงานบ้านทุกอย่างแต่เนื่องจาก ตนมีพี่น้องหลายคนจึงแบ่งหน้าที่กันว่าใครจะกวาดบ้าน ใครถูบ้าน ใครซักผ้า เป็นต้น อาหารจะเป็นกล้วย ข้าว จะเน้นอาหาร ที่ทำกินเองเป็นพวกอาหารพื้นบ้าน และถูกสอนว่าเป็นพี่ต้องเสียสละให้น้อง พ่อเริ่มโตขึ้น (อายุประมาณ 15 ปี) พ่อแม่ก็จะให้ รับผิดชอบงานเอง เช่น การยกยอพอได้กึ่ง ปลาเผา ก็นำไปขาย ได้เงินมาแม่ก็สอนให้รู้จักเก็บออม ถ้าอยากได้อะไรต้องเก็บเงิน ซื้อเอง เป็นต้น ส่วนกิจกรรมการเล่นเนื่องจากตอนนั้นบ้านจะอยู่กันเป็นกลุ่มๆ เด็กก็จะมาเล่นด้วยกัน เช่น เล่นขายของ หมา กเก็บ หมากรุก 12 เตย ตีจับ ตะกร้อ วังเปรี้ยว ไล่จับ โป้งแปะ มอญซ่อนผ้า ว้าว ยิงนก ตกปลา ยิงหนังสติ๊ก เป็นต้น ซึ่งการเล่น ส่วนใหญ่เป็นการละเล่นที่มีมานานแล้วและมีการสอนกันเป็นรุ่นๆ เลือดยมา โดยที่ไม่รู้ว่าใครเป็นคนคิดการละเล่นพวกนี้ ส่วน ใหญ่จะเล่นกันช่วงเย็น หลังจากกลับมาจากโรงเรียนแม่จะบอกว่าให้ทำการบ้านให้เสร็จก่อนหลังจากนั้นถ้าจะไปเล่นก็ให้ไป เวลาทำผิดจะโดนตีและห้ามเถียง

ในปัจจุบันกิจกรรมต่างๆของเด็กและเยาวชนมี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 ทำกิจกรรมแบบทำคนเดียว เป็นกิจกรรมที่เด็ก สนใจเฉพาะหรือเป็นความบันเทิงส่วนตัวคลายเครียด บางส่วนคือครอบครัวที่ไม่มีเวลามาทำกิจกรรมร่วมกับเด็กๆ ในส่วนแบบ ที่ 2 ทำกิจกรรมแบบรวมกลุ่มกัน ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกันในชั้นเรียนอีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ไม่ได้เกิดความสนใจ ร่วมกันในตัวเด็ก เหตุเพราะเป็นหลักสูตรในระบบชั้นเรียน จึงเป็นการทำกิจกรรมที่ไม่เกิดจากการสนใจของเด็กในชุมชน อีกทั้ง หน่วยงานในท้องถิ่นจัดกิจกรรมที่เฉพาะกลุ่ม เช่น กีฬาฟุตบอลด้านยาเสพติด

กิจกรรมของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกหนามแดง

อดีต		ปัจจุบัน	
เดี่ยว	กลุ่ม	เดี่ยว	กลุ่ม
เขียนจดหมายถึงแฟน	- ฟังเพลง - ดูหนังงานวัด - ดูหนังชายยา - ร่ำวง - ไปงานบวช - พูดคุย - ทำงานช่วยพ่อ แม่ - ปิดทองฝังลูกนิมิต - ทำบุญ ทอดกฐิน - ลงแขกทำงาน - ทัศนจรต่างจังหวัด - เล่นกาละเล่นต่างๆ	- ฟังเพลง - คุยโทรศัพท์ - ทำการบ้าน - นอน - ดูโทรทัศน์ - เล่น Facebook ,line - ทำงานบ้าน	- ทำรายงานในโรงเรียน - ตกปลา - เล่นกีฬา ตะกร้อ ฟุตซอล - นั่งคุยในโรงเรียน - อ่านหนังสือในโรงเรียน - ทำโครงงานในโรงเรียน - กิจกรรม Child watch - ค่าย English camp

- ในปัจจุบันการทำกิจกรรมของเด็กทำอย่างรวดเร็วและเร่งรีบ ไม่เหมือนในอดีตที่เป็นกิจกรรมที่มีความช้า เพื่อให้มีระยะเวลาในการตัดสินใจ มีเวลาคิด วิเคราะห์มากขึ้น (ข้อจำกัดเกี่ยวกับระยะเวลา)
- ปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไป การเปิดรับวัฒนธรรมใหม่ เช่น วัฒนธรรมตะวันตก เกาหลี ญี่ปุ่น เป็นต้น เด็กบางกลุ่มขาดการคิดวิเคราะห์ และเลือกที่จะรับ จึงเป็นสาเหตุให้ละเลยวัฒนธรรมเก่าๆที่มีอยู่ของไทยไปไม่แต่การลอกเลียนแบบ มีพฤติกรรมทำตาม ตามเพื่อน ตามละคร ตามสื่อฯ
- วิถีชีวิตเปลี่ยน การมีครอบครัวขยายทำให้เกิดการขยายตัวมากขึ้นวัฒนธรรมต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างดิ้นรนในการอยู่เพื่อเอาตัวรอด โดยไม่สนใจสังคม การอยู่ร่วมกันในสังคมน้อยลง เกิดโลกส่วนตัวมากขึ้น (สังคมก้มหน้า)
- การศึกษาที่ครอบครัวส่งเสริมและสนับสนุนให้เรียนระดับสูงๆ ทำให้เด็กต้องมุ่งอยู่กับการเรียน พ่อแม่ผู้ปกครองมุ่งแต่ทำงานหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว จึงเป็นสาเหตุให้คนในครอบครัวไม่มีเวลาให้กัน
- การยอมรับในความแตกต่าง – ผู้ใหญ่จะใส่ใจกับการอบรมสั่งสอนแบบเก่าที่ถูกเลี้ยงมา (มารยาท การพูดจา การแบ่งชั้นความเป็นเด็กและผู้ใหญ่ชัดเจนการรับผิดชอบหน้าที่) แต่เด็กปัจจุบันถูกเลี้ยงแบบเน้นการศึกษา เกิดช่องว่างระหว่างการเลี้ยงดู แบบอดีตกับแบบปัจจุบัน
- การพูดคุยกับเด็กปัจจุบันมีการใช้อารมณ์มากขึ้น ต่างฝ่ายต่างขึ้นเสียงไม่มีเหตุผล และไม่ยอมฟังกัน
- เด็กอยู่ในสังคมมากขึ้น เพราะไม่มีสังคมไม่ยอมรับ ส่งผลต่อการแสดงออกในด้านที่ผิดของเด็ก เพราะไม่มีสังคมทำให้ทักษะการใช้ชีวิตหายไป (การเรียนรู้ประสบการณ์การใช้ชีวิตในอดีตของพ่อแม่)
- เกิดวัฒนธรรมการแข่งขัน เช่น ค่านิยมในการแต่งกาย อุปกรณ์สื่อสารที่ต้องทันสมัย เป็นต้น
- ความเป็นอิสระหายไป (ถูกบังคับอยู่กับหน้าที่การงานและการศึกษา)

กิจกรรมของเด็กและเยาวชนตามที่สนใจ อดีต – ปัจจุบัน

อดีต	ปัจจุบัน
- ในอดีตการทำกิจกรรมจะมีสถาบันครอบครัว คอยขัดเกลาอบรมสั่งสอนควบคู่ไปกับในเรื่องการศึกษา ประเพณี การละเล่น ศิลธรรม กริยา/มารยาท และให้ความรัก ความอบอุ่น ความห่วงใย - การทำกิจกรรมในอดีตทำให้เด็กมีทักษะการใช้ชีวิตอยู่รอดในสังคมรวมถึงการดำรงชีวิต ผ่านประสบการณ์ที่มีการร่วมกิจกรรมกับชุมชนและสังคม - วัด เป็นสถานที่รวมตัวกันในการทำกิจกรรมของชุมชน ในยามเทศกาลต่างๆ อีกทั้งยังเป็นการพบปะพูดคุยของญาติในวันสำคัญๆ เช่น งานปีใหม่ สงกรานต์ ทำให้เกิดความสัมพันธ์ในครัวครัว - กิจกรรมในการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนในอดีตเป็นเรื่องที่ต้องทำ เพื่อความอยู่รอดในครอบครัวทั้งเรื่องของการประกอบอาชีพ การเลี้ยงดูของคนในครอบครัว พี่เลี้ยงน้อง การใช้ชีวิตทำให้เกิดภูมิคุ้มกันในตัวเอง (สร้างภูมิคุ้มกัน) เป็นการพัฒนาศักยภาพโดยไม่รู้ตัวหรือแบบสถานการณ์	- เป็นกิจกรรมที่สนุก - กิจกรรมต้องเกิดจากการคิดของเยาวชนเอง - กิจกรรมไม่มีระเบียบรัดกุมมากเกินไป - มีผู้ใหญ่สนับสนุนและเป็นที่ปรึกษา - ชอบทำกิจกรรมคนเดียว หรือคุยกับเพื่อนทางช่องทางอื่นๆ - สะดวก รวดเร็ว เน้นการแข่งขันแพ้ ชนะ - เป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกันผ่านการลงมือปฏิบัติและพัฒนาตัวเอง - มีสถานที่รวมตัวกันอย่างชัดเจน มีพื้นที่ประจำในการรวมตัว และต้องมีพื้นที่แสดงออกทั้งความคิดและทางปฏิบัติ

○ ศักยภาพของเด็กและเยาวชน

- ขาดทักษะการจับประเด็นและการนำเสนอ
- ขาดทักษะการเอาตัวรอดในสังคม
- เด็กและเยาวชนบางกลุ่มมีความกล้าแสดงออก
- เด็กวัยโจ๋ที่เข้าร่วมกิจกรรม มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มารยาทดี มีความรับผิดชอบ กระตือรือร้น กล้าแสดงออก ทักษะในการฟัง พูด อ่านเขียน พัฒนาขึ้น มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี

○ บทเรียนการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนจากการทำโครงการในระยะ 6 เดือน

- การทำงานกับกลุ่มวัยโจ๋ จำเป็นที่ต้องลงไปพบปะพูดคุยกับเด็กอย่างต่อเนื่อง ต้องให้ความสำคัญกับสิ่งที่เด็กต้องการ ต้องค้นหาความต้องการที่แท้จริงให้พบ เนื่องจากหากเป็นกิจกรรมที่ไม่ใช่ความต้องการที่แท้จริง เด็กกลุ่มนี้จะหลุดไปจากความสนใจในการทำกิจกรรม
- ก่อนทำกิจกรรมกับเด็กพี่เลี้ยงต้องมีการค้นหาข้อมูลความเป็นอยู่ของเด็กแต่ละคน เพื่อทำความเข้าใจกับปัญหาและสามารถรู้ว่าจะให้คำปรึกษาในเรื่องใด เนื่องจากพื้นฐานของกลุ่มเด็กไม่เหมือนกัน
- พี่เลี้ยงต้องเข้าใจปัญหาของเด็ก ต้องเรียนรู้และพร้อมจะรับฟังในสิ่งที่เขาเสนอ รวมทั้งปรับตัวให้เข้ากับเด็ก
- ต้องมีการพาไปเรียนรู้ในสถานที่ต่างๆเพื่อให้เห็นมุมมอง กระบวนการ หรือความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆของสังคม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และกระตุ้นให้เกิดความอยากร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน

- การทำกิจกรรมกับกลุ่มวัยโจ๋ จำเป็นต้องค้นหากิจกรรมที่สร้างรายได้ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ สร้างให้เด็กรู้ถึงการทำงานที่เป็นระบบ มีภูมิคุ้มกันในการประกอบอาชีพในอนาคต
- การทำกิจกรรมไม่สามารถนำทั้งเด็กดีและเด็กโง่มารวมนคร่วมกันได้ เพราะการเรียนรู้ไม่ทันกันส่งผลต่อบรรยากาศในการถามตอบเด็กดีจะถามมากกว่าและมีความไวต่อการตอบคำถามจึงทำให้เด็กโง่รู้สึกด้อย การเอาเด็กดีและโง่มารวมกลุ่มต้องเป็นกิจกรรมที่เป็นกิจกรรมเชิง Action ลงมือทำร่วมกันจะเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ
- กลุ่มเด็กดีมีการเรียนรู้ที่ไว กล้าคิด กล้าตอบในการแลกเปลี่ยนและในการทำกิจกรรมต่างๆ
- กลุ่มเด็กโง่มีการเรียนรู้ที่ช้า ต้องมีการพูดคุยกันบ่อยๆและเรียนรู้เข้าใจพฤติกรรมของเด็กๆ เพราะพฤติกรรมที่แสดงออกมีที่มาเสมอ ไม่ว่าจะมาจากครอบครัวหรือเรื่องส่วนตัว
- การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับเด็กๆ เว้นพื้นที่ให้มีอิสระทางความคิด สร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนที่ไม่เร่งรัด
- กระบวนการดูแลเด็กให้ทั่วถึงต้องเรียนรู้และพูดคุยกับผู้ปกครองเพื่อสอบถามพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนเป็นระยะ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและให้กำลังใจกับครอบครัวในการเลี้ยงดูเด็กแต่ละคน พร้อมทั้งพูดคุยกับเด็กให้รับรู้และเรียนรู้สถานการณ์ในครอบครัวและให้คำแนะนำผ่านแกนนำในชุมชน

4.3 ปัจจัย เชื้อไขในการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกหนามแดงตั้งแต่อดีต – ปัจจุบัน

4.3.1 กิจกรรม

- ก่อนทำกิจกรรมกับเด็กและเยาวชน ต้องมีการจัดทำฐานข้อมูลการเลี้ยงดูโดยการพูดคุยกับเด็กและครอบครัวของเด็กในเรื่องของพฤติกรรม เปิดใจยอมรับในสิ่งที่เด็กเป็น
- ต้องมีการชักชวน มีการสร้างขวัญและพร้อมกำลังใจให้กับเด็ก ไม่ทำให้เด็กรู้สึกว่าการทำกิจกรรมอยู่ในภาวะกดดัน เครียด สร้างความเชื่อมั่น มีพื้นที่ให้เยาวชนแสดงออก ไม่คาดหวังสูง
- กระบวนการในการทำกิจกรรมเน้นการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่มีอยู่ ฝึกให้ทำกิจกรรม ปฏิบัติจริง ปรับกิจกรรมให้เหมาะสม สร้างหน้าที่ความรับผิดชอบ เปิดพื้นที่ให้บทบาทในชุมชน
- ต้องเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้แสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างเต็มที่
- การทำกิจกรรมกับเด็กต้องมีการนัดพูดคุย และประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในกิจกรรมที่ทำ และเปิดพื้นที่ในการรวมกลุ่ม
- ต้องสร้างพื้นที่ให้เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ เพื่อให้เกิดการเปิดใจยอมรับกันและกันมากขึ้น
- ต้องมีการเปลี่ยนพื้นที่ในการทำกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้
- หลังจากทำกิจกรรมจำเป็นต้องมีการถอดบทเรียน โดยใช้รูปแบบต้องไม่ตายตัว ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

2.3.2 กระบวนการ

- สร้างบรรยากาศการพูดคุย แสดงให้เห็นถึงความเป็นกันเอง ยอมรับซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งให้กำลังใจอย่างต่อเนื่อง
- ค้นหากิจกรรมที่เด็กอยากทำ ผ่านการใช้กิจกรรม (ทักษะ) ที่เด็กและเยาวชนทำอยู่แล้วมาเป็นเครื่องมือในการรวมกลุ่มเด็ก เช่น การเล่นดนตรี การรำไทย หลังจากนั้นจึงชวนพูดคุย เพื่อค้นหาความต้องการในการทำกิจกรรมอื่นๆ

- พุดคุยถึงเป้าหมายและความเป็นไปได้ในการทำกิจกรรม ผ่านการพุดคุย แลกเปลี่ยนเพื่อให้เกิดการยอมรับในกิจกรรม และสร้างความเข้าใจร่วมกัน
- ค้นหาข้อมูล รูปแบบ วิธีการในการทำกิจกรรมตามที่ได้กสนใจ โดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากคนในชุมชน บทเรียนจากการทำกิจกรรมที่ผ่านมา และนำมาปรับให้เกิดความเหมาะสมกับกลุ่มเด็ก
- ทดลองทำกิจกรรม ผ่านการปฏิบัติจริง ลงมือทำจริงทุกคน
- ถอดความรู้จากการทำกิจกรรม เพื่อให้เห็นชุดความรู้ ข้อดี ข้อเสีย จากการทำกิจกรรม เพื่อนำมาปรับใหม่ใช้ให้การทำกิจกรรมครั้งต่อไปมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- สรุบบทเรียนและร่วมเรียนรู้ร่วมกัน

4.4 กระบวนการและแนวทางการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์

4.4.1 กระบวนการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์

- **การทำงานเป็นทีม** ทีมวิจัยจะมีการนัดหมายเวลาให้ตรงกัน ก่อนทำกิจกรรมกับน้องๆ ต้องลงมือทำเองก่อน เช่น การหาข้อมูลการลงพื้นที่ก่อน หรือทดลองเล่นเกมส์ก่อน เป็นต้น และวางแผนเพื่อออกแบบกิจกรรมร่วมกัน ปรับกิจกรรมให้ทุกคนมีความสุขและได้สาระ
- **วางแผนก่อนจัดการเรียนรู้** ทีมวิจัยจะมีการตั้งโจทย์การเรียนรู้ ว่าจะให้เรียนรู้อะไร แล้วหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนั้นเพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้โดย นวัตกรรม เวลา ที่ชัดเจน แบ่งบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน ประสานงานผู้เข้าร่วม สถานที่ อาหาร และอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม
- **ประเด็นในการจัดกิจกรรม** ทีมวิจัยจะเลือกประเด็นบริบทชุมชน/ทรัพยากร/อาชีพ/วิถีชีวิต/สิ่งแวดล้อม เพราะเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ควรรู้ และเด็กทำแล้วมีความสุข รวมทั้งมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่พร้อมจะให้การเรียนรู้แก่เด็กและเยาวชนได้เป็นอย่างดี
- **กิจกรรมสร้างการเรียนรู้** ควรเป็นกิจกรรมที่ออกแบบให้เกิดการเรียนรู้ มีระบบการทำงานและมีกระบวนการที่หวังผลสู่การเรียนรู้ทั้งทีมและเด็ก/เยาวชนที่เข้าร่วม ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมก่อนทำกิจกรรม การวางแผนและออกแบบกระบวนการ การประสานงาน การทำกิจกรรม และสรุบบทเรียนหลังทำกิจกรรม

- **การตั้งคำถามเพื่อสร้างการเรียนรู้** เป็นการตั้งคำถามให้เห็นภาพรวมก่อนแล้วจึงถามเจาะลงลึกเพื่อให้เข้าใจระบบและเรียนรู้ร่วมกัน เช่น อาชีพในตำบลแพร่กหนามแดงมีอะไรบ้าง อุปกรณ์ที่ใช้เย็บจากมีอะไรบ้าง เป็นต้น แล้วเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของเราอย่างไร
- **การสรุบบทเรียนก่อน ระหว่างการดำเนินงาน และหลังทำกิจกรรม** การสรุบบทเรียนทุกครั้งมีความจำเป็นมาก เพราะจะได้รู้ว่าการดำเนินงานแต่ละครั้งได้เรียนรู้เรื่องอะไร/ต้องปรับปรุงเรื่อง

อะไรอย่างไร/มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง เพื่อนำไปปรับใช้กับการทำกิจกรรมครั้งต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

■ **บทบาทของพี่เลี้ยงในชุมชน**

1. ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ (การพูด/การแต่งกาย)
2. ตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้
3. สามารถรับฟังและให้คำปรึกษาได้ทุกเรื่อง
4. รู้ทันเด็กและเยาวชน
5. ต้องเก็บข้อมูลพฤติกรรม/ลักษณะนิสัยของเด็กและเยาวชนโดยการสังเกต เพื่อปรับวิธีการในการพูดคุยหรือแนะนำ

4.4.2 แนวทางการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์

■ **การจัดกระบวนการเรียนรู้**

การรวมกลุ่มเด็กให้มาทำกิจกรรม ต้องเป็นกิจกรรมที่เด็กสนใจ เปิดโอกาสให้เด็กออกแบบกิจกรรมด้วยตัวเองอย่างอิสระ เนื่องจากเด็กมีการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งเร้าที่เข้ามาอยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องเติมกิจกรรมในลักษณะของการให้แก่น คือ ให้กระบวนการคิดและเครื่องมือในการทำงาน เมื่อเด็กเห็นกระบวนการ ก็จะเรียนรู้ได้อย่างสอดคล้องกับความรู้ในชุมชน เพื่อให้เด็กเกิดทักษะในการดำรงชีวิต ผ่านกระบวนการที่พี่เลี้ยงคอยกระตุ้น แนะนำ เปิดพื้นที่ให้เด็กได้พูดคุยกัน มีการจัดการให้เด็กลงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ทำให้เด็กได้ความรู้เพิ่มเติมโดยเด็กเป็นค้นหาข้อมูลด้วยตนเอง พี่เลี้ยงช่วยนำข้อมูลมารวบรวมกันสรุปวิเคราะห์ร่วมกันกับเด็กและผู้ปกครอง จนเกิดเป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน นำสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กได้จริง

เมื่อเด็กเกิดปัญหา อาจเพราะมีสิ่งเร้าด้านลบเข้ามากระทบ เช่น พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน ภายนอก ช่วงวัยของเด็ก ความไม่เข้าใจเด็กของผู้ปกครอง อารมณ์ของเด็ก ความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน ยาเสพติด เหล้า Social media การพบปะเพื่อนต่างพื้นที่ เรื่องเพศ ทำให้พี่เลี้ยงต้องสังเกตลักษณะนิสัย และทำความเข้าใจพื้นฐานเด็ก/ครอบครัว โดยการเรียกพูดคุยเป็นรายคน รวมถึงรับฟังให้คำปรึกษา/แนะนำ ในทุกเรื่อง เมื่อเด็กรวมกลุ่มทำกิจกรรมภายใต้ชุดความรู้ที่ลงไปเก็บแล้ว เด็กกลับมาออกแบบคิดกิจกรรมใหม่ตามความสนใจภายใต้ความรู้ของท้องถิ่น ทำให้เกิดกิจกรรมที่สร้างสรรค์และต่อเนื่อง

■ **บทบาทการหนุนเสริมของพี่เลี้ยง**

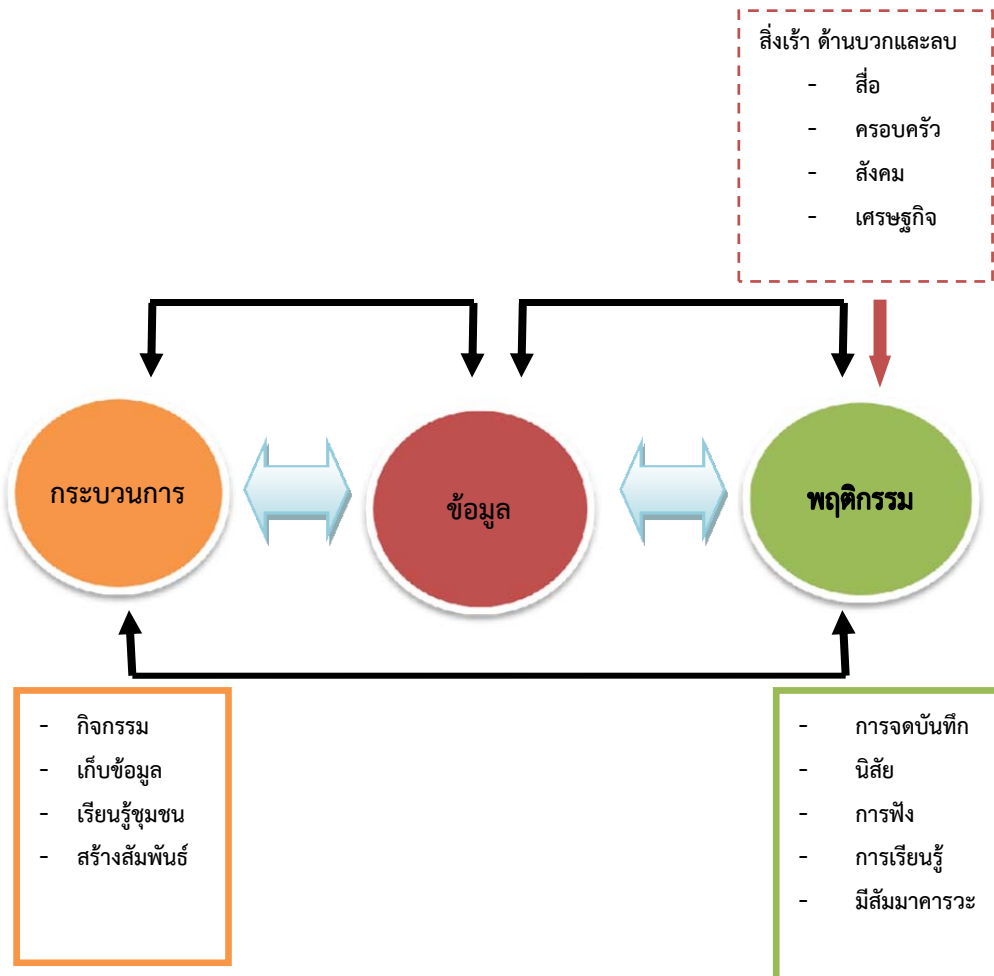
พี่เลี้ยงต้องคอยกระตุ้นให้เด็กได้พูด คิด ทำด้วยตัวเอง เริ่มจากให้ทำความเข้าใจเนื้อหาของโครงการและเพิ่มจำนวนทีมโดยเปิดอิสระในการทำกิจกรรมตามที่ยากทำ เช่น การเล่นดนตรี การรำไทย เป็นต้น พี่เลี้ยงต้องคอยประสานผู้ปกครองและคนในชุมชน เพื่อเปิดพื้นที่ให้ทำกิจกรรมภายใต้กรอบกระบวนการวิจัยในการเก็บข้อมูลของท้องถิ่นโดยการลงมือทำซ้ำๆ แต่สลับพื้นที่เพื่อไม่ให้เด็กรู้สึกเบื่อและเกิดการตื่นตัวอยู่เสมอ เมื่อทีมเด็กเกิดปัญหา เช่น ปัญหาครอบครัว ขัดแย้งกันในทีม พี่เลี้ยงต้องทำหน้าที่เชื่อมประสาน รับฟังทำความเข้าใจโดยการเรียกพูดคุยเป็นรายคนและสังเกตลักษณะอุปนิสัย พฤติกรรม ปฏิกิริยาของแต่ละคน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวทางเชื่อมประสานให้กระบวนการทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น จากนั้นจึงปล่อยให้เด็กออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองภายใต้ชุดข้อมูล ความรู้ของท้องถิ่นในการพัฒนาทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชน

■ **การติดตามประเมินผล**

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลท้องถิ่น ทำให้เด็กและเยาวชนรู้จักทุนในชุมชน/ท้องถิ่นมากขึ้น อุกกิด กลับมาทบทวนตัวเองมากขึ้นในการใช้ประโยชน์จากทุนที่มี การรู้จักทุนทำให้บางคนคิดกลับไปประกอบอาชีพของครอบครัว มีพฤติกรรมอ่อนน้อม กริยา มารยาทดีขึ้น รวมทั้งมีความสัมพันธ์ที่ดี เพราะมีการปรับตัวเข้าหากันของคนในครอบครัว และมีการพูดคุยกันมากขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถนำข้อมูลที่ได้มาออกแบบกิจกรรมใหม่เพื่อให้น้องๆ ได้เรียนรู้ท้องถิ่นด้วย นอกจากเด็กและเยาวชนในทีมจะช่วยกันดูเพื่อนและน้องๆ แล้ว ผู้ปกครองก็เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ช่วยสะท้อนพฤติกรรมของเด็กได้ ทีมวิจัยสามารถติดตามได้จากการพูดคุยร่วมกับผู้ปกครอง

รายบุคคลหรือขณะที่ผู้ปกครองเข้าร่วมทำกิจกรรม จะช่วยกันพัฒนาทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนตำบลแพรทนามแดงให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในด้านบวก และอยู่ร่วมกับคนในชุมชนได้อย่างดี มีจิตอาสาที่จะช่วยเหลือชุมชน พิสูจน์ให้คนในครอบครัวและในชุมชนเห็นว่าเด็กก็มีศักยภาพหากได้รับกระบวนการเรียนรู้จากภายในตนเอง ทีมวิจัย และพี่เลี้ยงที่ช่วยกันกล่อมเกลานับว่าเป็นการช่วยชุมชนทางอ้อมอีกทางหนึ่งผ่านเด็กและเยาวชน

จากการประชุมเวทีวิเคราะห์ข้อมูลและและสรุปบทเรียนการดำเนินงานของโครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรทนามแดง อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ.2559 เวลา 09.30 – 15.00 น. ณ อาคารเรียนรู้อยู่ 10 ตำบลบางแก้ว อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดมหาสารคาม ทีมวิจัยสรุปว่า พฤติกรรมของเด็กเกิดจากการใส่กระบวนการและข้อมูลเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้นได้ แต่สถานการณ์ปัญหาในปัจจุบันมีสิ่งเร้าเข้ามากระตุ้นมากมาย ซึ่งมีทั้งด้านบวกและลบ เราจะทำอย่างไรให้มีการนำสิ่งเร้าด้านลบมาปรับเป็นด้านบวกได้ โดยไม่ปฏิเสธสภาพสังคมที่เป็นอยู่ ทางออกสำคัญ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลในชุมชน การเรียนรู้อาชีพและภูมิสังคมในชุมชน ร่วมกับกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมที่มีในโครงการเด็กจึงการรวมกลุ่มมาทำกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน โดยเฉพาะกิจกรรมที่พวกเขาได้มีส่วนร่วมออกแบบจึงทำให้เขามีความสุข สนุก และมีผู้ใหญ่ให้กำลังใจเสมอมา เด็กและเยาวชนหันไปเรียนหนังสือ ประกอบอาชีพส่วนตัว จนผู้ปกครองยอมรับ และเข้าร่วมกระบวนการในโครงการ ดังแผนภาพสรุปต่อไปนี้

แผนภาพแสดงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนจากการเรียนรู้ชุมชนท้องถิ่น

ดังนั้นกิจกรรมที่จะนำไปสู่การสร้างการเรียนรู้ในระยะที่ 3 ทีมวิจัยมีความคิดเห็นร่วมกันว่า จะทำกิจกรรมที่คล้ายกับเกมจำลองที่เด็กชอบเล่นในโทรศัพท์มือถือผสมผสานกับเกมสิทธิประชาธิปไตย เนื่องจากคล้ายกับเกม

เศรษฐกิจ เด็กเข้าถึงง่าย แต่จะปรับให้เด็กคิดและสร้างสรรค์เอง จำลองเป็นการเรียนรู้ชุมชนของตนเองอย่างสนุกและมีสาระ เพื่อสรุปบทเรียนไปสู่การค้นหารูปแบบการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนตำบลแพรทนามแดงผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ต่อไป

4.5 รูปแบบการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์

จากกระบวนการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า รูปแบบการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรทนามแดงในเบื้องต้น ประกอบด้วย

1. กิจกรรมที่เด็กสนใจอยากเรียนรู้

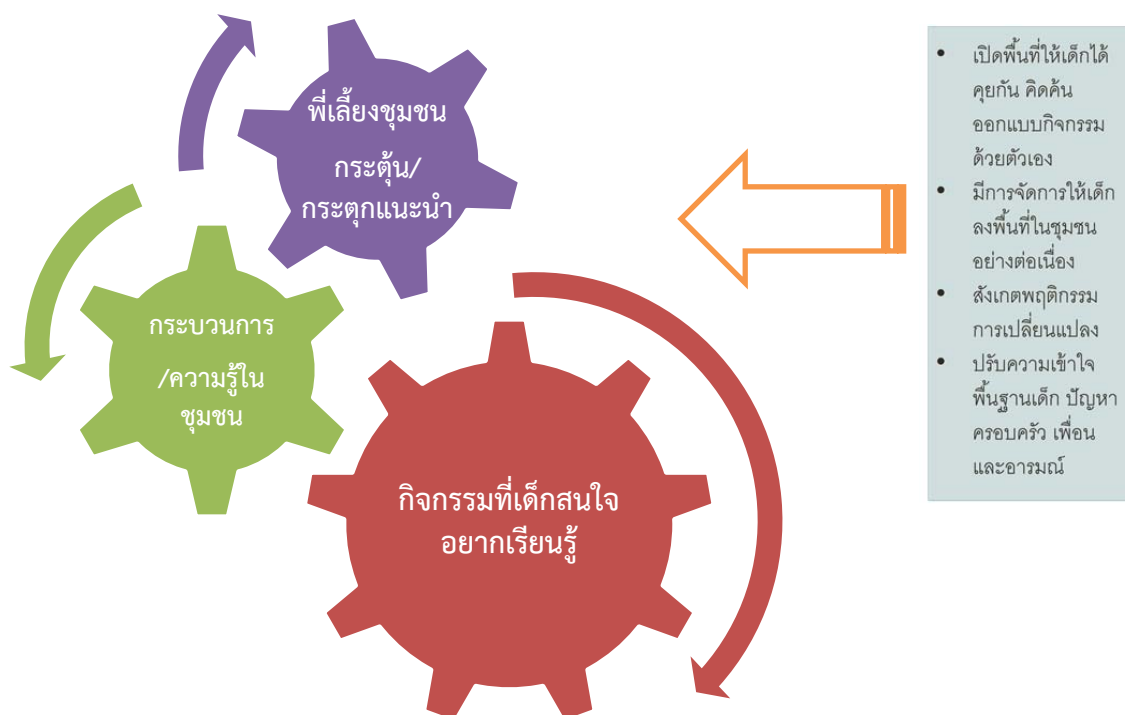
กิจกรรมที่ควรเป็นกิจกรรมที่เด็กอยากเรียนรู้ สนุก มีสาระ และเชื่อมโยงสู่การจัดการตนเอง การจัดการครอบครัว และการจัดการชุมชน เช่น จำลองชุมชนสร้างสรรค์ที่เด็กเห็นและอยากลงมือทำด้วยตนเอง จากจุดเล็กๆ ขยายผลไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เป็นต้น

2. กระบวนการ / ความรู้ในชุมชน

กระบวนการเรียนรู้ที่สนุก ปรับเปลี่ยนไปตามช่วงวัย กิจกรรมที่จะสร้างการเรียนรู้ และองค์ความรู้ที่มีในชุมชน สะท้อนเชื่อมโยงสู่การใช้ชีวิตที่เป็นจริงในชุมชน เช่น การจัดการตนเอง การเรียน การช่วยเหลือผู้ปกครองในครอบครัว และการช่วยเหลือส่วนรวม การประกอบอาชีพ เป็นต้น เพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง ตลอดจนเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้กับการดำรงชีวิตต่อไป

3. บทบาทที่เลี้ยงในการหนุนเสริม

ที่เลี้ยงควรมีบทบาทในการกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้ข้อมูลที่มีในชุมชนอย่างต่อเนื่อง การให้คำแนะนำ และช่วยประสานงานในสิ่งที่เด็กไม่สามารถดำเนินการเองได้ รับรู้ รับฟัง และเข้าใจ เพื่อหนุนเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะการใช้ชีวิตอย่างสร้างสรรค์ต่อไป

แผนภาพแสดงรูปแบบการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนตำบลแพรทนามแดงผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์

/

4.6 สรุปกระบวนการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในตำบลพรหมแดงช่วงวัยต่างๆ เพื่อปรับสิ่งเร้าด้านลบ
เป็นด้านบวก

กลุ่มเด็กและพฤติกรรม	กระบวนการ	ความรู้	สิ่งเร้าและวิธีการแก้ไข
เด็กอายุ 6 – 12 ปี (มีมากกว่า 10 คน) • เด็กเล่นเกมส์ • ไม่ทำการบ้าน • ดู ที วี ปั่นจักรยานเล่นในกลุ่มเพื่อน • กลับบ้านดึกจน ผู้ปกครองต้องตามหา	• เน้นกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน ต้องทำกิจกรรมแบบต่อเนื่อง หากหยุดแล้วจะเบื่อ นำรางวัล / ขนมมาสร้างแรงจูงใจ • กิจกรรมจะเน้นไปทางทำให้เด็กได้เคลื่อนไหวให้เหนื่อยเมื่อเหนื่อยแล้วจะทำการถอดบทเรียนกับกิจกรรมที่ได้เล่นได้เล่น เช่น เกมสืให้นับ 1 - 60 เมื่อจบกิจกรรมจะถอดบทเรียนสิ่งที่เด็กได้จากการทำกิจกรรม • ให้เด็กสำรวจสิ่งรอบ ๆ ที่อยู่บริเวณบ้าน มีต้นไม้พันธุ์อะไรอยู่บ้าง และจะทำการตั้งคำถามเพื่อให้เด็กได้คิดเมื่อจบกิจกรรมจะกลับมาถอดบทเรียนให้เด็กได้รู้สิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม • มีการบ้านให้เด็ก ๆ ได้ไปทำ เช่น ให้ไปหาต้นไม้พร้อมเก็บใบโพธิ์กับครอบครัวแล้วถ่ายรูปกลับมาให้ดูเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการทำกิจกรรมครั้งต่อไป เมื่อเด็ก ๆ กลับมาทำกิจกรรมครั้งต่อมาก็จะมอบรางวัลให้กับเด็ก ๆ ที่ได้นำการบ้าน มาส่ง โดยของขวัญจะเป็นของขวัญที่สร้างความเรียนรู้ และมีส่วนร่วม เช่น ตัวต่อจิกซอว์ เป็นต้น เมื่อให้รางวัลแล้วจะให้เด็ก และครอบครัวที่มาด้วยช่วยกันประกอบร่วมกันปลูกฝังให้เด็กมีสมาธิมาระต่อผู้ใหญ่ระหว่างการทำกิจกรรม	• การเรียนรู้ต้องผ่านการลงมือทำ จะทำให้เด็กเกิดความเข้าใจ • ต้องมีรางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เด็กสนใจในการทำกิจกรรม • ใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	• เกิดความสัมพันธ์ของคนในชุมชน • เรียนรู้ชุมชนท้องถิ่นของตนเองเพิ่มขึ้น • กริยามารยาทดีขึ้น รู้จักการไหว้ เข้ากับผู้ใหญ่และครอบครัวได้ • เกิดทักษะการตั้งคำถาม
เด็กอายุ 13 – 15 ปี (จำนวน 5 – 6 คน) • เริ่มเป็นวัยรุ่น	• ใช้การสื่อสารผ่าน เฟสบุ๊ก • เป็นพี่เลี้ยงน้องๆ 6 – 12	• วางบทบาทหน้าที่ในการทำงาน เพื่อให้เด็กมีพื้นที่ในการ	38 • มีวินัยในตัวเองผ่านการทำกิจกรรมที่ละเล็กทีละน้อยแล้วมีการสรุปบทเรียน ทำให้

● ติดโซเซียลมีเดีย	● ปี ให้ทำกิจกรรมร่วมกับน้องๆ โดยให้มีบทบาทในการช่วยออกแบบกระบวนการ ● เปิดพื้นที่ให้กล้าแสดงออก เป็นผู้ช่วยระหว่างการทำกิจกรรม	แสดงออก ● กิจกรรมจะต้องมีความสนุก และต้องสรุปบทเรียนหลังทำกิจกรรม	มีสมาธิมากขึ้นจากการทบทวนตนเอง ● ค้นหาทางเลือกในสิ่งที่ตนเองสนใจตามความชอบ
เด็กอายุ 16 – 24 ปี (จำนวน 8 คน) ● มีปัญหาชีวิต เกร็ด ตี ด อบายมุข และมีโลกส่วนตัวสูง ● มีกลุ่มเพื่อน เป็นของตัวเอง ไม่สนใจผู้อื่น ● ต้องการให้คนภายนอกยอมรับ เด็กแต่ละคนจะประพาดิตัวว่าตัวเองเก่ง มีความสามารถ แต่จะไม่เปิดเผยเบื้องหลังชีวิตของตัวเองให้ใครได้รับรู้ ถึงแม้จะสนิทแค่ไหน	● พี่เลี้ยงต้องลดอคติในใจของตัวเอง มองความรู้สึกของตัวเองว่าหากอายุเท่านั้น จะมีความต้องการอะไร สอบถามสถานภาพของเด็กผ่านบุคคลรอบตัวของเด็ก สังเกตนิสัยพฤติกรรม ● ค้นหาวิธีทำให้เด็กกับครอบครัวมีความเข้าใจกัน เมื่อเด็กและครอบครัวมีความเข้าใจกันแล้วก็จะขออนุญาตครอบครัวให้เด็กเข้ามาทำกิจกรรม ● กิจกรรมที่ทำคือ สร้างความสัมพันธ์ เก็บข้อมูลวิถีชีวิตคนในชุมชน สรุปบทเรียนหลังจากทำกิจกรรม ทำให้คนในชุมชนยอมรับ หากกิจกรรมด้านจิตอาสาให้เด็กได้ทำมากขึ้น ทำให้คนในชุมชนให้โอกาส	● การตรวจสอบสถานภาพและข้อมูลของเด็กจากการสอบถามหรือสังเกตพฤติกรรม ● เลือกทำกิจกรรมในพื้นที่ของตนเองและมีคนคุ้นเคย ● เรียนรู้วิถีชีวิต แผนที่ชุมชน อาชีพ ภูมิปัญญาที่ยั่งยืนในสังคมให้เขายอมรับ	● เปิดโอกาสให้เขาลงมือทำจนผู้ปกครอง ชาวบ้านให้การยอมรับ ● กลับไปเรียนหนังสือ ประกอบอาชีพตามที่ตนเองสนใจ ● พัฒนาศักยภาพของตนเองออกมาให้คนในชุมชนเห็น เช่น ทำรายงาน ออกแบบกระบวนการกับรุ่นน้อง เป็นต้น ● ปรับบุคลิกภาพที่ดีขึ้นในการเข้าสังคม เช่น การแต่งตัว การพูดคุย การประสานงาน เป็นต้น

ช่วงวัยของเด็ก	สิ่งเร้าด้านลบ	กระบวนการ	สิ่งเร้าด้านบวก
เด็กอายุ 6 – 12 ปี	● เล่นเกมส์ ● ใช้โทรศัพท์ ● ติดเพื่อน	● เกมส์สร้างสรรค์ โดยนำเกมส์ที่เด็กสนใจนำมาประยุกต์ในการทำกิจกรรม ● การใช้เทคโนโลยีเข้ามาปรับ : ให้มีการถ่ายรูปส่งในไลน์เพื่อเป็นสื่อกลางในการทำกิจกรรมในโทรศัพท์มือถือ ● ทำคลินิกปรึกษาปัญหาทุกเรื่อง	● เกิดความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ● รู้จักชุมชนมากขึ้น ● ปรับบุคลิกภาพและพฤติกรรมการแสดงออกที่ดีขึ้น ● มีความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเอง ● เกิดการยอมรับจากผู้ปกครอง คนในชุมชน และเพื่อน
เด็กอายุ 13 – 15 ปี	● เล่นโทรศัพท์ ● มีแฟน ● ติดโซเชียลมีเดีย		
เด็กอายุ 16 – 24 ปี	● อบายมุข ● มีแฟน ● ชิงรถ		

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ชุมชนแพรงหนามแดงมีทั้งชุมชนน้ำจืดและน้ำเค็ม ที่เกิดจากการแบ่งพื้นที่ตามคันกันน้ำเค็มของนายกิมเลียง วังตาล ในอดีต ทำให้มีการประกอบอาชีพทางการเกษตรทั้งการเลี้ยงปลาสด การเลี้ยงกุ้งธรรมชาติ การทำนาข้าว และการรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมที่เข้ามาในพื้นที่ตามการตัดผ่านของถนนพระราม 2 วิถีชีวิตของคนในชุมชนจากเดิมเคยพึ่งพาการใช้เรือก็ลดความสำคัญลง เพราะว่าถนนเริ่มเข้ามาในชุมชนช่วงปี พ.ศ.2516 ทำให้ปัจจุบันมีการใช้รถจักรยานยนต์และรถยนต์ในการสัญจรเพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังมีคนใช้เรือในการสัญจรและประกอบอาชีพประมงชายฝั่งควบคู่กันไป เมื่อวิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงทำให้ครอบครัวก็มีความเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน พ่อแม่ผู้ปกครองก็มักประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม ต้องทำงานเป็นกะ ทำให้ไม่มีเวลาในการดูแลลูกหลาน ซึ่งแตกต่างจากในอดีตที่พ่อแม่จะอบรมสั่งสอนโดยการชักชวนลูกหลานให้ลงมือปฏิบัติภารกิจจริง เช่น การพาไปช่วยกันทำนา ทำสวน จับปลา เป็นต้น ทำให้เด็กอยู่ในสายตาของผู้ใหญ่ตลอดเวลาและเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ในการใช้ชีวิตจริง ขณะที่ในปัจจุบันเมื่อผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลลูก ทำให้ลูกหลานอยู่กับเกมส์ โทรศัพท์ โทรทัศน์ มือถือ ซึ่งมีสื่อที่ชักชวนให้เด็กได้ทดลองในสิ่งที่เคยทำ และพากันจับกลุ่มทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น เด็กแว้น ดิตยาเสพติด ตั้งครกก่อนวัยอันควร และดิดเกมส์ เป็นต้น พฤติกรรมที่แสดงออกมาจึงมักแยกตัวจากสังคม ชอบทำกิจกรรมเดี่ยว จะทำกิจกรรมกลุ่มในกรณีที่มีการทำงานโครงการในโรงเรียนเท่านั้น แต่ในอดีตเด็กและเยาวชนจะอ่อนโยนและมีการพาหึงดงามมากตามยุคสมัย ประกอบกับสื่อเทคโนโลยียังน้อย ทำให้เด็กและเยาวชนมักเกี่ยวข้องกับประกอบอาชีพเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าไม่ได้เรียนหนังสือมากนัก แต่ก็สามารถประสบความสำเร็จเมื่อออกเรือนไป

จากพฤติกรรมดังกล่าวเมื่อเจาะลึกไปถึงกิจกรรมกลุ่มที่เด็กและเยาวชนทำในอดีตและปัจจุบัน มีเงื่อนไขเรื่องวิถีชีวิตและทักษะการอยู่รอดในสังคมมากกว่า การพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนในอดีตเป็นเรื่องที่ต้องทำ เพื่อความอยู่รอดในครอบครัวทั้งเรื่องของการประกอบอาชีพ การเลี้ยงดูของคนในครอบครัว พี่เลี้ยงน้อง การใช้ชีวิตทำให้เกิดภูมิคุ้มกันในตัวเอง (สร้างภูมิคุ้มกัน) เป็นการพัฒนาศักยภาพโดยไม่รู้ตัวหรือรูปแบบสถานการณ์ต่างๆ ที่เข้ามาโดยมีสถาบันครอบครัวคอยหนุนเสริม ขณะที่กิจกรรมของเด็กในปัจจุบันที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์การแพ้-ชนะเป็นส่วนใหญ่ตามความเร่งรีบของการใช้ชีวิต ทำให้เด็กและเยาวชนมักชอบทำแต่กิจกรรมที่สนุก ไม่มีระเบียบรัดกุมมากเกินไป ชอบทำกิจกรรมเดี่ยวมากกว่าทำงานกลุ่ม มีพื้นที่ให้แสดงออกหรือมารวมตัวกันทำกิจกรรมโดยมาจากความคิดของตนเองมากกว่า เมื่อเด็กไม่ได้รับการหนุนเสริมตามความต้องการที่แท้จริง ทำให้เด็กปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางลบ เกเร หนีออกจากบ้าน ดิตยาเสพติด และตั้งกลุ่มเด็กแว้นเพื่อต้องการแสดงออกตามวัย ทำให้เกิดปัญหาเด็กใจในที่สุด ซึ่งจากการดำเนินงานของโครงการในช่วงที่ผ่านมา ทำให้ทราบปัจจัยเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชน คือ ต้องเรียนรู้พฤติกรรมกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยการพูดคุยกับผู้ปกครอง เปิดโอกาสให้เด็กได้คิด แสดงออก และทำกิจกรรมด้วยตนเอง โดยผู้ใหญ่ต้องมีส่วนร่วมในการให้โอกาสและเปิดพื้นที่ให้เด็กได้แสดงออกในสิ่งที่เป็พลังเชิงบวก และมีบทบาทเป็นเพียงพี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษาเท่านั้น ช่วยเอื้อให้เกิดบรรยากาศในการทำกิจกรรมกลุ่มหลากหลายช่องทาง เช่น การรำไทย การเล่นดนตรี การประกอบอาชีพ เป็นต้น จะช่วยให้เด็กมีการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยการสรุปทเรียนหลังทำกิจกรรมทุกครั้ง และที่สำคัญ คือ คอยให้กำลังใจเมื่อเด็กได้ลงมือทำกิจกรรม ช่วยฟื้นฟูความมั่นใจให้เด็กได้กลับใจเป็นเด็กดีในสังคมได้

จากความมุ่งมั่นของทีมงานทั้งเด็กแกนนำและผู้ใหญ่ใจดีในชุมชนตำบลแพรงหนามแดง ทำให้เด็กใจที่เข้าร่วมทำกิจกรรมหลายคนกลับมาประกอบอาชีพ ช่วยสร้างรายได้ให้กับครอบครัว หลายคนไปเรียนต่อ กศน. เพื่อเติมเต็มในส่วนที่ตนเองขาดหายไปเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตและสร้างความภาคภูมิใจให้กับครอบครัว รวมทั้งต่อยอดสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อนวัยโจ๋ให้กลับใจทำความดีทั้งแก่ตนเอง ชุมชน และสังคม โดยระยะที่ 2 มีข้อค้นพบว่า พฤติกรรมของเด็กเกิดจากการใส่กระบวนการและข้อมูลเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้

ขึ้นได้ แต่สถานการณ์ปัญหาในปัจจุบันมีสิ่งเร้าเข้ามากระตุ้นมากมาย ซึ่งมีทั้งด้านบวกและลบ เราจะทำอะไรให้มีการนำสิ่งเร้าด้านลบมาปรับเป็นด้านบวกได้ โดยไม่ปฏิเสธสภาพสังคมที่เป็นอยู่ ทางออกสำคัญ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลในชุมชน การเรียนรู้อาชีพและภูมิสังคมในชุมชน ร่วมกับกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมที่มีในโครงการ เด็กจึงการรวมกลุ่มมาทำกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน โดยเฉพาะกิจกรรมที่พวกเขาได้มีส่วนร่วมออกแบบจึงทำให้เขามีความสุข สนุก และมีผู้ใหญ่ให้กำลังใจเสมอมา เด็กและเยาวชนหันไปเรียนหนังสือ ประกอบอาชีพส่วนตัว จนผู้ปกครองยอมรับ และเข้าร่วมกระบวนการในโครงการ ดังนั้นการทำกิจกรรมที่เด็กสนใจอยากเรียนรู้อย่างสนุกและมีสาระเหมาะสมกับช่วงวัย การจัดกระบวนการเรียนรู้กิจกรรมที่จะสร้างการเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับองค์ความรู้ที่มีในชุมชน และมีพี่เลี้ยงช่วยให้คำแนะนำ กระตุก กระตุ้น จะช่วยให้เด็กสามารถใช้ชีวิตได้อย่างสอดคล้องกับชุมชน ซึ่งผลจากการจัดกิจกรรมระยะที่ 3 พบว่ารูปแบบการทำกิจกรรมต้องเน้นกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน ต้องทำกิจกรรมแบบต่อเนื่องไม่ปล่อยช่วงทิ้งห่างเป็นระยะเวลานาน กิจกรรมจะเน้นไปในทางที่ทำให้เด็กได้เคลื่อนไหวทำให้เกิดการตื่นตัว เป็นกิจกรรมที่สร้างการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ จะทำให้เด็กเกิดความเข้าใจ โดยต้องมีรางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เด็กสนใจในการทำกิจกรรมและต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม นอกจากนี้เด็กและเยาวชนจะรู้สึกมีส่วนร่วมเมื่อมีการวางบทบาทหน้าที่ในการทำงาน เพื่อให้เด็กมีพื้นที่ในการแสดงออก โดยทุกกิจกรรมจะเลือกทำกิจกรรมในพื้นที่ในชุมชนและซึ่งมีคนคุ้นเคย ซึ่งช่วยสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้วิถีชีวิต รู้จักบริบทชุมชน อาชีพ และภูมิปัญญาอันนำไปสู่การเกิดสำนึกรักและหวงแหนชุมชน เกิดความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ในส่วนของพี่เลี้ยงและผู้ปกครองต้องเริ่มปรับทัศนคติ และมุมมองในการทำงานกับเด็ก เปลี่ยนพฤติกรรม การสื่อสารโดยผ่านเทคโนโลยีเพื่อเท่าทันเด็ก และเปิดโอกาสให้เด็กได้มีพื้นที่ในการแสดงออกมากขึ้น ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ทำให้เกิดการหนุนเสริมการทำกิจกรรมร่วมกันอันนำไปสู่ความเข้าใจระหว่างเด็กและผู้ใหญ่เกิดเป็นความสัมพันธ์ที่ดีนำไปสู่การทำกิจกรรมเพื่อดูแลชุมชนท้องถิ่นร่วมกันต่อไป

5.2 บทเรียนการวิจัย

5.2.1 กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการทำงานวิจัย

5.2.1.1 ตัวบุคคล (ทีมวิจัย)

นายชัยวัฒน์ อมศิริ (ออย) จุดเปลี่ยนของผมนั้นคือ ทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งมีผู้ใหญ่ใจดีหลายคนที่ผมคุ้นเคยและรู้จักเป็นอย่างดีเข้ามาพูดคุยถึงปัญหาของกลุ่มเด็กวัยรุ่นอย่างเปิดใจ ทำให้ตัวผมมองย้อนกลับไปว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาตัวผมเองกำลังทำอะไรอยู่ ผมจึงตัดสินใจที่จะเข้าร่วมทำงานกับทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยการเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มวัยรุ่นแต่ละกลุ่มในตำบลว่าใช้เวลาว่างในวันทำอะไรกันบ้าง และจะหาวิธีการอย่างไรเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาเหล่านี้ให้เบาบางลง โดยการหากิจกรรมที่มีประโยชน์และสร้างสรรค์ให้กลุ่มเด็กวัยรุ่นทำ เช่น การรวมกลุ่มเล่นดนตรี รำไทย และอีกหลายๆกิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะในการใช้ชีวิตประจำวันของพวกเขาอย่างถูกต้องและมีประโยชน์

หลังจากที่ผมได้เข้าร่วมทำโครงการนี้ ผมได้เรียนรู้อะไรหลายๆอย่างโดยซึมซับจากกิจกรรมที่ทีมวิจัยได้มอบหมายให้ทำ โดยที่ผมไม่รู้ตัวเลยว่าตอนนี้ผมเปลี่ยนไปจากเดิมมาก มีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความคิดที่โตเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น และได้รับการยอมรับจากครอบครัวและสังคมรอบข้าง ในอนาคตผมคิดว่าเด็กและเยาวชนในตำบลแพรวพราหมณ์แดงต้องกลับตัวเป็นคนดีและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีและมีคุณภาพของสังคมได้อย่างแน่นอน

คติของผมคือ: ไม่ว่าจะมีผิด จะพลาดพลั้งยังไงก็ขอให้มันเกิดขึ้นหลังคำว่า “ทำดีที่สุดแล้ว”

นายณัฏฐพัฒน์ พรหมเดช (นก) ผมได้มีการเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต และการศึกษาดูงาน เช่น การเล่นดนตรี การสกรีนเสื้อยืด และมีการประชุมอีกหลายครั้ง ผมได้เรียนรู้จักการควบคุมอารมณ์ตัวเอง เลิกขายยา หันกลับมาทำงานเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของแม่ และผมก็รู้แล้วว่าคนที่ผมมองว่าไม่สนใจ ไม่รัก มันผิดหมด ผมได้เรียนรู้แล้วว่าพวกท่านเป็นห่วงผมมากแค่ไหน ตอนนี้ผม

เปลี่ยนตัวเอง ทำงานเก็บเงิน คบเพื่อนที่ดี แล้วผมก็รู้แล้วว่าไม่มีคำว่าสายเกินไปถ้าเราจะกลับตัวมาทำ ความดี และก็มีคนที่คอยให้กำลังใจ และคอยอยู่ข้างๆ เราเสมอไม่ว่าเราจะรู้สึกท้อเพียงใด

นายพงษ์พัฒน์ ทองหลอม (ป๊อบ) ผมเป็นลูกชายคนโตของพ่อแม่ทุกคนต่างคิดว่าผมจะเป็นเสาหลักของครอบครัว แต่ความฝันของผมเขาก็ฟังหลายลงผมเลือกที่จะเดินทางผิวน้ำเข้าสู่สังคมที่แค้น คบเพื่อนแค้น เสพสิ่งเสพติด เล่นการพนัน ขับรถเที่ยวไปวันๆ ไม่รู้จักการทำงาน ทำตัวเซเพลไปวันๆ จากที่จะเป็นเสาหลักผมกลับทำตัวเป็นภาระของครอบครัว จนโดนจับเข้าสถานพินิจ ฝากเงินพ่อแม่ไปวันๆ จนพวกท่านเอือมระอากับการกระทำของผม ผมไม่สนใจหรอก เพราะตอนนั้นผมยอมรับเลยว่าติดเพื่อน มาก หลังจากที่ผมได้เข้าร่วมโครงการ ได้มีการจัดการประชุมขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ได้มีการพาไปศึกษาดูงานสถานที่ต่างๆ และการฝึกอบรมงาน เช่น การสกรีนเสื้อ การเล่นดนตรี เป็นต้น ชีวิตของผมเปลี่ยนไปมาก ผมมีลูกมีเมียที่ต้องดูแล หันกลับมาทำงานหาเงินเพื่อเลี้ยงครอบครัว ช่วยแบ่งเบา ภาระของแม่ ชีวิตผมตอนนี้มีความสุขทุกอย่าง ถึงผมจะเคยแค้นเคยเลวมาก่อนแต่ผมเลือกที่จะสร้างทางเดิน ใหม่ให้กลับชีวิตของตนเอง อดีตมันคือบทเรียนที่เราเคยเรียนผ่านมาแล้วและตอนนี้เรากำลังจะเริ่มเรียน บทต่อไป

นายธีระวุฒิ ขำมา (เต้ย) ก่อนเข้าร่วมโครงการ ตอนนั้นพวกผมก็รวมตัวกันไปแว้น สร้างความเดือดร้อนให้คนอื่น มีเรื่องต่อยตีกันแทบทุกวัน และเรื่องยาเสพติด ผมจำได้ผมเริ่มเสพยา เริ่มเที่ยวตอน อายุ 14 ปี ตอนนั้นผมออกจากบ้านไปอยู่บ้านเพื่อน พี่ของเพื่อนผมเขาเป็นคนขายยา เขาเอามาให้ผมลอง ตอนนั้นผมก็ไม่ได้คิดอะไรแค่อยากลองเล่นๆ ที่นี้ผมก็ลองยาวเลย จนกระทั่งผมมาโดนจับครั้งแรกตอนอายุ 16 ปี ออกมาผมก็ยังไม่วาย พอดีเข้าโครงการมาก็เริ่มห่างจากเรื่องพวกนี้ ทุกวันนี้ผมทำงานอย่างเดียวไม่ ค่อยว่างไปรวมตัวกับคนอื่นๆ เพราะผมไม่อยากกลับไปยุ่งกับเรื่องพวกนี้อีก ผมสงสารแม่ผม เพราะตัว ผมถูกจับมาแล้ว 4 รอบ ตั้งแต่ผมได้เข้าโครงการมาผมรู้สึกได้ว่าตัวผมเปลี่ยนไปเยอะเหมือนกัน เลิกแว้น เลิกเที่ยว ไม่มีเรื่อง ไม่เสพยา เป็นคนดีของแม่และสังคมจริงๆนะ แต่สุราผมบ้างเป็นบางที นานๆครั้ง

นายสมชาย พิกุลทอง (มอส) ตอนนี้อายุ 19 ปีแล้วครับ ชื่อเล่น มอส ผมได้เข้ามาทำงาน วิจัยแล้วทำให้ผมมีอะไรดีๆและทำให้ผมมีความประพฤติดีขึ้น ได้เรียนรู้ผู้ใหญ่หลายๆคน ได้พูดคุยกับคน หลายๆคน และทำให้ผมเปลี่ยนไปในทางที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ จากเมื่อก่อนผมเป็นคนเกเรไม่ทำงานอะไร เลยมั่วแต่เที่ยว กินแล้วก็นอน ทำตัวเกเรไปวันๆ และผมได้มาเจอคนที่ทำให้ผมเป็นคนก็คือ แม่แมว พี่อา หลุงแกละ และเจอคนเยอะแยะมากมายหลายคน พวกเขาชวนผมให้เข้าปรีกษาอะไรๆหลายอย่าง ทำให้ผม กล้าพูดกล้าคุยกับคนอื่นมากขึ้น และมีคนอีกหนึ่งคนก็คือเพื่อนน้อย เพื่อนน้อยทำให้ผมมีความมั่นใจมาก ขึ้น ผมคิดได้ก็เพราะคนพวกนี้แหละครับ ผมจะบอกว่าประวัติของผมมีเพียงแค่นี้แหละครับ

ด.ช.ธีรชัย ฮวบติมาก (บี๊ท) คุณรู้ไหมใครๆก็เคยทำสิ่งผิดมาแล้วทั้งนั้น มันขึ้นอยู่กับว่าคุณทำ ผิดแล้วคุณจะทำตัวหรือไม่ ผมก็เป็นคนหนึ่งที่เคยทำผิดมาก่อน ผมเคยทำตัวเกเร เสพสิ่งเสพติด วันๆผม ขับรถเที่ยว งานไม่ทำ ขอดังค์พ่อใช้ สูบบุหรี่ คบเพื่อนแค้น พวกกันไปทำสิ่งไม่ดี ลักขโมย หาเรื่องทะเลาะวิวาท กลับบ้านดึกทำให้พ่อเป็นห่วง ช่วงนั้นชีวิตของผมแย่มาก คนทั่วไปมองผมว่าเป็นเด็กไม่มีอนาคต พอ ผมได้เข้าร่วมโครงการมาได้มีการร่วมประชุมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต การเล่นดนตรี การสกรีนเสื้อ และมีการพาไปดูงานต่างๆ ผมเริ่มหางานทำ เลิกเสพยา เลิกทำตัวเกเร คบเพื่อนดีขึ้นและชวนกันไปทำสิ่ง ดีๆที่มีประโยชน์ต่อสังคม ผมรู้สึกว่าผมรักชีวิตตัวเองมากขึ้น และผมจะไม่กลับไปทำตัวแบบเมื่อก่อนอีก ถึง ตอนนั้นคนทั่วไปจะมองผมเป็นยังไงผมก็ไม่สนใจ ผมรู้ตัวว่าตัวผมดีขึ้นแล้วคุณคิดดูสิว่าขนาดคนแค้นๆอย่าง ผมยังมีคนให้โอกาส ผมยังสามารถแก้ไขตัวเองได้

นางสาววิวรรธณ ดวงแข (แอล) จากการที่ได้เข้ามาทำโครงการวิจัยทำให้ตนได้เรียนรู้การคิด อย่างเป็นระบบมากขึ้น เช่น การวางแผนการทำกิจกรรมต้องตั้งโจทย์การเรียนรู้ก่อนว่าจะเรียนรู้เรื่องอะไร จากนั้นหาข้อมูลเรื่องที่จะเรียนรู้ เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรม ได้ฝึกเรื่องการพูด/การฟัง ได้ฝึกเรื่องการ

เขียน เช่น การจดบันทึกเรื่องที่คุยกันเพื่อเขียนสรุปรายงาน การจดบันทึกเรื่องต่างๆจากการลงพื้นที่หาข้อมูล และจากการสรุปบทเรียนหลังการดำเนินงานทุกครั้งทำให้เห็นข้อผิดพลาดของตัวเองและทีม และนำข้อผิดพลาดนั้นมาเป็นบทเรียนในการดำเนินงานต่อไปเพื่อให้การดำเนินงานดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมกันนี้ยังทำให้ตัวเองมีความเข้าใจเรื่องทักษะการสืบค้นข้อมูล เพราะกระบวนการที่ออกแบบร่วมกับน้องต้องมีการปรับรูปแบบอยู่เสมอ การหาความรู้และทดลองทำเพิ่มจากอินเทอร์เน็ต ทำให้ตัวเองมีความเข้าใจในการทำอินโฟกราฟฟิคโดยอาศัยการทดลองทำด้วยตนเองและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการสื่อสารให้กับเด็กและเยาวชนรวมทั้งผู้ใหญ่ในพื้นที่เป็นอย่างมาก

นางสาวอัญญา ติสว (อ้อม) รู้จักคิดอะไรเป็นระบบมากขึ้น มีการตั้งคำถาม รู้จักควบคุมอารมณ์ตัวเอง เพราะการทำงานร่วมกับคนอื่นเราต้องรับฟังความเห็นจากคนอื่นด้วย รู้จักการวางตัว มารยาท กริยาท่าทางที่แสดงออกมา และรู้จักการคิดก่อนพูด การทำวิจัยทำให้ต้องพบกับคนที่มีอายุมากกว่าคำพูดบางคำที่พูดออกมาอาจจะแสดงถึงความก้าวร้าวได้ ตอนนี้รู้จักวางแผนและออกแบบกระบวนการทำงานเป็นขั้นเป็นตอนมากยิ่งขึ้น เข้าใจและเห็นความสำคัญของเรื่องการวางบทบาทหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบและให้ความสำคัญกับสำนึกในการทำงานร่วมกัน รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น กล่าวพูดและออกมานำเสนอในสิ่งที่ได้ลงมือทำ และมีความสุขที่ได้มาเข้าร่วมกิจกรรมและทำกิจกรรมเพื่อน้องๆในชุมชน

เด็กชายธนศ สร้อยทอง (นิก) ผมเข้ามาทำวิจัยจากการชวนของพี่ๆ และผู้ใหญ่หลายๆ คน ซึ่งตอนแรกผมก็ไม่เข้าใจว่าการทำวิจัยคืออะไร ทำไปทำไม แต่ผมก็เข้าร่วมเพราะตอนนั้นผมว่างๆ อยู่

จากการที่ผมได้เข้ามาทำวิจัยทำให้ผมรู้จักการออกสู่สังคมภายนอก จากเดิมที่ชอบเก็บตัวอยู่แต่ในบ้าน ทำให้ผมพบเจอสิ่งใหม่ๆอยู่ตลอดเวลา การทำกิจกรรมต่างๆทำให้ผมมีประสบการณ์และทักษะการคิด พูด การทำวิจัยสอนให้ผมรู้จักสิ่งต่างๆมากมายที่นอกเหนือจากการเรียนในห้องสี่เหลี่ยมเล็กๆ ที่มีแค่ครู 1 คน โทรศัพท์ 1 เครื่อง ที่พอมีสไลด์ขึ้นมาเราก็จดตามเพราะถ้าเราไม่จดก็ไม่มีคะแนนและทำข้อสอบไม่ได้ การทำวิจัยทำให้ผมได้เรียนรู้และเข้าใจสิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัว สิ่งแวดล้อม และสังคมใหม่ๆในห้องเรียนไม่มีสอน นอกจากนั้นผมเริ่มกล้าที่จะแสดงออก เพราะหลายกิจกรรมผมจำเป็นต้องพูด เมื่อฝึกบ่อยครั้งก็เกิดความมั่นใจมากขึ้น ไม่กลัวในการพูดให้เพื่อนๆฟังเพราะลงมือทำกิจกรรมมาด้วยตนเอง ค้นหาวิธีการและออกแบบกระบวนการร่วมกับเพื่อนในทีมทำให้รู้จักการวางบทบาทและทำหน้าที่ๆตัวเองได้รับผิดชอบ

5.2.1.2 ทีมวิจัย

- ทีมวิจัยเกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติ จากเด็กต้องเข้าหาผู้ใหญ่เป็นผู้ใหญ่จะต้องเข้าหาเด็ก ได้เรียนรู้การเข้าหาเด็กในแต่ละกลุ่ม รวมถึงการเข้าหาเด็กแต่ละคนกระบวนการก็อาจจะต่างกัน โดยผู้ใหญ่ต้องลดอายุเรียนรู้ความเป็นเด็ก เรียนรู้ปัญหาเรียนรู้ความชอบความสนใจและเป้าหมายชีวิตของเด็กในชุมชน เพื่อที่จะเป็นกำลังใจและแนะนำเด็กและเยาวชนให้ไปถึงเป้าหมายชีวิต
- **นางนิภา บัวจันทร์** กล่าวว่า สิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ คือ หากจะจัดกระบวนการและแนวทางในการออกแบบกิจกรรม จะต้องจัดกิจกรรมให้น่าสนใจ ปัจจัยสำคัญ คือ เด็กต้องสนุก อ้อม เราจึงจะสามารถเติมความรู้ให้เขาได้ และเด็กจะพร้อมที่จะเรียนรู้ไปพร้อมกัน มุ่งเน้นเกมที่สนุก สิ่งที่ตนเองเปลี่ยนแปลงไป คือ เปลี่ยนวิธีการเข้าหาเด็กๆ โดยมีการวิเคราะห์เป็นรายคน เช่น พื้นฐานครอบครัว ความต้องการของเด็ก เป็นต้น การค้นหาข้อมูลเด็กและผู้ปกครองให้ได้มากที่สุด เพื่อสร้างความเข้าใจให้ทั้งสองฝ่ายยอมรับซึ่งกันและกัน เมื่อเด็กเริ่มฟังก็จะใช้วิธีการแนะนำแทนการสั่ง ลดอคติในใจที่มีต่อเด็กจากเดิมเห็นหน้าก็เกลียดเป็นความเข้าใจแทน โดยการย้อนวัยไปว่า

ตอนที่ตนเองอายุขนาดนี้ต้องการอะไร ก็หนุนเสริมเด็กและเยาวชนตามความต้องการในแต่ละช่วงวัย ปรับทัศนคติ และมุมมองในการทำงานกับเด็ก เปลี่ยนพฤติกรรม การสื่อสารโดยผ่านเทคโนโลยีเพื่อเท่าทันเด็ก เน้นการเปิดโอกาสให้เด็กได้มีพื้นที่ในการแสดงออก รวมไปถึงการประสานงาน และการคิดออกแบบกิจกรรม

- **นายสมศักดิ์ ธีรทอง** สิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ คือ เน้นเกมที่เด็กสนุก การมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง หากมีกิจกรรมกับเด็กต่อเนื่อง จะช่วยหนุนเสริมตลอด การเปลี่ยนแปลงของตนเอง คือ การดำเนินงานของเด็กทำให้ตนเองตื่นตัว ต้องหาความรู้ให้เด็กและเยาวชนมาเรียนรู้ ดูแลเรื่องความปลอดภัยในการพาเด็กลงพื้นที่ เช่น การเตรียมชูชีพให้เด็กลงเรือ เป็นต้น ผู้ปกครองยอมรับตนเองมากขึ้น เพราะว่าลูกหลานของเขาเปลี่ยนแปลง และยอมรับว่าทีมวิจัยทำให้ลูกหลานของเขา มีพฤติกรรมที่ดี จนกลายเป็นทีมงานที่ช่วยกันตลอด หากขาดคนใดคนหนึ่ง ทีมผู้ปกครองในชุมชนจะถามหาตลอด ส่วนเราเองต้องเติมความรู้ ข้อมูลเรื่องภูมิปัญญาให้กับเด็ก การมีสัมมาคารวะและต้องหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้ทันเด็ก
- **นางสาววิวรรธณ ดวงแข** เรียนรู้เรื่องการฟัง การพูด มีความรับผิดชอบมากขึ้น ต้องทำงานเรียบร้อย หากทำไม่เสร็จจะรู้สึกติดค้าง เมื่อก่อนหากตัดสินใจว่าจะไม่ทำก็จะไม่ทำเลย หลังจากที่ได้รับภาระงานก็จะติดตามอย่างต่อเนื่อง และเกิดตัวเองออกมาทำกิจกรรมแทนการอยู่คนเดียวอย่างในช่วงที่ผ่านมา และสามารถจัดทำรายงานการประชุมได้เป็นอย่างดี ต้องทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และเข้าร่วมเรียนรู้การดำเนินงาน บทบาทที่เปลี่ยนจากการเข้าร่วมโครงการ Active citizen

5.2.1.3 ชุมชน

- ชุมชนได้เรียนรู้จากพฤติกรรมของเด็กวัยโจ๋ ที่แสดงออก ทำให้เกิดเสียงสะท้อนของคนในชุมชนเกิดการรับรู้ในการทำกิจกรรมของกลุ่มเด็ก
- ชุมชนเริ่มปรับทัศนคติและยอมรับ ให้โอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนเมื่อเห็นการแลกเปลี่ยนและเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนเห็นศักยภาพต่างๆ ของเด็กที่มีการพัฒนาขึ้น
- ชุมชนเกิดการยอมรับ ยอมให้ลูกหลานเข้าร่วมกิจกรรมผู้ปกครองให้การสนับสนุน นำอาหาร อุปกรณ์ และสถานที่ให้สำหรับการทำกิจกรรม ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมของเด็กและเยาวชนที่จัดขึ้น

5.2.2 ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการทำงานวิจัย

5.2.2.1 ความเปลี่ยนแปลงในส่วนบุคคล (ทีมวิจัย)

○ จากประสบการณ์ของ **นายสมชาย พิกุลทอง(มอส)** จากเดิมที่เป็นคนก้าวร้าว ไม่กล้าแสดงออก พอได้มาทำกิจกรรมกับโครงการนี้แล้วรู้สึกตัว自己有พฤติกรรมดีขึ้น กลับกลับไปพูดคุยกับพ่อแม่และกล้าแสดงออก เปลี่ยนความคิดตัวเอง การก้าวร้าวลดลงและกล่าวถึงสาเหตุที่ตนเข้าร่วมทำกิจกรรมกับโครงการนี้ เนื่องจากอยากทำสิ่งที่ดีให้คนในชุมชนยอมรับและลบคำสบประมาทต่างๆ ที่เคยว่าผมเป็นคนไม่ดี แต่วันนี้ผมคิดว่าผมเป็นคนดีที่ได้ทำในสิ่งต่างๆ ที่เราไม่เคยทำและสนุก

○ ตัวอย่างของทีมวิจัย **นายธีระวุฒิ ขำมา (เต้ย)** จากการที่ได้เข้าร่วมโครงการนี้ ได้ทำกิจกรรมต่างๆ มีความรู้สึกที่ตนเองเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก เดิมที่มีนิสัยไม่ค่อยดี แต่พอได้มาเข้าร่วมโครงการนี้ ได้ทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้ตนเองได้เปลี่ยนความคิดมาในทางที่ดีขึ้น เช่น กลับไปพูดคุยกับพ่อแม่และแม่ ยอมรับฟังคำตักเตือนจากผู้อื่นและนำไปปฏิบัติ เป็นต้น เป็นผู้ใหญ่มากขึ้นสนใจการศึกษามากขึ้น และทำให้ตนเองมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัว

○ ตัวอย่างของทีมนักวิจัยอีกท่านหนึ่ง คือ **นายชัยวัฒน์ อมศิริ** ชื่อเล่น ออย อายุ 15 ปี นำเสนอว่า เมื่อผมได้เข้าร่วมทำกิจกรรมนี้ สิ่งที่ผมได้เรียนรู้ก็คือ ความรู้ไม่ได้มีอยู่แค่ในห้องเรียน กิจกรรมเหล่านี้ช่วยพัฒนาตัวผมในด้านต่างๆ จากที่ผมเคยใช้เวลาที่ผมมีไปกับการเที่ยวเล่น ผมกลับเปลี่ยนแปลงตนเองมาทำอะไรที่เป็นประโยชน์ แต่ในบางครั้งชีวิตของคนเราก็ต้องมีปัญหากันบ้าง เช่น ช่องว่างระหว่างวัยของผู้ปกครองกับเด็ก ตอนแรกพ่อของผมก็ไม่เข้าใจและไม่ยอมให้ผมไปร่วมทำกิจกรรมกับเพื่อนๆ แต่ผมก็พยายามค่อยๆ พูด กับพ่อผมว่าผมกำลังทำอะไรอยู่ ได้ประโยชน์อะไร แต่พ่อของผมก็ไม่ยอมเข้าใจ แต่ผมก็หาโอกาสไปทำกิจกรรมกับเพื่อนๆ พ่อของผมพูดออกมาว่าจะไปทำทำไมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เราเป็นเด็กก็อยู่ส่วนเด็ก อย่าไปยุ่งกับเขา คำพูดของพ่อผมทำให้ผมรู้สึกหมดกำลังใจจะทำงานต่อ ผมใช้เวลาอยู่กับตัวเองคิดทบทวนว่าผมก็ทำในสิ่งที่ถูกแล้ว ทำไมพ่อถึงไม่ยอมเข้าใจ เมื่อทุกคนรู้ทุกคนก็มาสนใจและช่วยคิดหาวิธีการที่จะพูดกับพ่อให้เข้าใจ จนผมคิดว่างานวิจัยเพื่อท้องถิ่นไม่ใช่แค่งานหรือหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ แต่งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเปรียบเสมือนครอบครัวที่อบอุ่นที่คอยให้กำลังใจผมอยู่เสมอ ผมบอกกับตัวเองว่าในเมื่อพ่อไม่เข้าใจก็ต้องพิสูจน์ตัวเราให้เขาเห็นว่าเรากำลังทำอะไรที่มีประโยชน์ได้

ตัวผมตอนนี้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ผมกล้าคิด กล้าทำ กล้าพูด กล้าแสดงออก ตัวผมรู้ตัวที่ผมเป็นแบบนี้ก็เพราะงานวิจัยที่ผมทำอยู่ช่วยขัดเกลาและฝึกฝนตัวผมจากเด็กที่เคยเที่ยวเล่นให้กลายมาเป็นเด็กที่นำเวลาวางไปใช้ประโยชน์ รู้จักใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา ผมก็ไม่ใช่เด็กที่ดีมาก่อน แต่ถ้าเด็กที่ไม่ดีรู้จักที่จะเปลี่ยนตัวเอง สังคมก็พร้อมที่จะยอมรับ เพราะนั่นคือจุดเล็กๆ ที่ยิ่งใหญ่ของการเปลี่ยนแปลงตนเอง ผมเคยนั่งคิดคำขวัญเล่นๆ ไว้ใช้สำหรับกระตุ้นตัวเองและคนรอบข้างว่า “เปลี่ยนตัวเอง เปลี่ยนชุมชน เปลี่ยนสังคม เปลี่ยนประเทศไทย” จากจุดเริ่มต้นเล็กๆ ผมค่อยๆ พูด ค่อยๆ คิด ค่อยๆ ทำ จนผมและกลุ่มเพื่อนของผมประสบความสำเร็จไปส่วนหนึ่ง

○ **นางสาววิวรรณ ดวงแข (แอล)** จากเดิมที่เป็นคนไม่สนใจอะไร ไม่ชอบอะไรที่วุ่นวาย ทำอะไรไม่ค่อยคิด เอาแต่ใจตัวเอง พอได้มาทำกิจกรรมกับโครงการนี้ ต้องเจอคนอื่นมากขึ้น ทำให้ตนได้ฝึกการควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น เวลาจะทำอะไรจะคิดถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นก่อนว่าถ้าทำแล้วตัวเองหรือคนอื่นจะเดือดร้อนไหม, สนใจคนอื่นและสิ่งรอบตัวมากขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น ฟังคนอื่นมากขึ้น และเขียนรายงานเป็น

○ **นางสาวอัญญา ตีใสว (อ้อม)** จากที่เป็นเด็กที่ไม่อยากทำอะไร กลับจากโรงเรียนก็มาดูโทรทัศน์ นั่งเล่นเกมส์ไม่สนใจอะไร ทำงานขี้ขลาด คิดว่าแค่มีงานส่งก็ดีแล้ว พอได้มาทำงานวิจัยตอนแรกก็คิดว่าคงไม่มีอะไรเปลี่ยนมาก แต่แม่และครูบอกว่าทำงานเรียบร้อยมากขึ้น จากที่ไม่ค่อยสนใจสิ่งรอบข้างก็สนใจมากขึ้น พูดคุยกับคนอื่นมากขึ้น เมื่อสงสัยอะไรก็จะถามและรับฟังคนอื่นมากขึ้น

○ **เด็กชายธนศ สร้อยทอง (นิก)** จากการที่ผมได้เข้าทำงานวิจัย ผมมีโอกาสดำเนินการเข้าร่วมประชุม และทำกิจกรรมต่างๆ อยู่บ่อยครั้ง ทำให้ผมกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น เช่น กิจกรรม Check in ทำให้ผมกล้าพูด กล้าแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ใหญ่จากที่เมื่อก่อนผมไม่กล้าพูด

5.2.2.2 ความเปลี่ยนแปลงของทีมวิจัย

○ กิจกรรมที่ผ่านมา ทำให้เด็กหลายคนที่ไม่สนใจเรียนหันกลับไปเรียน กศน. และบางคนที่มีปัญหาครอบครัวคือไม่ยอมพูดคุยกับพ่อ แม่ ผู้ปกครอง หลังจากที่ทีมได้พูดคุยกับพ่อ แม่ ผู้ปกครองถึงพฤติกรรมและกิจกรรมที่เด็กๆ ทำในชุมชนหรือเรื่องที่เด็กได้เข้าอบรมที่หนองหญ้าปล้องและได้ฝากบอกแม่ว่ารักแม่ ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น กับบางคนที่มีก้าวร้าวเกรี้ยวกราด เมื่อได้พูดคุยและแสดงความจริงใจกับเด็กเหล่านั้น ทำให้เด็กเกิดความไว้วางใจเล่าเรื่องราวครอบครัวและชีวิตส่วนตัวให้ฟัง อีกทั้งกิริยาหรือพฤติกรรมที่ก้าวร้าวลดลงมีสัมมาคารวะมากขึ้น จากการทำกิจกรรมสกรีนเสื้อที่บ้านมันคงก็ทำให้เด็กใจมีความรู้สึกว่าการกลุ่มของตนก็ทำตัวให้มีประโยชน์ได้

๐ นายสมศักดิ์ ธีรทอง กล่าวว่าช่วงแรกที่พบเด็กพวกนี้คิดว่า เขาติไม่ได้ แต่ตอนนี้เห็นความเปลี่ยนแปลงของเด็กอย่างชัดเจน และเราก็ต้องปรับตัวเองเพื่อให้เข้ากับเด็กได้ เช่น การพูดที่สร้างเสียงหัวเราะทำให้ไม่เครียด การยอมรับพื้นฐานตัวตนของแต่ละคน การเป็นที่ปรึกษาในทุกเรื่อง นอกจากนี้เราต้องตามให้ทันเด็ก เช่น คำพูดบางคำที่เป็นศัพท์วัยรุ่น เราต้องรู้ว่าคำนี้หมายถึงอะไรเพื่อจะได้คุยกับเขารู้เรื่องและเมื่ออยู่ในสถานที่ต่างๆเราจะสามารถให้คำแนะนำหรือคอยเตือนเรื่องการพูดคุยกให้เหมาะสมกับสถานที่ที่กับพวกเขาได้

๐ นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่าการทำงานกับเด็กทำให้ตนต้องเปลี่ยนทัศนคติ/ คำพูด/การแต่งกายให้ดูสบายๆ เรียนรู้ทำความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ภาษาที่ใช้พูดคุย เพื่อสร้างความไว้วางใจกับเด็กเพราะจะทำให้สามารถให้คำแนะนำหรือสั่งสอนเด็กได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ตนยังได้เรียนรู้กระบวนการเก็บข้อมูลให้รอบด้านเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง และคอยประสานเพื่อให้เกิดสิ่งดีๆ เป็นที่เลี่ยนในเวลาทำงาน เป็นที่ปรึกษาปัญหาครอบครัวคอยให้กำลังใจคอยปลอบใจหรือเป็นผู้ปกครองที่ต้องดุบ้างในบางครั้ง การใช้เทคโนโลยี/โซเชียล (ไลน์/เฟสบุค) ให้ทันกันกับเด็กๆเพื่อเฝ้าดูพฤติกรรมหรือช่วยต่อการติดต่อประสานงาน

๐ นางสาวบังอร ช่วยชูวงศ์ (ผึ่ง) สะท้อนว่าเข้าร่วมโครงการนี้ เนื่องจากหลานไม่ยอมเรียนหนังสือ ดิตเฟซบุค จึงสนใจเข้าร่วมโครงการเพื่อนำความรู้ไปปรับใช้กับการดูแลน้องบิวให้หันมาเรียนรู้กิจกรรมในโครงการแทน ช่วยให้ตนเองได้ความรู้เรื่องเด็กและเยาวชนเพิ่มขึ้น และพัฒนาศักยภาพของหลานให้อยู่ได้อย่างเหมาะสมกับกระแสโลกาภิวัตน์ เห็นได้จากเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมจะเล่นโทรศัพท์ลดลง

5.2.2.3 ความเปลี่ยนแปลงของชุมชน

- จากการทำกิจกรรมที่ผ่านมาชุมชนได้เห็นกิจกรรมของกลุ่มเด็กๆเพราะพื้นที่ทำกิจกรรมเป็นพื้นที่โล่ง ทำให้คนในชุมชนเห็นพฤติกรรมในการทำกิจกรรมและเปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมเพื่อชุมชนร่วมกับคนในชุมชนมากขึ้น
- จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ผู้ปกครองมีส่วนร่วมไม่มากนัก นอกจากเวทีเก็บข้อมูลวิถีชีวิตในการให้เด็กๆ ลงเก็บข้อมูลในแต่ละบ้าน ส่วนใหญ่บทบาทผู้ปกครองสังเกตพฤติกรรมของเด็กๆ และทีมผู้ใหญ่ที่เป็นทีมวิจัยจะเป็นผู้เก็บข้อมูลจากผู้ปกครองอีกต่อหนึ่งและเชื่อมประสานข้อมูลทั้งเด็กและผู้ปกครองให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ปัจจุบันผู้ปกครองให้การยอมรับทีมวิจัยและหันมาสนใจลูกหลาน เนื่องจากลูกหลานที่ผ่านเข้าร่วมกระบวนการเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น
- มีการเชื่อมโยงการติดตามประเมินผลร่วมกับตำรวจในชุมชน เพื่อเฝ้าดูพฤติกรรมการแว้นและชิงทรัพย์ลดลงอย่างมาก
- ครูในโรงเรียนคลองขุดสมบูรณ์สะท้อนว่า เด็กที่ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมแล้วเปลี่ยนแปลงสามารถคิด วิเคราะห์ กล่าวพูด กล้านำเสนอ เนื่องจากในโครงการให้เด็กเรียนรู้ผ่านการลงมือทำด้วยตนเอง
- อบต.แพรกหนามแดง สนใจกระบวนการและให้ทีมวิจัยไปช่วยสร้างสภาพเด็กและเยาวชน แต่ทีมวิจัยขอทำกระบวนการให้เด็กในชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้วยตนเองแทนการสร้างสภาพเด็กเหมือนเช่นที่ผ่านมา

5.3 ปัญหาการวิจัย

- การค้นหาผู้ร่วมทีม ทีมที่จะทำงานกับเด็กและเยาวชนต้องพร้อมที่จะเข้าใจปัญหาและให้โอกาสกับเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ
- เนื่องจากการที่เป็นเด็กใจ ทำให้เป็นจุดสนใจของชาวบ้านที่มองภาพด้านลบของเด็กและเยาวชน เวลาทำกิจกรรมจะเป็นจุดเพ่งเล็งของตำรวจ เด็กๆ จึงไม่ค่อยมีสมาธิในการทำกิจกรรม
- เวลาของผู้ปกครองและเด็กไม่ตรงกันการจัดกิจกรรมผู้ปกครองจึงไม่สามารถเข้าร่วมกับเด็กได้ในบางช่วง

- เด็กและเยาวชนอยู่ในช่วงอายุที่ต้องการกิจกรรมผ่านการลงปฏิบัติและถอดบทเรียนซึ่งบางครั้งทีมผู้ใหญ่ไม่สามารถร่วมกิจกรรมได้เนื่องจากภาระหน้าที่และงานที่รับผิดชอบ
- เด็กออกจากทีมตามหัวหน้าแก๊ง เมื่อเพื่อนเห็นก็เลยทำตาม ทำให้ทีมแตก แก้ไขโดยไม่หาทีมงานเพิ่ม แต่จะดึงคนที่เข้ามาร่วมงานและสนใจที่จะแก้ไขปัญหของเด็กอย่างต่อเนื่อง ก็จะชักชวนเข้ามาทำงาน อย่างน้อยก็ช่วยให้การนำความรู้ไปปรับใช้ได้
- เด็กที่ไม่ได้เข้าร่วมกระบวนการก็จะกลับไปมีพฤติกรรมเหมือนเดิม แก้ไขโดยการเฝ้าดูอยู่ห่างๆ มีการเตือนผ่าน social media และมีการกระตุ้นให้เด็กที่เข้าร่วมในโครงการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เด็กก็จะมามีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เช่น น้องเต๋ไปรับราชการทหาร ป๊อปปั้นไปประกอบอาชีพ น้องมะยมเดิมทำร้ายพ่อแม่ปู่ย่าตายายก็เลิกพฤติกรรม เป็นต้น และปรับปรุงตนเองในทางที่ดีขึ้น
- การประสานงานกับผู้ปกครองเด็กและเยาวชนยังต้องอาศัยพี่เลี้ยงให้เข้ามาทำหน้าที่ประสานเพื่ออธิบายและทำความเข้าใจถึงเป้าหมายของการทำกิจกรรม ซึ่งจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นของผู้ปกครองมากขึ้น หลายครั้งหากพี่เลี้ยงไม่สะดวกในการประสานงานกิจกรรมก็หยุดชะงักลง

5.4 ข้อเสนอแนะต่อชุมชน นโยบาย และการวิจัยในอนาคต

- เปิดพื้นที่ให้โอกาสทั้งเด็กดีและเด็กวัยโจ๋ ในการแสดงออกในการร่วมกิจกรรมกับชุมชนมากขึ้น
- ควรมีที่ปรึกษาเด็กและเยาวชนในชุมชนเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนรวมถึงเกาะติดกับสถานการณ์เด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง
- เด็กแต่ละคนมีพื้นฐานต่างกันกระบวนการส่งเสริมและพัฒนาเด็กก็ต่างกัน ในการทำกิจกรรมต่อไปควรจะต้องหาเด็กกลุ่มใหม่ในการเรียนรู้การพัฒนากลุ่มเด็กกลุ่มอื่นๆ เพื่อที่จะได้เห็นกระบวนการการสร้างการเรียนรู้กับเด็กในแต่ละกลุ่ม

ภาคผนวก

โครงการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรหนามแดง อำเภอมโนรมย์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีภาคผนวก ดังนี้

- ก. สรุปรายงานการประชุม
- ข. รูปภาพกิจกรรมของโครงการ

ก. สรุปรายงานการประชุม

รายงานการประชุมทีมวิจัยสรุปบทเรียนกิจกรรมดนตรีสากล
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรวพนาแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
วันที่ 26 กันยายน พ.ศ.2556 เวลา 17.00 – 18.30 น.

ณ กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และสวัสดิการชุมชนตำบลแพรวพนาแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.	นายชัยวัฒน์	อมศิริ	หัวหน้าโครงการ
2.	นายปัญญา	โตกทอง	ทีมวิจัย
3.	นายธีระยุทธ	ขำมา	ทีมวิจัย
4.	นายสมชาย	พิกุลทอง	ทีมวิจัย
5.	นายธีระวุฒิ	ขำมา	ทีมวิจัย
6.	นายณัฐพงศ์	ขำมา	ทีมวิจัย
7.	เด็กหญิงศลิษา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย
8.	นางนิภา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย
9.	นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	ทีมวิจัย
10.	นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม
11.	นายคำณ	นิมอนงค์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม

เริ่มประชุมเวลา 17.00 น.

นายสุทธิลักษณ์ โตกทอง พี่เลี้ยงจากศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม ได้กล่าวว่าโครงการที่เสนอสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยในตอนนี้ได้รับอนุมัติเรียบร้อยแล้วและเริ่มกิจกรรมได้ โดยในครั้งนี้จึงเชิญทีมวิจัยมาศึกษาแผนงานกิจกรรมเพื่อเริ่มโครงการไปพร้อมกันและได้ชวนทีมวิจัยอ่านตัวโครงการวิจัย ที่ได้ผ่านการพูดคุยและร่วมคิดมาด้วยกันโดยได้ชี้ให้เห็นในเรื่องของชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ และกิจกรรมที่เราจะต้องทำในโครงการวิจัย ดังนี้

ชื่อโครงการ: รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรวพนาแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

หัวหน้าโครงการ : นายชัยวัฒน์ อมศิริ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลสภาพวิถีชีวิตการเปลี่ยนแปลงในชุมชนและกิจกรรมของเด็กและเยาวชนตั้งแต่อดีต - ปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาแนวคิด บทเรียนและปัจจัย เงื่อนไขในการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนตั้งแต่อดีต - ปัจจุบัน
3. เพื่อค้นหารูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมต่อกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรวพนาแดง

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. เวทีสร้างความเข้าใจในชุมชน
2. ประชุมทีมวิจัย
3. จัดอบรมทีมวิจัยเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์
4. เก็บข้อมูลวิถีชีวิต สภาพสังคม ชุมชน จากอดีตถึงปัจจุบัน
5. สืบค้นกิจกรรมเด็กและศักยภาพเด็กในชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
6. เก็บข้อมูลการพัฒนาศักยภาพเด็กที่ผ่านมาในชุมชน
7. เก็บข้อมูลสถานการณ์การพัฒนาศักยภาพเด็กในแต่ละกิจกรรม
8. ศึกษาและเรียนรู้ประสบการณ์การพัฒนาศักยภาพเด็กในพื้นที่อื่นๆ

9. จัดเวทีวิเคราะห์ข้อมูลและจัดหมวดหมู่ข้อมูล
10. สรุปบทเรียนการดำเนินงาน
11. จัดเวทีใหญ่นำเสนอผลการศึกษาในชุมชน
12. ทดลองปฏิบัติการกิจกรรมตามแนวทางในการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชน
13. เก็บข้อมูลจากการปฏิบัติงานและสรุปผลวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมต่อกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กในชุมชน
14. เวทีนำเสนอผลการวิจัยสู่สาธารณะ
15. จัดทำรายงานผลการวิจัย

นายสุทธิลักษณ์ โตทอง พี่เลี้ยงจากศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม ได้ชวนทีมคิดถึงประโยชน์ของโครงการนี้ เมื่อโครงการจบลงจะเกิดอะไรขึ้น และถ้าเราจะเริ่มควรเริ่มอย่างไร แต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

- ได้พัฒนาศักยภาพของพวกเรา
- ได้ทำกิจกรรมที่หลากหลาย
- ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชุมชนมากขึ้น
- ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

โครงการวิจัยนี้เป็นโครงการของพวกเรา ที่จะได้ทำกิจกรรมที่สนใจและอยากทำโดยมีกระบวนการและมีข้อมูลในการทำงานในครั้งหน้าจะมาชวนทำความเข้าใจขั้นตอนการทำงานของโครงการ โดยหลังจากนี้ให้ทุกคนกลับไปอ่านรายละเอียดโครงการวิจัยและให้ทุกคนตั้งคำถามกับการทำงานโครงการนี้คนละ 1 คำถาม เพื่อนำมาหาคำตอบพร้อมกัน

ปิดการประชุมเวลา 18.15 น.

นางสาววิวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

รายงานการประชุมทีมวิจัยสรุปบทเรียนกิจกรรมดนตรีสู่ห้องสวนผึ้ง
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรภานามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ.2556 เวลา 17.30 – 22.30 น.
ณ กลุ่มเยาวชน ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายชัยวัฒน์	อมศิริ	หัวหน้าโครงการ
2. นายธีระยุทธ	ขำมา	ทีมวิจัย
3. นายสมชาย	พิกุลทอง	ทีมวิจัย
4. นายนนทพัทธ์	อมศิริ	ทีมวิจัย
5. นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องจังหวัดสมุทรสงคราม
6. นายคำรณ	นิมอนงค์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องจังหวัดสมุทรสงคราม

เริ่มประชุมเวลา 17.30 น.

นายคำรณ นิมอนงค์ ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้เริ่มกิจกรรมโดยให้นักวิจัยเด็กและเยาวชนจากแพรภานามแดงโครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรภานามแดง เล่นดนตรีร้องเพลงที่พี่ๆ เตรียมให้น้องๆ เด็กและเยาวชนจากห้วยผากฟุ้ง และน้องๆ จากห้วยผากก็ร้องเพลงเกี่ยวกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมให้พี่ๆ จากแพรภานามแดงฟังด้วยเป็นการทำกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จากนั้นร่วมกิจกรรมกันน้องๆ เยาวชนห้วยผากในกิจกรรมงานวิจัย

นางพรทิพย์ สำเภา กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของโครงการและพูดถึงโครงการฯในภาพรวม เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการทำวิจัย ที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพทางด้านความคิดให้แก่เด็กๆ ซึ่งเราจะค่อยๆ ทำความเข้าใจร่วมกันไปอย่างช้าๆ เพื่อให้ทุกคนได้อ่านเอกสารไปพร้อมๆ กัน

หลังจากนั้นนายคำรณ นิมอนงค์ ได้เริ่มกิจกรรมเวทีชี้แจงทำความเข้าใจวัตถุประสงค์การวิจัยกับนักวิจัยและเป็นการฝึกทักษะการคิด โดยให้นักวิจัยนั่งเป็นวงกลม พร้อมกับตั้งคำถามว่าเด็กๆ เข้าใจว่า “งานวิจัยคืออะไร” และให้นักวิจัยนั่งหลับตาคิดหาคำตอบ ใครที่คิดแล้วพร้อมจะตอบคำถาม ให้ลืมตาแล้ว

ตอบคำถาม ซึ่งสรุปได้คำตอบดังนี้

- งานวิจัย คือ การค้นคว้า
- งานวิจัย คือ การสะสมความรู้
- งานวิจัย คือ การศึกษาแหล่งข้อมูล
- งานวิจัย คือ การรวบรวมข้อมูล
- งานวิจัย คือ การดัดแปลง และรวบรวมข้อมูล
- งานวิจัย คือ การคิด การวิเคราะห์
- งานวิจัย คือ การสอบถาม
- งานวิจัย คือ การหาคำตอบ
- งานวิจัย คือ การรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์และนำไปใช้

- งานวิจัย คือ การสรุปข้อมูลที่เราไปเก็บ
- งานวิจัย คือ การพัฒนาศักยภาพผู้วิจัย
- งานวิจัย คือ การพูด การคิด การอ่าน การเขียน

จากนั้นนายคาร์ณ นีมอนงค์ ให้นักวิจัยนั่งนิ่งๆ กลับตา และคิดหาคำตอบว่า สิ่งดีๆ ที่เด็กและเยาวชนจะทำได้ มีอะไรบ้าง คนที่พร้อมให้สัมภาษณ์แล้วตอบคำถามดังนี้

- จะช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน
- จะไม่เล่นเกม
- จะอ่านหนังสือเกี่ยวกับการทำงานวิจัย
- จะหุงข้าวแต่เช้า
- จะทำกับข้าวให้แม่
- จะช่วยแม่ขายของ
- จะเป็นเด็กดี
- จะไม่เกร่ ตั้งใจเรียน

พร้อมกันนี้ นายคาร์ณ นีมอนงค์ ได้ให้นักวิจัยฝึกตั้งคำถามเกี่ยวกับโครงการวิจัยฯ หลังจากอ่านเอกสารว่ามีข้อสงสัยอะไรบ้าง โดยให้ทุกคนนั่งหลับตา คนที่พร้อมให้สัมภาษณ์ แล้วช่วยกันตั้งคำถาม ดังนี้

1. โครงการนี้มีประโยชน์อย่างไร
2. ทำไมต้องพัฒนาการคิด
3. โครงการนี้สำคัญอย่างไร
4. โครงการนี้เกิดขึ้นมาได้อย่างไร
5. โครงการนี้คิดแล้วได้อะไร
6. โครงการนี้ทำแล้วได้อะไร
7. ทำไมต้องทำโครงการนี้
8. โครงการนี้มีความเป็นมาอย่างไร
9. ใครก่อตั้งโครงการนี้
10. รูปแบบการพัฒนาทักษะการคิดของกลุ่มเด็กและเยาวชนตำบลสวนผึ้งควรเป็นอย่างไร

หลังจากนั้นให้นักวิจัยหลับตา แล้วคิดทบทวนกิจกรรมที่ทำมาทั้งหมด พร้อมกับตั้งคำถามว่าได้เรียนรู้อะไรจากการทำกิจกรรมนี้

- รู้สึกหิว
- ตื่นเต้น
- กลัวจะหาคำตอบไม่ได้
- ง่วง
- ปวดหัว
- คิดไม่ออก
- ได้ฝึกทักษะการคิด
- ได้ทบทวนกิจกรรมที่ทำ

- ทำให้สงบและนิ่งมากขึ้น
- ได้ฝึกทักษะการตั้งคำถาม ฝึกการเขียน
- กล้าพูด กล้าแสดงออก

จากนั้นได้แบ่งกลุ่มนักวิจัยเป็น 3 กลุ่ม ให้ช่วยกันคิดว่าจะไปหาคำตอบหรือมีวิธีการหาข้อมูลอย่างไร จากคำถามที่พวกเราช่วยกันคิด และให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นำเสนอว่า

1. ต้องให้นักวิจัยคิด
2. ถามคนที่รู้เกี่ยวกับงานวิจัย
3. เขียนบันทึก
4. วิเคราะห์คำถามและแหล่งข้อมูล

กลุ่มที่ 2 นำเสนอว่า

1. หาข้อมูลจากห้องสมุด
2. หาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
3. ถามผู้ใหญ่ที่รู้
4. ใช้สมองคิดด้วยตนเอง คิดให้มาก

กลุ่มที่ 3 นำเสนอว่า

1. ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ
2. สอบถามจากผู้รู้หรือผู้ใหญ่ในชุมชน
3. รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร
4. นำข้อมูลมาวิเคราะห์
5. ตัดแปลง ประยุกต์ข้อมูลให้เกิดประโยชน์
6. สรุปข้อมูล

สุดท้ายนี้พี่เลี้ยงได้มอบหมายให้นักวิจัยไปหาคำตอบ 10 คำถามเกี่ยวกับงานวิจัยและมานำเสนอในเวทีครั้งต่อไป และอยากให้ทุกคนหมั่นทบทวนตนเองอยู่เสมอในทุกกิจกรรมที่ทำ

หลังจากทำกิจกรรมเสร็จสิ้นพี่เลี้ยงศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงครามได้ชวนทีมวิจัยสรุปบทเรียนพูดคุยถึงความรู้สึกอย่างไรบ้างกับกิจกรรมในวันนี้

- ตื่นเต้น เพราะเป็นครั้งแรกที่ได้มาทำแบบนี้ คิดว่าตัวเองไม่กล้าทั้งเรื่องจับไมค์ ขวนน้องทำกิจกรรมในช่วงแรกๆ เพราะไม่รู้ว่ากลุ่มที่เราจะไปเล่นดนตรีให้ฟังนั้นอายุเท่าไร พอมาเจอก็ตกใจ
- ประมาท เพราะอุปกรณ์ไม่คุ้นชินเหมือนตอนที่เราซ้อมกัน พี่สุขสันต์ สำเภา นำอุปกรณ์มาให้เพิ่มเติม เราก็ทำอะไรไม่ถูก เพราะที่ซ้อมไม่ใช่แบบนี้
- อายเด็ก กับความคิดเด็ก ตกใจกับความคิดของเด็กที่นี่ พวกเราโตขนาดนี้ยังคิดไม่ได้เท่าเด็กสวนผึ้ง เด็กรู้จักงานวิจัยมากกว่าเรามาก รู้ทุกคนว่างานวิจัยคืออะไร
- งงๆ ในบางช่วง ไม่รู้ว่าใครจะร้องหรือจะทำอะไรต่อ เพราะนึกเพลงไม่ออก
- สนุกดี อยากมาเล่นอีก
- มีความสุข ได้ทำในสิ่งที่ชอบให้คนอื่นได้เห็นถึงแม้จะเป็นเพียงแค่เด็กๆที่เป็นคนนั่งฟัง
- คิดว่าพวกเราซ้อมกันน้อย เลยนึกเพลงไม่ออกและยังเล่นไม่ค่อยเข้าหากัน

นายคำณ นิ่มอนงค์ และนายสุทธิลักษณ์ โตกทอง ผู้ช่วยผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงครามได้ให้ความเห็นกับกิจกรรมในครั้งนี้ว่า ภาพรวมขอชื่นชมทีมน้องๆ ที่ทำให้เด็กเยาวชนสวนผึ้งสงบและนิ่ง เพราะที่ผ่านมาสรรหา

กิจกรรมต่างๆ มาเล่นกันน้องที่สวนผัาก็ไม่เคยนิ่ง ชนมาก พอเห็นพวกเราทำแล้วน้องสนใจและนั่งฟังเพลงที่พวกเราเล่น พี่จะเริ่มกระบวนการได้ และอีกอย่างหนึ่งคือการทำให้ออกมาลองกับการเล่นที่มีคนดู เจอสถานการณ์จริง เจอปัญหาจริง ให้อาจารย์จัดการปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ในเรื่องของการเล่นทีมเรายังไม่เป็นทีมที่ชัดเจน ขาดการคุยและซุ่มกัน เพราะถ้าจะเล่นดนตรีให้เป็นวงทุกคนในวงต้องรู้ใจกัน รู้จังหวะไปด้วยกันและต้องช่วงการที่จะให้เครื่องดนตรีขึ้นไหนเด่น เพราะที่ผ่านมาต่างคนต่างเล่น ไม่สนใจใคร นี่เป็นบทเรียนที่สำคัญ

ปิดการประชุมเวลา 22.30 น.

นางสาววิรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมทีมวิจัย
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ.2556 เวลา 17.00 – 20.00 น.
ณ กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และสวัสดิการชุมชนตำบลแพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายชัยวัฒน์	อมศิริ	หัวหน้าโครงการ
2. นายปัญญา	โตกทอง	ทีมวิจัย
3. นายธีระยุทธ	ขำมา	ทีมวิจัย
4. นายสมชาย	พิกุลทอง	ทีมวิจัย
5. นายธีระวุฒิ	ขำมา	ทีมวิจัย
6. นายณัฐพงศ์	ขำมา	ทีมวิจัย
7. นางสาวจันทมาส	ธูปทอง	ทีมวิจัย
8. นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องจังหวัดสมุทรสงคราม
9. นายคาร์ณ	นิ่มอนงค์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องจังหวัดสมุทรสงคราม
10. นายกันทรกร	จรัสมาธูสร	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องจังหวัดสมุทรสงคราม

เริ่มประชุมเวลา 17.00 น.

นายสุทธิลักษณ์ โตกทอง พี่เลี้ยงศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องจังหวัดสมุทรสงคราม ได้กล่าวว่าในครั้งนี้อาจจะเป็นครั้งแรกที่พวกเราได้มาเตรียมตัวกันก่อนที่จะไปฝึกซ้อมหลังจากที่หลายๆครั้งทุกคนไปทำหน้าที่ของตัวเอง ฝึกซ้อมในความถนัดทางด้านดนตรีที่ตัวเองของและหลังจากนั้นได้ชวนน้องๆเตรียมตัว เตรียมความพร้อมก่อนการเล่นดนตรี โดยได้ตั้งคำถามกับน้องๆว่า วันนี้เตรียมตัวอะไรกันมาบ้าง

1. ซ้อมเล่นเพลงที่จะเล่นมาหลายครั้ง
2. วางแผนว่าจะเล่นเพลงอะไรบ้าง
3. เตรียมกาย เตรียมใจ
4. อยากลองในสถานการณ์จริงโดยแต่ละคนได้ไปซ้อมของตัวเองมา

หลังจากซ้อมเสร็จได้ชวนน้องๆสรุปบทเรียนจากการเล่นดนตรี
สิ่งที่ได้เรียนรู้

- (มอส) เราสามารถทำในสิ่งที่เราไม่เคยทำได้ จากดนตรีที่ไม่เคยเล่นเป็นพอเราได้ฝึกฝนบ่อยๆก็สมารถทำให้เราได้เรียนรู้วิธีการและจะเกิดประสบการณ์
- (นนท์) ความเป็นทีมของพวกเรายังไม่ดีพอ เพราะต่างคนต่างเล่นไม่สนใจใคร ไม่ฟังเนื้อร้องหรือทำนองใดๆ ทำให้เสียงมันตึกกันจนทำให้ไม่เกิดความไพเราะ อาจจะต้องวางว่าใครจะมีจุดเด่นตอนไหนอย่างไร
- (ออย) กิจกรรมนี้ได้อารมณ์กับการฝึกซ้อมมาก สนุก มันส์ แต่จากคนที่ไม่เป็นทางด้านดนตรีถ้ามีใจมาแล้วก็ไม่สามารหุยต่ออะไรได้ ถ้าเราสนใจ

ปิดการประชุมเวลา 20.00 น.

นางสาวจันทมาส ฐปทอง

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมทีมวิจัย
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ.2556 เวลา 17.00 – 19.00 น.
ณ กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และสวัสดิการชุมชนตำบลแพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

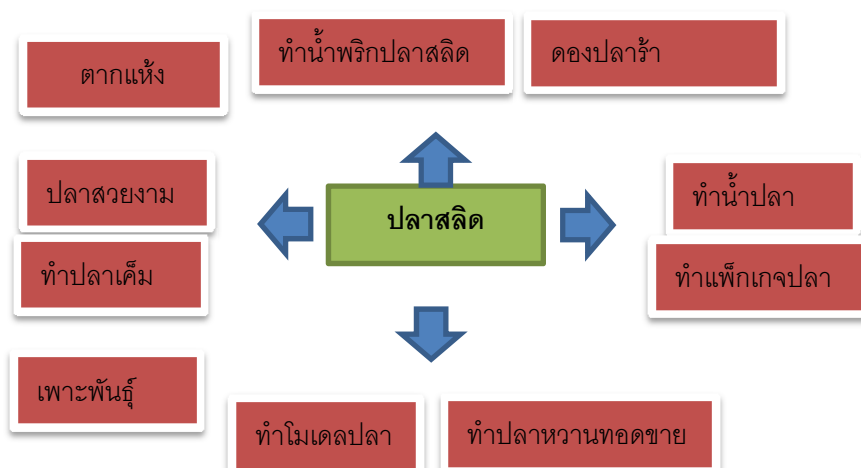
1. นายชัยวัฒน์	อมศิริ	หัวหน้าโครงการ
2. นายบุญชอบ	พวงสำราญ	ทีมวิจัย
3. นายปัญญา	โตกทอง	ทีมวิจัย
4. นายละม่อม	ระย้าอินทร์	ทีมวิจัย
5. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	ทีมวิจัย
6. นางพจนา	วิเชียรฉาย	ทีมวิจัย
7. นางนิภา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย
8. นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	ทีมวิจัย
9. นายวฤทธิเกียรติ	ปิ่นทองคำ	ทีมวิจัย
10. นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องจังหวัดสมุทรสงคราม
11. นายคำรณ	นิมอนงค์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องจังหวัดสมุทรสงคราม

เริ่มประชุมเวลา 17.00 น.

นายคำรณ นิมอนงค์ ได้ชวนน้องพุฒคุยถึงเป้าหมายในการนัดมาพูดคุยในวันนี้ว่าอยากชวนน้องๆ และทีมวิจัยมาสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานโครงการวิจัย หลังจากที่เราได้พูดคุยถึงสถานการณ์จนตกลงถึงสิ่งที่อยากจะทำเพื่อพัฒนาตนเองและกลุ่มเด็กและเยาวชนในตำบลแพรกหนามแดงผ่านการกระบวนการวิจัยนั้น ในตอนนี้โครงการได้อนุมัติโครงการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว หลังจากนั้นเราจะต้องพบกันเพิ่มขึ้นเพื่อมาปรับแนวทางการทำงานโครงการ ในการดำเนินโครงการวิจัยโครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกหนามแดงนั้น พวกเรารู้หรือไม่ว่าในโจทย์ที่เราร่วมกันคิดมีประเด็นเด่นๆหรือคำสำคัญอะไรบ้าง โดยชวนน้องๆและทีมวิจัยช่วยกันคิดประเด็นสำคัญดังกล่าว

โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์
ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกหนามแดง

นายคำรณ นิมอนงค์ ได้ยกตัวอย่างการพัฒนาพลาสติกให้น้องๆ และทีมวิจัยคิด เพื่อชวนน้องๆเข้าใจในโจทย์ของโครงการวิจัย ดังแผนภาพต่อไปนี้

นายคำรณ นิมนองค์ ได้ชวนน้องๆ และทีมวิจัยคิดถึงกิจกรรมที่สร้างสรรค์มีอะไรบ้าง ตามกรอบสี่มุม และกิจกรรมนั้นพัฒนาทักษะอะไรในตัวเราบ้าง ถ้าเราได้ลงมือปฏิบัติ

ปิดการประชุมเวลา 19.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการสรุปบทเรียนกิจกรรมรำไทย
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรพหลามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ.2556 เวลา 09.00 – 13.45 น.
ณ กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และสวัสดิการชุมชนตำบลแพรพหลามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. เด็กหญิงศลิษา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย
2. เด็กหญิงสิริวรรณ	สร้อยทอง	ทีมวิจัย
3. เด็กหญิงวนิดา	ใจกล้า	ทีมวิจัย
4. เด็กหญิงกฤติดา	เกิดละมุล	ทีมวิจัย
5. นายปัญญา	โตกทอง	ทีมวิจัย
6. นายสมัคร	บัวจันทร์	ทีมวิจัย
7. นางละเมียด	โตกทอง	ทีมวิจัย
8. นางสาวชัชญา	น่วมศิริ	ครูนาฏศิลป์ โรงเรียนนาขาง
9. นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องจังหวัดสมุทรสงคราม

เริ่มประชุมเวลา 09.00 น.

เวลา 09.00 น. พร้อมกันที่กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และสวัสดิการชุมชนตำบลแพรพหลามแดง โดยนางสาวชัชญา น่วมศิริ ได้ชวนน้องๆ พูดคุยถึงการฝึกซ้อมรำไทยที่ผ่านมา เป็นระยะเวลา 5 วัน โดยวันนี้เป็นวันสุดท้ายที่เราจะได้เจอกัน การสอนและจดจำแต่ละท่า การเตรียมพร้อมตัดตัวก่อนการฝึก การเคารพครู เป็นสิ่งสำคัญก่อนการฝึกซ้อมและแสดงจริง

เริ่มฝึกซ้อม 09.30 น.

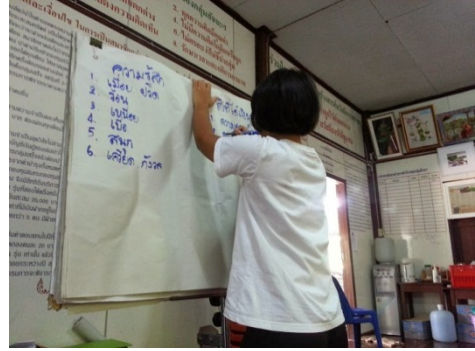
สรุปบทเรียน

นางนิภา บัวจันทร์ ได้ชวนน้องๆ เยาวชนสรุปกิจกรรมในสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรมและทักษะที่ได้ใช้ในการซ้อมรำไทย สรุปได้ดังนี้

- การฝึกตัวเอง ในการกลับไปทบทวนท่าต่างๆที่บ้านทำให้กลับมาเจอกันและสามารถสอนกับเพื่อนได้
- ได้ฝึกสมาธิมาก ๆ กับ การที่ต้องจำท่ารำกับเสียงดนตรีไทย ทำให้เรามีสติในการทำสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน
- ในการสอนครูไม่บิ่บคั้นกับการสอน ทำให้เราไม่เครียด ซ้อมรำ เล่น หรือพักมีการแบ่งเวลาอย่างชัดเจนทำให้เราสบายๆในการเรียนรำ
- การฝึกความอดทนในการยืดเส้นตัดตัวก่อนการซ้อมรำจริงทุกครั้ง เพื่อความอ่อนช้อยสวยงาม

- การฝึกความพร้อมเพียงในการร่ำทำต่างๆ(กระบวนการมีส่วนร่วม)
- เกิดความมุ่งมั่นในการร่ำให้สวยงาม(เป้าหมายเดียวกัน)

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวสรุปว่าในการซ้อมร่ำที่ผ่านมาทั้งเรื่องบรรยากาศและกระบวนการถ่ายทอดความรู้จะทำให้เด็กๆได้เรียนรู้ประสบการณ์ครั้งนี้ไม่มากนักแต่สิ่งสำคัญ คือ พื้นที่แสดงออกของเด็กๆ ทางทีมเด็กต้องหาข้อมูลพื้นที่ที่จะทำให้พวกเราได้แสดงออกในกิจกรรมแบบนี้เพื่อเป็นการหาประสบการณ์

หลังจากนั้นได้พาเด็กและเยาวชนไปเข้าพิธีครอบครูศิลป์ ณ วัดสระบัว อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

การนำเด็กกลุ่มร่ำไทยและดนตรีเข้าพิธีครอบครูก่อนการขึ้นแสดงจริง เนื่องจากการร่ำไทยเป็นการแสดงที่มีมานานตั้งแต่โบราณ ดังนั้นผู้ปกครองของเด็กๆกลุ่มร่ำไทยจึงแนะนำให้ทีมควรวาเด็กๆ เข้าพิธีครอบครูให้ถูกต้อง เพื่อความเป็นสิริมงคลกับเด็กและเป็นไปตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ปฏิบัติกันมา ซึ่งหลังจากผ่านพิธีการครอบครูแล้วมีการถอดบทเรียนเด็กๆ ถึงความรู้สึก สรุปได้ดังนี้

- รู้สึกภูมิใจที่ได้เข้าร่วมพิธีกรรมครอบครูรวมทั้งมีโอกาสร่างกายมือในพิธีด้วย
- รู้สึกมั่นใจมากขึ้น มีความกล้ามากขึ้น
- รู้สึกว่าเป็นพิธีที่ขลังน่าเลื่อมใส ทำให้อยากแสดงบนเวทีเร็วๆ

ปิดการประชุมเวลา 13.45 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการเก็บข้อมูลประวัติศาสตร์

โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน

ตำบลแพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ.2556 เวลา 17.30 - 19.00 น.

ณ กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และสวัสดิการชุมชนตำบลแพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.	นายชัยวัฒน์	อมศิริ	หัวหน้าโครงการ
2.	นายธีระยุทธ	ขำมา	ทีมวิจัย
3.	นายธีระวุฒิ	ขำมา	ทีมวิจัย
4.	นายณัฐพงศ์	ขำมา	ทีมวิจัย
5.	นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องจังหวัดสมุทรสงคราม
6.	นายคำรณ	นิมอนงค์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องจังหวัดสมุทรสงคราม

เริ่มประชุมเวลา 17.30 น.

นายคำรณ นิมอนงค์ ได้ชวนน้องพุดคุยถึงเป้าหมายในการนัดมาพุดคุยในวันนี้ว่าจากการที่น้องๆ และทีมวิจัยมาสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานโครงการวิจัยมีหลากหลายกิจกรรมที่ต้องการทำกิจกรรมและจะสามารถพัฒนาทักษะต่างๆ ของตนเอง วันนี้หลังจากที่ได้ติดตามผู้ใหญ่ในชุมชนพาคณะศึกษาดูงานลงไปในพื้นที่แล้ว ลองมาสรุปความรู้ที่ได้จากการไปเรียนรู้ความเป็นมาของชุมชน โดยให้เลือกภาพที่ตัวเองถ่ายรูปที่คิดว่าเราชอบและสื่อออกมาเป็นภาพได้ ตกแต่งภาพนั้นให้สวยงามและถ่ายทอดเรื่องราวความรู้ที่ได้ในวันนี้ว่าเป็นอย่างไรใน Style ของตนเอง

กิจกรรมการลงพื้นที่ร่วมกับคณะผู้ศึกษาดูงานของเยาวชน

เยาวชนที่ลงพื้นที่ร่วมกับคณะผู้ศึกษาดูงาน ได้ถ่ายภาพสถานที่ต่างๆ ในชุมชนโดยตัวอย่าง เช่น นายธีระวุฒิ ขำมา ได้นำเสนอถ่ายภาพการแลกเปลี่ยนพุดคุยที่บ้านคุณอุมา ศิลาวงษ์

ข้อมูลความรู้จากภาพ นายอุมา ศิลาวงษ์ ผู้ซึ่งเป็นคนคิดค้นบานประตูน้ำหับเผย บอกเล่าถึงภาพอดีตที่ผ่านมาว่าเมื่อก่อนประตูระบายน้ำของชลประทานเป็นบานที่การเปิด-ปิดประตูระบายน้ำในแต่ละครั้งสร้างความขัดแย้งระหว่างคนทั้งสองฝั่งน้ำ(น้ำจืดและน้ำเค็ม)แต่ต่อมาเมื่อชาวบ้านเรียนรู้กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น มีการพุดคุยแลกเปลี่ยนปัญหาและร่วมกันหาทางแก้ไขจึงนำมาซึ่งบานประตูน้ำแบบใหม่โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นของการเปิดประตูน้ำบ่อทุ่งมาประยุกต์ใช้กับประตูแบบเดิมของกรมชลประทาน ทำให้ปัญหาความขัดแย้งของคนทั้งสองฝั่งลดหายไป สำหรับบ้านกลางน้ำที่กำลังก่อสร้างนั้นสร้างด้วยไม้ไผ่ทั้งหลังเรียกว่าเรือนเครื่องผูก จะใช้ภูมิปัญญาเชิงช่างในการเข้าสลักไม้การมัดด้วยเชือกที่เรียงร้อยกันเป็นระเบียบมุงหลังคาจากซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากป่ายายเลน เดิมบริเวณพื้นที่นี้เป็นป่าไม้มีถนนหนทาง การเดินทางต้องใช้เรือเพียง

อย่างเดียวหรือเดินเลาะป่าไป แต่ปัจจุบันการเดินทางสะดวกเนื่องจากมีการตัดถนนเข้ามาในพื้นที่ มีไฟฟ้ามีน้ำประปา สะดวกสบายกว่าเมื่อก่อนมาก

นายนายธีระยุทธ ขำมา ได้นำเสนอภาพนาข้าวปลอดสารจากการลงพื้นที่ฝั่งน้ำจืดในตำบลแพรกหนามแดงว่า ตนเองได้เรียนรู้การทำนาข้าวปลอดสารจากการบอกเล่าของนายสมบุรณ์ แดงอรุณ หนึ่งในแกนนำฝั่งน้ำจืดที่เข้าร่วมโครงการวิจัยท้องถิ่นจนนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงบานประตูระบายน้ำและการเปลี่ยนแปลงการปลูกข้าวแบบปลอดสารพิษ ซึ่งแต่ก่อนเข้าร่วมงานวิจัยชาวบ้านจะใช้สารเคมีเพื่อฆ่าหอยเชอรี่ที่มากัดกินต้นข้าวสร้างความเสียหายและระบายน้ำทิ้งสู่แหล่งน้ำ เมื่อเปิดประตูจึงสร้างความเดือดร้อนและผลกระทบกับชาวบ้านฝั่งน้ำเค็มอย่างมาก เมื่อมีการพูดคุยกันรับรู้ปัญหาของกันทำใหกลุ่มชาวบ้านเริ่มคิดถึงการทำนาแบบปลอดสารใช้น้ำหมักชีวภาพดินก็ตีปัญหาหอยเชอรี่ไม่มี เนื่องจากมีนกปากห่างมากคอยจิกกินหอยเชอรี่ สำหรับบริบทชุมชนสมัยก่อนชาวบ้านใช้เรือในการเดินทางสัญจรไปมาหาสู่กัน แต่สิ่งที่เป็นกังวลคือนโยบายของรัฐบาลที่จะมีโครงการขุดแม่น้ำสายใหม่ตั้งแต่จังหวัดกำแพงเพชรมาลงแม่น้ำแม่กลองที่จังหวัดกาญจนบุรี จะส่งผลกระทบต่อชาวบ้านอีกมากมายกับปัญหาหลายๆอย่างที่ตามมา

นายชัยวัฒน์ อมศิริ กล่าวว่า จากการวาดภาพหรือถ่ายรูปทำให้พวกเราได้รู้จักชุมชนของตนเองมากขึ้นได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชุมชน นี่เป็นเพียงกิจกรรมหนึ่งที่สามารถพัฒนาในกลุ่มเราทั้งเรื่องความคิดและจินตนาการ

ปิดการประชุมเวลา 19.00 น.

นางสาววิวรรธน์ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมเวทีสร้างความเข้าใจ
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรงหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ.2556 เวลา 17.00 – 19.00 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางสาวสุพรรณดี	วังชา	สมาชิกสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
2. นางสาวสมใจ	หะยีโซ๊ะ	สมาชิกสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
3. นายสุชาติ	มีล้อม	สมาชิกสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
4. นางทองหล่อ	สร้อยทอง	สมาชิกสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
5. นางสมศรี	คล้ายสี	สมาชิกสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
6. นางสาวปิยเรศ	จันทร์เพ็ง	สมาชิกสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
7. นางภคิมา	ทองสุข	สมาชิกสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
8. นายวฤทธิเกียรติ	ปิ่นทองคำ	สมาชิกสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
9. น.ส.อรอุมา	รัตนงาม	สมาชิกสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
10. น.ส.อุสา	เฮงประเสริฐ	สมาชิกสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
11. นายชูชาติ	แก้วไทรเลิศ	สมาชิกสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
12. นางสาวเรวดี	หอมพิกุล	สมาชิกสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
13. นายศุภชัย	ทองหลอม	สมาชิกสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
14. นางแถม	อมศิริ	สมาชิกสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
15. นายสมัคร	บัวจันทร์	สมาชิกสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
16. นางนิภา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย
17. ด.ญ.สิริวรรณ	สร้อยทอง	ทีมวิจัย
18. ด.ญ.ศลิษา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย
19. นายธีระวุฒิ	ขำมา	ทีมวิจัย
20. นายนัธพพัฒน์	พรมเดช	ทีมวิจัย
21. ด.ช.ธีรชัย	ฮาบตีมาก	ทีมวิจัย
22. ด.ญ.ปภาวี	พลายแก้ว	ทีมวิจัย
23. ด.ช.ธนธรณ์	คล้ายสี	ทีมวิจัย
24. ด.ญ.เกวลิณ	พิมพ์อาภรณ์	ทีมวิจัย
25. ด.ช.ธเนศ	สร้อยทอง	ทีมวิจัย
26. นายบุญชอบ	พวงสำราญ	ทีมวิจัย
27. นายนิพัตร	อมศิริ	ทีมวิจัย
28. น.ส.สรีดา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย
29. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	ทีมวิจัย
30. นางพจนา	วิเชียรฉาย	ทีมวิจัย
31. น.ส.วีรวรรณ	ดวงแข	ทีมวิจัย
32. นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม

เริ่มประชุมเวลา 17.00 น.

ด.ญ.ศลิษา บัวจันทร์ (น้องไอซ์) กล่าวถึงที่มาของโครงการและกิจกรรมกลุ่มต่างๆที่ได้ทำกิจกรรมไป คือ กลุ่มดนตรีสากลที่มียะริระวุฒิ ขำมา (เต้ย) จับกลุ่มซ้อมดนตรี ซึ่งเดิมทุกคนไม่มีพื้นฐานแต่จับกลุ่มฝึกฝนกันเอง ส่วนกลุ่มรำไทย มีพื้นฐานการรำจากโรงเรียน แต่ต้องการพื้นที่สำหรับการแสดงออก อยากรำในเวทีวันที่ 5 ธันวาคม ดังนั้นจึงฝึกซ้อมกันอย่างจริงจัง และได้เข้าพิธีครอบครูเพื่อความเป็นสิริมงคล และถูกต้องตามขนบธรรมเนียมที่สืบทอดกันมา ซึ่งจากการที่ได้ขึ้นรำบนเวทีทำให้ตนเองและเพื่อนมีความภาคภูมิใจมาก

จากนั้น นายธีระวุฒิ ขำมา (เต้ย) ได้พูดถึงการรวมกลุ่มฝึกซ้อมดนตรีของตนเอง เพื่อฝึกฝนให้มีความชำนาญขึ้น ที่สำคัญทำให้รวมตัวกันได้และยังได้ทดลองเล่นดนตรีเปิดหมวกที่หัวหิน ทำให้กล้าแสดงออกมากขึ้น ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ซึ่งก่อนหน้านี้ตนและเพื่อนๆ ที่ไม่เรียนหนังสือจะขับรถเที่ยวบ้าง กินเหล้าบ้าง ใช้ชีวิตไปวันๆ

หลังจากด.ญ.ศลิษา บัวจันทร์ (ไอซ์) และ นายธีระวุฒิ ขำมา (เต้ย) ชี้แจงที่มาและวัตถุประสงค์ของโครงการจบ นายวฤทธิเกียรติ ปั่นทองคำ ได้ขอให้ทีมเยาวชนทุกคนแสดงตัวต่อที่ประชุมพร้อมทั้งแนะนำตนเองให้ทุกคนรู้จัก และสอบถามความรู้สึกว่าเป็นอย่างไรที่ได้ออกมาแนะนำตนเอง หลายคนบอกว่าตื่นเต้น แต่ก็ทำได้

จากนั้น นางนิภา บัวจันทร์ ได้สรุปภาพรวมของโครงการและสอบถามผู้เข้าร่วมเวทีว่า มีความคิดเห็นอย่างไรต่อโครงการและกิจกรรมที่เด็กๆทำ ซึ่งผู้ปกครองที่เข้าร่วมเวทีพอใจ และบอกว่าเด็กๆจะได้มีกิจกรรมทำ ไม่อยู่เฉยๆ หรือไปเกี่ยวข้องกับสิ่งไม่ดี

นายนิพัทธ์ อมศิริ งามเด็กๆ ว่านอกจากกิจกรรมที่ผ่านมาแล้วต่อไปคิดจะทำกิจกรรมอะไร และนอกจากดนตรีสากลแล้วเด็กๆ เยาวชนน่าจะฝึกการตีกลองยาว ทั้งกลุ่มเด็กชายและหญิงก็สามารถฝึกซ้อมด้วยกันได้ อีกทั้งยังสามารถแสดงในงานต่างๆได้อีกด้วย

นางเกษมสุข หิรัญวัฒน์ สอบถามว่าใครตีกลองยาวเป็นบ้าง นายนิธิพัฒน์ พรหมเดช (นก) นายธีระวุฒิ ขำมา (เต้ย) และเด็กชายธีรชัย ฮวบดีมาก (โป๊ท) บอกว่าพวกตนตีกลองยาวเป็น ถ้าผู้ใหญ่สนับสนุนพวกตนก็อยากฝึกซ้อม

นายบุญชอบ พ่วงสำราญ เสนอว่า ที่หมู่ 4 มีแตรงอยู่เด็กๆ น่าจะได้ไปพูดคุยเพื่อศึกษาหาข้อมูลบ้าง

จากนั้นนางสาวสรिता บัวจันทร์ จึงกล่าวปิดการประชุมพร้อมทั้งขอบคุณผู้เข้าร่วมเวที และร่วมรับประทานอาหารร่วมกัน

สรุปบทเรียนจากทีมผู้ใหญ่

1. เด็กที่เคยผ่านการร่วมกิจกรรมบ่อยๆ จะกล้าแสดงออกมากขึ้น เช่น เด็กชายธีรชัย ฮวบดีมาก (โป๊ท) ก่อนหน้านี้เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งแต่ไม่ยอมพูดหรือแสดงความคิดเห็น แต่ในเวทีนี้กล้าแนะนำตัวเอง
2. พ่อ แม่ ผู้ปกครองเด็กบางคนบอกกับทีมว่าเด็กไม่เชื่อฟังและดื้อ เห็นว่าโครงการมีกิจกรรมที่ดีจึงฝากให้ช่วยอบรมเด็กๆ ด้วย เวทีนี้จึงเป็นการแก้ปัญหาร่วมกันของผู้ปกครองและทีม

ปิดประชุมเวลา 19.00 น.

นางสาววิวรรธน์ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมทีมวิจัย
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรงหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
วันที่ 6 มกราคม พ.ศ.2557 เวลา 17.30 – 19.00 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายบุญชอบ	พวงสำราญ	ทีมวิจัย
2. นายปัญญา	โตกทอง	ทีมวิจัย
3. นายละม่อม	ระย้าอินทร์	ทีมวิจัย
4. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	ทีมวิจัย
5. นางพจนา	วิเชียรฉาย	ทีมวิจัย
6. นางนิภา	บัวจันทร์	ทีมวิจัย
7. นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	ทีมวิจัย
8. นายวฤทธิเกียรติ	ปิ่นทองคำ	ทีมวิจัย
9. นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม
10. นายคำรณ	นิมอณรงค์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม
11. นายชินนุวัฒน์	มณีสรีชา	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม

เริ่มประชุมเวลา 17.30 น.

นายคำรณ นิมอณรงค์ และนายสุทธิลักษณ์ โตกทอง ผู้ช่วยผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงครามได้ชวนให้ทีมวิจัยทบทวนกิจกรรมที่ผ่านมาตั้งแต่การทำการกิจกรรมต่างๆ ของเด็กๆ ทีมวิจัย ซึ่งมีการตั้งกลุ่มฝึกซ้อมรำไทยและได้ขึ้นรำในงานเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวันที่ 5 ธันวาคม 2556 ที่ผ่านมา การรวมกลุ่มเด็กๆ เล่นดนตรีหรือกิจกรรมสกรีนเสื้อ ซึ่งเมื่อดูจากสถานการณ์แล้ว ทีมได้ทำการกิจกรรมมากมาย แต่ไม่มีรายงานและขณะนี้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นคือหัวหน้าโครงการ นายชัยวัฒน์ อมศิริ (ออย) ไม่อยู่ในพื้นที่ ทำให้ทีมเด็กๆ แยกกลุ่มไป อีกทั้งยังรวมตัวไม่ได้ นอกจากกลุ่มเด็กรำไทยที่ยังสามารถรวมกลุ่มฝึกซ้อมจนได้แสดงบนเวทีที่ทำให้เห็นความภาคภูมิใจของตนเอง

นายชินนุวัฒน์ มณีสรีชา ให้ข้อสังเกตว่า ที่ผ่านมาทีมคิดกิจกรรมเพื่อให้เด็กๆ ทำเพื่อเป็นการดึงเด็กพหุมิติกิจกรรมหรือแกนนำไม่อยู่ จึงไม่สามารถรวมเด็กได้ ดังนั้นทีมควรทบทวนแผนของโครงการว่าเขียนแผนอย่างไร และกลุ่มเป้าหมายเป็นใครบ้าง พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในแผนงานกิจกรรม

นางนิภา บัวจันทร์ ได้แลกเปลี่ยนว่า จากการที่ทำการกิจกรรมที่ผ่านมา ทำให้เด็กหลายคนที่ไม่สนใจเรียนหันกลับไปเรียน กศน. และบางคนที่มีปัญหาครอบครัวคือไม่ยอมพูดคุยกับพ่อ แม่ ผู้ปกครอง หลังจากที่ทีมได้พูดคุยกับพ่อ แม่ ผู้ปกครองถึงพฤติกรรมและกิจกรรมที่เด็กๆ ทำในชุมชนหรือเรื่องที่เด็กได้เข้าอบรมที่หนองหญ้าปล้องและได้ฝากบอกแม่ว่ารักแม่ ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น กับบางคนที่มีก้าวร้าวเกรี้ยวกราด เมื่อได้พูดคุยและแสดงความจริงใจกับเด็กเหล่านั้น ทำให้เด็กเกิดความไว้วางใจกล้าที่จะเล่าเรื่องครอบครัวและชีวิตส่วนตัวให้ฟัง อีกทั้งกิริยาหรือพฤติกรรมที่ก้าวร้าวลดลงมีสัมมาคารวะมากขึ้น จากการทำการกิจกรรมสกรีนเสื้อที่บ้านมั่นคงก็ทำให้เด็กเฝ้ามีความรู้สึกของกลุ่มของตนก็ทำตัวให้มีประโยชน์ได้เช่นกัน

นายวฤทธิเกียรติ ปิ่นทองคำ ได้สอบถามนายชินนุวัฒน์ มณีสรีชา ว่า ถ้านำวิธีการเก็บข้อมูลชุมชนที่ตนได้รับการอบรมมาไปทดลองทำในชุมชนบ้านมั่นคง โดยให้เด็กๆ และเยาวชนเป็นผู้เดินเก็บข้อมูลให้ สามารถทำได้หรือไม่

นายชินนุวัฒน์ มณีสรีชา กล่าวว่าวิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้เด็กๆ ในหมู่บ้านเดินเก็บข้อมูลครัวเรือนนั้น สามารถทำได้เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วก็นำมาวิเคราะห์ โดยใช้แบบเก็บข้อมูลของทาง พอช. ได้เช่นกัน การเก็บข้อมูลด้านอาชีพ ช่วงอายุของคนในครอบครัว จะทำให้เราสามารถวางแผนการพัฒนาชุมชนได้ในอนาคต ส่วนข้อมูลที่ได้ก็นำมาใช้ร่วมกันกับโครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรงหนามแดงได้

นายละม่อม รัชยาอินทร์ เสนอว่าเวลาที่มีการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) กรรมการของบ้านมั่นคง น่าจะขอเข้าไปเป็นกรรมการหมู่บ้าน เพื่อเสนอของบสนับสนุนหรือนำโครงการต่างๆ เข้าแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ไว้

นายชินวุฒน์ มณีศรีขำ แนะนำว่าให้เริ่มจากการเก็บข้อมูลชุมชนของโครงการบ้านมั่นคงก่อนจากนั้นค่อยขยายออกสู่ข้างนอก หมู่บ้านอื่นๆ ข้อมูลต่างๆ สามารถหาได้จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ซึ่งมีข้อมูลตั้งแต่เด็กแรกเกิดจนถึงผู้สูงอายุ สามารถนำข้อมูลมือสองมาใช้ได้ในระดับหนึ่ง

นายวฤทธิเกียรติ ปั่นทองคำ ได้กล่าวว่าในวันที่ 7 มกราคม 2557 จะมีการประชุมคณะกรรมการสหกรณ์เคหะสถานฯ ซึ่งมีทั้งคณะกรรมการและหัวหน้ากลุ่มบ้านเข้าร่วมประชุม จะนำโครงการการเก็บข้อมูลในชุมชน และโครงการกิจกรรมของเยาวชนเข้าที่ประชุมเพื่อพูดคุยทำความเข้าใจกับคณะกรรมการและหัวหน้ากลุ่มบ้าน จากนั้นวันที่ 19 มกราคม 2557 จะเป็นวันเก็บเงินประจำเดือนซึ่งจะมีการประชุมกับสมาชิก ก็จะนำโครงการนี้เข้าชี้แจงทำความเข้าใจและขอความร่วมมือจากสมาชิกในการเก็บข้อมูลครัวเรือนในชุมชน โดยจะให้เด็กเป็นผู้เก็บข้อมูลเหล่านั้น

ปิดประชุมเวลา 19.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานเวทีสร้างความเข้าใจ
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภอมโนรมย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
วันที่ 19 มกราคม พ.ศ.2557 เวลา 09.00 – 12.00 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด (โครงการบ้านมั่นคง)

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางฉลวย	สร้อยทอง	7/110 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. นางจิราวรรณ	ดวงแข	7/103 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. นางสาวพัชริน	โหมตมณี	7/49 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. นางสาวอรอุมา	รัตนงาม	7/66 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. นางสาวทักษพร	แจ่มจันทร์	7/55 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. นายสิทธิโชค	เปลี่ยนสมัย	7/55 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7. นายภาณุพงศ์	เหมนวล	7/55 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8. นายณัฐวุฒิ	เปลี่ยนสมัย	7/55 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9. นางสาวไพริน	ศรีช่วง	7/63 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10. นางจิราวรรณ	สุจิตินิช	7/115 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11. นางประทุม	อมศิริ	ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
12. นางสาวปนัดดา	โตกทอง	ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
13. นางบุญมา	อมศิริ	ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
14. นางสาวกัญญภัทร	อยู่ม่วง	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
15. นายจักรพงษ์	หางวงศ์	7/35 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
16. นางสาวนัยนา	หิรัญวัฒน์	7/83 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
17. นายนิรุส	ปันทองคำ	7/24 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
18. นายแดง	อมศิริ	7/109 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
19. นางศิริลักษณ์	แก้วไทรเลิศ	7/85 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
20. นางศรีไพร	สีสุรักษ์	7/86 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
21. นางสุภาภรณ์	พิมพ์อาภรณ์	7/52 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
22. นายสุรินทร์	พิมพ์อาภรณ์	7/52 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
23. นายวิวัฒน์	คล้ายสี	7/50 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
24. นางสาวอุสา	เฮงประเสริฐ	7/37 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
25. นางสาวอรพินท์	เผือกเอี่ยม	7/65 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
26. ด.ญ.ศลิษา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
27. ด.ญ.ณัฏฐา	อยู่ม่วง	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
28. ด.ญ.เพ็ญศิริ	อยู่ม่วง	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
29. นางสาวชมชนก	หอมเข้ม	7/39 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
30. นางสาวกัญญณัช	พวงจินนัง	7/6 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

31. นางสาวดาวเรือง	เกตุสาย	7/54 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
32. นางสาวสมใจ	หะยีโซ๊ะ	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
33. นางสาวชุติมัน	เกตุแก้ว	ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
34. นายชัยนาท	ถกลโยธิน	7/38 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
35. นางสาวสงบ	กระจ่างโพธิ์	7/18 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
36. นายวิรัตน์	เรืองศรี	7/33 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
37. นางสาวจเนตร	ขุนนุช	7/102 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
38. นายธณชัย	ขุนนุช	7/46 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
39. นายธเนศ	เรืองศรี	7/57 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
40. นางสาวกรรณิการ์	เรืองศรี	7/58 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
41. นางสาวอรนุช	ศิริรัตน์	7/33 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
42. นายมาโนช	ขุนนุช	7/97 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
43. นายวัชรินทร์	หนูเจริญ	7/112 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
44. นางสาววาณี	คงพุกา	7/88 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
45. นายจารุกิตติ	คงพุกา	7/89 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
46. นายวันชัย	ฮวบดีมาก	7/93 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
47. นางยุพิน	ทับทอง	7/94 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
48. นายวฤทธิเกียรติ	ปั่นทองคำ	7/22 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
49. นายสมัคร	บัวจันทร์	7/78 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
50. นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
51. นางพนา	วิเชียรฉาย	82 ม.2 ต.บางตะบูน อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี
52. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
53. นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
54. นายคำรณ	นิมอณรงค์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 09.00 น.

เวทีสร้างความเข้าใจ ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด (โครงการบ้านมั่นคง)

นายวฤทธิเกียรติ ปั่นทองคำ ประธานสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ได้ชี้แจงกิจกรรมของโครงการบ้านมั่นคงให้สมาชิกทราบ จากนั้นจึงนำเรื่องของโครงการเก็บข้อมูลชุมชนของสถาบัน พอช. แจ้งให้สมาชิกรับรู้และขอความร่วมมือในการอนุญาตให้บุตรหลานมาเข้าร่วมกิจกรรม โดยจะมีการจัดอบรมการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบฟอร์มของ พอช. นำข้อมูลที่ได้มาไปลงโปรแกรม GIS ดังนั้นจะมีการอบรมเยาวชนที่มีความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์

นายคำรณ นิมอณรงค์ ผู้ช่วยผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม ได้กล่าวถึงชื่อโครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมต่อกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ให้สมาชิกบ้านมั่นคงทราบว่าวัตถุประสงค์ของโครงการนี้คือ

1. เพื่อศึกษาข้อมูลสภาพวิถีชีวิตการเปลี่ยนแปลงในชุมชนและกิจกรรมของเด็กและเยาวชนตั้งแต่อดีต-ปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาแนวคิด บทเรียนและปัจจัย เงื่อนไขในการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนตั้งแต่อดีต-ปัจจุบัน
3. เพื่อค้นหารูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมต่อกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกหนามแดง

โดยจะลงพื้นที่เก็บข้อมูลชุมชน เช่น วิถีชีวิตความเป็นอยู่ตั้งแต่อดีต-ปัจจุบัน ประวัติศาสตร์ชุมชน เป็นต้น เริ่มจากชุมชนบ้านมั่นคงก่อน จากนั้นจึงค่อยๆ ขยายออกตามหมู่บ้านต่างๆ

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวเสริมว่า ก่อนหน้านั้นเด็กและเยาวชนได้มีการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มแล้วหลายกิจกรรม เช่น การรำไทย การจัดกิจกรรมสกรีนเสื้อ ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่จะรับรู้ว่าคุณหลานมาทำกิจกรรมอะไร ต่อไปเมื่อมีการเก็บข้อมูลจะนำเด็กและเยาวชนเหล่านี้ มาร่วมเรียนรู้เก็บข้อมูลวิถีชีวิตของคนในชุมชนเช่น อายุ อาชีพ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ สุขภาพของคนในครอบครัว เป็นต้น จึงขออนุญาตผู้ปกครองเพื่อให้เด็กๆ เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมของโครงการ ซึ่งเป็นการทำงานของ 2 โครงการ คือโครงการการเก็บข้อมูลชุมชนของสถาบัน พอช. และการศึกษาเรียนรู้ข้อมูลชุมชนของโครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมต่อกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรงหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม อาจมีการนำเด็กออกนอกพื้นที่เพื่อทำกิจกรรม แต่จะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ

ปิดประชุมเวลา 12.00 น.

นางสาววิวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานเวทีการประชุมทีมวิจัย
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2557 เวลา 16.50 - 17.30 น.

ณ กลุ่มสัจจะสหกรณ์และสวัสดิการชุมชนตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางมาลี	รื้อทอง	183 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. นายนิพัทธ์	อมศิริ	23 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. นายสมบูรณ์	แดงอรุณ	8/3 ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/83 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. นางพจนา	วิเชียรฉาย	82 ม.2 ต.บางตะบูน อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี
6. นางสาวนงลักษณ์	คงศรี	119/3 ม.1 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7. นางชุลีกร	ทัพพลี	7/2 ม.1 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8. นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9. นายละม่อม	ระย้าอินทร์	156 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10. นายสมศักดิ์	รื้อทอง	183 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11. นายมนัส	ทัพพลี	7/2 ม.1 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
12. นายอนันต์	อัมมิ่ง	3/2 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
13. นางฐิชาพนังค์	สร้อยทอง	51/4 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
14. นายธีระวุฒิ	ขำมา	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
15. นายสมชาย	พิกุลทอง	71/1 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
16. นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
17. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
18. นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
19. นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม

เริ่มประชุมเวลา 16.50 น.

นายสุทธิลักษณ์ โตกทอง ผู้ช่วยผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม ขวนผู้เข้าร่วมประชุมทบทวนกิจกรรมที่ผ่านมาทั้งหมดแต่ละคนได้เข้าร่วมกิจกรรมใดบ้าง

วาระที่ 1 รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมา

มติที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมของวันที่ 6 มกราคม 2557

วาระที่ 2 สรุปผลการดำเนินงานโครงการช่วงที่ผ่านมา

เวทีสร้างความเข้าใจ เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ.2556 ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด (โครงการบ้านมั่นคง) หมู่ที่ 6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม เวทีประชุมทีมผู้ใหญ่ เมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ.2557 ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด (โครงการบ้านมั่นคง) หมู่ที่ 6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม พร้อมกันนี้นางนิภา บัวจันทร์ได้กล่าวทบทวนในที่ประชุมว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาของเด็กกลุ่มไร่ไทยได้ฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ มีการครอบครัวยุทธศาสตร์ตามประเพณีโบราณ มีครูสอนไร่ไทยที่จบนาฏศิลป์มาสอนเพิ่มเติมเพื่อให้ทำไร่ถูกต้อง จนได้ขึ้นรับบนเวที วันพ่อ เด็กๆช่วยกันแต่งตัวแต่งหน้าเอง และเป็นที่ยอมรับ ทำให้มีเด็กๆ จากชุมชนใกล้เคียงขอเข้าร่วมกลุ่มไร่ไทยด้วย ส่วนกลุ่มนักดนตรีเนื่องจากหัวหน้าทีมหรือแกนนำหลักไม่อยู่ ทำให้ทีมที่เหลียวว่างจึงไม่มีคนที่ประสานงานชัดเจน ในช่วงนี้ทุกคนที่เคยร่วมกิจกรรมโครงการวิจัยจึงหันไปเข้าเรียนที่ศูนย์ กศน.ประจำตำบลแพรกหนามแดง แต่เมื่อมีเวลาว่างก็จะเข้าร่วม

กิจกรรมที่โครงการบ้านมั่นคง เช่น สกรีนเสื้อให้กับสมาชิกบ้านมั่นคงที่มาส่งเงินค่าบ้าน จัดสถานที่งานปีใหม่ เป็นต้นซึ่งเยาวชนกลุ่มนี้ได้แสดงถึงความกระตือรือร้นเมื่อถูกเรียกตัวให้ทำกิจกรรมและมีความรับผิดชอบต่อการกิจที่ถูกมอบหมาย

วาระที่ 3 การสรุปบทเรียนจากการทำกิจกรรมที่ผ่านมา

นายสุทธิลักษณ์ โตทอง ผู้ช่วยผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม ชวนผู้เข้าร่วมประชุมทบทวนตัวโครงการและกิจกรรมของโครงการตามแผนกิจกรรมโครงการ

วัตถุประสงค์โดยวัตถุประสงค์ในวันนี้ เพื่อให้ทีมเด็กและทีมผู้ใหญ่ ได้พูดคุย แลกเปลี่ยน และเล่าถึงประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมต่างๆ ที่ผ่านมาของโครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกหนามแดงฯ

กระบวนการในเวที เริ่มจากนายสุทธิลักษณ์ โตทอง ให้ทีมวิจัยพูดถึงความเปลี่ยนแปลงของตัวเองที่ได้จากการเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ตลอดเวลา 5 เดือนที่ผ่านมาว่า แต่ละคนมีความเปลี่ยนแปลงอะไร แล้วได้อะไรจากการทำกิจกรรมที่ผ่านมาบ้าง

นายสมชาย พิภพทอง (มอส) กล่าวว่าจากเดิมที่เป็นคนก้าวร้าว ไม่กล้าแสดงออก พอได้มาทำกิจกรรมกับโครงการนี้แล้ว รู้สึกว่าตัวเองมีพฤติกรรมดีขึ้น กล้ากลับไปพูดคุยกับพ่อแม่และกล้าแสดงออก เปลี่ยนความคิดตัวเอง การก้าวร้าวลดลงและกล่าวถึงสาเหตุที่ตนเข้าร่วมทำกิจกรรมกับโครงการนี้ เนื่องจากอยากทำสิ่งที่ดีให้คนในชุมชนยอมรับ และลบคำสบประมาทต่างๆ ที่เคยว่าผมเป็นคนไม่ดี แต่วันนี้ผมคิดว่าผมเป็นคนดีได้ทำในสิ่งต่างๆ ที่เราไม่เคยทำ และสนุก

นายธีระวุฒิ ขำมา (เต้ย) กล่าวว่า จากการที่ได้เข้าร่วมโครงการนี้ ได้ทำกิจกรรมต่างๆ มีความรู้สึกที่ตนเองเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก เดิมทีมีนิสัยไม่ค่อยดี แต่พอได้มาเข้าร่วมโครงการนี้ ได้ทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้ตนเองได้เปลี่ยนความคิดมาในทางที่ดีขึ้น เช่น กล้าพูดคุยกับพ่อเลี้ยงและแม่ ยอมรับฟังคำตักเตือนจากผู้อื่นและนำไปปฏิบัติ เป็นต้น เป็นผู้ใหญ่มากขึ้นสนใจการศึกษามากขึ้น และทำให้ตนเองมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัว

นายมนัส ทัพพลี กล่าวว่า ตนไม่ได้คลุกคลีกับเด็กๆ ในโครงการนี้ แต่จากการที่ตนได้มีประสบการณ์การประชุมต่างๆ นี่เป็นครั้งแรกที่เห็นน้องเล็กในทีประชุม เพราะที่ผ่านมาตนไม่เคยเห็นเด็กเข้าร่วมประชุมซึ่งในที่ประชุมมีแต่ผู้ใหญ่ ตนจึงเห็นว่าจากการทำกิจกรรมต่างๆ สามารถพัฒนาศักยภาพให้เด็กมีความกล้าขึ้น ตนจึงคิดว่านี่คือการเปลี่ยนแปลงที่เห็นชัดที่สุด

ทีมเด็กเยาวชน

- เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเด็กกลุ่มอื่นและกลุ่มผู้ใหญ่ (ซึ่งตอนแรกประหม่าไม่กล้า)
- การนำเสนอต่อคนอื่นๆ ในที่ประชุมหรือวงเพื่อนฯ

ทีมผู้ใหญ่

- การปรับเปลี่ยนตนเองทั้งการพูด ท่าที่ น้ำเสียงที่เป็นกันเอง และการทักทาย
- ความอดทนต่อคำนิทาของคนที่ทีมทำงานกับเยาวชนกลุ่มเด็กใจ เด็กเกร
- การเก็บข้อมูลรอบด้านเกี่ยวกับเด็ก เช่น การพูดคุยกับผู้ปกครองและเด็กเพื่อให้ได้ข้อมูลมากที่สุดเกี่ยวกับเด็ก เป็นต้น

นายสมศักดิ์ รุ่งทอง กล่าวว่าช่วงแรกที่พบเด็กพวกนี้คิดว่า เขาดีไม่ได้ แต่ตอนนี้เห็นความเปลี่ยนแปลงของเด็กอย่างชัดเจน และเราก็ต้องปรับตัวเพื่อให้เข้ากับเด็กได้

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่าการทำงานกับเด็กทำให้ตนต้องเปลี่ยนทัศนคติ คำพูด เพื่อสร้างความไว้วางใจกับเด็กเพราะจะทำให้สอนเด็กได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ตนยังได้เรียนรู้กระบวนการเก็บข้อมูลให้รอบด้านเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง และคอยประสานเพื่อให้เกิดสิ่งดีๆ

กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการทำวิจัยในโครงการนี้

- นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาวิธีการพูดคุยและสร้างความคุ้นเคยความไว้วางใจให้เกิดการยอมรับ
- การเป็นนักประสานเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว แม่ – ลูก

ผลการดำเนินงาน

ทีมเยาวชน

- ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแต่งตัว มีสัมมาคารวะมากขึ้น
- เกิดประสบการณ์จากการทำจริง และกล้าแสดงออกมากขึ้น

ทีมผู้ใหญ่

- เด็กและเยาวชนเริ่มเปิดใจยอมเล่าเรื่องครอบครัว (ทำให้ทราบสาเหตุของการมีพฤติกรรมไม่ดีของเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล)

ข้อเสนอแนะ

นายละม่อม รัชยาอินทร์ เสนอว่าทีมควรประสานหน่วยงานเพื่อหางบมาช่วยเสริมกิจกรรม และควรชวนเด็กเยาวชนกลุ่มที่แสดงหนังสือมาเข้าร่วมกิจกรรมด้วย เพราะเด็กกลุ่มนี้ก็เป็นเด็กที่อยู่ในตำบลแพรทนามแดงเหมือนกัน

นายสุทธิลักษณ์ โตทอง ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม ได้ชวนทีมคิดการขยายงานโครงการต่อ โดยหลังจากที่ได้พูดคุยกับความเปลี่ยนแปลงของตัวเด็กและทีมผู้ใหญ่แล้ว จะมีการวางแผนงานทำกิจกรรมอะไร และดำเนินการอย่างไร

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่าหลังจากนี้จะเริ่มเก็บข้อมูลครัวเรือน วิถีชีวิตจากอดีตถึงปัจจุบัน การเลี้ยงดูและแนวคิดในการเลี้ยงดูบุตรหลานของแต่ละครอบครัวในชุมชนบ้านมั่นคงก่อนควบคู่กับโครงการของทาง พอช. ที่ทำข้อมูล GIS เกี่ยวกับข้อมูลครัวเรือน เช่น ในบ้านมีสมาชิกกี่คน ช่วงอายุเท่าไร มีอาชีพอะไร รายรับรายจ่ายของสมาชิกในบ้าน โรคประจำตัว วิถีชีวิตดั้งเดิม แนวคิดการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน เป็นต้น แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สถานการณ์ในชุมชนหลังจากนั้นถอดบทเรียนว่าเด็กคิดอย่างไร ได้อะไรจากการทำกิจกรรมเก็บข้อมูลครั้งนี้ ในช่วงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 เด็กชวนกันมาเก็บข้อมูลแต่ละบ้านในโครงการบ้านมั่นคง โดยเป็นการทดลองในการเก็บข้อมูล เนื่องจากอาจจะยังไม่เข้าใจในประเด็นคำถามหรือการเข้าไปพูดคุยเพื่อเรียนรู้ข้อมูล

วาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ

ทีมวิจัยนัดทีมวิจัยเก็บข้อมูล วิถีชีวิตความเป็นอยู่ในอดีตของชุมชนและแนวคิดในการเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวประชุมในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 เวลา 10.00น. ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคงจำกัด ต.แพรทนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

ปิดการประชุมเวลา 17.30 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานเวทีเก็บข้อมูลชุมชน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2557 เวลา 11.30 – 15.00 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด (โครงการบ้านมั่นคง)

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.	นายธีระวุฒิ	ข้ามา	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2.	นายสมชาย	พิกุลทอง	71/1 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3.	นายณัฏพัฒน์	พรหมเดช	ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4.	ด.ช.ธีรชัย	ฮวบดีมาก	7/93 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5.	ด.ช.ธเนศ	สร้อยทอง	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6.	นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7.	นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 11.30 น.

นางนิภา บัวจันทร์ ชวนทีมเยาวชนศึกษาแบบฟอร์มการเก็บข้อมูลชุมชน (แบบฟอร์มของ พอช.) และข้อมูลที่ต้องเก็บของโครงการเด็กและเยาวชน เช่น จำนวนสมาชิกในบ้าน ช่วงอายุ อาชีพ โรคประจำตัว รายรับรายจ่ายของสมาชิกในบ้าน วิถีชีวิต แนวคิดการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน เป็นต้น จากนั้นทีมได้ทดลองลงพื้นที่เก็บข้อมูลตามแบบฟอร์ม

ข้อมูลที่ได้จากการทดลองลงพื้นที่เก็บข้อมูลชุมชน

● **อดีต**

- การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานคือ ฝึกให้ลูกหลานรู้จักช่วยเหลือตนเอง อดทน ถ้าไม่เชื่อฟังก็จะตี อบรม สั่งสอน เด็กจึงเชื่อฟังพ่อแม่ ผู้ปกครอง
- อาชีพที่ทำเช่น ทำนา ทำสวน ตามบริบทชุมชน เป็นต้น
- อาหารเช่น อาหารพื้นบ้านที่สามารถหาได้ในชุมชน พืชผักตามฤดูกาล สมุนไพรรอบบ้านคนในสมัยก่อนจึงแข็งแรง ไม่ค่อยป่วย เป็นต้น ส่วนเด็กแรกเกิดจะกินนมแม่และกล้วยบด
- กิจกรรมของเด็ก ตามพ่อแม่ไปทำงาน และเล่นการเล่นต่างๆ เช่น ตีจับ มอญซ่อนผ้า อีกาฟักไข่ ไม้หิ้ง ตาเขยง หมากเก็บ หมากสิบสอง กระโดดเชือกและกระโดดยาง เป็นต้น

● **ปัจจุบัน**

- การอบรมเลี้ยงดู เนื่องจากในปัจจุบันด้วยสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป ค่าครองชีพสูงขึ้น พ่อแม่ผู้ปกครองจะมุ่งทำงานหาเงินจึงไม่มีเวลาให้ครอบครัวเท่าไรนัก เด็กเล็กๆจะถูกปล่อยให้อยู่กับทีวี (1 - 4 ขวบ) จากนั้นให้เรียนอนุบาลและคอยปลูกฝังให้เด็กสำนึกว่ามีหน้าที่เรียนอย่างเดียวให้ลูกเรียนสูงๆจะได้มีงานดีเป็นเจ้าคนนายคน พ่อแม่ผู้ปกครองจะทำงานแทนทุกอย่าง เวลาที่เด็กทำผิดจะไม่ตี แต่ใช้วิธีบ่นและว่า เด็กจึงขาดความเกรงกลัวพ่อแม่ ไม่ฟัง ไม่สนใจ ถ้าพ่อแม่บ่นหรือว่ามากๆเด็กก็จะเถียง หรือออกจากบ้านไปที่อื่น
- อาชีพ เช่น ค้าขาย ทำงานโรงงาน ธุรกิจส่วนตัว เป็นต้น
- อาหารเช่นอาหารสำเร็จรูป อาหารกระป๋อง อาหารเสริม เป็นต้น ส่วนเด็กแรกเกิดจะกินนมกระป๋อง
- กิจกรรม เช่น เล่นเกมส์ นอน ฟังเพลง ไปเที่ยวกับเพื่อน เล่นอินเทอร์เน็ต มีโลกส่วนตัวสูง เป็นต้น

ข้อสังเกต ในอดีตการคมนาคมไม่สะดวก เด็กๆจึงอยู่กับครอบครัว ทำให้คนในครอบครัวมีเวลาอยู่ด้วยกัน มีความอบอุ่นเป็นครอบครัวใหญ่ แต่ปัจจุบันการเดินทางสะดวกขึ้น คนในครอบครัวมุ่งทำงานหาเงิน ทำให้บางคนมีครอบครัวไม่ครบ และสมาชิกในครอบครัวไม่มีเวลาพูดคุยกัน

สรุปทเรียนที่ได้จากการทำกิจกรรมเก็บข้อมูลชุมชน

- แรกๆ เจิน อาย ไม่กล้าถาม
- ตื่นเต้นเมื่อยายพูดถึงการเล่นไม้หึ่ง เพราะเด็กสมัยนี้ไม่รู้จักแล้ว
- แบบฟอร์มที่ใช้สัมภาษณ์มีรายละเอียดมาก งง!!
- รู้สึกดีใจที่ยายและป้าคุยอย่างเป็นกันเอง ตอนแรกไม่คิดว่ายายกับป้าจะคุยด้วย เพราะที่ผ่านมาชาวบ้านจะไม่อยากพูดกับเด็กกลุ่มนี้
- รู้สึกภูมิใจที่ได้ทำ แม้จะติดขัดอยู่บ้าง

ปิดประชุมเวลา 15.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมที่มวิจัย

โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน

ตำบลแพรกหนามแดง อำเภอมโนรมย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2557 เวลา 10.30 - 12.00 น.

ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญรุ่งเรือง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
2. นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
3. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
4. นางสุพรรณดี	วังชา	9/2 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
5. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/83 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
6. นางพจนา	วิเชียรฉาย	82 ม.2 ต.บางตะบูน อ.บ้านแหลม จ.สุพรรณบุรี
7. นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
8. นายคำณ	นิมอมงค์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สุพรรณบุรี
9. นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สุพรรณบุรี

เปิดประชุมเวลา 10.30 น.

นายคำณ นิมอมงค์ ผู้ช่วยผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ขอนำผู้เข้าร่วมประชุมทบทวนและสำรวจกิจกรรมที่ผ่านมา รวมถึงรายงานในแต่ละกิจกรรมว่ามีกิจกรรมอะไรบ้าง และเวทีไหนที่ยังขาดกิจกรรม ขาดรายงานบ้าง

กิจกรรม สำรวจกิจกรรมตามแผน (ระยะที่ 1)

- เวทีสร้างความเข้าใจ 3 ครั้ง
 - วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ.2556 ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญรุ่งเรือง จำกัด
 - วันที่ 19 มกราคม พ.ศ.2557 ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญรุ่งเรือง จำกัด
 - วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ.2556 ณ กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และสวัสดิการชุมชนตำบลแพรกหนามแดง (ขาดสรุป)
- ประชุมที่มวิจัย 3 ครั้ง
 - วันที่ 26 กันยายน พ.ศ.2556 ณ กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และสวัสดิการชุมชนตำบลแพรกหนามแดง
 - วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ.2556 ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญรุ่งเรือง จำกัด
 - วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2557 ณ กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และสวัสดิการชุมชนตำบลแพรกหนามแดง
 - วันที่ 6 มกราคม พ.ศ.2557 ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญรุ่งเรือง จำกัด
- เก็บข้อมูลวิถีชีวิต 3 ครั้ง (ขาด 1 ครั้ง)
 - กิจกรรมบรรยายภาพ วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ.2556 (ขาดเนื้อหา)
 - วันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญรุ่งเรือง จำกัด
- สำรวจกิจกรรมเด็ก 3 ครั้ง (ขาด 1 ครั้ง)
 - วันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญรุ่งเรือง จำกัด
 - วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2557 ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญรุ่งเรือง จำกัด
- การพัฒนาศักยภาพตั้งแต่อดีต-ปัจจุบัน 4 ครั้ง (ขาด 3 ครั้ง)

- วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ.2557
6. สถานการณ์การพัฒนาศักยภาพ 4 ครั้ง
- กิจกรรมเล่นดนตรีเปิดหมวกที่หัวหิน วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ.2556 (ขาดสรุป)
 - กิจกรรมเล่นดนตรีที่สวนผึ้ง วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ.2556
 - กิจกรรมซ้อมดนตรีสากล วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ.2556
 - กิจกรรมรำไทย วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ.2556 (ขาดสรุป)

จากการสำรวจและทบทวนกิจกรรมตามแผนที่ผ่านมา กิจกรรมที่ 3 เก็บข้อมูลวิถีชีวิต ขาด 1 ครั้ง กิจกรรมที่ 4 สำรวจกิจกรรมเด็ก ขาด 1 ครั้ง กิจกรรมที่ 5 ขาด 3 ครั้ง และขาดรายงาน 4 ครั้ง

ปิดประชุมเวลา 12.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแฉ

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปการประชุมเวทีสืบค้นกิจกรรมเด็กและศักยภาพเด็กในชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภอมโนรมย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2557 เวลา 17.30 - 19.00 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. ด.ญ.สิริวรรณ	สร้อยทอง	29/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
2. ด.ญ.ปภาวีย์	พลายแก้ว	9/2 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
3. ด.ญ.ศลิษา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
4. ด.ญ.เพ็ญศิริ	อยู่ม่วง	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
5. ด.ช.ธเนศ	สร้อยทอง	100 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
6. นางสาวสรีดา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
7. นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
8. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
9. นางพจนา	วิเชียรฉาย	82 ม.2 ต.บางตะบูน อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี
10. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/83 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
11. นางสุพรรณดี	วังชา	9/2 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
12. นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
13. นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สุพรรณบุรี
14. นายคำณ	นิมอณรงค์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สุพรรณบุรี

เปิดประชุมเวลา 17.30น.

นายคำณ นิมอณรงค์ และนายสุทธิลักษณ์ โตกทอง ผู้ช่วยผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ชวนผู้เข้าร่วมประชุมพูดคุยและวิเคราะห์สถานการณ์ กิจกรรมของเด็กตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันว่ามีอะไรบ้างและต่างกันอย่างไรร

จากการแลกเปลี่ยนและเล่าสู่กันฟัง กิจกรรมระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ ทำให้เห็นข้อแตกต่างระหว่างยุคสมัยการใช้ชีวิต ในวัยเด็กสมัยอดีต เด็กๆ จะมีกระบวนการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มๆ ได้แลกเปลี่ยนพูดคุยในทุกๆ กิจกรรมตั้งแต่การเล่น ทำงาน เทียว โดยไม่มีกฎระเบียบบังคับมากนัก เป็นอิสระ ทำให้มีแต่ความสุข แต่ปัจจุบันด้วยสังคมที่เปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป นโยบายด้านการศึกษาที่มุ่งเน้นการเรียนมากขึ้น กิจกรรมส่วนใหญ่ถ้าเป็นกิจกรรมกลุ่มที่จะเป็นการบังคับในการเรียน ตั้งกฎระเบียบสร้างเงื่อนไขให้เด็ก สร้างความรู้สึกอึดอัดและวิถีชีวิตของแต่ละครอบครัวต้องประกอบอาชีพที่ต่างกันไปเนื่องจาก การประกอบอาชีพต้องตรงกับสาขาที่เรียนมา อาชีพดั้งเดิมของชุมชนเริ่มลดน้อยลงเพราะกลัวทำงานหนักและเหนื่อย ประกอบกับการบุกรุกเข้ามาของนายทุนสถานประกอบการโรงงานที่เข้ามาในพื้นที่มากมาย สถานการณ์เด็กที่ไม่มีทักษะต่างๆในการใช้ชีวิตส่งผลให้หลายครอบครัวมุ่งแต่จะเข้าทำงานให้ได้เงินมากๆ ทำงานล่วงเวลาเพิ่มขึ้น ความสัมพันธ์ในครอบครัวเริ่มห่างเหินจากกัน พ่อแม่ผู้ปกครองจะขดเขยเวลาที่ทำหายไปโดยการตามใจบุตรหลานให้ทั้งเงินและสิ่งของที่บุตรหลานเรียกร้อง

กิจกรรมของเด็กและเยาวชนตำบลแพรวพรมแดง

อดีต		ปัจจุบัน	
เดี่ยว	กลุ่ม	เดี่ยว	กลุ่ม
เขียนจดหมายถึงแฟน	ฟังเพลง	ฟังเพลง	ทำรายงานในโรงเรียน
	ดูหนังงานวัด	คุยโทรศัพท์	ตกปลา
	ดูหนังขายยา	ทำที่บ้าน	เล่นกีฬา ตะกร้อ ฟุตซอล
	ร่ำวง	นอน	นั่งคุยในโรงเรียน
	ไปงานบวช	ดูโทรทัศน์	อ่านหนังสือในโรงเรียน
	พูดคุย	เล่น Facebook, line	ทำโครงการในโรงเรียน
	ทำงานช่วยพ่อ แม่	ทำงานบ้าน	กิจกรรม Child watch
	ปิดทองฝังลูกนิมิต		ค่าย English camp
	ทำบุญ ทอดกฐิน		
	ลงแขกทำงาน		
	ทัศนจรต่างจังหวัด		
	การละเล่นต่างๆ		

มุมมองของผู้ใหญ่ที่มองเด็กในปัจจุบันยึดแนวการอบรมสั่งสอนของตนมาใช้กับเด็ก ทำให้ความคิดและความเห็นที่แตกต่างระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่มากขึ้นเกิดความขัดแย้งระหว่างความคิดของเด็กและผู้ใหญ่ ซึ่งจากการระดมความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกันในเวทีทั้งเด็กและผู้ใหญ่ จึงสรุปได้ดังนี้

สิ่งที่หายไปในยุคปัจจุบัน

- ความช้า และระยะเวลาในการตัดสินใจ (ข้อจำกัดเกี่ยวกับระยะเวลา)
- วัฒนธรรมที่เปลี่ยนไป การเปิดรับวัฒนธรรมใหม่ (มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม) เช่น วัฒนธรรมตะวันตก เกาหลี ญี่ปุ่น เป็นต้น จึงเป็นสาเหตุให้ละเลยวัฒนธรรมเก่าๆ ที่มีอยู่ของไทยไป
- วิถีชีวิต การอยู่ร่วมกันในสังคม – เกิดโลกส่วนตัวมากขึ้น (สังคมก้มหน้า) บวกกับการศึกษาระดับสูงๆ ทำให้เด็กต้องมุ่งอยู่กับการเรียน พ่อแม่ผู้ปกครองมุ่งแต่ทำงานหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว จึงเป็นสาเหตุให้คนในครอบครัวไม่มีเวลาให้กัน
- การยอมรับในความแตกต่าง – ผู้ใหญ่จะใส่ใจกับการอบรมสั่งสอนแบบเก่าที่ถูกเลี้ยงมา(มารยาท การพูดจา การแบ่งชั้นความเป็นเด็กและผู้ใหญ่ชัดเจนการรับผิดชอบหน้าที่) แต่เด็กปัจจุบันถูกเลี้ยงแบบเน้นการศึกษา เด็กคิด วิเคราะห์เป็น กล้าพูด กล้าทำ กล้าแสดงออก
- การคุยกันโดยไม่ใช้อารมณ์ มีเหตุผล และฟังกันมากขึ้น
- ทักษะการใช้ชีวิตที่หายไป (การเรียนรู้ประสบการณ์การใช้ชีวิตในอดีตของพ่อแม่)
- เกิดวัฒนธรรมการแข่งขัน เช่น ค่านิยมในการแต่งกาย อุปกรณ์สื่อสารที่ต้องทันสมัย เป็นต้น
- ความเป็นอิสระ (ถูกบังคับโยหน้าทั้งการทำงานและการศึกษา)

นายคำรณ นิมนอนงค์ กล่าวว่า มีสิ่งหนึ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทำให้ตนประหลาดใจ คือกลุ่มเด็กโจ้ จากที่ไม่เคยทำงาน เอาแต่เที่ยวเตร่ กิน นอน ไปวันๆ แต่ทำไมวันนี้เด็กโจ้กลุ่มนี้ จึงลุกขึ้นมารวมกลุ่มทำงาน (ทิวมะพร้าว) และเรียน

หนังสือ จากที่ตนและนายสุทธิลักษณ์ โตกทอง ไปนั่งดู ในกลุ่มทิวมะพร้าวมีทั้งผู้ใหญ่และเด็กอยู่ร่วมกัน มีการเปิดเพลงจาก โน้ตบุ๊ก เกิดการอมรับกันทั้งเด็กและผู้ใหญ่ มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนกันอย่างสนุกสนาน ซึ่งคงต้องถอดบทเรียนกับเด็กกลุ่มนี้ว่า มีปัจจัยอะไรทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

นายสุทธิลักษณ์ โตกทอง ตั้งคำถามว่าแล้วต่อไปกิจกรรมอะไรที่จะทำให้กลุ่มเด็กและเยาวชนอื่นๆเกิดการรวมกลุ่ม ทำกิจกรรมที่ทำแล้วสนุก เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างเด็กและผู้ใหญ่

ปิดการประชุมเวลา 19.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปการประชุมเวทีเก็บข้อมูลกิจกรรมและศักยภาพเด็กในชุมชนตั้งแต่อดีต - ปัจจุบัน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ.2557 เวลา 11.00 - 12.50 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/83 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. นางสุพรรณดี	วังชา	9/2 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. นางพนา	วิเชียรฉาย	82 ม.2 ต.บางตะบูน อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี
6. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7. นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8. นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม

เริ่มประชุมเวลา 11.00 น.

นายสุทธิลักษณ์ โตกทอง ผู้ช่วยผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม ขวนผู้เข้าร่วมประชุมพูดคุยถึงประสบการณ์ ช่วงวัย และการพัฒนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

กิจกรรม เก็บข้อมูลกิจกรรมและศักยภาพเด็กในชุมชนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ โดยวัตถุประสงค์ในวันนี้เพื่อเก็บข้อมูลกิจกรรมและการพัฒนาของเด็กตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ว่ามีอะไรบ้าง และต่างกันอย่างไร

กระบวนการในเวที

นายสุทธิลักษณ์ โตกทอง ให้ผู้เข้าร่วมประชุมเล่าประสบการณ์การพัฒนาตนเองตั้งแต่วัยเด็กจนถึงปัจจุบัน

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่า วัยเด็กตั้งแต่จำความได้ พอเริ่มหิบบ้างอะไรได้ พอแม่ก็จะใช้ให้ช่วย เช่น เวลาซุดดิน ก็ให้ช่วยหิบบ้าง ช่วยขุดดิน และช่วยงานบ้านทุกอย่างแต่เนื่องจากตนมีพี่น้องหลายคน จึงแบ่งหน้าที่กันว่าใครจะกวาดบ้าน ใครถูบ้าน ใครซักผ้า เป็นต้น อาหารจะเป็นกล้วย ข้าว จะเน้นอาหารที่ทำกินเองเป็นพวกอาหารพื้นบ้าน และถูกสอนว่าเป็นพี่ต้องเสียสละให้น้อง พอเริ่มโตขึ้น (อายุประมาณ 15 ปี) พอแม่ก็จะให้รับผิดชอบงานเอง เช่น การยกยอพอได้กุ้ง ปลา มา ก็นำไปขาย ได้เงินมาแม่ก็สอนให้รู้จักเก็บออม ถ้าอยากได้อะไรต้องเก็บเงินซื้อเอง เป็นต้น ส่วนกิจกรรมการเล่นเนื่องจากตอนนั้นบ้านจะอยู่กันเป็นกลุ่มๆ เด็กก็จะมาเล่นด้วยกัน เช่น เล่นขายของ หมากเก็บ หมาก12 เตย ตีจับ ตะกร้อ ริงเบรียว ไล่จับ โป้งแปะ มอญซ่อนผ้า ว่าว ยิงนก ตกปลา ยิงหนังสติ๊ก เป็นต้น ซึ่งการเล่นส่วนใหญ่เป็นการเล่นที่มีมานานแล้วและมีการสอนกันเป็นรุ่นๆ เลือดยมา โดยที่ไม่รู้ว่าใครเป็นคนคิดการเล่นพวกนี้ ส่วนใหญ่จะเล่นกันช่วงเย็น หลังจากกลับมาจากโรงเรียน แม่จะบอกว่าให้ทำการบ้านให้เสร็จก่อนหลังจากนั้นถ้าจะไปเล่นก็ให้ไป เวลาทำผิดจะโดนตีและห้ามเถียง พอตนโตเป็นผู้ใหญ่ มีครอบครัว มีลูก จะให้ลูกกินพวกนมผง นมวัว อาหารสำเร็จรูป อาหารเสริมเพราะอยากให้ลูกฉลาด ซึ่งในสมัยก่อนไม่มีแต่ด้วยสภาวะที่มันเปลี่ยนไป เอาความสะดวกเข้าว่า การเลี้ยงลูกเนื่องจากว่าตอนเด็กๆ ตนโดนตี โดนบ่น โดนว่ามาเยอะ จึงเข้าใจถึงความอดัด ตนจึงเลี้ยงลูกแบบตามใจในบางเรื่องและใช้เหตุผลในการพูดคุยสั่งสอน มีตีบ้าง แต่ไม่เหมือนสมัยก่อน ในสมัยก่อนเขาจะตีก่อนแล้วค่อยสอน ไม่มีถามว่าถูกหรือผิด เช่น ถ้าพี่น้องทะเลาะกัน พ่อแม่จะเรียกมาตีทั้งคู่ จะไม่ถามว่าใครถูก ใครผิด หลังจากนั้นก็จะสอนว่า เป็นพี่น้องกัน ห้ามทะเลาะกัน ให้รักกัน เป็นต้น และในสมัยก่อนเด็กจะไม่กล้าเถียงพ่อแม่ เมื่อเทียบกับเด็กสมัยนี้ ที่มีความกล้าแสดงออกมากขึ้น จึงกล้าเถียงพ่อแม่

นางพนา วิเชียรฉาย กล่าวว่า ในวัยเด็กตนจะถูกสอนเน้นเรื่องมารยาท เจอผู้ใหญ่ต้องสวัสดี ถ้าทำผิดหรือทำอะไรไม่ดีต้องขอโทษ และขอบคุณ เพราะว่าตนเป็นลูกสาวคนเดียว เนื่องจากที่บ้านตนทำเรื่องของจิตอาสา จึงมีคนมาที่บ้านเยอะ

เช่น เวลาเดินผ่านผู้ใหญ่ต้องก้มหลังและพูดว่าขอโทษ ขอทางหน่อย เป็นต้น และถูกสอนเรื่องการใช้จ่าย ห้ามหยิบของของคนอื่น ถ้าไม่ได้รับอนุญาต สอนให้รู้จักการเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน สอนให้มีระเบียบ เป็นต้น การละเล่นจะคล้ายๆกันต่างกันแค่ชื่อที่แรกในแต่ละพื้นที่ เช่น เตย (ตุ่ง) หมากเก็บ หมาก12 หมากเข่ง (ตั้งเต) มอญซ่อนผ้า รีรีข้าวสาร งูกินหาง วาว เป็นต้น

นายปัญญา โตทอง เล่าว่าตอนเด็กตนต้องตื่นตีห้ามาเข้าครัว ทำกับข้าว หุงข้าว ช่วยพี่สาว ตอนเย็นกลับมาก็ต้องเย็บเสื้อผ้า กวาดบ้าน ลงคลองหาปลาหากุ้ง การละเล่นมี 2 แบบ มีแบบที่ทำเอง เช่นเอาไม้มาถากทำเรือ เอาเชือกผูกแล้ววิ่งทำกระบอกปิ๊ะ (อีปิ๊ะ) เป็นต้น แบบที่เล่นเป็นกลุ่มเช่น วิ่งเปรี้ยว ตีจับ มอญซ่อนผ้า ซักกะเย่อ ล้อต๊อก โยนกอง เล่นครอบครัว (พ่อ แม่ ลูก) เล่นน้ำ เล่นขายของ เป็นต้น พอโตขึ้นก็ต้องไปทำงานรับจ้าง รายได้ที่ได้ให้พ่อแม่ การไปทำงานต้องวางแผน เช่น ถ้ามีพินตอนกลับต้องนำมาด้วย เป็นต้น เลียนแบบคนที่ประสบความสำเร็จ ช่วงมีครอบครัว มีลูก ลูกคนแรกภรรยากินแต่ผลไม้ไม่มาก พอลูกคลอดมาจึงขาย และให้ลูกกินอาหารเสริม กินผัก ให้ลูกเรียนโรงเรียนดีๆ สอนลูกให้รู้จักเก็บออม และเป็นพี่ต้องเสียสละให้น้อง เนื่องจากตนต้องทำงาน จึงต้องหาพี่เลี้ยงมาช่วยดูแล ซื่อเสื้อผ้าให้ ซื่อของเล่นให้ พอมีหลานหลานจะชอบเล่นเกม พ่อแม่จะซื่อเสื้อผ้า ซื่อของเล่นให้ สมัยก่อนของเล่นต้องทำเอง ทำให้มีความคิดสร้างสรรค์ แต่เดี๋ยวนี้ไม่ต้องทำเอง อยากรู้อะไรซื่อได้เลย ทำให้เด็กไม่มีความคิดสร้างสรรค์ เก่งเทคโนโลยีแต่ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ และเด็กเดี๋ยวนี้ไม่ค่อยมีความอดทน ไม่ค่อยเห็นความสำคัญของสิ่งของ เพราะเด็กสมัยนี้ได้อะไรมาแบบง่ายๆ ทำให้ไม่เห็นความสำคัญ

นางเกษมสุข หิริวัณณ์ เล่าว่า ตอนเด็กตนมีหน้าที่เลี้ยงน้องอย่างเดียว ตนเรียนแค่ประถมศึกษาปีที่ 2 ตอนเรียนตนชอบหนีโรงเรียน ไม่ค่อยเข้าเรียน แต่พอตนมีครอบครัวจึงรู้ว่าการศึกษามีความสำคัญตนจึงใช้ประสบการณ์ของตนเองในการสอนลูกให้ลูกเรียนหนังสือเยอะๆ เรียนสูงๆ จะได้มีความรู้ อ่านออก เขียนได้ การละเล่น เช่น อีตัก (เม็ดมะขาม) หยอดหลุม เล่นลิเก เล่นว่าว รีรีข้าวสาร มอญซ่อนผ้า โป้งแปะ เป็นต้น

นายบุญชอบ พ่วงสำราญ เล่าว่า ตั้งแต่จำความได้ ตนก็อยู่กับตา ยาย ไม่ได้อยู่กับพ่อ แม่ ในสมัยก่อนจะอยู่กันแบบโบราณ ไม่มีเทคโนโลยี การคมนาคมไม่สะดวก อาหารจะทำกินกันเอง กินของตามธรรมชาติ หุงข้าวทำกับข้าวโดยใช้พิน พอเข้าโรงเรียนก็ต้องเดินไป ถ้าถึงหน้าน้ำต้องพายเรือไป ไม่มีรถ เวลาเรียนใช้กระดานชนวนเขียน ใช้ดินสอหิน เรียนธรรมะ การไหว้พระ สวดมนต์ เด็กผู้หญิงจะนุ่งผ้าถุง ไปโรงเรียนต้องหิ้วปิ่นโตไปโรงเรียนเพราะจะได้ไม่ต้องซื้อ โรงเรียนจะหยุดทุกวันพระและวันอาทิตย์ พอจบประถมศึกษาปีที่ 4 ก็ไม่ได้เรียนต่อ เพราะต้องช่วยตา ยาย ทำงานตามบริบทชุมชน (ทำนา) การละเล่น เช่น วาว ไม้หึ่ง งูกินหาง วิ่งเปรี้ยว ตีจับ ปั่นดิน เป็นต้น ถูกสอนเรื่องกิริยามารยาท เช่น ถ้าผู้ใหญ่คุยกันอยู่ต้องไปเล่นไกลๆ เพราะไม่ใช่เรื่องของเด็ก เป็นต้น ทำอะไรต้องขออนุญาตก่อน ทำงานได้เงินให้ตากับยายหมด โตขึ้นมีครอบครัว มีลูก ก็สอนลูกตามประสบการณ์ที่ผ่านมาของตน

นางสุพรรณดี วังชา เล่าว่า สมัยเด็กตนต้องช่วยพ่อแม่เลี้ยงน้อง ช่วยพ่อแม่ทำงาน (ทำนา) ปลุกผักไว้กินและขาย ตนเรียนจบแค่ประถมศึกษาปีที่ 4 การละเล่นก็จะเหมือนกับคนอื่นๆ เช่น งูกินหาง มอญซ่อนผ้า ไม้หึ่ง วิ่งเปรี้ยว เป็นต้น พออายุมากขึ้นตนได้หนีออกจากบ้าน ไปทำงานโรงงาน ค้าขาย มีครอบครัว มีลูก อยากให้ลูกเรียนสูงๆ แต่ก็ไม่ได้อย่างที่คิด

สรุปข้อมูลที่ได้จากเวที

อดีต

- สภาพแวดล้อม ชนบท การคมนาคมไม่สะดวก ทำให้ครอบครัวอยู่พร้อมหน้ากัน ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กินข้าว ไปเที่ยว ทำงาน เป็นต้น
- การศึกษาภาคบังคับแค่ประถมศึกษา การเรียนการสอนมีวิชาศีลธรรมจริยา หน้าที่พลเมือง ลักษณะวิถีชีวิต เมื่อจบการศึกษาจึงต้องทำงาน มีครอบครัว ดังนั้นคนสมัยก่อนจึงมีลูกหลายคน อาชีพที่ทำ เป็นอาชีพของครอบครัวตามแบบพ่อแม่ หรืออาชีพอื่นๆ ที่มีอยู่ตามบริบทชุมชน

- สมัยก่อนการคบเพื่อน จะเป็นเพื่อนที่อยู่ชุมชน การเล่น จะเป็นกลุ่มๆ
- เด็กที่โตขึ้นจะเรียนรู้การใช้ชีวิตจากประสบการณ์จริงที่ตนเองได้เจอมา หรือจากประสบการณ์ของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่อบรมสั่งสอนในลักษณะของการถ่ายทอดภูมิปัญญา

ปัจจุบัน

- สภาพแวดล้อม การคมนาคมสะดวกขึ้น การเดินทางสะดวก
- การศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครองจะปลูกฝังลูกหลานมีหน้าที่เรียนหนังสือ ให้เรียนสูงๆ เป็นเจ้าคนนายคน ดังนั้นเด็กจึงไม่ค่อยช่วยทำงานบ้านหรือทำน้อยมาก วิชาที่เคยสอนเรื่องศีลธรรม จรรยา หน้าที่พลเมือง ไม่มีสอน เด็กไม่มีสัมมาคารวะ กริยามารยาทไม่เรียบร้อย รวมถึงการพูดจาทักทาย การไหว้ เริ่มหายไป ขาดความรับผิดชอบ และการศึกษายังแยกเป็นสาขา
- เทคโนโลยีที่เจริญมากขึ้น การสื่อสาร เครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้เด็กมีโลกส่วนตัวสูง คุยกับเพื่อนในโลกออนไลน์ มากกว่าคนในครอบครัว
- เด็กที่โตขึ้นขาดความรู้จากประสบการณ์จริง การเรียนตามสาขาวิชาที่เรียนทำให้ต้องหางานนอกชุมชนที่ตรงกับที่ตนเองเรียนมา จึงเกิดภาวะแรงงานนอกชุมชน งานที่มีอยู่ในชุมชนคือ อาชีพเกษตรกรรมที่ทำอยู่ บางครอบครัวไม่ถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาให้ลูกหลานเพราะกลัวลูกหลานลำบากเหมือนตนหรือบางครอบครัวถ่ายทอดแต่ลูกหลานไม่รับ ปัจจุบันจึงมีแต่ผู้สูงอายุเฝ้าบ้าน คนที่ทำงานภาคเกษตรมีแต่้วยทำงานที่กำลังก้าวเข้าสู่วัยสูงอายุ วัยหนุ่มสาวนอกจากทำโรงงานในพื้นที่บางส่วน ก็ทำงานในเมืองที่มีค่าแรงสูงดังนั้นจึงเกิดแรงงานต่างด้าวเข้าสู่พื้นที่แทน

จากการวิเคราะห์ ที่เลี้ยงได้ตั้งคำถามว่า ถ้าต้องการให้ลูกหลานหันกลับมาเป็นดังสมัยอดีต ผู้ปกครองจะอย่างไร หลายคนเสนอว่า ผู้ปกครองต้องสนใจเทคโนโลยี หัดเล่น Face book, line เพื่อให้ทันสมัย สามารถเข้าถึงลูกหลานในโลกออนไลน์ได้ เพื่อสร้างความใกล้ชิดมากขึ้นผ่านโลกออนไลน์

ปิดประชุมเวลา 12.50 น.

นางสาววิวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปการประชุมเวทีเก็บข้อมูลวิถีชีวิต
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรงหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
วันที่ 13 มีนาคม พ.ศ.2557 เวลา 18.00-20.00 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรงหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายชัยวัฒน์	อมศิริ	9/2 ม.6 ต.แพรงหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. นายสมชาย	พิกุลทอง	71/1 ม.4 ต.แพรงหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. นายธีระวุฒิ	ขำมา	7/19 ม.6 ต.แพรงหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. นายนันทพัฒน์	พรเมเดช	ม.6 ต.แพรงหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. นายธีรชัย	ฮวบดีมาก	ม.6 ต.แพรงหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/83 ม.6 ต.แพรงหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7. นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรงหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรงหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9. นางสาววิวรรธณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรงหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10. นางสาวณัฐปรีญา	อดุลย์จิตต์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
11. นายสมศรี	บัวจันทร์	รองประธานสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
12. นางสาวชมพูนุช	ชุตินุเดช	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม
13. นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม
14. นายคำรณ	นิมอรงค์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 18.00 น.

นายคำรณ นิมอรงค์ และนายสุทธิลักษณ์ โตกทอง ผู้ช่วยผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม ขวนผู้เข้าร่วมประชุมพูดคุยและวิเคราะห์ช่วงเวลาในการทำกิจกรรมต่างๆของแต่ละคนว่าช่วงเวลาไหนทำอะไรกันบ้าง

ตารางสรุปการใช้ชีวิตในแต่ละวันของกลุ่มวัยโจ๋

เวลา	สิ่งที่ทำ
09.00-12.00	ตื่นนอน รับประทานอาหาร อาบน้ำ แต่งตัว
12.00-21.00	หารายได้ เช่น ซ่อมรถ ทิวมะพร้าว เป็นต้น
21.00-24.00	กินเหล้า คุยกับเพื่อน อยู่กับแฟน
01.00-03.00	ทำงาน ทิวมะพร้าว
03.00-09.00	นอน

ซึ่งถ้าเทียบกับเวลาของคนทั่วไป คนทั่วไปจะใช้เวลาช่วง 06.00-21.00 น.ในการตื่นนอน ทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ทำงาน ทำงานบ้าน ดูทีวี พูดคุยกับเพื่อน เป็นต้น และเวลา 22.00-06.00 น.จะเป็นเวลานอน

นายคำณ นิ่มอนงค์ สรุปว่า กระบวนการในวันนี้คือการให้ทีมพูดคุย วิเคราะห์ตารางเวลาการใช้ชีวิตในแต่ละวันของทุกคนซึ่งปรากฏว่า เวลาส่วนใหญ่ของแต่ละคนในกลุ่มจะไม่ตรงกับตารางการใช้ชีวิตของคนทั่วไป นี่คือปัญหาหนึ่งที่ทำให้การรวมกลุ่มทำกิจกรรมกับทีมผู้ใหญ่มิตรงกัน ดังนั้นถ้าคิดว่าจะหารายได้หรือทำงาน แต่ละคนต้องปรับตารางชีวิตขึ้นใหม่ ควรลดเวลาช่วงใดลงบ้างและควรเพิ่มเวลาใดเพื่อความเหมาะสมกับการดำเนินชีวิต ประเด็นสำคัญคือการที่เรมีความอยากที่จะทำอะไรก็ตาม ควรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้นๆ มีการทดลอง มีการปฏิบัติจริง และมีการถอดบทเรียนหาปัญหาหรือข้อเสียแล้วย้อนกลับมาทดลองทำใหม่ซ้ำไปซ้ำมา ซึ่งมันก็คือกระบวนการทำวิจัยนั่นเอง

ปิดประชุมเวลา 20.00 น.

นางสาววิวรรธณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปการประชุมสรุปบทเรียนการดำเนินงาน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ.2557 เวลา 18.00 - 20.00 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายชัยวัฒน์	อมศิริ	9/2 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. นายธีระวุฒิ	ขำมา	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. นายนันทพัฒน์	พรมเดช	ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. นายสมชาย	พิกุลทอง	71/1 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. นายพงษ์พัฒน์	ทองหลอม	7/59 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. นายธีรชัย	ฮวบดีมาก	ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7. นางสาวจันทมาศ	ธูปทอง	71/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8. นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9. นายอำนวย	หิรัญวัฒน์	7/84 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10. นายสมักร	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11. นายธนภุต	คุ้มครอง	7/83 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
12. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/83 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
13. นางพจนา	วิเชียรฉาย	82 ม.2 ต.บางตะบูน อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี
14. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
15. นางจิราวรรณ	ดวงแข	7/103 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
16. นางสาวอุสา	เฮงประเสริฐ	106 ม. ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
17. นางสาววิวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
18. นางสาวณัฐปรียา	อดุลย์จิตต์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
19. นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม
20. นายคำณ	นิมอนด์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม

นายสุทธิลักษณ์ โตกทอง ได้ชวนน้องๆระดมถึงสถานการณ์เด็กในตำบลแพรกหนามแดงว่าเป็นอย่างไร เด็กและเยาวชนในตำบลแพรกหนามแดงไม่ชอบเรียนหนังสือ ชอบเที่ยวกลางคืน ติดเทคโนโลยีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเล่น Line facebook มือถือ เกมส์ บางคนชอบทำตัวมีปัญหาและไปรวมกลุ่มทำกิจกรรมที่ไม่ดี เช่น การติดยาเสพติด การรวมกลุ่มแข่งรถ หลายครั้งหลายหนที่นำไปสู่ การตั้งกลุ่มแว้น กินเหล้า ที่ออกนอกกลุ่มนอกทาง ทะเลาะวิวาท ชอบกลับบ้านดึกดื่น นำไปสู่ การท้องก่อนวัยอันควร ท้องไม่พร้อม ที่ทำให้เด็กและเยาวชนหลายคนต้องเสียนาคที่ดี ในโครงการนี้ได้ดำเนินมา 6 เดือน เราได้พัฒนาตัวเอง มีพี่ๆมาช่วยฝึกคิดและชวนทำกิจกรรม ทำให้พวกเราได้ใช้สมองที่มีอยู่อย่างเต็มที่

ในส่วนของผู้ใหญ่รูปแบบที่เหมาะสมที่ผู้ใหญ่จะร่วมดูแลและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กวัยโจ๋

- ในการทำกิจกรรมร่วมกันทุกคนเสมอภาค มีสิทธิเท่าเทียมกัน
- ต้องไม่นำเด็กแต่ละคนมาเปรียบเทียบกับใครดีใครไม่ดี
- ผู้ใหญ่ต้องลอบคดในใจตนเอง ต้องพร้อมจะมองเด็กกลุ่มทุกกลุ่มในชุมชนว่าสามารถพัฒนาได้
- การทำกิจกรรมร่วมกันต้องพูดคุยถามไถ่กันมากขึ้น ทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องกลุ่ม

- ต้องปรับอายุแล้วคุยกัน ต้องไม่ถือว่าเราโตกว่าเป็นผู้ใหญ่กว่า เด็กต้องเชื่อเราทุกเรื่อง เราต้องเปิดใจยอมรับในมุมมองความคิดของเด็ก
- เปิดใจรับฟังพร้อมเป็นที่ปรึกษา ทั้งในมุมมองและมุมมอง
- เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้คิดและทำในสิ่งที่เขาสนใจ
- ต้องคอยให้กำลังใจกันไม่ซ้ำเติมเมื่อทำผิดพลาด
- การทำกิจกรรมในแต่ละครั้งต้องสร้างบรรยากาศให้เด็กสนุก ไม่เบื่อ เพื่อจะทำให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

บทเรียนการทำงานกับเด็กและเยาวชนในตำบลแพรงหนามแดง

- การทำงานกับกลุ่มวัยโจ๋ จำเป็นที่ต้องลงไปพบปะพูดคุยกับเด็กอย่างต่อเนื่อง ต้องให้ความสำคัญกับสิ่งที่เด็กต้องการ ต้องค้นหาความต้องการที่แท้จริงให้พบ เนื่องจากหากเป็นกิจกรรมที่ไม่ใช่ความต้องการที่แท้จริง เด็กกลุ่มนี้จะหลุดไปจากความสนใจในการทำกิจกรรม
- ก่อนทำกิจกรรมกับเด็กที่เลี้ยงต้องมีการค้นหาข้อมูลความเป็นอยู่ของเด็กแต่ละคน เพื่อทำความเข้าใจกับปัญหาและสามารถรู้ว่าจะให้คำปรึกษาในเรื่องใด เนื่องจากพื้นฐานของกลุ่มเด็กไม่เหมือนกัน
- พี่เลี้ยงต้องเข้าใจปัญหาของเด็ก ต้องเรียนรู้และพร้อมจะรับฟังในสิ่งที่เขาเสนอ รวมทั้งปรับตัวให้เข้ากับเด็ก
- ต้องมีการพาไปเรียนรู้ในสถานที่ต่างๆ เพื่อให้เห็นมุมมอง กระบวนการ หรือความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ของสังคม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และกระตุ้นให้เกิดความอยากในการทำกิจกรรมร่วมกัน
- การทำกิจกรรมกับกลุ่มวัยโจ๋ จำเป็นต้องค้นหากิจกรรมที่สร้างรายได้ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ สร้างให้เด็กรู้ถึงการทำงานที่เป็นระบบ มีภูมิคุ้มกันในการประกอบอาชีพในอนาคต
- การทำกิจกรรมไม่สามารถนำทั้งเด็กดีและเด็กโง่มาคิดร่วมกันได้ เพราะการเรียนรู้ไม่ทันกันส่งผลต่อบรรยากาศในการถามตอบเด็กดีจะถามมากกว่าและมีความไวต่อการตอบคำถามจึงทำให้เด็กโง่รู้สึกด้อย การเอาเด็กดีและเด็กโง่มารวมกลุ่มต้องเป็นกิจกรรมที่เป็นกิจกรรมเชิง Action ลงมือทำร่วมกันจะเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ
- กลุ่มเด็กที่มีการเรียนรู้ที่ไว กล้าคิด กล้าตอบในการแลกเปลี่ยนและในการทำกิจกรรมต่างๆ
- กลุ่มเด็กโง่มีการเรียนรู้ที่ช้า ต้องมีการพูดคุยกันบ่อยๆ และเรียนรู้เข้าใจพฤติกรรมของเด็กๆ เพราะพฤติกรรมที่แสดงออกมีที่มาเสมอ ไม่ว่าจะมาจากครอบครัวหรือเรื่องส่วนตัว
- การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับเด็กๆ เว้นพื้นที่ให้มีอิสระทางความคิด สร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนที่ไม่เร่งรัด
- กระบวนการดูแลเด็กให้ทั่วถึงต้องเรียนรู้และพูดคุยกับผู้ปกครองเพื่อสอบถามพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนเป็นระยะ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและให้กำลังใจกับครอบครัวในการเลี้ยงดูเด็กแต่ละคน พร้อมทั้งพูดคุยกับเด็กให้รับรู้และเรียนรู้สถานการณ์ในครอบครัวและให้คำแนะนำผ่านแกนนำในชุมชน

ปิดประชุมเวลา 20.00 น.

นางสาววิวรรธณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมเก็บข้อมูลการพัฒนาศักยภาพเด็กที่ผ่านมาในชุมชน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
วันที่ 13 มีนาคม พ.ศ.2557 เวลา 13.00 - 15.00 น.
ณ กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และสวัสดิการชุมชน ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.	นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2.	นายสมศักดิ์	ริ้วทอง	183 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3.	นายอนันต์	ธรรมมั่ง	2/3 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4.	นายนิพัทธ์	อมศิริ	23 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5.	นางสง่า	คำผ่อง	20 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6.	นางสมบุญ	อมศิริ	4/4 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7.	นางอุไร	สุขประเสริฐ	10 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8.	นางสาวสุพรรณดี	วังชา	9/2 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9.	นางสาวบังอร	ช่วยชูวงศ์	17/6 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10.	นางพจนา	วิเชียรฉาย	82 ม.2 ต.บางตะบูน อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี
11.	นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
12.	นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
13.	นางสาวฉวีพรียา	อดุลย์จิตต์	สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด
14.	นางสาวชมพูนุช	ชุตินุเดช	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม
15.	นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม
16.	นายคำรณ	นิมอณรงค์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 13.00 น.

นายคำรณ นิมอณรงค์ ผู้ช่วยผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม ขวนผู้เข้าร่วมประชุมพูดคุยเรื่องสถานการณ์และรูปแบบการเลี้ยงดูบุตรหลานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

สิ่งที่ได้จากการพูดคุย

- อดีต พ่อ แม่จะเลี้ยงลูกแบบปล่อย คือให้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ สามารถเอาตัวรอดได้ ด้วยสภาพแวดล้อมที่การคมนาคมไม่สะดวก ไม่มีสื่อที่หลากหลาย ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ทำให้ คนในครอบครัวมีเวลาอยู่ด้วยกันพร้อมหน้า ได้พูดคุยกัน ปรึกษากัน ครอบครัวจึงเป็นคนสอนสิ่งต่างๆ ให้กับลูกหลาน เช่น สอนให้รู้จักหน้าที่ในครอบครัว การมีน้ำใจ เป็นพี่ต้องดูแลน้อง การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน สอนให้รู้จักการเอาตัวรอด สอนให้เด็กช่วยงานเท่าที่ทำได้ ฝึกทักษะการฟัง ทักษะการจำ เป็นต้น ทำให้เด็กเห็นความสำคัญ เกรงกลัว เชื่อฟังคนในครอบครัว และทำให้เด็กมีทักษะในการใช้ชีวิต
- ปัจจุบัน ด้วยสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปตามสถานการณ์ต่างๆ ของสังคม ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก มีสื่อเทคโนโลยีต่างๆ มากมาย และการคมนาคมที่มีความสะดวกมากขึ้น ทำให้ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวไม่ค่อยมี พ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาให้ลูกเพราะต้องทำงาน เด็กจึงติดเพื่อน ติดเกมส์ ติดเทคโนโลยีและสื่อต่างๆ รอบตัว ถึงแม้ว่าในปัจจุบันเด็กจะมีการเรียนรู้ที่มากขึ้นทั้งจากที่โรงเรียนและเทคโนโลยี สื่อต่างๆ แต่ก็ขาดทักษะในการใช้ชีวิตเพราะรู้แต่ทฤษฎี ขาดการปฏิบัติจริง

นายสุทธิลักษณ์ โตทอง ผู้ช่วยผู้ประสานงานศูนย์ประสานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงครามสรุปว่า กระบวนการในวันนี้ คือ การให้ผู้เข้าร่วมประชุมพูดคุยถึงรูปแบบการเลี้ยงดูบุตรหลานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งผลที่ได้จากการพูดคุยในวันนี้คือ เพราะความต่างกันของสภาพแวดล้อมในอดีตกับปัจจุบัน มีส่วนทำให้เด็กในอดีตและเด็กในปัจจุบันมีทักษะในการใช้ชีวิตที่ต่างกัน ซึ่งเด็กในสมัยอดีตจะมีทักษะในการใช้ชีวิตมากกว่าปัจจุบัน

ปิดประชุมเวลา 15.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมสำรวจกิจกรรมเด็กในชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
วันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ.2557 เวลา 10.20 - 11.50 น.
ณ สภกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.	นายชัยวัฒน์	อมศิริ	9/2 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2.	นายสมชาย	พิกุลทอง	71/1 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3.	นางสาวจันทมาศ	ธูปทอง	71/2 ม.5 ต.ป่าไก่อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
4.	นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5.	นางสาววิวรรธน์	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 10.20 น.

นางนิภา บัวจันทร์ ถามทีมว่าเมื่อวานส่งอะไรมาให้ชิม ตอนแรกบอกมาว่าจะทำวันมะพร้าวมาให้ แล้วทำไมกลายเป็นอย่างอื่นขอทราบสาเหตุและที่มาที่ไป ลองเล่ากระบวนการตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงขั้นตอนการทำว่ามีอะไรบ้าง

- ไปทำอะไรมาบ้าง
 - ลงพื้นที่สำรวจวัตถุดิบทำวันมะพร้าว เช่น มะพร้าวอ่อน เป็นต้น
 - ซื้อและเตรียมวัตถุดิบทำวันนมสด เช่น ผงวัน นม ถ้วยพิมพ์ สีสผสมอาหาร เป็นต้น
 - เตรียมวัตถุดิบทำน้ำชาตะไคร้ และน้ำมะยม เช่น ตะไคร้ มะยม เป็นต้น
- ทำแล้วเป็นอย่างไร
 - ตอนแรกทีมวางแผนว่าจะทำวันมะพร้าวกัน แต่พอลงพื้นที่หาวัตถุดิบปรากฏว่า ทีมหามะพร้าวอ่อนไม่ได้ ทีมจึงเปลี่ยนมาทำวันนมสดแทน พอทำออกมาแล้วผลที่ได้ไม่ดีเท่าที่ควร คือ วันแข็งและจืดไป
- ได้เรียนรู้อะไรบ้าง
 - ได้รู้วิธีการทำวัน
 - วิธีการทำงานเป็นทีม การแบ่งงานกันทำ
 - วิธีบริหารจัดการเงินทุน
 - ได้ฝึกคิด วิเคราะห์ และคำนวณอัตราส่วน
 - การลองผิดลองถูก เมื่อไม่รู้ก็ต้องลองจะได้รู้
- ทำอย่างไรให้ดีขึ้น
 - ถอดบทเรียน เพื่อที่จะได้รู้ข้อผิดพลาดและหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น
 - ข้อมูลที่มีอยู่อาจจะน้อยเกินไปเราควรหาข้อมูลเพิ่มเติม
 - นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ให้ละเอียดอีกครั้ง
 - ลองทำไปเรื่อยๆ ทำหลายๆครั้ง เพื่อหาครั้งที่ดีที่สุด ถ้ายังไม่ดีก็ถอดบทเรียนอีกครั้ง

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่า นี่คือการเรียนและประสบการณ์ที่สำคัญของทีม เพราะการที่เราทำผิดพลาดหรือผลที่ได้ไม่เป็นอย่างที่เรต้องการ แล้วเราได้มาถอดบทเรียน มาคุยกัน ทำให้เรารู้ว่าเราทำพลาดตรงไหน หรือเราขาดอะไรไป ควรเพิ่มอะไรและจะอย่างไรให้ดีขึ้น ซึ่งต่อไปจะอย่างไรกับของว่างที่ต้องทำแทนวันมะพร้าว

นายชัยวัฒน์ อมศิริ (ออย) กล่าวว่า จากการที่ทีมลงสำรวจพื้นที่เพื่อหาวัตถุดิบ (มะพร้าวอ่อน) ทำให้รู้ว่ากล้วยมากกว่ามะพร้าวอ่อน ทีมจึงคิดจะเปลี่ยนจากทำวันเป็นทำเมนูที่เกี่ยวข้องกับกล้วยแทน

นางนิภา บัวจันทร์ เสนอว่าถ้ามีกล้วยมากพอ ให้ทำกล้วยทับ เพราะทำง่าย และต้นทุนต่ำ วัตถุดิบสามารถหาได้ง่าย แต่ทีมต้องจัดการเวลาของตัวเองให้ดี ต้องตื่นมาทำแต่เช้าเพื่อที่จะได้เสร็จทันเวลานั้นการทำงานเป็นทีมๆ ต้องช่วยกันหาวัตถุดิบและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบไปตามความถนัด ในส่วนการทำกล้วยทับหากกล้วยมาเพื่ออย่างต้องใช้กล้วยที่ไม่สุกงอมสีเปลือกเป็นสีดอกกระดังงา

นายชัยวัฒน์ อมศิริ กล่าวเสริมว่าน้ำจะช่วยกันทำตอนบ่าย (7 พ.ค. 2557) เพราะของที่จะทำพร้อมหมดแล้ว

นายสมชาย พิกุลทอง (มอส) กล่าวต่อบ้านผมมีกล้วยและมะพร้าวแก่ ผมรับผิดชอบเองส่วนวันที่ 7 พ.ค. 2557 จะนอนค้างบ้านออย เพื่อช่วยอย่างกล้วยในตอนช่วงเช้าวันที่ 8 พ.ค. 2557

นางนิภา บัวจันทร์ แนะนำว่า ออยต้องให้แม่แวนช่วยการดูกล้วยและการย่างกล้วย ส่วนเรื่องของน้ำกะทินำมะพร้าวชูดกับน้ำตาลปี๊คม่าจะสอนให้ทำพร้อมกัน 18.00 น. ที่โครงการฯ

ประชุมเวลา 11.50 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้บันทึกรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมสำรวจกิจกรรมเด็กในชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ.2557 เวลา 18.00 - 20.30 น.
ณ สภกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.	นายชัยวัฒน์	อมศิริ	9/2 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2.	นายสมชาย	พิกุลทอง	71/1 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3.	นายธีระวุฒิ	ขำมา	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4.	นายณัฏพพัฒน์	พรเมเดช	ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5.	นายธีรชัย	ฮวบดีมาก	ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6.	นายฉัตรชัย	เงินยวง	186 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7.	นางสาวสุริรัตน์	ม่วงศรี	186 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8.	นางสาวจันทมาศ	รูปทอง	71/2 ม.5 ต.ป่าไก่อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
9.	นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10.	นางสุพรรณดี	วังชา	9/2 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11.	นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
12.	นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
13.	นางสาวชมพูนุช	ชุตินุเดช	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม
14.	นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม
15.	นายคำรณ	นิ่มอนงค์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม
16.	นายอภิรัตน์	ศรีมังกร	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 18.00 น.

นายคำรณ นิ่มอนงค์ ผู้ช่วยผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม ขวนผู้เข้าร่วมประชุมพูดคุยถอดบทเรียนถึงเรื่อง อยากกินข้าวเย็น ที่ตนได้ตั้งใจไว้ในการประชุมครั้งที่ผ่านมา ว่าได้ทำอะไรกันบ้าง ทำอย่างไร และผลที่ได้เป็นอย่างไร

นายชัยวัฒน์ อมศิริ (ออย) กล่าวว่า หลังจากที่ได้หิวข้อ อยากกินข้าวเย็น ทีมก็ได้คุยกันว่าเราจะทำอะไรกัน เรามีอะไรกันบ้าง และเราจะทำอะไร จากที่คุยสิ่งที่เรามี คือ อุปกรณ์ ความรู้เรื่องการทำอาหาร วัตถุดิบซึ่งวัตถุดิบมี 2 อย่างคือ วัตถุดิบที่หาได้ในชุมชน และวัตถุดิบที่ต้องซื้อ

นายคำรณ นิ่มอนงค์ ถามต่อว่า หลังจากที่ได้คุยกันถึงสิ่งที่มีแล้ว ทำอย่างไรต่อ

นายชัยวัฒน์ อมศิริ (ออย) กล่าวว่า หลังจากที่ได้คุยกันทีมก็ตกลงที่จะทำ กระเพรา กุ้ง ต้มยำปลา และปลาทอดจากนั้น ทีมก็ประเมินว่าในชุมชนเรามีวัตถุดิบอะไรที่สามารถนำมาประกอบอาหารได้บ้าง ประเมินทุนที่มี คือมีทุน 600 บาท ที่ได้จากการรวมเงินกัน ซึ่งทีมได้คุยกันแล้วว่า จะนำเงินจำนวนนี้ไปซื้อวัตถุดิบในการทำอาหาร เช่น มะนาว ข่า น้ำมันพืช ใบมะกรูด เป็นต้น

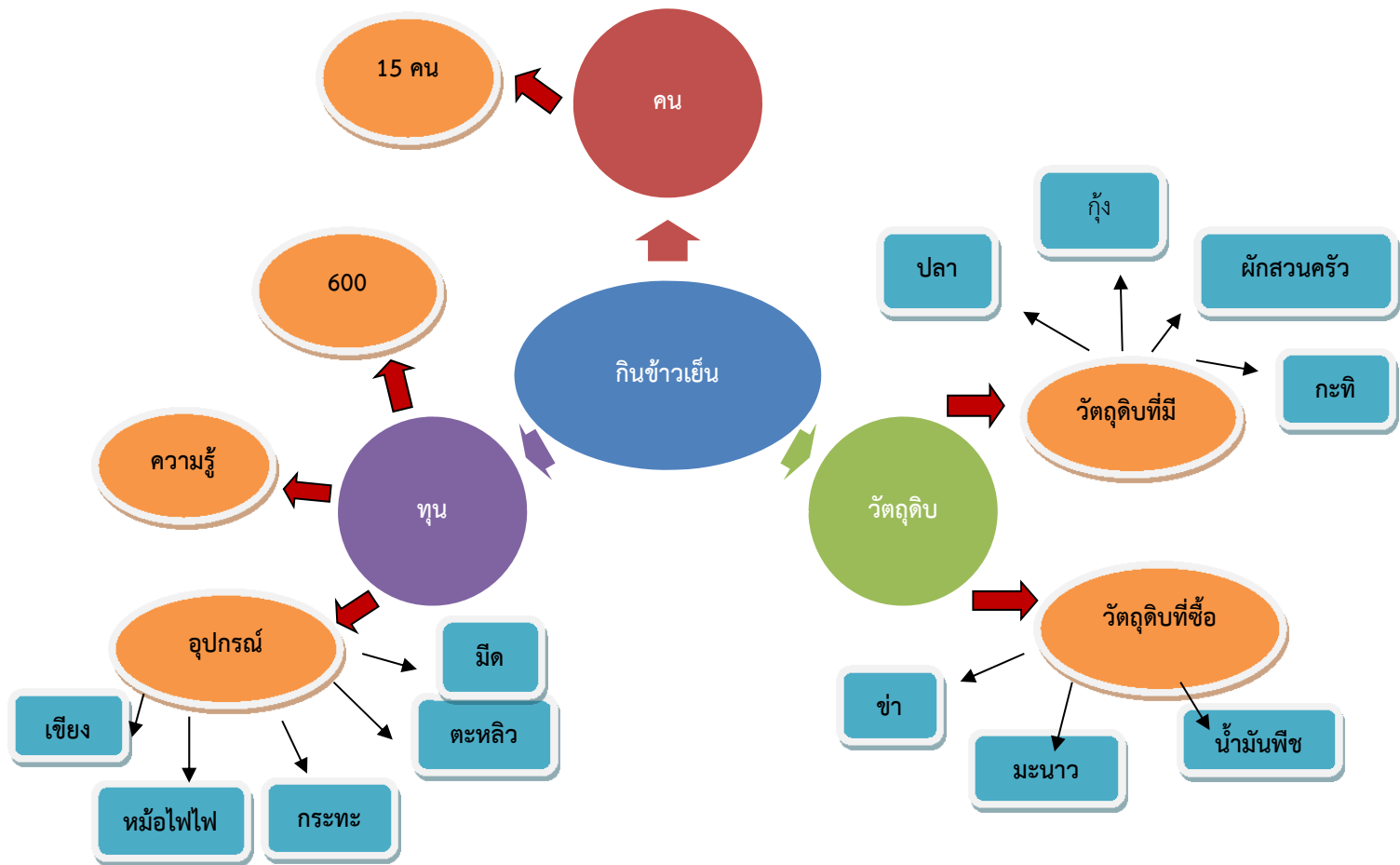
นายคำรณ นิ่มอนงค์ ถามว่า การประเมิน ทีมประเมินเรื่องอะไรก่อน

นายชัยวัฒน์ อมศิริ (ออย) กล่าวว่า อย่างแรกที่ทีมประเมิน คือ อุปกรณ์ว่ามีอะไรบ้าง และวัตถุดิบที่เรามี เช่น ปลา กุ้ง ตะไคร้ กระเพรา ผักชีฝรั่ง กะทิ เป็นต้น

นายคำรณ นิ่มอนงค์ ถามว่า ทำไมถึงทำเมนู กระเพรา กุ้ง ต้มยำปลา และปลาทอด

นางสาวจันทมาศ รูปทอง (ขวัญ) กล่าวว่า ที่เลือกทำ 3 เมนูนี้ เพราะเป็นเมนูที่ทำง่าย

นายชัยวัฒน์ อมศิริ (ออย) กล่าวเสริมว่า เรามีข้อมูลอยู่ ทำให้เราวิเคราะห์และสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลนั้นได้
 นายสมชาย พิกุลทอง (มอส) กล่าวว่า วัดฤทธิสามารถหาได้ง่ายมีอยู่ในพื้นที่
 จากนั้น นายคำณ นิ่มอนงค์ ได้ให้ทีมช่วยกันเขียนงานวิจัยจากสิ่งที่ทำ

1. หาข้อมูล จำนวนคน วัตถุดิบที่ต้องใช้ อุปกรณ์ที่ต้องใช้ เช่น หม้อไฟฟ้า กระทะ ตะหลิว มีด เขียง ครก เป็นต้น
2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์
3. ทดลองปฏิบัติ
4. ถอดบทเรียน

นายสุทธิลักษณ์ โดกทอง ผู้ช่วยผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม ถามว่า ทีมรู้สึกอย่างไรบ้าง

ความรู้สึกจากการทำกิจกรรม		
ก่อนทำ	ระหว่างทำ	หลังจากกินเสร็จ
• ตื่นเต้น • จะออกมาเป็นอย่างไร • กลัวไม่อร่อย	• สนุก • อยากช่วยเพื่อน • อยากจะทำ	• โลง (ทำได้) • อร่อยมาก • อิ่ม • สบายใจ • มีความสุข • รู้สึกดีที่มีส่วนร่วม

นายคำรณ นิ่มอนงค์ ชวน นางนิภา บัวจันทร์ ถอดบทเรียนบทบาทที่เลี้ยง

ช่วงแรก	ช่วงเก็บข้อมูล
• เชิญชวนเด็ก ผู้ปกครองโดยการพูดคุยกับผู้ปกครองเป็นรายบุคคล และเชิญเข้าร่วมเวทีเป็นกลุ่ม	• ทำกิจกรรมเด็ก
• สร้างความคุ้นเคยโดยการเดินเข้าหา ปรับเปลี่ยนทัศนคติพฤติกรรม	• คอยให้คำแนะนำคอยรับฟัง
• ระดมสมองสร้างความเข้าใจ	• แก้ไขปัญหา
• กำหนดบทบาทหน้าที่	• สรุปผล

กระบวนการ / สิ่งที่ขาดหายไปในช่วงของกิจกรรมเด็ก คือ การที่ทีมผู้ใหญ่ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมคิดหรือให้คำแนะนำ กล่าวคือ ปล่อยให้กลุ่มเด็กคิดและทำกิจกรรม ทีมผู้ใหญ่จะเข้ามามีส่วนร่วมตอนสรุปบทเรียนหรือเก็บข้อมูลบางช่วง ซึ่งอาจเป็นเพราะเด็กคุ้นเคยกับทีมผู้ใหญ่บางคน การขอคำปรึกษากับทีมผู้ใหญ่จึงมีส่วนร่วมน้อย

ข้อค้นพบ

- การนำเด็กเรียนเข้าร่วมกับเด็กใจจะสร้างแรงกดดันให้กลุ่มเด็กใจ เนื่องจากมีการแลกเปลี่ยนพูดคุย เด็กเรียนจะคิด พูด เขียนได้เร็วกว่า และจะพยายามกระตุ้นเด็กใจ ทำให้เด็กใจกดดันและคิดว่าตัวเองด้อย ส่วนเด็กเรียนรู้สึกอึดอัดที่เด็กใจเรียนรู้ช้ากว่าพวกตน
- การหาทีมที่เลี้ยงต้องหาคนที่ใจที่พร้อมจะเรียนรู้และปรับตนเองได้ตามสถานการณ์ สำคัญต้องไม่มองเด็กในด้านลบมีความอดทนไม่ท้อแท้หรือแสดงอาการไม่พอใจ ให้ทีมเด็กใจเห็นพร้อมทั้งต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมวิธีการพูด เพราะเด็กกลุ่มนี้เป็นเด็กที่มีอารมณ์เปราะบางต้องการกำลังใจที่ดีเวลาที่ทำผิดพลาด ไม่ควรซ้ำเติมหรือเมื่อเด็กทำดีควรชมบ่อยๆ (ทำดีแล้ว / ทำอีก) พูดให้กำลังใจและพยายามเน้นเป้าหมายในชีวิตของพวกเขา
- เด็กใจมาจากครอบครัวที่ส่วนใหญ่มีปัญหา แต่ในกลุ่มใจเองปัญหาครอบครัวจะรู้กันเพียงผิวเผิน การเป็นพี่เลี้ยงเป็นที่ปรึกษาที่ไว้วางใจได้ เด็กจะถ่ายทอดความรู้สึกและเล่าเรื่องราวปัญหาของตนเองให้รับรู้ พร้อมทั้งบอกเล่าถึงความฝัน เป้าหมายชีวิตของตนอีกด้วย
- การเป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ของครอบครัว พี่เลี้ยงต้องมีข้อมูลของเด็กใจ พฤติกรรมที่ทำอยู่ รวมทั้งข้อมูลของพ่อ แม่ และครอบครัว หาช่องว่างที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งพูดคุย สื่อความรู้สึกของทั้งสองฝ่ายให้รับรู้ซึ่งกันและกัน หลังจากนั้นกระบวนการปรับเปลี่ยนจะเกิดขึ้นในแต่ละครอบครัว
- การพูดคุยในแบบการคุยเปิดใจในลักษณะการคุยเล่นๆเชิงสนุกสนานแต่สอดแทรกข้อคิด คำเตือน เด็กวัยใจจะรู้สึกผ่อนคลายและสนุกสนาน

- การที่จะให้เด็กปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่างๆ ต้องเน้นคำชักชวน แนะนำแบบทำท่าย เด็กจึงจะอยากลองทำ (ไม่ควรสั่ง)

ปิดประชุมเวลา 20.30 น.

นางสาววิรวรรณ ดวงแข

ผู้บันทึกรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมเก็บข้อมูลสถานการณ์การพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนในแต่ละกิจกรรมในชุมชน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 6 กันยายน พ.ศ.2557 เวลา 13.00 - 17.00 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายฉัตรชัย	เงินยวง	186 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. นางสาวพนิดา	แจ่มประจักษ์	24/1 ม.1 ต.วันดาว อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
3. นางสาวอัญชนา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. นายธีรชัย	ฮวบดีมาก	7/93 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. นายธีระวุฒิ	ขำมา	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/83 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7. นางพิมพ์	หิรัญวัฒน์	7/80 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8. นางสาวนัยนา	หิรัญวัฒน์	7/83 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9. เด็กชายรัชพล	หิรัญวัฒน์	7/83 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10. เด็กหญิงอรปริยา	หิรัญวัฒน์	7/80 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11. เด็กชายณัฐวุฒิ	ชัยฤทธิ์	8/7 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
12. เด็กชายปิงปอน	ชัยฤทธิ์	8/7 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
13. เด็กชายทรงเกียรติ	คงอ่วม	7/59 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
14. เด็กชายธเนศ	สร้อยทอง	100 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
15. เด็กชายเอกรินทร์	พิมพ์อาภรณ์	7/52 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
16. เด็กหญิงเกวลิณ	พิมพ์อาภรณ์	7/52 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
17. เด็กชายไพโรจน์	อยู่เล็ก	7/63 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
18. เด็กหญิงชุตติกาญจน์	เฮงประเสริฐ	7/63 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
19. นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
20. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
21. นางสาววิวรรธณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
22. นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 13.00 น.

นายฉัตรชัย เงินยวง กล่าวเปิดกิจกรรมชวนน้องสร้างสัมพันธ์ จุดประสงค์ของกิจกรรมคือ การชวนเด็กๆที่อยู่ในโครงการบ้านมั่นคง มาทำความรู้จัก พูดคุย และทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี โดยเริ่มจากการแนะนำตัวของพี่ๆ น้องๆ และการเล่นเกมส เช่น เกมสทายคำ คือ ให้น้องๆส่งตัวแทนหนึ่งคนมาดูคำปริศนาที่พวกพี่ๆแล้วกลับไปทำท่าทางให้เพื่อนๆ ทาย และเกมสอควิน คือ ให้น้องส่งตัวแทนที่เป็นผู้หญิงมา 1 คน เพื่อเป็นเจ้าหญิงและหาตัวแทนผู้ชาย 1 คน เพื่อเป็นอัศวิน จากนั้นเจ้าหญิงจะส่งให้อัศวินไปหาของจากเพื่อนๆ ในกลุ่ม อัศวินต้องไปหามาให้ได้ เพื่อให้น้องๆได้สนุกสนาน และได้สนิทกันมากขึ้น

จากนั้น นายสุทธิลักษณ์ โตกทอง ได้ชวนน้องๆ เล่นเกมสที่ไม่ต้องใช้พื้นที่มาก เพราะฝนตก เช่น เกมสจับคู่ผลัดกันพูดสหลังคา สีบ้าน ในโครงการบ้านมั่นคง พูดชื่อสัตว์ที่เห็นในชุมชน คนที่แพ้จะโดนแบ่งทาหน้า เกมสนับ 1-60 โดยห้ามพูดเลข 5 แต่ให้เปลี่ยนเป็นอย่างอื่นแทน เช่น 1 2 3 4 โน้ตบุ๊ก 6 7 8 9... ไปเรื่อยๆ ถ้าผิดเริ่มต้นใหม่ หลังจากฝนหยุดตก ก็ให้น้องๆ แบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน และให้ช่วยกันคิดว่าขั้นตอนการกินข้าว การอาบน้ำ การปั่นจักรยาน มีอะไรบ้าง โดยให้แต่

ละกลุ่มช่วยกันเขียนและออกมาแสดงท่าทางประกอบการนำเสนอให้เพื่อนดู เพื่อให้เพื่อนๆ ได้ฝึกสมาธิ การฟัง การคิด การเขียน การร่วมมือกันและการกล้าแสดงออก

เมื่อเล่นกิจกรรมเสร็จ นายสุทธิลักษณ์ โตทอง ถามเพื่อนๆ ว่ารู้สึกอย่างไรกับกิจกรรมวันนี้ และเพื่อนๆ คิดว่าได้อะไรจากกิจกรรมวันนี้บ้าง

ความรู้สึก	สิ่งที่ได้
● สนุกสนาน ● ตลก ● ตกใจ (เพราะลูกโป่งแตก) ● มีความสุข ● หิว ● บอกไม่ถูก ● ไม่อยากกลับบ้าน ● รู้สึกเป็นคนดี ● อยากเล่นต่อ	● ความกล้าแสดงออก ● ความสามัคคี ● การมีส่วนร่วม ● การวางแผน ● สมาธิ ● พัฒนาความคิด ● ฝึกสมอง ● ความว่องไว ● ความพยายาม ● ความรู้เรื่องสัตว์

ก่อนจบกิจกรรม นายฉัตรชัย เงินยวง ได้ให้การบ้านเพื่อนๆ คือ ให้เพื่อนๆ ไปหา ต้นโพธิ์ทะเล ลำพู และลำแพนมา โดยนัดกันอีกครั้ง ในวันที่ 20 กันยายน 2557 พร้อมส่งการบ้าน

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวเสริมว่า คนที่ไม่รู้จักให้กลับไปถามพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และถ่ายรูปมาให้ดูว่าพ่อ แม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการช่วยเพื่อนๆ หาจริงหรือไม่ และให้นำใบ ผล หรือดอก ของสิ่งที่ให้หามา ด้วยจะมีรางวัลให้

จากนั้นเพื่อนๆ และพี่ๆ ได้เล่นเหยียบลูกโป่งร่วมกันเป็นกิจกรรมสุดท้าย ก่อนแยกย้ายกันกลับบ้าน

จากนั้นนางนิภา บัวจันทร์ ได้ถามความรู้สึกผู้ปกครองเด็กว่ารู้สึกอย่างไรที่เห็นลูกหลาน ตัวเองมาทำกิจกรรมวันนี้

นางพิมพ์ หิรัญวัฒน์ กล่าวว่า รู้สึกดีที่เห็นหลานออกจากหน้าจอโทรทัศน์ และนำสนุกดี

นางสาวนัยนา หิรัญวัฒน์ กล่าวว่า แปลกใจ ทำไมลูกจึงอยู่ทำกิจกรรมได้นาน เพราะปกติจะเป็นเด็กที่ไม่ชอบทำหรือรออะไรนานๆ และรู้สึกว่าให้ลูกมาทำกิจกรรมตรงนี้ดีกว่าดูแต่การ์ตูน

ถอดบทเรียนความรู้สึก สิ่งที่ได้ และสิ่งที่ต้องปรับให้ดีขึ้นในกิจกรรมต่อไป

ความรู้สึก

- สนุก
- รู้สึกดี
- ไม่เหงา
- มีความอดทนมากขึ้น

สิ่งที่ได้

- บทเรียนในการจัดกิจกรรม เพราะมีข้อผิดพลาดเนื่องจากเป็นการจัดครั้งแรก
- รู้จักการวางแผนในการทำงาน
- ประสบการณ์ การคิดเกมส์มาเล่นกับน้องๆ
- กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก
- ได้สร้างความสัมพันธ์กับเด็กและผู้ใหญ่
- มีความรับผิดชอบมากขึ้น
- รู้จักการแบ่งบทบาทหน้าที่

สิ่งที่อยากจะทำให้ดีขึ้น

- คิดกิจกรรมให้ต่อเนื่องและเสริมทักษะ สร้างการเรียนรู้ให้มากกว่านี้
- การวางแผนควรมีแผนสำรองเผื่อเกิดเหตุสุดวิสัยขึ้น
- หาข้อมูลเกี่ยวกับบริบทชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนให้มากกว่านี้เพื่อที่จะตอบคำถามและสามารถสอนน้องๆได้
- การเตรียมงาน การวางแผน ใช้เวลาน้อยเกินไป บางคนยังไม่รู้ว่าตัวเองจะต้องทำอะไร แต่ที่เริ่มเร็วเพราะต้องการหาประสบการณ์ เพื่อครั้งต่อไปจะได้ดีกว่านี้

ปิดประชุมเวลา 17.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแ

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมสำรวจกิจกรรมเด็กในชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 8 กันยายน พ.ศ.2557 เวลา 11.00 - 13.20 น.
ณ ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.	นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2.	นายสมศักดิ์	ริ้วทอง	183 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3.	นายฉัตรชัย	เงินยวง	186 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4.	นายธีระวุฒิ	ขำมา	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5.	นายธีรชัย	ฮวบดีมาก	7/93 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6.	นายพงษ์พัฒน์	ทองหลอม	7/59 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7.	นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/84 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8.	นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9.	นางสาววิวรรธน์	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10.	นางสาวอัญญา	ดีใส	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11.	นางสาวสุรรัตน์	ม่วงศรี	186 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
12.	นางสาวพนิดา	แจ่มประจักษ์	24/1 ม.1 ต.วันดาว อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี

เปิดประชุมเวลา 11.00 น.

นายฉัตรชัย เงินยวง ได้ชวนผู้เข้าร่วมประชุมพูดคุยถึงวัตถุประสงค์ในการนัดมาคุยในวันนี้เป็นการวางแผนการถ่าย Clip เพื่อสื่อถึงสิ่งที่เราจะดำเนินงานต่อ

นายปัญญา โตกทอง ถามว่า Clip ที่จะทำให้สื่อให้เห็นเรื่องอะไรบ้าง และจะอย่างไร

นางสาววิวรรธน์ ดวงแข กล่าวว่า Clip นี้จะทำในรูปแบบหนังสือ โดย Plot เรื่องจะเป็นการเล่าถึงสถานการณ์ของวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งวันๆ ไม่ทำอะไร นอกจากกินเหล้า เมา แวันรถ ตีกัน สร้างปัญหาให้ชุมชน เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีให้หน่อยๆ ไม่เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน โดนในชุมชนด่าทุกวัน จนวันหนึ่งวัยรุ่นกลุ่มนี้ก็สำนึกได้ว่าสิ่งที่ตนทำมันไม่ดี ทำให้วัยรุ่นกลุ่มนี้อยากกลับตัว ประกอบกับการมีผู้ใหญ่ใจดีกลุ่มหนึ่งได้ให้โอกาสวัยรุ่นกลุ่มนี้ได้เข้ามาทำกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิต โดยให้วัยรุ่นกลุ่มนี้ช่วยกันคิดว่าอยากทำอะไร

ซึ่งสิ่งที่วัยรุ่นกลุ่มนี้คิดคือ การชวนน้องๆ ในชุมชนมาเรียนรู้ รู้จักบ้านเกิดของตัวเอง เพราะจากการที่วัยรุ่นกลุ่มนี้ได้มีโอกาสลงพื้นที่เก็บข้อมูลต่างๆ ในชุมชนพร้อมกับพวกผู้ใหญ่ที่ให้โอกาส ทำให้ได้เห็นภาพบริบทชุมชนของตัวเองในแบบที่ไม่เคยเห็น และได้รู้เรื่องต่างๆ ในชุมชนมากขึ้น วัยรุ่นกลุ่มนี้จึงอยากให้น้องๆ ได้รู้ ได้เห็น ในสิ่งที่พวกตนได้เห็น รวมไปถึงการชวนน้องๆ ให้ออกมาใช้เวลาวางให้เกิดประโยชน์อีกด้วย

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวถามว่า แล้วมีการวางแผนนักแสดงหรือยังว่าใครจะทำอะไร และใช้อุปกรณ์อะไรในการถ่ายทำ

นางสาววิวรรธน์ ดวงแข กล่าวว่า เรื่องนักแสดงนอกจากทีมวัยรุ่นแล้ว ต้องขอความช่วยเหลือจากพวกผู้ใหญ่ด้วย เรื่องบทพูด ตนอยากให้เป็นที่ปรึกษาที่มากที่สุด ในการถ่ายทำครั้งนี้จึงไม่มีการเขียนบทพูด จะให้ทุกคนคิดบทพูดสดๆ ตามสถานการณ์ ณ ตอนนั้นว่าจะพูดอย่างไร โดยตนจะคอยบอกว่าฉากนี้สถานการณ์จะเป็นอย่างไร รวมถึงตนจะเป็นคนถ่าย Clip ด้วย

นางสาวอัญญา ดีใส เสริมว่า เรื่องอุปกรณ์ในการถ่ายทำ จะขอยืม iPad ของลุงปัญญา เพราะตนกำลังเรียน การตัดต่อภาพยนตร์ใน iPad อยู่ จึงสามารถช่วยเรื่องการตัดต่อได้

นายสมศักดิ์ รั้วทอง ถามว่า แล้วคนอื่นมีหน้าที่อะไร และจะให้ตนช่วยเรื่องอะไร

นายฉัตรชัย เงินยวง กล่าวว่า ตน เต๋ย โป๊ท ป๊อป จะแสดงเป็นกลุ่มวัยรุ่นในเรื่องและจะไปชวนเพื่อนมาร่วมแสดง ด้วยอีก 2 คน

นางสาววีรวรรณ ดวงแข เสริมว่า ยายเกษมกับน้ำแมว อยากขอให้ช่วยในฉากที่ต้องมีชาวบ้านมายืนต่างกลุ่ม วัยรุ่น ก่อนที่กลุ่มวัยรุ่นจะเริ่มสำนึกได้ ซึ่งฉากนี้ต้องการชาวบ้านและเด็กๆ หลายคน ส่วนตาปัญญา จะขอให้ช่วยเรื่องพาตน และทีมไปเก็บภาพบริบทโดยรวมของตำบลแพรกกานแดงเพื่อนำภาพมาใส่ประกอบใน Cilp

นายปัญญา โตทอง กล่าวว่า iPad ที่ขอยืมและการพาไปเก็บภาพนั้นสามารถช่วยได้ แต่การเก็บภาพฝั่งน้ำเค็มคง ต้องให้ลุงเปี้ยเป็นคนพาไป เพราะต้องใช้เรือในการเดินทาง

นางนิภา บัวจันทร์ ถามทีมว่า แล้วจะเริ่มถ่ายกันเมื่อไหร่

นางสาววีรวรรณ ดวงแข กล่าวว่า จะเริ่มถ่ายวันที่ 10 กันยายน 2557 โดยช่วงเช้าจะขอเก็บภาพบริบทฝั่งน้ำจืดก่อน จากนั้นช่วงบ่ายจึงจะเริ่มถ่ายทำ และในวันที่ 11 กันยายน 2557 ช่วงเช้าจะเก็บภาพบริบทฝั่งน้ำเค็ม บ่ายถ่ายทำฉากที่เหลือ และตัดต่อให้เสร็จ

ปิดประชุมเวลา 13.20 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมเก็บข้อมูลสถานการณ์การพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนในแต่ละกิจกรรมในชุมชน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน

ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

วันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2557 เวลา 09.00 - 15.00 น.

ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.	นายฉัตรชัย	เงินยวง	186 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2.	นายธีระวุฒิ	ขำมา	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3.	นางสาวสุริรัตน์	ม่วงกลม	186 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4.	นางสาวพนิดา	แจ่มประจักษ์	24/1 ม.1 ต.วันดาว อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
5.	นางสาวอัญญา	ดีใส	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6.	นางสาวธัญญา	จันทร์ขาว	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7.	นายอานวย	หิรัญวัฒน์	7/84 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8.	นายบุญชอบ	วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9.	นายวฤทธิเกียรติ	ปิ่นทองคำ	7/22 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10.	นายนิรุส	ปิ่นทองคำ	7/24 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11.	นายสมิคร	บัวจันทร์	7/73 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
12.	นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/84 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
13.	นางพิมพ์	หิรัญวัฒน์	7/80 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
14.	นางสาวสรัศม์ตรี	พรหมเสาร์	7/23 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
15.	นางสาวอุสา	เฮงประเสริฐ	7/37 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
16.	นางสาวกัญญภัทร	อยู่ม่วง	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
17.	นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
18.	นางสาววิวรรธณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 09.00 น.

เนื่องจากวันนี้ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ร่วมกับทีมวิจัยโครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน ต.แพรกหนามแดง ได้จัดกิจกรรมปรับภูมิทัศน์บริเวณโครงการบ้านมั่นคง วัดปุระสงค์เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ออกมาช่วยกันตัดหญ้า ทำความสะอาด และปลูกต้นไม้ นอกจากนี้สมาชิกสหกรณ์ที่ออกมาช่วยกันแล้วยังมีเด็กๆ ซึ่งเป็นลูก หลาน ของสมาชิกด้วย ที่ออกมาช่วยกันกวาดถนน เก็บขยะ บริกรน้ำ และปลูกต้นไม้

หลังจากทำกิจกรรม นางนิภา บัวจันทร์ ได้ถามผู้เข้าร่วมกิจกรรมว่า รู้สึกอย่างไรบ้างที่ได้ออกมาช่วยกันทำกิจกรรมปรับภูมิทัศน์

นางเกษมสุข หิรัญวัฒน์ กล่าวว่า สนุกดี แต่ร้อน เหนื่อย เพราะตนอายุมากแล้ว

นายอานวย หิรัญวัฒน์ กล่าวว่า รู้สึกดีที่เห็นหลายคนออกมาช่วยกันทำทั้งเด็กและผู้ใหญ่

นายธีระวุฒิ ขำมา กล่าวว่า รู้สึก สนุก ร้อน เหนื่อย แต่ก็รู้สึกดีเพราะได้ล้างข้างบ้านตัวเองด้วย จากที่ปล่อยให้รกมา

นาน

นางสาวพนิดา แจ่มประจักษ์ กล่าวว่า รู้สึกร้อนมาก แต่ก็สนุกดีเพราะทำกันหลายคน ไม่ได้ทำคนเดียว

นางนิภา บัวจันทร์ ถามต่อว่า ครั้งต่อไปถ้าให้มาทำแบบนี้อีกจะมาไหม

นางสาวพนิดา แจ่มประจักษ์ กล่าวว่า จะมาอีกเพราะได้พบเพื่อน ไม่ต้องอยู่บ้านคนเดียว
นางสาวธัญญา จันทรขาว กล่าวว่า ถ้ามีเพื่อนมา ก็มา เพราะไม่กล้ามาคนเดียว เหมิน
นายอานวย หิรัญวัฒน์ กล่าวว่า ปกติตนก็ทำเป็นประจำอยู่แล้วบริเวณซอยบ้านตัวเอง เพราะทำแล้วมันดูน่ามอง ตนอยากให้
คนอื่นทำแบบตนบ้าง บ้านเราจะได้สวยและน่าอยู่

ปิดประชุมเวลา 15.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้บันทึกรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมเก็บข้อมูลสถานการณ์การพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนในแต่ละกิจกรรมในชุมชน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2557 เวลา 18.00 - 18.40 น.
ณ ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.	นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2.	นายฉัตรชัย	เงินยวง	186 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3.	นายธีระวุฒิ	ขำมา	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4.	นายธีรชัย	ฮวบดีมาก	7/93 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5.	นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6.	นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7.	นางสาวอัญชนา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8.	นางสาวพินิดา	แจ่มประจักษ์	24/1 ม.1 ต.วันดาว อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
9.	นางสาวสุรรัตน์	ม่วงศรี	186 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 18.00 น.

นางนิภา บัวจันทร์ ชวนผู้เข้าร่วมประชุมพูดคุยถอดบทเรียนการทำ Clip หนังสือที่ทีมเยาวชนได้ทำว่าแต่ละคนรู้สึกอย่างไรกันบ้าง

นางสาววีรวรรณ ดวงแข กล่าวว่า ตนรู้สึกเหนื่อย เพราะมีเวลาในการถ่ายทำแค่ 2 วัน แต่ก็สนุกและภูมิใจ เพราะเป็นการถ่าย Clip หนังสือครั้งแรกในชีวิตที่ทั้งเขียน Plot เรื่อง กำกับ และถ่ายเอง ถึงแม้ว่าระหว่างถ่ายทำจะผิดพลาดและมีการเปลี่ยนแผนกะทันหัน เนื่องจากสถานที่และนักแสดงไม่พร้อม แต่พอทำเสร็จก็รู้สึกภูมิใจมากที่ได้

นางสาวอัญชนา ดีไสว กล่าวว่า ตนไม่ได้ลงไปลุยถ่ายทำกับพวกพี่ๆ เพราะตนติดเรียนจึงไม่รู้สึกเหนื่อย แต่ตนรู้สึกดีใจที่ได้นำความรู้ที่เรียนเรื่องการตัดต่อมาใช้ให้เกิดประโยชน์จริงได้

นายฉัตรชัย เงินยวง กล่าวว่า ตอนแรกตนคิดว่าเราจะทำไม่สำเร็จ เพราะไม่มีใครมีความรู้หรือเคยทำหนังสือมาก่อนเลย แล้วเวลาที่ใช้ถ่ายทำก็น้อย แต่พอทำเสร็จตนรู้สึกดีใจและภูมิใจมากที่ได้

นายธีระวุฒิ ขำมา กล่าวว่า ตอนแรกรู้สึกกังวล กลัวว่าจะไม่มีใครให้ความร่วมมือ เพราะปกติไม่ค่อยมีใครอยากยุ่งกับพวกตน แต่ตอนที่ถ่ายทำมีคนให้ความร่วมมือ สนใจสิ่งที่พวกตนทำ จึงรู้สึกดีใจมาก

นายปัญญา โตกทอง กล่าวว่า ตนรู้สึกดีใจที่เห็นเด็กพวกนี้คิด ทำอะไรดีๆ และจากการที่เด็กพวกนี้ได้ทำหนังสือกันเองโดยที่ไม่มีผู้รู้เข้ามาช่วย ทำให้ตนคิดว่าตนไม่น่าไปจ้างคนอื่นมาทำหนังสือเรื่องมนต์รักแพรกหนามแดงเลย ถ้าให้เด็กทำคงเสียเงินน้อยกว่านั้น

ปิดประชุมเวลา 18.40 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมเก็บข้อมูลวิถีชีวิตของคนในชุมชน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 20 กันยายน พ.ศ.2557 เวลา 13.00 - 17.00 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.	นายฉัตรชัย	เงินยวง	102/6 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2.	นายธีระวุฒิ	ขำมา	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3.	นางสาวอัญชนา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4.	นางสาวพนิดา	แจ่มประจักษ์	24/2 ม.1 ต.วันดาว อ.ปากท่อ จ.สมุทรสงคราม
5.	นางสาวสุรรัตน์	ม่วงศรี	102/6 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6.	เด็กหญิงสุพัตรา	แสงมณี	102/6 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7.	เด็กชายทรงเกียรติ์	คงอ่วม	7/56 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8.	เด็กชายไพโรจน์	อยู่เล็ก	7/63 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9.	เด็กหญิงกรรณิการ์	ศรีช่วง	7/63 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10.	เด็กหญิงเกวลิณ	พิมพ์อาภรณ์	7/52 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11.	เด็กชายธนธรณ์	คล้ายสี	7/50 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
12.	เด็กชายรัชพล	หิรัญวัฒน์	7/83 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
13.	เด็กหญิงกัญญาพัชร	พันธ์โพธิ์	7/91 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
14.	เด็กหญิงจารุวรรณ	ฉายแสง	7/91 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
15.	เด็กหญิงธนัญญา	จันทร์ขาว	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
16.	เด็กหญิงปัทมาพร	เจ๊ะสะและ	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
17.	นางสาวสรिता	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
18.	นางสาวกัญญภัทร	อยู่ม่วง	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
19.	นางสาวนัยนา	หิรัญวัฒน์	7/83 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
20.	นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/8 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
21.	นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
22.	นายสมิคร	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
23.	นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
24.	นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 13.00 น.

จากการที่ทีมวิจัยได้ลองทำกิจกรรมหลายๆอย่าง เช่น การลงพื้นที่หาข้อมูล สำนวณบริบทของชุมชน เล่นดนตรี ทำอาหาร/อาหารว่าง สกรีนเสื้อ เป็นต้น แต่ทั้งหมดเป็นการทำร่วมกับผู้ใหญ่ในชุมชน ครั้งนี้ทีมจึงอยากลองทำกิจกรรมกับน้องๆในชุมชนบ้าง เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเอง น้องๆ และผู้ใหญ่ โดยการชวนน้องๆและผู้ปกครองมาทำกิจกรรมร่วมกัน

นายฉัตรชัย เงินยวง กล่าวเปิดกิจกรรมชวนน้องสร้างสัมพันธ์ จุดประสงค์ของกิจกรรมคือ การชวนเด็กๆที่อยู่ในโครงการบ้านมั่นคง มาทำความรู้จัก พุดคุย และทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี โดยเริ่มจากการฝึกสมาธิของพี่ๆน้องๆ และการเล่นเกมส์ เช่น เกมส่นับเลข1 - 60 คือ ให้น้องและพี่ๆนั่งเป็นวงกลมแล้วให้นับ 1 - 60 โดยที่ถ้างถึงเลข 5 หรือ

ตัวเลขที่มี 5 ประกอบให้ตบมือ ถ้านับพลาดเริ่มใหม่ เกมส์ต่อมาคือเกมส์แมวจับหนู คือให้น้องๆจับกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน ยืนเป็นแถว 4 มุม โดยมีตัวแทน 2 คนเป็นหนูกับแมว โดยที่แมวจะไล่จับหนู และหนูต้องไปต่อแถว แล้วคนที่อยู่หน้าแถวนั้นต้องไปเป็นหนูต่อไป เกมส์ต่อมาคือเกมส์ตัวต่อ โดยให้น้องๆ และพี่ๆ จับกลุ่มกัน 3-4 คนช่วยกันต่อตัวต่อ เพื่อให้น้องๆ มีความคิดที่สร้างสรรค์และมีความสามัคคี

หลังจากที่ทำกิจกรรมเสร็จได้มีการให้น้องๆ ได้ชมวีดิทัศน์

นายฉัตรชัย เงินยวง ถามน้องๆ ว่ารู้สึกอย่างไรกับวีดิทัศน์ และน้องๆ เห็นอะไรจากวีดิทัศน์

ความรู้สึก	สิ่งที่เห็น
● เสียว ● มั่นส ● น่ากลัว ● ตัวอย่างที่ไม่ดี ● ไม่ควรทำตาม ● เมา ● อยากอนุรักษ์ต้นไม้ ● สะใจ ● อันตราย ● อยากเข้าไปถาม	● คนยกล้อ (คว่ำ) ● คนต่อยกัน ● ต้นไม้ ● ยายยืนด่า ● คนขับรถตามกัน ● คนนั่งคุยกันในป่า ● พุงนา บ่อปลา ยกยอ เผาถ่าน เย็บจาก ● ท้องฟ้า ● ถนน ● อาชีพในชุมชน

จากนั้นนายฉัตรชัย เงินยวง ได้ถามน้องๆถึงการบ้านที่ให้ไว้ครั้งที่แล้วว่าให้ไปหาพันธุ์ไม้มา 3 ชนิด คือ ลำพู ลำแพน และโพธิ์ทะเลพร้อมทั้งถ่ายรูปตนเองกับ พ่อ / แม่ / ผู้ปกครองที่ไปช่วยหาพันธุ์ไม้ และได้มีการมอบรางวัลให้กับคนที่ทำถูกต้องตามกติกาคือต้องมีพันธุ์ไม้หรือรูปถ่ายตนเอง พ่อ / แม่ / ผู้ปกครองที่ไปช่วยหาพันธุ์ไม้ทั้ง 3 ชนิดและได้ให้น้องประดิษฐ์ของเล่นจากลูกโพธิ์ทะเล (ลูกข่าง) และได้มีการจัดการแข่งขันกัน โดยที่ถ้าลูกข่างของใครหมุนได้นานที่สุดจะเป็นผู้ชนะ และได้มีการมอบรางวัล

ก่อนจะปิดกิจกรรมได้มีการพาน้องๆเดินสำรวจพันธุ์ไม้บริเวณรอบหมู่บ้านมั่นคง น้องๆมีท่าทางสนใจดีถึงแม้ว่าอากาศจะร้อนแต่น้องๆก็เดินจนรอบหมู่บ้านเพื่อศึกษาพันธุ์ไม้ต่างๆ ในขณะที่เดินผ่านบ้านที่มีคนอยู่ก็จะสอนให้น้องทักทายผู้ใหญ่ด้วยการสวัสดี ซึ่งน้องๆ ก็ทำตาม ผู้ใหญ่ที่โดนไหว้ก็มีอาการอึ้ง งง ยิ้มรับ ซึ่งเป็นการแสดงถึงมิตรภาพ การมีสัมมาคารวะต่อกัน หลังจากที่ได้เดินจนรอบหมู่บ้านน้องๆ ก็ได้แยกย้ายกันกลับบ้านแต่น้องบางคนที่ไม่ยอมกลับบ้านบอกว่า “ขออยู่ต่อได้มัย กลับบ้านไปหนูก็เหงา”

หลังจากทำกิจกรรมเสร็จ นางนิภา บัวจันทร์ ได้ถามทีมว่ารู้สึกอย่างไรที่ทำกิจกรรมกับน้องๆ

- นายฉัตรชัย เงินยวง กล่าวว่า ตนรู้สึกเกร็ง เชน เพราะเป็นครั้งแรกที่ตนได้เป็นคนนำน้องๆ ทำกิจกรรม แต่ที่รู้สึกภูมิใจและดีใจที่ผู้ปกครองยอมให้น้องๆ มาทำกิจกรรมกับพวกตน
- นายธีระวุฒิ ขำมา กล่าวว่า รู้สึกสนุก และดีใจที่เห็นน้องๆ มีความสุข และมีการตอบรับที่ดีจากน้องๆ และผู้ปกครอง
- นางสาวอัญชญา ดีไสว กล่าวว่า รู้สึกสนุก และมีความสุขที่เห็นน้องมีความสุข
- นางสาวพนิดา แจ่มประจักษ์ กล่าวว่า ตอนแรกไม่คิดว่าน้องๆ จะมาทำกิจกรรมกับพวกเรา แต่พอเห็นน้องมาก็รู้สึกดีใจ

- นางสาววีรวรรณ ดวงแ ข กล่าวว่า รู้สึกเหนื่อยมาก แต่ก็ตั้งใจที่น้อยๆ มาร่วมกิจกรรม และสนุกไปพวกพี่ๆ
 - นางนิภา บัวจันทร์ ถามต่อว่ามีอะไรที่คิดว่าจะต้องปรับปรุงหรือทำให้ดีขึ้นในการทำกิจกรรมครั้งต่อไปไหม
 - นายฉัตรชัย เงินยวง กล่าวว่า เรื่องที่ตนอยากทำให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป คือ เรื่องแผนในการทำกิจกรรมต้องชัดเจนกว่านี้ จะได้ไม่ติดขัดเวลาทำกิจกรรม ต้องแบ่งหน้าที่ให้ชัดเจนว่าใครทำอะไร
 - นายธีระวุฒิ ขำมา กล่าวว่า การเล่นเกมกับน้องยังสะดวกอยู่ เพราะทีมไม่ได้ศึกษากติกาการเล่นให้ละเอียด ทีมจึงต้องไปศึกษาเกมต่างๆ เพิ่มขึ้น เวลาเล่นกับน้องจะได้ไม่สะดุด
- จากนั้นให้น้องๆ บอกพันธุ์ไม้ที่มีในบ้านมั่นคง สรุปได้ดังนี้

พันธุ์ไม้จากการสำรวจรอบหมู่บ้านมั่นคง	
• ต้นขลุ่ยขาว/แดง • ต้นกระทกรก • ต้นเหือกปลาหมอตัวผู้/ตัวเมีย • แห้วหนู • ต้นม่านพระอินทร์ • ต้นมะแว้ง • ต้นยอ • ต้นบวบ • ต้นแพง • ต้นฟักทอง • กล้วย้าพันธุ์ • กล้วย้าขน • กล้วย้าดอกขาว • กล้วย้าทางกระรอก • กล้วย้าปากควาย • กล้วย้าตีนกา • กล้วย้าตีนตุ๊กแก • กล้วย้าแพรก • กล้วย้าบั้ง	• ต้นรูปฤาษี • ต้นโพธิ์ทะเล • ต้นทับแถบ • ต้นส้มมา • ต้นแส้ม • ต้นโกงกาง • ต้นตะบูน • ต้นลำแพน • ต้นลำพู • ต้นตำลึง • ต้นจาก • ผักบั้ง • ผักเบี้ยหิน • ผักเบี้ยทะเล • ผักโขม • ผักเป็ด • ต้นหูลาซ้อน • ต้นโสนคางคก • ต้นน้านมราชสีห์

ปิดประชุมเวลา 17.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแ ข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมเก็บข้อมูลวิถีชีวิตของคนในชุมชน
โครงการ รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2557 เวลา 12.30 - 14.20 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.	นายฉัตรชัย	เงินยวง	186 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2.	นายธีระวุฒิ	ขำมา	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3.	นายธีรชัย	ฮวบดีมาก	7/93 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4.	นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5.	นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6.	นางสาวอัญชนา	ดีใส	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7.	นางสาวพนิดา	แจ่มประจักษ์	24/1 ม.1 ต.วันดาว อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี

เปิดประชุมเวลา 12.30 น.

นางนิภา บัวจันทร์ ได้ชวนผู้เข้าร่วมประชุมพูดคุยหลังจากที่ทีมเยาวชนได้ลงพื้นที่สำรวจทรัพยากรผิวน้ำเค็ม ณ หมู่ที่ 4 ต.แพรกหนามแดง ว่ามีอะไรบ้าง และได้อะไรจากการลงพื้นที่ครั้งนี้

ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ

- ต้นจาก
 - ใบจาก สามารถนำไป ห่อขนม มวนใบจาก มุงหลังคา ต้มแก้ท้องร่วง งานฝีมือ
 - ดอกจาก สามารถนำไป ทำอาหาร ทำน้ำตาล
 - ตะเภาจาก สามารถนำไป ทำหุ่นเพื่อช่วยในการพยุงตัวเวลาอยู่ในน้ำ ใช้เป็นเชื้อเพลิง
 - ลูกจาก สามารถนำไป ทำขนม เช่น ลูกจากเชื่อม ลูกจากลอยแก้ว และยังนำไปใส่ในอาหารได้ (ออกผลช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม)
- ต้นโพธิ์ทะเล
 - ผล / ใบ / ดอก สามารถนำไปทำของเล่นได้ เช่น ผลนำไปทำลูกข่างให้เด็กๆ เล่นได้
 - ลำต้น เนื่องจากไม้ของต้นโพธิ์ทะเลมีความแข็งแรง ทนปลวก จึงสามารถนำไปทำเฟอร์นิเจอร์ ไม้พาย ด้ามพลั่ว และสามารถนำไปเผาถ่านได้
 - เปลือก สามารถนำไปตากให้แห้งและนำมาถักเป็นเชือกได้
- ต้นแสม เป็นแหล่งอาหารของสัตว์น้ำ ช่วยป้องกันคลื่นลมและการกัดเซาะชายฝั่ง
 - ผล สามารถนำมาทำขนมได้
 - ลำต้น สามารถนำไปเผาถ่านได้
 - ราก ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งและสามารถทำให้เกิดดินงอกได้
- ต้นทับแถบ มีลักษณะเป็นไม้เลื้อย เถา ราก ใบ มีสรรพคุณเป็นสมุนไพรพื้นบ้าน สามารถแก้ท้องเสีย แก้ปวดฟันได้
- ต้นหนามทุงขอ
 - ใบอ่อน สามารถนำมาทำอาหารได้ เช่น แกงส้ม แกงอ่อม ลวกจิ้ม น้ำพริก
 - ผล สามารถรับประทานได้ มีฤทธิ์เป็นยาแก้ลมประสาท

- ราก มีสรรพคุณเป็นยาแก้พิษ
- ต้นเหือกปลาหมอ มีสรรพคุณเป็นยาอายุวัฒนะ ทำให้ร่างกายแข็งแรง ทำให้เลือดลมไหลเวียนดีและป้องกันเส้นเลือดอุดตัน
- ต้นโกงาง
- ฝัก สามารถนำไปเพาะขยายพันธุ์ได้
- ลำต้น นิยมนำไปเผาถ่าน เพราะให้ถ่านที่มีคุณภาพดี และสามารถนำไปทำเฟอร์นิเจอร์หรือสิ่งปลูกสร้างได้
- ต้นตะบูน
 - เปลือก สามารถนำไปย้อมผ้าได้
 - ลำต้น นำไปเผาถ่านและทำเฟอร์นิเจอร์
 - ผล/เมล็ด มีสรรพคุณเป็นยาแก้โรคบิด ท้องร่วง
- ต้นดาตุม เป็นต้นไม้ที่มีพิษ เพราะมียาง ถ้ายางเข้าตา ทำให้ตาอักเสบหรือบอดได้ ลำต้นนำไปเผาถ่านได้แต่ไม่เป็นที่ยอมรับ
- ชะคราม เป็นวัชพืชที่สามารถนำไปทำอาหารได้ เช่น แกงส้ม ยำ ทอดไข่ ลวกทานกับน้ำพริก และน้ำที่ได้จากใบชะครามสามารถแก้พิษยางดาตุมเข้าตาได้
- ปูแสม พบมากช่วงเดือนเมษายน-กรกฎาคม และเดือนกันยายน-พฤศจิกายน นิยมนำไปทำเป็นอาหาร
- ลูกปลาหมอเทศ
- หอยเจดีย์

นางนิภา บัวจันทร์ ถามต่อว่า ข้อมูลที่ได้ ใช้วิธีการอย่างไรในการลงเก็บข้อมูล

นายฉัตรชัย เงินยวง กล่าวว่า ได้มาจากการสอบถามผู้ใหญ่ที่อยู่ในพื้นที่ การสังเกต และหาข้อมูลเพิ่มเติมจาก Internet

นางนิภา บัวจันทร์ ถามว่า จากการลงพื้นที่ครั้งนี้ รู้สึกอย่างไรและได้เรียนรู้อะไรบ้าง

นางสาวอัญชญา ดีไสว กล่าวว่า ตนรู้สึกเหนื่อย เพราะต้องพายเรือ แต่ก็สนุก ตื่นเต้น อยากไปอีกครั้ง สิ่งที่ได้เรียนรู้คือเรื่องการทำงานเป็นทีมเพราะต้องแบ่งหน้าที่กันว่าใครจะเป็นคนสอบถาม ใครบันทึก และเรื่องการใช้ประโยชน์จากพืชท้องถิ่น

นายธีระวุฒิ ขำมา กล่าวเสริมว่า ได้เรียนรู้เรื่องการประชุม การวางแผนก่อนลงพื้นที่ การเสียสละเนื่องจากต้องเดินทางโดยเรือ แต่เรือมีลำเดียวและขนาดเล็ก ทำให้บางคนเสียสละไม่ลงเรือแต่ช่วยนำแพน

ปิดประชุมเวลา 14.20 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้บันทึกรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมเก็บข้อมูลวิถีชีวิตของคนในชุมชน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2557 เวลา 08.00 -16.00 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.	เด็กชายณัฐวุฒิ	ชัยฤทธิ์	7/85 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2.	เด็กชายธาทิต	อึ้งวายุ	7/98 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3.	เด็กชายรัชพล	หิรัญวัฒน์	7/83 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4.	เด็กชายพุทธิการ	มีล้อม	7/98 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5.	เด็กชายนพฤกษณ์	หน้าสุกใส	ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6.	เด็กชายวชิรพงศ์	เจริญเนตร	ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7.	เด็กชายธีระศักดิ์	งามเพิ่มพูนศรี	7/108 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8.	เด็กหญิงสุภาภัก	เจริญเนตร	ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9.	เด็กหญิงสุปียา	เจริญเนตร	ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10.	เด็กหญิงธารทิพย์	นาศุกลี	ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11.	เด็กหญิงภาณุมาศ	ช่อมะลิ	ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
12.	เด็กหญิงเจนสุดา	ปายคล้อย	ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
13.	เด็กหญิงธนธรรณ	คล้ายสี	7/50 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
14.	เด็กหญิงอรปริยา	หิรัญวัฒน์	7/80 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
15.	เด็กหญิงเพ็ญศิริ	อยู่ม่วง	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
16.	นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
17.	นายสมบุรณ์	แดงอรุณ	48/3 ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
18.	นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
19.	นายสมศักดิ์	ริ้วทอง	183 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
20.	นายสมักร	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
21.	นายสายัญ	สุขประเสริฐ	9/4 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
22.	นางณอม	แดงอรุณ	48/3 ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
23.	นางพจนา	วิเชียรฉาย	7/79 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
24.	นางชั้น	เจริญเนตร	73 ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
25.	นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/84 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
26.	นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
27.	นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
28.	นางสาวอัญญา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
29.	นางสาวพนิดา	แจ่มประจักษ์	24/1 ม.1 ต.วันดาว อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
30.	นายฉัตรชัย	เงินยวง	186 ต.แพรกหนามแดง จ.สมุทรสงคราม
31.	นายธีระวุฒิ	ขำมา	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
32.	นายธีรชัย	ฮวบดีมาก	7/93 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุม เวลา 08.00 น.

นายฉัตรชัย เงินยวง กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ว่าเป็นการชวนน้องนั่งรถรอบตำบลเพื่อให้น้องๆ ได้รู้จัก ได้เห็น วิถีชีวิต อาชีพและบริบทภาพรวม ของตำบลแพรกหนามแดงมากขึ้น

จากนั้น นายธีระวุฒิ ขำมา ได้ให้น้องๆ ขึ้นรถที่ได้จัดเตรียมไว้จำนวน 2 คัน คือ รถของนายปัญญา โตทอง และรถของนายสมิคร บัวจันทร์ โดยได้แบ่งน้องเป็นสองกลุ่ม และให้มีพี่ๆ นั้นไปด้วย เพื่อให้พี่ได้ดูแลและพูดคุยกับน้องได้

เมื่อน้องๆ ขึ้นรถเสร็จแล้วก็ออกเดินทางโดยเริ่มเคลื่อนตัวจากหน้าสหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ซึ่งตั้งอยู่ แพรกหนามแดงใต้ โดยข้ามถนนพระราม 2 เพื่อเดินทางไปยังแพรกหนามแดงเหนือบริเวณหมู่ที่ 3 อาชีพที่พบระหว่างเดินทาง คือ การทำบ่อเลี้ยงปลาสด นาข้าว นาบัว สวนผัก และเลี้ยงวัว จากนั้นก็เดินทางต่อไปยังหมู่ที่ 2 อาชีพที่พบคล้ายกับหมู่ที่ 3 แต่เริ่มมีการปลูกมะพร้าวเพื่อทำน้ำตาลมะพร้าวและขายลูกมะพร้าว เมื่อผ่านหมู่ที่ 2 มาถึงหมู่ที่ 1 บริเวณนี้มีการปลูกมะพร้าวเป็นส่วนใหญ่ ไม่ค่อยมีนาข้าวให้เห็น และบางคนยังทำบ่อกึ่งน้ำจืดอีกด้วย

จากนั้นเดินทางต่อไปยังหมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 6 ซึ่งต้องข้ามถนนพระราม 2 เพื่อกลับมายังแพรกหนามแดงฝั่งใต้ อีกครั้ง แพรกหนามแดงใต้มีทั้งน้ำจืดและน้ำเค็มโดยการแบ่งของถนนคั่นกันน้ำเค็มและประตุน้ำ เพราะฉะนั้นระหว่างทางที่ผ่านจึงเห็นความแตกต่างของพืช อาชีพ และระบบนิเวศอย่างชัดเจน อาชีพที่พบในฝั่งน้ำจืดคือ สวนผัก สวนพริก บ่อปลา และบ่อบัว ส่วนอาชีพที่พบในฝั่งน้ำเค็มคือ การทำประมงพื้นบ้านเช่น การเลี้ยงกุ้ง ปูทะเล ปลาหมอเทศ ปลานิล ปลากะพง การยกยอ และทอดแห พืชฝั่งน้ำเค็มที่พบมีหลายอย่าง เช่น ต้นโกงกาง ต้นจาก ต้นแสม ต้นลำพู และต้นหนามพุดอง พืชที่พบฝั่งน้ำจืด เช่น ต้นมะพร้าว ต้นกล้วย ต้นมะม่วง และต้นไผ่ เมื่อเดินทางมาถึงจุดสิ้นสุดของตำบลแพรกหนามแดงบริเวณหมู่ที่ 4 บริเวณนี้มีประตุน้ำที่น้องๆ ลงความเห็นว่าย่สวยที่สุดในตำบล ประตุน้ำนี้ตั้งอยู่ใกล้กับบ้านของลุงมโหนก ซึ่งเป็นผู้ออกแบบประตุน้ำที่เห็นในตำบลแพรกหนามแดงทั้งหมดโดยผ่านการทำเวทีพูดคุยกับชาวบ้านในตำบลจนได้แบบประตุน้ำตามที่ต้องการ จากนั้นก็ได้เดินทางกลับยัง สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด เพื่อรับประทานอาหารกลางวัน และทำกิจกรรมช่วงบ่ายต่อ

เมื่อรับประทานอาหารกลางวันเสร็จ นางสาวอัญชญา ดีไสว ได้ชี้แจงกิจกรรมช่วงบ่ายว่าเป็นการ วาดภาพสิ่งที่ประทับใจจากการนั่งรถรอบตำบลในวันนี้ และชวนน้องพูดคุยเกี่ยวกับความรู้สึก สิ่งที่ได้รับจากการนั่งรถรอบตำบลในวันนี้ ซึ่งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนี้คือการให้น้องได้สื่อสิ่งที่เห็น เพราะการสื่อออกมาด้วยภาพอาจจะดีกว่าคำพูด

ความรู้สึก (ของน้องๆ)

- ทิว / ร้อน / ง่วงนอน / สนุก

สิ่งที่ได้รับ (ของน้องๆ)

- เห็นความแตกต่างระหว่างน้ำจืด น้ำเค็ม ทั้งอาชีพ วิถีชีวิต และสภาพแวดล้อม
- เห็นความหลากหลายของตำบลแพรกหนามแดง (น้องบอกว่า วิวสวย) บางคนเพิ่งรู้ว่าแพรกหนามแดงก็ทำนาข้าว เพราะคิดว่าเป็นพื้นที่ของ จังหวัดราชบุรี

สิ่งที่ได้รับ (ของทีม P.N.D.)

- ได้เห็นบริบทภาพรวมของตำบลแพรกหนามแดง
- ได้รู้จักการประสานงานกับผู้ใหญ่
- การรักษาเวลา
- การวางแผน
- การพูดคุย สื่อสารให้น้องๆ เข้าใจ

ปิดประชุมเวลา 16.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแ

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมทีมวิจัย
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2557 เวลา 13.00 - 16.00 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.	นายฉัตรชัย	เงินยวง	186 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2.	นายธีระวุฒิ	ขำมา	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3.	นางสาวอัญชญา	ดีใส	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4.	นางสาวพนิดา	แจ่มประจักษ์	24/1 ม.1 ต.วันดาว อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
5.	นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6.	นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7.	นายชินนวัฒน์	มณีศรีขำ	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 13.00 น.

นางนิภา บัวจันทร์ ถามผู้เข้าร่วมประชุมว่าสถานการณ์กลุ่มตอนนี้เป็นอย่างไรบ้าง

สถานการณ์กลุ่ม

- เกิดปัญหาทำให้รู้สึกแย่ ทีมห่างเหินการทำกิจกรรม
- ไม่มีความรับผิดชอบ เวลาที่ไม่ตรงกัน
- เต้ทำงานเสร็จไปหาแฟน
- เต้ย กินเหล้าเบียร์ที่บ้านบ่อย
- สมาชิกในทีมไม่สนใจ
- พฤติกรรมของสมาชิกในทีมบางคนเริ่มกลับไปเหมือนเดิมคือกลางคืนกินเหล้า เข้าไม่ตื่น/ตื่นสาย

ผลกระทบ

- เกิดความขี้เกียจ
- ผลการเรียนตก เพราะเครียดจากการที่ทีมไม่รวมตัวกัน

ถ้าอยากมีอนาคตที่ดีควรหลีกเลี่ยงอะไร

- ทีมตอบว่า ควรลดการดื่มเหล้า เบียร์ การเที่ยวกลางคืน และการทะเลาะวิวาท

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่า การจัดกิจกรรมประชุม จะจัดเวลาที่ว่าง อาจเป็นตอนกลางวันหรือตอนเย็น แต่สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด คือ เต้ติดโทรศัพท์ ติดสาวตลอด เมื่อมีเวลาว่างจึงไม่คิดถึงการทำกิจกรรม และนางนิภา บัวจันทร์ ถามทีมว่าคิดว่าจะทำโครงการต่อไหม

- เต้ย อ้อม และนุ่น รับปากว่าจะทำต่อ
- เต้ยยังตอบไม่ได้ เพราะจะเปลี่ยนที่ทำงาน ไปทำงานกับแฟนใหม่
- นายธีระวุฒิ ขำมา กล่าวว่า ตนก็อยากไปทำงานแต่ไปทำไม่ได้ เพราะเคยมีประวัติเสีย ทำงานที่ไหนก็ไม่ได้

นายชินนวัฒน์ มณีศรีขำ กล่าวว่า การทำงานถ้าโกหกอยู่ตลอด จะไม่มีใครเชื่อถือ แต่ถ้าพลาด แล้วรู้จักกลับตัว ผู้ใหญ่ก็ให้อภัย การตั้งเป้าหมายในชีวิตของตัวเอง อนาคตจะเป็นอย่างไร อยู่ที่วิธีปฏิบัติ ถ้าปล่อยชีวิตเป็นผักตบ คือการล่องไปลอยมาติดตรงไหนก็อยู่ตรงนั้น กรณีของ ออย เพราะมีพฤติกรรมที่เสี่ยงมากกว่าทุกคนจึงให้ไปอยู่ใกล้ๆ แต่กลับใช้ความเก่ง

ในทางที่ผิด เมื่อชีวิตไม่มีทางเลือกจะหนักขึ้น สุดท้ายคือตายหรือติดคุก หลายเรื่องทำไมกลับไปใช้ชีวิตเหมือนเดิม การกินเหล้า ต้องรู้จักการจัดการเวลา รู้ตัวว่าเมาต้องกลับเพื่อหลีกเลี่ยงการปะทะ และการทะเลาะวิวาท การทำตัวแบบนี้จะเป็นตัวอย่างให้น้องๆ ได้อย่างไร

อีก 5 ปีข้างหน้าอยากเห็นอะไร

- นางสาวอัญชญา ดีไสว (อ้อม) – เรียนจบ มีงานทำ
- นางสาวพนิดา (นุ่น) – อยากทำงาน
- นายธีระวุฒิ ขำมา (เต้ย) – อยากมีครอบครัว อยากเป็นทหาร
- นายฉัตรชัย เงินยวง (เต้) – อยากมีงานทำเป็นหลักแหล่ง
- นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่า ตนยังมองไม่ออกว่าอนาคตของเด็กพวกนี้จะเป็นอย่างไร
- นายชินนุวัฒน์ มณีศรีขำ กล่าวว่า เป็นงานที่ต้องศึกษาเรียนรู้ ว่าทำไมจึงเป็นแบบนี้
- นางนิภา บัวจันทร์ ถามนุ่นว่า กรณีที่กำลังจะเป็นแม่ จะทำอย่างไร
- นางสาว (นุ่น) ตอบว่า ไม่คิดอะไร คิดว่า อีก 3 เดือนท้องยังไม่ใหญ่ ขอเที่ยวก่อนให้คุ้ม

นายชินนุวัฒน์ มณีศรีขำ กล่าวว่า เพราะว่ายังไม่มีประสบการณ์ไม่รู้ว่าการลำบากในการเลี้ยงลูกเป็นอย่างไร แต่ละคนยังไม่มีความรับผิดชอบความยับยั้งชั่งใจ ต้องย้อนกลับไปดูครอบครัว เพราะแต่ละคนมาจากครอบครัวที่ไม่พร้อมและกำลังจะวนเวียนกลับไปทางจรรยาชีวิตแบบเดิม

นางนิภา บัวจันทร์ ถามนายชินนุวัฒน์ ว่ารู้สึกอย่างไรกับการพูดคุยกับเด็กพวกนี้

นายชินนุวัฒน์ มณีศรีขำ กล่าวว่า คิดไว้ตั้งแต่ทำงานที่กรุงเทพฯ แล้วว่า สักวันสังคมจะเดินมาถึงจุดนี้ แล้วก็จริงเมื่อก่อนทำงานกับเด็กๆ แต่ไม่เคยตั้งคำถามด้วยตัวเอง พอมาวันนี้ได้ลงมือทำเอง การตั้งคำถามทำให้เราได้ความรู้บางอย่างจากพวกเด็กๆ จะทำอย่างไรให้ลูกคิดได้จากความใคร่ที่มี การเปลี่ยนหุ่นบ่อย่อยๆ อีกอย่าง คือ การเลี้ยงดูตั้งแต่เด็ก ถูกเลี้ยงดูอย่างไร ถ้าครอบครัววางกฎระเบียบ เด็กก็จะมีระเบียบ มีความยุติธรรม

นางนิภา บัวจันทร์ ถามนางสาวอัญชญา (อ้อม) ว่ากรณีที่เป็นเด็กเรียน การที่เข้าร่วมกลุ่มกับเด็กเกร่ก็จะโดนคนอื่นมองว่าไม่ดี แต่เมื่อได้พูดคุย กลับรู้ว่าอ้อมมีความรับผิดชอบ ทำให้อ้อมจึงสามารถคบกับกลุ่มนี้ได้

นางสาวอัญชญา ดีไสว (อ้อม) กล่าวว่า เพราะพ่อ แม่ เข้าใจ มีการพูดคุยกัน และตัวเองก็รู้ว่าอะไรดีไม่ดี เวลาทะเลาะกับแม่ก็จะใช้วิธีคุยกันผ่านข้อความทาง Facebook หรือเขียนข้อความติดไว้ตามผนังห้อง ก็จะเข้าใจกัน

นายชินนุวัฒน์ มณีศรีขำ ถามต่อว่า เวลาที่เขาไปเที่ยวกันอยากไปไหม

นางสาวอัญชญา ดีไสว (อ้อม) ตอบว่า ไม่อยากไป เพราะกลับมิดแล้วแม่อีกห้าม

นายชินนุวัฒน์ มณีศรีขำ ถาม นุ่นว่า แล้วทำไมนุ่นจึงไปเที่ยวกับพวกเด็กผู้ชายได้ เฮ้ไหนเฮ้นั้น ไม่คิดอะไรเลย

นุ่น ตอบว่า เพราะพ่อ แม่ เลี้ยงแบบตามใจ ปล่อย อยากให้หาเงินเอง ใช้ชีวิตข้างนอก

นายชินนุวัฒน์ มณีศรีขำ ถามต่อว่า แล้วเห็นอนาคตข้างหน้าไหม

นุ่น ตอบว่า ไม่รู้ อยากทำงาน Seven ไม่มีคนค้าให้ แต่อยากสนุกต่อ

นายชินนุวัฒน์ มณีศรีขำ กล่าวว่า จุดที่น่าคิดคือ คำว่าหนูอยากสนุกต่อ เพราะจะมีผลกับเด็กในท้อง สุดท้ายตัวเองจะลำบากตอนแก่ ถ้าเด็กเกิดมาสมบูรณ์ก็โชคดี แต่ถ้าโชคร้ายเด็กไม่สมบูรณ์จะอย่างไร อีกอย่างคนที่มีลูกคนแรกแล้วต้องอยู่คนเดียวจะเครียด ฉะนั้นอีก 5 ปีข้างหน้าเมื่อเป็นแม่คนแล้วจะเตรียมตัวอย่างไร

นุ่น กล่าวว่า ตอนที่ตนเรียนอยู่เทคนิคก็คบกับผู้ชาย ตึม เทียว ตามประสา

นายชินนุวัฒน์ กล่าวว่า แล้วทำไมเวลาจะมีอะไรกับผู้ชายถึงไม่ป้องกัน

นุ่น ตอบว่า ตนกินยาคุมแต่เมื่อถึงเวลาก็ลืม จึงพลาด

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่า กรณีน้องของเต้ย ที่ถ่ายรูปรูปร่างตัวเองส่งให้ผู้ชาย จะทำอย่างไร

นายชินวัฒน์ มณีศรีขำ กล่าวว่า คิดว่าคนที่ทำแบบนี้ ต้องการอะไร เรียกร้องความสนใจใช่ไหม ฉะนั้นควรควบคุมอารมณ์ตัวเองก่อน แล้วคุยกับน้องให้เข้าใจ อะไรดีไม่ดี การทำให้คนมารักตัวเองควรทำอะไร เหมือนกับที่อาามาชวนคุยให้พวกเรามองไปข้างหน้าอีก 5 ปี เป้าหมายชีวิตจะเป็นอย่างไร ถ้าทำงาน ทำกิจกรรมแล้วไม่มีเป้าหมาย ไม่เปลี่ยนแปลง ก็ไม่ควรมาทำ ทำไปแล้วเครียด อะไรคือเครียด เครียดเรื่องอะไร

นายฉัตรชัย เงินยวง กล่าวว่า ครอบครัว ตามไม่เข้าใจอะไร ไม่สนใจ ต้องมีเงินให้ถึงจะพอใจ จึงทำให้ตนอยากออกจากบ้าน เมื่อมาคิดก็ท้อ คิดว่าขนาดคนที่บ้านยังไม่สนใจแล้วใครจะมาสนใจจริงจัง

นายชินวัฒน์ มณีศรีขำ กล่าวว่า ผู้ใหญ่จะฝังใจกับอดีต ไม่เชื่อว่าจะเปลี่ยนได้ เพราะเคยทำตัวไม่ดีซ้ำซาก พอมาเจอแบบนี้ก็เลยหาออกไปอยู่ทีอื่น จริงๆ ต้องสร้างอาชีพให้กลุ่มเด็กๆ ที่ผ่านมามีเห็นเป็นจริงเป็นจัง วันนี้ต้องคิดให้มากกว่าก่อนจะทำอะไร เช่น ไปกินเหล้าถ้ามีเรื่องทะเลาะวิวาทอะไรจะเกิดขึ้น หรือการอยากมีครอบครัว ถ้าเปลี่ยนไปเรื่อยๆ เกิดติดโรคจะทำอย่างไร

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่า เด็กพวกนี้ยังขาดความยับยั้งชั่งใจ

นายชินวัฒน์ มณีศรีขำ กล่าวว่า แต่ใช้วิธีการกำหนดชีวิตตัวเองด้วยการหาผู้หญิงที่จะเลี้ยงตัวเองได้ ซึ่งมันไม่น่าส่งเสริม การปลูกฝังต้องทำกับเด็กเล็กๆ เพื่อปลูกฝังให้มีจิตสำนึก แต่ต้องทำกิจกรรมที่ต่อเนื่อง เพื่อฝึกให้เด็กได้คิด

ข้อสังเกต

- วิธีการใช้กระบวนการวิจัยแบบเดิมๆ เพื่อสร้างสำนึกให้เด็กๆ กลุ่มนี้ ไม่ได้ผล ต้องหาวิธีใหม่
- การเลี้ยงดูจากครอบครัวมีผลต่อการใช้ชีวิตของเด็ก
- เด็กๆ จะไม่มองอนาคตในระยะยาว แต่จะมองแค่ช่วงชีวิตสั้นๆ ไม่วางแผนชีวิตหรือไม่มีเป้าหมายของชีวิต
- ค่านิยมในหมู่วัยรุ่นผู้ชาย คือ การหาผู้หญิงที่อายุน้อยกว่าเพื่อเลี้ยงตัวเอง
- เด็กๆ จะใช้ชีวิตแบบสนุกๆ ไม่เคยคิดถึงผลกระทบที่ตนเองจะได้รับในอนาคตทั้งหญิงและชาย
- ความยับยั้งชั่งใจในเด็กๆ กลุ่มนี้ ยังมีไม่มาก
- เด็กกลุ่มนี้ไม่มีผู้ปกครองใส่ใจหรือเลี้ยงแบบไม่สนใจใช้เงินเป็นหลัก

ปิดประชุมเวลา 16.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการทดลองปฏิบัติการกิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2558 เวลา 09.00 - 16.00 น.
ณ สภกรณ์เคหาสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.	เด็กชายณัฐวุฒิ	ชัยฤทธิ์	7/85 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2.	เด็กชายธีรศักดิ์	งามเพิ่มพูลศรี	7/108 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3.	เด็กชายธเนศ	สร้อยทอง	100 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4.	เด็กหญิงอรปรียา	หิรัญวัฒน์	7/80 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5.	เด็กหญิงธนธรรณ	คล้ายสี	7/50 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6.	เด็กหญิงณภัชสร	อยู่ม่วง	10/2 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7.	เด็กหญิงเพ็ญศิริ	อยู่ม่วง	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8.	เด็กหญิงธนัญญา	จันทร์ขาว	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9.	นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10.	นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11.	นายสมศักดิ์	ริ้วทอง	183 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
12.	นายมนัส	ทัพพลี	7/2 ม.1 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
13.	นางบุญเลื่อม	คงศรี	119/3 ม.1 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
14.	นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/84 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
15.	นางชุลีกร	ทัพพลี	7/2 ม.1 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
16.	นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
17.	นางสาวนงลักษณ์	คงศรี	119/3 ม.1 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
18.	นางสาวอัญชนา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
19.	นางสาวพนิดา	แจ่มประจักษ์	24/1 ม.1 ต.วันดาว อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
20.	นางสาววิวรรธณ	ดวงแข	50/5 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
21.	นายกันทรการ	จรัสมาธูสร	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม
22.	นายวรรณชัย	มีช่วย	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 09.00 น.

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2558 ได้จัดกิจกรรมพาน้องสำรวจทรัพยากร อาชีพ วิถีชีวิตของคนที่นี่อาศัยอยู่ริมฝั่งคลองในตำบลแพรกหนามแดง โดยการนั่งเรือท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ของกิจกรรมคือ ให้น้องๆ ได้รู้จักทรัพยากรป่าชายเลน ได้เห็นอาชีพและวิถีชีวิตของคนที่นี่อาศัยอยู่ร่วมกัน

โดยกระบวนการในวันนี้นางสาววิวรรธณ ดวงแข ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมในวันนี้พร้อมทั้งแจกภาพให้น้องคนละ 10 รูป โดยแบ่งเป็นรูปพืชและสัตว์น้ำที่อาศัยบริเวณป่าชายเลน เพื่อให้น้องๆ ไปค้นหาคำตอบว่ารูปแต่ละรูปคืออะไรและแจกเสื้อชูชีพให้น้องๆ ใส่ก่อนลงเรือเพื่อเดินทางไปยังสถานที่เรียนรู้ตามที่ได้จัดไว้ สถานที่แรกที่เรามาได้ไปแวะคือ วัดพระวิสุทธิวงษ์ (โบสถ์คริสต์) ณ ที่นี้เราได้เรียนรู้ประวัติความเป็นมาของวัด ในสมัยหลวงสิทธิเทพการ (กิมเลียง วังตาล) ได้พาคนจากอำเภอบ้านโป่งและบางนกแขวกที่นับถือศาสนาคริสต์มาขอขุดคลองกันน้ำเค็มและทำนา ชาวบ้านจึงช่วยกันสร้างวัดขึ้นเพื่อประกอบพิธีทางศาสนาจนถึงปัจจุบันก็ยังมีความนับถือศาสนาคริสต์มาประกอบพิธีทางศาสนาที่นี่อยู่ จากนั้นได้

เดินทางต่อไปยังสถานที่ต่อไป ระหว่างทางเราได้เห็นป่าโกงกางที่ถูกตัด และปลูกทดแทน เห็นอาชีพต่างๆ ของคนที่อาศัยอยู่ริมฝั่งคลอง เช่น ยกยอ ปักเบ็ด ทอดแห ตัดลูกจาก โรงเผาถ่านขนาดใหญ่ และโพงพาง เนื่องจากตำบลแพรกหนามแดงมีเขตติดต่อกับตำบลยี่สารทำให้การเดินทางครั้งนี้ผ่านตำบลยี่สารด้วยก่อนจะวนเข้าตำบลแพรกหนามแดงอีกครั้งเพื่อเรียนรู้ในสถานที่ต่อไป

สถานที่ต่อมาคือบ้านของคุณยายบุญเลื่อม คงศรี ที่นี่เราได้เราได้เรียนรู้เรื่องวิธีการเย็บจากโดยเมื่อไปถึงสถานที่เรียนรู้ต่างๆจะได้รับกระดาษคำถามคนละ 1 คำถาม เพื่อไปหาคำตอบซึ่งถามได้จากผู้ที่อยู่ในแต่ละสถานที่ เช่น

1. คำถาม : อุปกรณ์ที่ใช้เย็บจากมีอะไรบ้าง
คำตอบ : อุปกรณ์ในการเย็บจากคือ ใบจาก ไม้ตัก และหวาย
2. คำถาม : การซ้อนใบจากคืออะไรและซ้อนเพื่ออะไร
คำตอบ : การจับใบจากมาซ้อนคู่กันเพื่อทำให้มันหนาขึ้น
3. คำถาม : หวายที่ใช้เย็บจากยาวเท่าไร
คำตอบ : ประมาณ 1.50 เมตร
4. คำถาม : ไม้ตักจากคือไม้อะไรและยาวเท่าไร
คำตอบ : ไม้ลวก (ไม้ไผ่ผ่าซีก) ยาวประมาณ 1.00 เมตร

จากนั้นได้เดินทางต่อไปยังสถานที่ต่อไปคือบ้านของคุณลุงสุเมธ แสงนาค แต่วันนี้คุณลุงไม่อยู่จึงให้หลานสาวชื่อนางชุลีกร ทัพพลี เป็นคนให้ความรู้เรื่องการเผาถ่านหลุมแทนโดยใช้วิธีเดียวกันคือการแจกคำถามให้น้องเพื่อเอาไปหาคำตอบเรื่องการเผาถ่านหลุม เช่น

1. คำถาม : ไม้อะไรใช้เผาถ่านได้ดีที่สุด
คำตอบ : ไม้ที่ใช้เผาถ่านได้ดีที่สุดคือไม้โกงกาง
2. คำถาม : ต้องใช้เวลาเท่าไรถ่านจึงจะใช้ได้
คำตอบ : ประมาณ 2 วัน คืน
3. คำถาม : เคล็ดลับการเผาถ่านให้ได้ถ่านที่ดีคืออะไร
คำตอบ : การเรียงไม้ให้สนิทหรือไม่ให้เกิดช่องว่าง ถ่านจะออกเป็นท่อนไม่แตก
4. คำถาม : การเผาถ่านต้องใช้ภูมิปัญญาอะไรบ้าง
คำตอบ : การสังเกตทิศทางลมในการจุดไฟ การเรียงไม้และการเลือกชนิดไม้

จากนั้นเดินทางต่อไปยังสถานที่สุดท้ายคือบ้านของคุณลุงสมศักดิ์ ธีรทอง เพื่อรับประทานอาหารกลางวันร่วมกันและถอดบทเรียนความรู้สึก สิ่งที่ได้รับจากการนั่งเรือเที่ยวครั้งนี้

ก่อนลงเรือคิดว่าจะพบอะไรบ้าง

- น้ำ	- ขยะ	- จระเข้
- ต้นไม้	- กล่องนม	- ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์
- ตัวเงินตัวทอง	- ปลา	

ลงเรือแล้วระหว่างทางพบอะไรบ้าง

- ชากต้นไม้	- ป่าโกงกาง	- ป่าจาก
- ขยะ	- โรงเผาถ่าน	- คนตัดไม้เพื่อนำไปเผาถ่าน
- การยกยอ	- การเผาถ่าน	- การเย็บจาก
- นกกระยาง	- นกกินเปี้ยว	- ตัวเงินตัวทอง
- โบสถ์คริสต์	- คนทอดแห	- คนปักเบ็ดปลาตุก
- คนหาลูกจาก	- โพงพาง	- บ่อกุ้ง

- ใ้โ้ง (อุปกรณ์จับสัตว์น้ำชนิดหนึ่ง)

ประโยชน์ที่รับจากการนั่งเรือวันนี้

- ได้เห็นวิธีการเย็บจาก
- ได้เห็นวิธีการเผาถ่าน
- ได้เห็นวิถีชีวิตการทำมาหากิน การทำประมงพื้นบ้าน (การทอดแห การยกยอ การปักเบ็ด)
- รู้จักพันธุ์พืชและสัตว์น้ำในท้องถิ่น
- ได้เห็นความอุดมสมบูรณ์ของป่าชายคลอง

คิดว่าอะไรเป็นปัญหาบ้าง

- การตัดต้นไม้
- ขยะ
- ตลิ่งพัง
- คนใช้ใ้โ้งตาถี่ในการจับสัตว์น้ำทำให้จำนวนสัตว์น้ำลดลง
- น้องๆไม่รู้จักรชื่อพันธุ์ไม้
- ไม่รู้จักเส้นทางในชุมชน

วิธีแก้ไข

- ไม่ทิ้งขยะลงในลำคลอง
- ปลุกต้นไม้ทดแทนส่วนที่ถูกตัดไป
- ปลุกต้นไม้เพื่อป้องกันการกัดเซาะของน้ำ
- รมรงค์ให้ใ้โ้งตาห่าง (5 - 6 เซนติเมตร) เพื่อป้องกันการลดจำนวนของสัตว์น้ำ
- จัดกิจกรรมเพื่อให้น้องๆ ได้ศึกษาพันธุ์ไม้

หลังจากรับประทานอาหารและพูดคุยตอบทเรียนเสร็จจึงเดินทางต่อมายังกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ฯ เพื่อทำกิจกรรมต่อ

นายปัญญา โตทอง ได้ชวนเด็กๆดูแผนที่ตำบลและชี้ให้เห็นว่าวันนี้เราเดินทางไปทางไหนกัน เพื่อให้เด็กภาพการเดินทางได้ง่ายขึ้น

จากนั้นนางสาวเพ็ญศิริ อยู่ม่วง ได้ให้น้องทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้วันนี้ ผ่านเกมจับคู่ โดยให้น้องๆช่วยกันจับคู่ภาพกับคำตอบที่ถูกต้อง ซึ่งภาพกับคำตอบคือภาพของสัตว์น้ำแบบเดียวกับที่แจกให้น้องตอนแรก เพื่อตรวจสอบว่าน้องจำได้มากแค่ไหน ผลที่ได้คือน้องสามารถจำได้เกือบทั้งหมด ยกเว้นสัตว์ที่น้องไม่ได้เห็นตัวจริงเห็นแค่ภาพเท่านั้น

นางนิกา บัวจันทร์ ถามทีมว่า ภาพรวมของกิจกรรมวันนี้เป็นอย่างไร คิดว่าประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ไหม และมีสิ่งที่ยากปรับปรุงให้ดีขึ้นในกิจกรรมครั้งต่อไปไหม

นางสาววิวรรธณ ดวงแข กล่าวว่า ภาพรวมถือว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง เพราะน้องๆ ให้ความสนใจและความร่วมมือในการทำกิจกรรมดี สนุกสนาน แต่ก็ยังมีน้องบางคนที่ไม่กล้าถามเพราะน้องอ่านหนังสือไม่ออก สิ่งที่ยากปรับปรุงให้ดีขึ้นในการทำกิจกรรมครั้งต่อไปคือ การประสานงานทีมควรมีการประสานคนในชุมชน สถานที่ ให้ชัดเจน ตรงกันถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม เพื่อให้ง่ายต่อการทำกิจกรรม

นางสาวอัญญา ดีไสว กล่าวเสริมว่า ควรควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมในแต่ละสถานที่ รวมถึงระยะเวลาในการเดินทาง เช่น การเดินทางในวันนี้ค่อนข้างไกลและนานมาก อากาศก็ร้อน จะทำให้น้องเบื่อและไม่อยากทำกิจกรรม

ปิดประชุมเวลา 16.00 น.

นางสาววิวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมเก็บข้อมูลสถานการณ์การพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนในแต่ละกิจกรรมในชุมชน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2558 17.30 - 18.50 น.
ณ สหกรณ์เคสสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ตำบลแพรกหนามแดง

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.	นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2.	นายธนศ	สร้อยทอง	100 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3.	นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/84 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4.	นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5.	นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6.	นางสาวอัญญา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7.	นางสาวพนิดา	แจ่มประจักษ์	24/1 ม.1 ต.วันดาว อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี

เปิดประชุม เวลา 17.30 น.

นางนิภา บัวจันทร์ ชวนผู้เข้าร่วมประชุมพูดคุยถึงความรู้สึกในการทำกิจกรรมที่ผ่านมาว่าเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคในการทำกิจกรรมไหม

นางสาวอัญญา ดีไสว กล่าวตอบว่ารู้สึกเหนื่อย ท้อ เพราะก่อนหน้านี้ทีมได้แบ่งบทบาทหน้าที่กันทำ แต่พอถึงวันลงทำจริงๆ ตัวหลักๆ ก็ไม่มาร่วมขาดความรับผิดชอบ อีกทั้งแผนที่วางไว้ในการทำกิจกรรมก็ผิดพลาด และทีมหลักก็หายไป 3 คน

นางสาวพนิดา แจ่มประจักษ์ กล่าวเสริมว่าคนที่เราประสานไว้ก็ไม่จัดการตามที่ตกลงกันไว้ ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนกะทันหันการจัดการจึงไม่สมบูรณ์

นางสาววีรวรรณ ดวงแข กล่าวว่า เพราะเราไม่ได้ลงพื้นที่ด้วยตนเอง ฝากให้ผู้ประสานจัดการให้ จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาด และอาจเป็นเพราะการสื่อสารที่ไม่ชัดเจนระหว่างทีมกับผู้ประสาน

นายธนศ สร้อยทอง กล่าวว่า ตนเพิ่งเข้าร่วมทีมได้ไม่นานแต่ตนก็รู้สึกสนุกที่ได้ทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับพวกพี่ๆ และน้องๆ และได้ความรู้เรื่องอาชีพ วิถีชีวิต ทรัพยากรในตำบลแพรกหนามแดงจากการทำกิจกรรมอีกซึ่งตนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปทำโครงการส่งอาจารย์ที่โรงเรียนได้อีกด้วย

นางนิภา บัวจันทร์ ถามต่อว่า เพราะสาเหตุใดทีมบางส่วนถึงหายไป

นางสาวอัญญา ดีไสว กล่าวว่า เท่าที่ตนรู้มาตอนนี้พวกพี่ๆ เขาติดเที่ยว ติดหญิง ติดเหล้า และมีปัญหาเรื่องการทำงานเพราะหางานทำไม่ได้ แล้วไม่มีเงินใช้ ทำให้ไม่สนใจการร่วมกิจกรรม และถอนตัวออกจากทีมไป

นางสาววีรวรรณ ดวงแข กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้พวกนั้นกลับไปใช้ชีวิตแบบเดิมอีกครั้ง เพราะว่าเขายังขาดความรับผิดชอบอยู่ และเพื่อนๆ ของเขาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกับเราชวนพวกเขากลับไปสู่วงจรชีวิตแบบเดิม

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวถามว่าแล้วในฐานะผู้ปกครองที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมป่าเกษมสุขและลุงบุญชอบ สังเกตเห็นอะไรบ้าง

นางเกษมสุข หิรัญวัฒน์ กล่าวตอบว่า เด็กๆ สนุกตื่นเต้น และจำแนกเมื่อมาเล่นเกมสันทนาการความจำ สามารถบอกเล่าสิ่งที่พบเห็นในระหว่างการเดินทางได้เป็นอย่างดี น้องไค้หลานชายป้าเองยังถามอีกว่าเมื่อไหร่จะจัดอีก

นายบุญชอบ พ่วงสำราญ กล่าวเสริมว่าตนเห็นความเปลี่ยนแปลงในตัวของทีมพี่ๆ ที่สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นมีความรับผิดชอบและดูแลน้องๆ เป็นอย่างดี ซึ่งก่อนหน้านี้ไม่เคยคิดว่าพวกพี่ๆ จะคุ่มน้องอยู่

นางนิภา บัวจันทร์ ถามทีมว่าคิดที่จะทำต่อหรือไม่กับโครงการนี้

นางสาววีรวรรณ ดวงแข กล่าวตอบว่าคงทำได้สำเร็จ เพราะเห็นน้องๆ สนุกที่เข้าร่วมกิจกรรมและยังได้ความรู้ซึ่ง พี่ๆเองแม้จะเกิดที่แพร่พนามแดง แต่ไม่เคยได้เรียนรู้แบบนี้ การทำโครงการนี้ทำให้ได้เรียนรู้การทำงาน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และเสียสละให้กับน้องๆ ทั้งที่ก่อนหน้านี้ตนเองจะหงุดหงิดที่มีคนมาช่วยหรือต้องอยู่ร่วมกับคนอื่นๆ

นางเกษมสุข หิรัญวัฒน์ กล่าวเสริมว่า ควรทำต่อไปเพราะน้องๆ มีความเปลี่ยนแปลงไปทางที่ดีขึ้นโดยเฉพาะเรื่อง มารยาท การไปมา ลาไหว้ การพูดจาและมีความอดทนมากขึ้น อีกทั้งรู้สึกว่าการสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น เพราะกิจกรรมที่ บรรดาพี่ๆคิดให้น้องๆ ทำบางกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วย เช่น ให้หาซื้อต้นไม้แล้วใช้การถ่ายภาพ มายืนยันว่ามีการช่วยเหลือกันในครอบครัวจริง การให้รางวัลเป็นจิกซอว์ ลำพังเด็กๆ คงทำไม่ได้ต้องให้พ่อแม่ช่วย ตนจึงอยาก ให้ทุกคนมีกำลังใจทำต่อไป

นายบุญชอบ พวงสำราญ กล่าวว่าอยากให้ทำต่อไปถ้ามีเรื่องอะไรให้ช่วยก็บอกได้ ตนจะช่วยเต็มที่

ปิดประชุมเวลา 18.50 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการทดลองปฏิบัติการกิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 24 มีนาคม พ.ศ.2558 เวลา 10.00 - 14.00 น.
ณ ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. นางสาวขึ้น	เจริญเนตร	ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. นางสาวอัญชญา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. นางสาวพนิดา	แจ่มประจักษ์	24/1 ม.1 ต.วันดาว อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
5. นางสาววิวรรธน์	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 10.00 น.

นางนิภา บัวจันทร์ ชวนผู้เข้าร่วมประชุมพูดคุยหลังจากกลับมาจากการลงพื้นที่ ไปศึกษาการทำกาละแม ณ หมู่ที่ 3 นางสาววิวรรธน์ ดวงแข กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมในวันนี้ ว่าเป็นการไปศึกษาวิธีการทำกาละแม 8 ชั่วโมง ณ หมู่ที่ 3 ต.แพรกหนามแดง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนในการออกแบบกิจกรรมให้น้องๆ ในชุมชนได้เรียนรู้อาชีพวิถีชีวิต บริบท ของคนฝั่งน้ำจืดใน ต.แพรกหนามแดง ครั้งต่อไป

นางสาวอัญชญา ดีไสว กล่าวว่า การทำกาละแม 8 ชั่วโมง เริ่มจากการแช่ข้าวเหนียวดำ-ขาว ประมาณ 1 ชั่วโมง หรือแช่ค้างคืนก็ได้ จากนั้นนำข้าวที่แช่มาต้มกับหัวกระเทียมจนข้าวเละ นำกระเทียมมาตั้งไฟเพื่อเคี่ยวน้ำตาลมะพร้าวให้ละลายโดยใช้หัวกระเทียมในการละลายเพื่อให้กาละแมหอม จากนั้นนำข้าวที่ต้มจนเละมาใส่ในน้ำตาลมะพร้าว เคี่ยวต่อไปเรื่อยๆ อีกประมาณ 5 - 6 ชั่วโมง จึงจะรับประทานได้

นางนิภา บัวจันทร์ ถามว่า จากการลงพื้นที่เรียนรู้การทำกาละแมวันนี้ ได้เรียนรู้อะไรบ้าง

นางสาวพนิดา แจ่มประจักษ์ กล่าวว่า ตนได้เรียนรู้เรื่องความพยายามและการมีสมาธิอยู่กับสิ่งที่ทำ คือ การทำกาละแม 8 ชั่วโมงจะต้องมีความพยายามมาก เพราะใช้เวลาในการทำนาน แล้วต้องคอยกวาดอยู่ตลอดเวลาเพื่อไม่ให้กาละแมติดกระทะ

นางสาววิวรรธน์ ดวงแข กล่าวว่า ในสมัยก่อนคนจะนิยมทำกาละแมกันเป็นกลุ่ม เพราะทำเป็นจำนวนมากเพื่อไปทำบุญ และช่วงเทศกาลต่างๆ เหลือจากทำบุญก็จะแบ่งกัน คนในสมัยก่อนจึงมีความสามัคคีกันมาก เพราะการทำกิจกรรมต่างๆ จะรวมตัวกันทำ เป็นลักษณะของการลงแขก การพึ่งพาอาศัย ช่วยเหลือกัน

นางสาวอัญชญา ดีไสว กล่าวว่า การลงพื้นที่แต่ละครั้งช่วยให้ตนได้รู้จักชุมชนของตนเองมากขึ้น จากที่ปกติจะไม่สนใจ ไม่รู้เรื่องอะไร แต่พอได้ลองออกมาสัมผัสจริง ทำให้รู้ว่าในชุมชนของเรายังมีสิ่งที่น่าสนใจ น่าเรียนรู้อีกมาก

นายบุญชอบ พ่วงสำราญ กล่าวเสริมว่า การได้ลงมือทำจริง เจอจริงๆ กับตัวเอง จะทำให้เราจำได้ดี ถ้าใครถามว่าชุมชนที่เราอยู่เป็นอย่างไร มีอะไรดี อะไรไม่ดี เราก็ตอบได้ เพราะเราได้ลงสัมผัสจริงมาแล้ว

นางนิภา บัวจันทร์ ถามต่อว่า แล้วจะออกแบบกิจกรรมอย่างไรเพื่อให้้องๆ ได้เรียนรู้ได้อย่างไร

นางสาววิวรรธน์ ดวงแข ตอบว่า กิจกรรมครั้งต่อไปที่จะจัด คือ การพาน้องไปเรียนรู้ / เล่น ที่หมู่ 3 บ้านลุงสมบุญแดงอรุณ วัตถุประสงค์เพื่อให้้องๆ ได้เห็นบริบท วิถีชีวิต ของคนฝั่งน้ำจืดว่าเป็นอย่างไร แตกต่างหรือเหมือนกับคนฝั่งน้ำเค็มหรือไม่ โดยรูปแบบกิจกรรมจะคล้ายๆ กับตอนที่ไปเรียนรู้ฝั่งน้ำเค็ม เปลี่ยนแค่คำถามเพื่อให้สอดคล้องกับฝั่งน้ำจืด และช่วงท้ายก่อนกลับบ้านจะมีการสาธิตการทำวุ้นให้น้องๆ ดู ดังนั้นอาทิตย์หน้าทีมจะนัดกันไปเรียนรู้วิธีทำวุ้นก่อน แล้วจะวางแผนกิจกรรมที่แน่นอนอีกครั้ง

ปิดประชุมเวลา 14.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมทีมวิจัย
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 11 เมษายน พ.ศ.2558 เวลา 10.00 - 12.00 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสมศักดิ์	รื้อทอง	183 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. นายสมศรี	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/84 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. นางจิรวรรณ	ดวงแข	7/103 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8. นางสาวบังอร	ช่วยชูวงศ์	17/6 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9. นางสาววิรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10. นางสาวอัญชญา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11. นางสาวพนิดา	แจ่มประจักษ์	24 ม.1 ต.วันดาว อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
12. เด็กชายธนศ	สร้อยทอง	100 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 10.00 น.

นางสาววิรวรรณ ดวงแข ขวนผู้เข้าร่วมประชุม พุดคุยวางแผนการจัดกิจกรรมวันสงกรานต์ในวันที่ 13 เมษายน 2558 ว่าจะจัดอย่างไร ต้องเตรียมอะไรบ้าง และเชิญใครบ้าง

นายสมศักดิ์ รื้อทอง ถามว่า ทำไมถึงจัดกิจกรรมวันสงกรานต์

นางสาวอัญชญา ดีไสว กล่าวว่า เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ในชุมชน และให้เด็กๆ รู้จักประเพณี การรดน้ำดำหัวของผู้ใหญ่เนื่องในวันสงกรานต์ด้วย ไม่ใช่แค่เล่นสาดน้ำกันอย่างเดียว

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวเสริมว่า เพื่อเชิดสถาการณ์ ในบ้านมั่นคงว่าคนในชุมชนจะให้ความร่วมมือกันไหม และดูว่า ผู้สูงอายุจะรู้สึกอย่างไรที่เด็กๆ มารดน้ำดำหัวเพื่อขอพร

นายปัญญา โตกทอง ถามว่า แล้วจะจัดกิจกรรมอย่างไร จัดที่ไหน เชิญใครบ้าง

นางสาววิรวรรณ ดวงแข กล่าวว่า กิจกรรมจัดที่สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด (บ้านมั่นคง) เชิญผู้สูงอายุที่อยู่ในหมู่บ้านมั่นคง โดยกิจกรรมจะเริ่มประมาณ 10.00 น. เพราะน้องๆและผู้ปกครองบางท่าน ต้องไปทำบุญที่วัดก่อน ช่วง เข้าก่อนเริ่มกิจกรรมจะให้น้องๆ มาช่วยจัดเตรียมสถานที่ในการทำกิจกรรม เช่น กวาดพื้น จัดเก้าอี้สำหรับให้ผู้ใหญ่นั่ง เป็นต้น เพื่อให้ให้น้องๆ รู้สึกว่าตัวเองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วย

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวเสริมว่า อุปกรณ์ต่างๆ ที่ต้องใช้ เช่น น้ำอบ ดอกไม้ ชัน พาน ดินสอพอง และพระพุทธรูป ตนจะเตรียมไว้ให้

นางเกษมสุข หิรัญวัฒน์ กล่าวว่า ตนจะช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่า วันกิจกรรมขอให้ผู้เข้าร่วมแต่งกายด้วยเสื้อลายดอก เพื่อให้เข้ากับบรรยากาศด้วย

นางสาวอัญชญา ดีไสว กล่าวว่า ขอให้ลุงปัญญา ช่วยให้ความรู้ถึงคุณค่าของประเพณีรดน้ำดำหัว แก่น้องๆ ด้วย

นายบุญชอบ พ่วงสำราญ ถามว่า แล้วพวกเรา รู้จักคุณค่าของการรดน้ำดำหัวหรือเปล่า การจะบอกให้น้องๆ รู้ถึงคุณค่าของกิจกรรม เราต้องรู้ก่อนน้อง เพื่อจะได้บอกน้องได้ถูกต้อง

นางสาวพนิดา แจ่มประจักษ์ ตอบว่า ตนรู้ว่วันสงกรานต์เป็นวันขึ้นปีใหม่ไทย มีการทำกิจกรรมหลายอย่างที่สืบต่อมานาน เช่น การทำบุญตักบาตรในตอนเช้า การทำบุญอัฐิ สรงน้ำพระ ก่อพระเจดีย์ทราย รดน้ำขอพร และเล่นน้ำ แต่ตนไม่รู้ว่แต่ละกิจกรรมมีความสำคัญอย่างไร

นายปัญญา โตกทอง กล่าวว่า การทำบุญตักบาตรตอนเช้า หรือนำอาหารไปถวายพระที่วัด เพื่อสืบทอดและทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา และเพื่อกล่อมเกลาคจิตใจให้รู้จักการให้ การเสียสละ โดยไม่มุ่งหวังสิ่งใดตอบแทนการก่พระเจดีย์ทราย โดยการขนทรายมาก่อเป็นเจดีย์ขนาดต่าง ๆ ในบริเวณวัด มีวัตถุประสงค์เพื่อให้วัดได้ใช้ประโยชน์ในการก่อสร้าง หรือถมพื้นที่ต่อไป ถือเป็นการทำบุญอีกลักษณะหนึ่งที่ได้ทั้งบุญและความสนุกสนาน

นายสมศักดิ์ รุ่งทอง กล่าวเสริมว่า การรดน้ำดำหัวขอพรผู้ใหญ่ เป็นการแสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ของครอบครัว หรือผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ และแสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ แสดงความสุภาพอ่อนน้อม อ่อนโยน และขอรับพร ซึ่งผู้ใหญ่เหล่านั้นจะอวยพรให้อยู่เย็นเป็นสุข และให้ข้อคิดเตือนใจเพื่อเริ่มต้นปีใหม่อ่างไม่ประมาท

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่า การทำบุญอัฐิ เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่บรรพบุรุษ เป็นการแสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณที่ล่วงลับไปแล้ว การทำบุญอัฐิ จะทำตอนไหนก็ได้ เช่น หลังจากพระภิกษุสามเณรฉันเพลแล้ว หรือจะนิมนต์พระมาสวดมนต์ ฉันเพลที่บ้าน แล้วบังสุกุลก็ได้ หรืออาจจะนิมนต์พระไปยังสถานที่เก็บอัฐิ ถ้าไม่มีให้เขียนชื่อผู้ที่ล่วงลับไปแล้วลงในกระดาษ เมื่อบังสุกุลเสร็จจึงเผากระดาษแผ่น การเล่นรดน้ำ หลังจากเสร็จพิธีการต่างๆ แล้ว เป็นการเล่น เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างญาติมิตร โดยการใช้น้ำสะอาดผสมน้ำอบหรือน้ำหอม หรือจะใช้น้ำอบก็ได้รดกันเบาๆ ด้วยความสุภาพ แต่ในปัจจุบันได้เปลี่ยนจากการเล่นรดน้ำ เป็นการเล่นสาดน้ำแทน

ปิดประชุมเวลา 12.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแ

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการทดลองปฏิบัติการกิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 13 เมษายน พ.ศ.2558 เวลา 10.00 - 16.00 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสมศักดิ์	รื้อทอง	183 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. นายอำนวย	หิรัญวัฒน์	7/84 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. นายนพ	หิรัญวัฒน์	5/7 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. นายสมคร	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/84 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8. นางพิมพ์	หิรัญวัฒน์	5/7 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9. นายทองหล่อ	สร้อยทอง	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10. นางยุพิน	อมศิริ	7/108 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11. นางพจนา	วิเชียรฉาย	82 ม.2 ต.บางตะบูน อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี
12. นางจิรวรรณ	ดวงแข	7/103 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
13. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
14. นางสาวบังอร	ช่วยชูวงศ์	17/6 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
15. นางสาวจเนตร	ขุนนุช	7/102 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
16. เด็กชายณัฐวุฒิ	ชัยฤทธิ์	7/85 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
17. เด็กชายธีรศักดิ์	งามเพิ่มพูนศรี	7/108 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
18. เด็กชายรัชพล	หิรัญวัฒน์	7/83 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
19. เด็กชายธาทิตย์	ยี่มวาย	7/98 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
20. เด็กชายพุทธิการ	มีล้อม	7/98 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
21. เด็กหญิงธนัญญา	จันทร์ขาว	7/19 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
22. เด็กหญิงอรปรียา	หิรัญวัฒน์	7/5 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
23. เด็กหญิงธนธรณ์	คล้ายสี	7/50 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
24. เด็กหญิงเกวลิน	พิมพ์อาภรณ์	7/52 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
25. นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
26. นางสาวอัญญา	ดีไสว	72/1 ม.1 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
27. นางสาวพนิดา	แจ่มประจักษ์	24/1 ม.1 ต.วันดาว อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
28. นายธนศ	สร้อยทอง	100 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 10.00 น.

วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2558 กลุ่มเด็กและเยาวชนได้มีการจัดกิจกรรมเนื่องในวันสงกรานต์ โดยช่วงเช้ามีการสงฆ์พระ และรดน้ำดำหัวขอพรผู้ใหญ่ วัดอุประสงค์ในการจัดกิจกรรมครั้งนี้คือ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รู้จักประเพณีของไทยและเกิดความสัมพันธ์กันมากขึ้นระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ในชุมชน

นายปัญญา โตทอง กล่าวว่า วันสงกรานต์ถือเป็นวันปีใหม่ของไทย กิจกรรมที่ทำในวันสงกรานต์มีหลายอย่าง เช่น ทำบุญตักบาตร สงฆ์พระ รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ ทำบุญอุทิศ การสาดน้ำ เป็นต้น ซึ่งการรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่เป็นประเพณีที่แสดงถึงความเคารพต่อผู้ใหญ่หรือผู้ที่เคารพนับถือและผู้มีพระคุณ เพื่อแสดงความกตัญญูพร้อมกับการขอขมาและขอรับพร เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตัวเองเนื่องในวันสำคัญ

จากนั้นนายปัญญา โตทอง ได้สงฆ์พระเพื่อเป็นตัวอย่างแก่เด็กและเยาวชน แล้วจึงให้เด็กและเยาวชนสงฆ์พระและรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่เพื่อขอพรในวันสงกรานต์ นอกจากจะรดน้ำผู้ใหญ่ที่มาร่วมกิจกรรมแล้วเด็กๆ ได้นำน้ำอบไทยเดินตามบ้านเพื่อรดน้ำขอพรผู้สูงอายุที่ไม่สามารถเดินไปร่วมกิจกรรมได้ ซึ่งสามารถสร้างรอยยิ้มให้กับทุกคนได้

หลังจากเสร็จกิจกรรมช่วงเช้าก็เป็นการเล่นสาดน้ำโดยนายอำพน หิรัญวัฒน์ ได้ปิดซอยบ้านของตนและเตรียมน้ำใส่ตุ่มไว้ให้เด็กๆ ได้เล่นกันอย่างสนุกสนาน และผู้ใหญ่ก็ได้ร่วมสนุกกับเด็กๆ ในการเล่นสาดน้ำ

ในตอนเย็นได้มีการสรุปบทเรียนและความรู้สึกเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในวันนี้ โดยนางนิภา บัวจันทร์ ได้ถามผู้เข้าร่วมประชุมว่ารู้สึกอย่างไรกับกิจกรรมวันนี้

นายบุญชอบ พ่วงสำราญ กล่าวว่า รู้สึกดีใจที่เด็กๆ ไม่ลืม และยังให้ความสำคัญกับประเพณีอยู่ ก่อนที่จะไปเล่นสนุกสนานตามประสาเด็กๆ

นางสาววีรพรรณ ดวงแข กล่าวว่า รู้สึกดีใจที่กิจกรรมในวันนี้ได้รับความสนใจและความร่วมมือจากผู้ใหญ่ในชุมชนและเด็กๆ หลายคน ที่มาช่วยกันจัดสถานที่และเตรียมของในการทำกิจกรรมด้วย

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่า ตนก็เคยรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ในวันสงกรานต์เช่นกัน แต่ตอนนี้ตนต้องมานั่งในเคียวรดน้ำ และอวยพรเด็กทำให้ตนรู้สึกดีใจที่เด็กไม่ลืมความสำคัญของวันนี้ และไม่คิดว่าวันสงกรานต์เป็นเพียงวันที่สาดน้ำเพื่อให้ตนเปียกเท่านั้น

นางสาวอัญญา ดีไสว กล่าวว่า ดีใจที่น้องๆ และผู้ใหญ่ชอบและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมนี้

นางนิภา บัวจันทร์ ถามต่อว่า ได้อะไรจากกิจกรรมในครั้งนี้บ้าง

เด็กหญิงธัญญา จันทร์ขาว กล่าวว่า ตนเพิ่งมาอยู่ที่นี่ได้ไม่นาน ไม่ค่อยรู้จักใคร กิจกรรมนี้ทำให้ตนรู้จักเพื่อน พี่น้องและผู้ใหญ่ในชุมชนมากขึ้น เพราะปกติแล้วตนมักจะอยู่แต่ในบ้านไม่ค่อยออกมาคุยกับคนอื่นมากนัก

นางสาวพนิดา แจ่มประจักษ์ กล่าวว่า ได้รู้ความสำคัญของวันสงกรานต์ที่เป็นวันขึ้นปีใหม่ของคนไทย และการรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ว่าเป็นการทำเพื่อขอขมาและแสดงถึงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณด้วย

นายสมศักดิ์ รืวทอง กล่าวว่า กิจกรรมในวันนี้ทำให้เด็กๆ ได้รู้จักประเพณีสงกรานต์มากขึ้น และยังทำให้ผู้สูงอายุที่อยู่บ้านตามลำพังได้มีความสุขด้วย เพราะเด็กๆ ได้ไปรดน้ำขอพรจากพวกเขาด้วย ทำให้เขาไม่รู้สึกว่าเขาอยู่ลำพัง

ปิดประชุมเวลา 16.00 น.

นางสาววิวรรธณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการทดลองปฏิบัติการกิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ.2558 เวลา 09.30 - 12.40 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสำรวย	ทัศน	ม.1 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. นายสมัคร	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. นางสาวอัญญา	ดีใส	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. นางสาววิวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 09.30 น.

นายบุญชอบ พ่วงสำราญ ได้พาทีมเดินทางไปบ้านนายสำรวย ทัศน ที่ หมู่ 1 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม เพื่อเรียนรู้วิธีการทำวาวปักเป้า/การทำปลั้วไม้ ซึ่งเป็นของเล่น และอุปกรณ์เครื่องมือเพื่อใช้งานโดยใช้ภูมิปัญญาในสมัยอดีต

การทำปลั้วไม้ หรือขนาด

ปลั้วไม้ เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการสาดเล่นในสมัยก่อน ทำมาจากไม้จามจุรี อายุประมาณ 10 ปีขึ้นไป ยาวประมาณ 1.5 เมตร เส้นผ่านศูนย์กลางกว้างประมาณ 30-40 เซนติเมตร นำไม้ที่ได้แช่น้ำไว้ 6 เดือนขึ้นไปจึงจะนำมาขุดขึ้นรูปแบบหยาบๆ จากนั้นแขวนต่ออีก 1 เดือน เพื่อให้ไม้แห้ง แล้วจึงนำมาเกลาให้ได้รูปทรงตามที่ต้องการซึ่งต้องใช้ความชำนาญในการขุดเนื้อไม้ด้วยสิ่วและตกแต่งผิวให้เรียบด้วยเศษกระจกหรือขวดแตกเพื่อให้ปลั้วมีความสมดุลในการจับและสาดเล่นโคลน รวมระยะเวลาในการทำปลั้วไม้หลังจากขึ้นรูปประมาณ 2 เดือน ราคาขายปัจจุบันเล่มละ 1,000 บาท

การทำวาวปักเป้า

วาวปักเป้ามีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ใช้ไม้ไผ่สุก ผ่าให้ได้ขนาดตามที่ต้องการ 2 อันจากนั้นนำมาเหลาให้กลม เพื่อนำมาทำโครงวาวซึ่งเรียกว่า ออก และปักอก โดยนำไม้ 2 อัน มาวางพาดกันเป็นรูปไม้กางเขนแล้วผูกเชือกโดยใช้เงื่อนไขว้ข้อไก่เพื่อให้แน่นและไม่หลุด นำกระดาดขบลงบนโครงแล้วติดกาวให้แน่นในอดีตจะใช้แป้งมันติดกระดาดแทน

การ เพราะสมัยนั้นไม่มีกาว และแป้งมันก็เหนียว ใช้แล้วทำให้กระดาษหลุดยาก จากนั้นเจาะรูบนหัวว่าว 4 รู เพื่อผูกเชือกหรือเรียกว่าการผูกซุง แล้วเจาะรูอีก 2 รู ช่วงกลางตัวว่าวเพื่อผูกเชือกเช่นกัน เนื่องจากไม้ที่เป็นปีกจะค่อนข้างแข็งว่าวจึงต้องมีหางที่ทำด้วยผ้าเป็นเส้นยาวถ่วงอยู่ที่ส่วนท้ายของว่าว ในอดีตจะใช้ขี้ผึ้งมาทำหางว่าว

ข้อสังเกต

การทำว่าวต้องคำนึงถึงศูนย์กลางของโครงว่าว ปีก 2 ข้างต้องสมดุลกัน และการติดกระดาษให้ติดด้านหลังของโครงว่าว เมื่อติดเสร็จโครงว่าวด้านที่เป็นผิวไม้ (ด้านแข็ง) จะอยู่ด้านหน้าของกระดาษ เวลานำว่าวขึ้นลมจะทำให้ว่าวมีความแข็งแรง

หลังจากเรียนรู้วิธีทำว่าวเสร็จแล้ว นางนิภา บัวจันทร์ ได้ชวนทีมพูดคุยถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมในวันนี้ว่า เป็นการมาเรียนรู้ภูมิปัญญาในการประดิษฐ์ของเล่นของคนสมัยก่อน รวมถึงการทำเครื่องมือไว้ใช้งานซึ่งต้องใช้ความอดทน ความประณีต ความชำนาญและเทคนิคต่างๆ ที่มีเพื่อสร้างชิ้นงาน และเพื่อนำไปใช้วางแผนสร้างแรงจูงใจในการจัดกิจกรรมกับน้องๆครั้งต่อไป

ปิดประชุมเวลา 12.40 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแ

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการทดลองปฏิบัติการกิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ.2558 เวลา 08.30 - 18.00 น.
ณ ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. เด็กชายรัชพล	หิรัญวัฒน์	7/83 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. เด็กชายณัฐวุฒิ	ชัยฤทธิ์	7/85 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. เด็กชายธารทิพย์	นาคสุขใส	49 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. เด็กชายศุภฤกษ์	นาคสุขใส	49 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. เด็กชายพุทธิการ	มีล้อม	7/98 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. เด็กชายธาติต	ยี่มวาย	7/98 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7. เด็กหญิงธนธรณ์	คล้ายสี	7/50 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8. เด็กหญิงอรปรียา	หิรัญวัฒน์	7/80 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9. เด็กหญิงภาณุมาศ	ช่อมะลิ	ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10. เด็กหญิงเจนสุดา	ปายคล้อย	ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11. เด็กหญิงเพ็ญศิริ	อยู่ม่วง	10/2 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
12. เด็กหญิงสุภาภักดิ์	เจริญเนตร	ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
13. นายสมบุรณ์	แดงอรุณ	48/3 ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
14. นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
15. นายสมศักดิ์	รื้อทอง	183 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
16. นายสายัญ	สุขประเสริฐ	9/4 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
17. นายวชิรพงศ์	เจริญเนตร	ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
18. นางขึ้น	เจริญเนตร	47 ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
19. นางพจนา	วิเชียรฉาย	7/79 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
20. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
21. นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
22. นางสาวอัญชนา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
23. นางสาวเพ็ญศิริ	อยู่ม่วง	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
24. นางสาวพนิดา	แจ่มประจักษ์	24/1 ม. ต.วันดาว อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี

เปิดประชุมเวลา 08.30 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข ได้กล่าวชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้เพื่อความเข้าใจกับน้องๆ ก่อนเดินทางว่า วันนี้จะพาไปดูนาข้าวและการทอกละแฉก ในช่วงของการนั่งรถให้น้องๆ สังเกตระหว่างทางว่าน้องๆ เห็นอะไรบ้าง

เมื่อเดินทางมาถึงโรงเรียนชุมชนหมู่ที่ 3 ต.แพรกหนามแดง นางสาวอัญชนา ดีไสว ได้ชี้แจงให้น้องๆ ทราบถึงกิจกรรมที่ต้องการให้น้องๆ ได้เรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มน้องๆ เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเรียนรู้การทำนาข้าว ซึ่งคนที่ให้ความรู้ คือ นายสมบุรณ์ แดงอรุณ และกลุ่มที่สองเรียนรู้เรื่องการทอกละแฉก คนที่ให้ความรู้คือนางสาวขึ้น เจริญเนตร

สำหรับทั้งสองกลุ่มจะมีการแจกคำถามให้น้องๆ ถามคุณตาและคุณยาย เช่น

คำถามนาข้าว

1. พันธุ์ข้าวที่ปลูกในตำบลแพรกหนามแดงมีอะไรบ้าง
ตอบ เหลืองประทิว พิชญโลก สังข์หยด ไรซ์เบอร์รี่
2. ข้าวไวแสงคืออะไรและมีอะไรบ้าง
ตอบ ข้าวมันปู ข้าวเหลืองอ่อน
3. ข้าวไม่ไวแสงคืออะไรและมีอะไรบ้าง
ตอบ ข้าวที่ทำได้ทั้งปี ขึ้นอยู่กับน้ำ 4 เดือน เก็บเกี่ยว มีพันธุ์ กข.37, กข.41, สุพรรณบุรี1, ชัยนาท1
4. “ปลายฝนต้นหนาว” คืออะไร
ตอบ เดือนพฤศจิกายน

คำถามกาละแม

1. กาละแมทำมาจากอะไร
ตอบ ขาวเหนียว
2. ส่วนใหญ่จะนิยมทำกาละแมช่วงไหน
ตอบ สงกรานต์ ตรุษไทย
3. ใช้เวลาในการทำเท่าไร
ตอบ 8 ชั่วโมง ต่อกาละแม 16 กิโลกรัม
4. สีของกาละแมทำมาจากอะไร
ตอบ ข้าวเหนียวดำ และข้าวไรซ์เบอร์รี่

ซึ่งก่อนจะแยกไปตามกลุ่มทีมที่ได้นำข้าวไรซ์เบอร์รี่และกาละแมที่เตรียมไว้ให้น้องชิม เพื่อสร้างแรงจูงใจให้น้องออกไปตามหาที่มาของข้าวและกาละแม โดยจะมีเวลาให้แต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 30 นาทีและมีพี่ตามไปทีมละหนึ่งคน

เมื่อน้องๆ กลับมา ให้น้องๆ กินขนมและเล่นกันตามอัธยาศัย โดยมีผู้ใหญ่สอนให้น้องๆ เล่นชิงช้าเหล็ก ซึ่งในระหว่างที่น้องเล่นกันอยู่นั้นจะมีน้องๆ บริเวณใกล้เคียงมาเฝ้าดู ทีมพี่ๆ และผู้ใหญ่จึงชักชวนเข้ามาร่วมเล่นด้วยกัน หลังจากนั้นน้องเริ่มเหนื่อยจึงให้พักและรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่อ

นางสาวพนิดา แจ่มประจักษ์ ชี้แจงวิธีการทำกิจกรรมต่อไปให้น้องฟัง โดยการให้น้องๆ นั่งตามกลุ่มที่แบ่งไว้ตั้งแต่แรก เพื่อช่วยกันตอบคำถามตามที่พี่เขียนไว้ในกระดาษ ซึ่งคำถามที่ถามจะเป็นอันเดียวกับที่น้องๆ ได้ไปถามคุณตาของคุณยายมา แต่ครั้งนี้นะจะมีตัวต่อพยัญชนะไทยมาช่วยเพิ่มความสุขในการทำ เพราะจะให้น้องช่วยกันอ่านคำถาม และช่วยกันตอบเมื่อได้คำตอบแล้วให้ออกมาหิบบพยัญชนะที่คิดว่าเป็นส่วนหนึ่งของคำตอบ เพื่อไปติดที่กระดาษและเขียนตัวอักษรที่เหลือผสมให้เป็นคำตอบที่ถูกต้อง กิจกรรมนี้จะใช้เวลาในการทำ 15 นาที เมื่อทำเสร็จแล้วก็พักรับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน

หลังจากรับประทานอาหารกลางวันเสร็จ นางนิภา บัวจันทร์ ได้ให้เด็กๆ ช่วยกันอ่านคำถาม คำตอบที่ได้ทำวันนี้อีกครั้งเพื่อทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ จากนั้นก็ได้ชวนเด็กๆ พูดคุยว่าระหว่างทางที่มาเห็นอะไรบ้าง ได้อะไรจากการทำกิจกรรมในวันนี้ และคิดว่าอยากจะทำอะไรกันต่อ

สิ่งที่เห็นระหว่างทาง

- ต้นมะพร้าว	- นาข้าว	- วิว
- กองฟาง	- ต้นมะม่วง	- โรงเพาะเห็ด
- ต้นกล้วย	- ต้นมะขาม	- บ้านคน
- คนกำลังเลี้ยงวัว	- เห็นโรงสีข้าวชุมชน	- ต้นชมพู

สิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

- ความสนุก	- ความสัมพันธ์ระหว่างน้อง พี่ และผู้ใหญ่
- ได้รู้จักเพื่อนใหม่	- ได้รู้ว่าตำบลแพรกหนามแดงก็มีการทำนาข้าว

- ได้กินกาสเม
- ได้รู้จักชื่อพันธ์ข้าว
- ได้เห็นความแตกต่างของน้ำจืด น้ำเค็ม เช่น น้องรู้ว่านี่คือฝั่งน้ำจืดเพราะ ดูจากต้นมะพร้าวและนาข้าว

สิ่งที่อยากทำ

- เก็บขยะ
- ปลุกต้นไม้
- เล่นว่าว
- ปั่นจักรยาน

นางสาวอัญญา ดีไสว ถามต่อว่าสิ่งที่อยากจะทำจะเริ่มทำเมื่อไหร่และทำที่ไหน

น้องๆ ตอบว่า อยากทำวันนี้เลย

นางสาวเพ็ญศิริ อยู่ม่วง เสนอว่า เก็บขยะสามารถทำได้วันนี้เลยโดยการปั่นจักรยานเก็บขยะ แต่ต้องเป็นช่วงเย็นๆ เพราะตอนนี้อากาศร้อนมาก เดี่ยวจะดำ ไม่สบาย และเราจะไปเก็บกันบริเวณบ้านมั่นคง เพราะน้องๆ ส่วนใหญ่อยู่ที่นั่น เราควรเริ่มจากบ้านตัวเองก่อน ส่วนเรื่องปลุกต้นไม้จะนัดวันอีกที จากนั้นได้กล่าวขอบคุณผู้ใหญ่ใจดีฝั่งนาข้าวที่มาร่วมกิจกรรม และให้ความรู้กับพวกเรา

นายสมบุรณ์ แดงอรุณ กล่าวทิ้งท้ายว่า อยากให้มีการจัดกิจกรรมแบบนี้ขึ้นอีก เพราะเด็กๆ ที่มาเข้าร่วมสนุกมาก ดูจากการแสดงออก เด็กบางคนที่มีปัญหาครอบครัวชอบเก็บตัวก็ยอมออกมาเล่นกิจกรรมกับเพื่อนอย่างสนุกสนาน (น้องๆ ฝั่งนาข้าวถามว่าเมื่อไหร่จะมาอีก)

เมื่อกลับมาถึงบ้านมั่นคง น้องๆ ต่างรีบแยกย้ายกันกลับบ้านไปเอาจักรยานของตัวเองเพื่อมาทำกิจกรรมปั่นจักรยานเก็บขยะ ระหว่างที่น้องๆ เก็บขยะอยู่นั้นได้มีผู้ปกครองปั่นจักรยานออกมาช่วยเก็บ รวมถึงน้องเล็กๆ (ประมาณอนุบาล) ที่ปั่นจักรยานเล่นอยู่บริเวณหมู่บ้านเมื่อเห็นพี่ๆ ทำก็ปั่นตามมาช่วยเก็บขยะด้วย หลังจากนั้นให้น้องทำการแยกขยะ จำพวกเศษกระดาษและขวดพลาสติกออกจากกัน น้องคนไหนต้องการนำขวดพลาสติกไปขายก็ให้เอาไป ส่วนกระดาษเก็บรวบรวมแล้วนำไปเผาทิ้ง

นางนิภา บัวจันทร์ ถามเด็กๆ ที่เข้าร่วมกิจกรรมว่าทำไมถึงอยากปั่นจักรยานเก็บขยะกัน

เด็กหญิงธนธรรณ คล้ายสี (วิว) ตอบว่าตนเห็นว่าบริเวณถนนมีแต่ขยะเต็มไปหมดดูแล้วไม่สวย ไม่น่ามอง ทำให้ตนคิดอยากจะทำแต่ไม่กล้า เพราะอายุถ้าเก็บคนเดียวไม่มีเพื่อน แต่ครั้งนี้มีเพื่อนเก็บด้วยตนจึงกล้า

เด็กชายณัฐวุฒิ ชัยฤทธิ์ กล่าวว่า ปกติตนกับเพื่อนๆ ก็ปั่นจักรยานเล่นกันอยู่แล้ว แล้วก็เห็นว่าขยะมันมากจึงอยากเก็บ แล้วก็คิดว่ามันน่าจะสนุกดี

จากการทำกิจกรรมครั้งนี้ ทำให้ผู้ใหญ่ที่อาศัยอยู่ตามบ้านบริเวณบ้านมั่นคงเกิดจิตสำนึกเดินออกมาเก็บขยะรอบบ้านตัวเอง เนื่องจากเห็นพวกเด็กๆ ออกมาช่วยกันเก็บ

หลังจากทำกิจกรรมเสร็จ นางนิภา บัวจันทร์ ได้ถามทีมว่าภาพรวมกิจกรรมในวันนี้คิดว่าน้องๆ ได้เรียนรู้เรื่องอะไรบ้าง และประสบผลสำเร็จตามที่วางแผนกันไว้ไหม

นางสาวอัญญา ดีไสว ตอบว่า ประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง ดูได้จากการที่น้องๆ สนใจทำกิจกรรมอย่างสนุกสนาน ไม่มีใครบ่นว่าเบื่อหรืออยากกลับบ้านเลย และตนคิดว่าน้องๆ คงจะรู้แล้วว่าตำบลแพรกหนามแดงก็มีการทำนาและการทำอาชีพอื่นๆ อีก นอกจากการเลี้ยงกุ้ง ปู ปลา

นางสาวพนิดา แจ่มประจักษ์ กล่าวเสริมว่า น้องๆ ได้รู้จักเพื่อนๆ เพิ่มขึ้นอีก

นางสาวเพ็ญศิริ อยู่ม่วง กล่าวว่า นอกจากนั้นยังเป็นการฝึกให้น้องๆ อ่าน เขียน ภาษาไทยอีกด้วย

นางสาววีรวรรณ ดวงแข กล่าวว่า ตนคิดว่ากิจกรรมในวันนี้ประสบความสำเร็จถึงแม้ว่าน้องอาจจะเก็บข้อมูลที่ได้เรียนรู้ในวันนี้ไม่ได้ทั้งหมด แต่อย่างน้อยน้องก็ได้รู้จัก ได้เห็นตำบลของตัวเองมากขึ้น และยังได้ความสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ที่อยู่อีกด้านหนึ่งของตำบลแพรกหนามแดงอีกด้วย

ปิดประชุมเวลา 18.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมที่ม.วิจัย
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภอมโนรมย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
วันที่ 7 มกราคม พ.ศ.2559 เวลา 10.00-12.00 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
2. นายสมศักดิ์	รื้อทอง	183 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
3. นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
4. นายสมศรี	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
5. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/84 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
6. นางสาวบังอร	ช่วยชูวงศ์	17/6 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
7. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
8. นางสาววิวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
9. นางสาวอัญญา	ดีใส	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี
10. เด็กชายธน	สร้อยทอง	100 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.มโนรมย์ จ.สุพรรณบุรี

เปิดประชุมเวลา 10.00 น.

นางนิภา บัวจันทร์ ขวนผู้เข้าร่วมประชุมพูดคุยถึงการจัดกิจกรรมเนื่องในวันเด็ก วันที่ 10 มกราคม พ.ศ.2559 ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด (โครงการบ้านมั่นคง) ว่าจะจัดอย่างไร มีกิจกรรมอะไรบ้างและใช้อุปกรณ์อะไร

นางสาวอัญญา ดีใส กล่าวว่า กิจกรรมวันเด็กที่จะจัดขึ้นนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กๆ ได้มารวมตัวกันทำกิจกรรมและเล่นด้วยกัน หลังจากที่เราเว้นจากการทำกิจกรรมร่วมกันมานาน

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวเสริมว่า กิจกรรมจะเน้นให้เด็กสนุกและกินอิ่ม จะไม่เน้นของรางวัลเพราะการให้รางวัลคือการแข่งขันเพื่อให้ได้มา แต่เราจะทดลองว่าถ้ามีกิจกรรมที่สนุกๆมีอาหารให้กินร่วมกัน เล่นด้วยกัน เด็กๆจะอยากมาร่วมกิจกรรมหรือไม่

นายบุญชอบ พ่วงสำราญ กล่าวว่า วันเด็กควรจะมีของขวัญวันเด็ก อาจจะเป็นขนมหรือเครื่องเขียนก็ได้เพราะเด็กส่วนใหญ่ที่มาก็หวังว่าตัวเองจะได้ของขวัญวันเด็ก

นางสาววิวรรณ ดวงแข กล่าวว่า ตนจะทำหนังสือของสนับสนุนของขวัญวันเด็ก จากหน่วยงาน กลุ่ม/องค์กร ในพื้นที่ แต่ไม่แน่ใจว่าจะได้หรือไม่

นายสมศักดิ์ รื้อทอง ถามว่า แล้วได้คิดกิจกรรมไว้หรือยังว่าจะทำอะไรบ้าง

เด็กชายธน สร้อยทองกล่าวว่า กิจกรรมที่คิดไว้มี เหยียบลูกโป่งน้ำ ปั่นจักรยานเตะบอล ปิดตาทาย เก้าอี้ดนตรี วิ่งผลัดลูกโป่งน้ำ วิ่งแข่ง กิจกรรมส่วนใหญ่เด็กๆ เป็นคนคิด และเสนอมาว่าอยากเล่น และมีตอบคำถามชิงดาวซึ่งในดาวจะมีของขวัญเล็กๆ น้อยๆ อยู่

นางสาววิวรรณ ดวงแข กล่าวเสริมว่า กิจกรรมจะเริ่มเวลา 10.00-15.00 น. โดยช่วงเช้าจะให้เด็กๆ มาช่วยกันจัดสถานที่ที่จะใช้ทำกิจกรรม เพื่อให้เด็กๆ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตั้งแต่ต้น เพราะวันนั้นเป็นวันของเด็ก จึงอยากให้เด็กได้คิด ทำ ในสิ่งที่อยากทำแต่ต้องไม่ออกกรอบจนเกินไป ส่วนเรื่องคำถามจะเป็นคำถามเกี่ยวกับการทำกิจกรรมที่ผ่านมา เพื่อเป็นการให้เด็กๆ ได้ทบทวนว่าทำได้ไหม

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่า ตนจะรับผิดชอบเรื่องอาหาร/น้ำดื่ม/อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม และตอนนี้มีผู้ปกครองของเด็กสนับสนุนค่าอาหาร/น้ำดื่ม/ไก่ทอด มาบ้างแล้ว

นายปัญญา โตทอง กล่าวว่า ขอให้ทีมตรวจสอบและแจ้งยอดผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยเพราะที่สมบูรณ์จะนำข้าวไรซ์เบอร์รี่ถุงละ 1 กิโลกรัม มาให้เพื่อเป็นของขวัญให้เด็กๆ และไฟโรจน์ ด้าหมึก จะนำกล้วยอบน้ำผึ้งมาร่วมสนับสนุนด้วย

นางสาววีรวรรณ ดวงแข กล่าวว่า สำหรับเด็กและผู้ปกครองที่บ้านมั่นคงมีประมาณ 15 คน เด็กฝั่งนาข้าว หมู่ที่ 3 ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมอีกประมาณ 5 คน รวมแล้วประมาณ 26 คน ซึ่งรวมทั้งทีมด้วย

นายสมศักดิ์ รั้วทอง กล่าวว่า วันที่จัดกิจกรรมตนเองอาจจะมาไม่ได้เนื่องจากติดธุระที่บ้าน

นายปัญญา โตทอง กล่าวว่า ส่วนตนจะไปรับเด็กฝั่งนาข้าวให้ เพราะต้องไปเอาข้าวที่บ้านที่สมบูรณ์ด้วยจะได้มาพร้อมกันไม่ต้องไปรับอีกรอบ

ปิดประชุมเวลา 12.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการทดลองปฏิบัติการกิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 10 มกราคม พ.ศ.2559 เวลา 10.00 - 15.00 น.
ณ สภกรณ์เคหาสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. เด็กชายณัฐวุฒิ	ชัยฤทธิ์	7/85 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. เด็กชายรัชพล	หิรัญวัฒน์	7/84 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. เด็กชายสทรน	ไม้คำหอม	17/6 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. เด็กชายจักรินทร์	นิติธรรม	7/5 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. เด็กชายรัตนะ	ช้างเจริญ	20 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. เด็กชายธนรัตน์	ช้างเจริญ	20 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7. เด็กชายพุทธิการ	มีล้อม	7/98 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8. เด็กชายธาติต	ยิ้มวายุ	7/98 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9. เด็กชายธารทิพย์	นาคสุกใส	49 ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10. เด็กชายศุภฤกษ์	นาคสุกใส	49 ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11. เด็กหญิงณัชชรา	อยู่ม่วง	10/2 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
12. เด็กหญิงอรปริยา	หิรัญวัฒน์	7/80 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
13. นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
14. นายสมศักดิ์	รื้อทอง	183 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
15. นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
16. นายสมบูรณ์	แดงอรุณ	48/3 ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
17. นายสมศรี	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
18. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/84 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
19. นางสาวบังอร	ช่วงชูวงศ์	17/6 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
20. นางจิรวรรณ	ดวงแข	7/103 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
21. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
22. นางสาววิรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
23. นางสาวอัญญา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
24. นางสาวพนิดา	แจ่มประจักษ์	24/1 ม.1 ต.วันดาว อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี
25. นายธเนศ	สร้อยทอง	100 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
26. นายพัชรศักดิ์	ปั่นทองคำ	7/22 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 10.00 น.

หลังจากที่น้องๆ ได้ช่วยกันจัดสถานที่เพื่อทำกิจกรรมในวันนี้เสร็จแล้ว

นางสาววิรวรรณ ดวงแข ได้เริ่มกิจกรรมโดยให้น้องๆ แนะนำตัวเพื่อทำความรู้จักกัน เนื่องจากครั้งนี้มีน้องๆ จากหมู่ที่ 3 มาร่วมด้วย และแบ่งกลุ่มน้องเป็น 2 กลุ่ม เพื่อทำกิจกรรม

นางสาวอัญญา ดีไสว กล่าวว่า จากที่ถามน้องๆก่อนหน้านี้ว่า อยากเล่น/ทำกิจกรรมอะไร ในวันเด็กให้ลองช่วยกันเสนอมา พี่ๆจะได้เตรียมอุปกรณ์ สถานที่ ให้ ซึ่งน้องๆ เสนอมาหลายอย่าง พี่ๆ จึงเลือกมา 5 กิจกรรม คือ เหยียบลูกโป่ง ปิดตาทาย วังผลัดลูกโป่งน้ำ ตอบคำถาม และเตะฟุตบอล โดยกิจกรรมแรกที่จะเล่นกันคือ ปิดตาทาย วิธีการคือให้น้องหนึ่งคน นำผ้าเช็ดหน้าปิดตา แล้วนับ 1-5 ในขณะที่นับเพื่อนคนอื่นๆจะต้องวิ่งสลับตำแหน่งกัน เพื่อให้เพื่อนที่ปิดตาอยู่เดิเนหา เมื่อเจอใครก็ให้คลำแล้วทายว่าเพื่อนคนนั้นชื่ออะไร ถ้าทายถูก คนที่ถูกจับได้ต้องมาเป็นคนปิดตาแทน แต่ถ้าทายไม่ถูกต้องเริ่มใหม่

กิจกรรมที่ 2 คือเหยียบลูกโป่ง วิธีการ ให้พี่ๆและน้องๆเป่าลูกโป่งของตัวเองและนำลูกโป่งผูกขาตัวเองไว้ โดยทุกคนต้องพยายามรักษาลูกโป่งของตัวเองไว้ให้ได้และต้องเหยียบลูกโป่งของคนอื่นให้แตกด้วย

กิจกรรมที่ 3 วังผลัดลูกโป่งน้ำ วิธีการ แบ่งทีมเป็น 2 ทีม เพื่อแข่งกัน นำลูกโป่งใส่น้ำ แล้ววิ่งส่งลูกโป่งต่อกัน ทีมไหนถึงเส้นชัยก่อนชนะ แต่ถ้าใครทำลูกโป่งตก ต้องกลับไปเริ่มต้นใหม่

เมื่อเล่นเสร็จ นางนิภา บัวจันทร์ ได้ให้พี่ๆ ไปช่วยกันยกอาหารมาให้น้องๆ เพื่อรับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน

หลังจากทานอาหารเสร็จ นายพัชรศักดิ์ บัณฑิตพงศ์ ได้ให้น้องๆ ตอบคำถาม คนที่ตอบถูกจะมีสิทธิเลือกดาวได้ 1 ดวง ในดาวจะมีขนมอยู่ โดยคำถามจะเกี่ยวกับวันเด็กและการลงพื้นที่ทำกิจกรรมที่ผ่านมา เพื่อทดสอบว่าน้องๆ ยังจำได้อยู่ไหม เช่น

1. ข้อใดเป็นพันธุ์ไม้ที่อยู่น้ำจืดทั้งหมด
 - ก. ข้าว มะพร้าว ชะคราม
 - ☒ ข. บัว ไรซ์เบอร์รี่ เซอร์รี่
2. ตำบลแพรงหนามแดงมีกี่หมู่บ้าน
 - ก. 5 หมู่บ้าน
 - ☒ ข. 6 หมู่บ้าน
3. คำขวัญวันเด็กเกิดขึ้นครั้งแรกในสมัยใด
 - ☒ ก. จอมพล ป. พิบูลย์สงคราม
 - ข. พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา
4. “ความรู้ คู่คุณธรรม นำสู่อนาคต” เป็นคำขวัญวันเด็ก ปี 2558 ใครเป็นผู้แต่ง
 - ก. จอมพล ป. พิบูลย์สงคราม
 - ☒ ข. พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา
5. “ปลาหมอเทศ” พบได้ในน้ำจืดหรือน้ำเค็ม
 - ก. จืด
 - ☒ ข. เค็ม

6. ถนนที่ผ่านกลางตำบลแพรกหนามแดง คือถนนเส้นใด
 - ก. ถนนเพชรเกษม
 - ☒ ข. ถนนพระราม 2
7. ตำบลแพรกหนามแดง มีวัดกี่วัด
 - ก. 3 วัด
 - ☒ ข. 2 วัด
8. พื้นที่ปลูกข้าวส่วนใหญ่ของตำบลแพรกหนามแดงตั้งอยู่ในหมู่อะไร
 - ก. หมู่ 2
 - ☒ ข. หมู่ 3
9. กุ้งที่เลี้ยงในฝั่งน้ำจืด คือกุ้งพันธุ์อะไร
 - ☒ ก. กุ้งแวนนาไม
 - ข. กุ้งมังกร
10. ปูแสม เป็นปูที่อยู่ฝั่งน้ำจืด หรือ ฝั่งน้ำเค็ม
 - ☒ ก. น้ำเค็ม
 - ข. น้ำจืด

จากการตอบคำถาม น้องๆ สามารถตอบคำถามได้เกือบทุกข้อ ผิดไปข้อเดียว คือ ข้อที่ 3 เพราะน้องไม่เคยรู้มาก่อน ส่วนข้ออื่นๆ ที่ตอบได้ เพราะเป็นเรื่องใกล้ตัวและเพิ่งผ่านมาไม่นาน

หลังจากตอบคำถามเสร็จ นางนิภา บัวจันทร์ ได้เชิญ นายสมบุรณ์ แดงอรุณ นายปัญญา โตกทอง และนายบุญชอบ พ่วงสำราญ มอบของขวัญวันเด็กให้แก่เด็กๆ ก่อนที่จะปล่อยให้เด็กๆ ได้เล่นกันแบบอิสระ โดยน้องๆ เลือกที่จะแบ่งทีมเล่นฟุตบอลกัน แต่ให้พี่ๆ คอยดูแลความปลอดภัยให้น้องๆ ตลอด

ปิดประชุมเวลา 15.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปการประชุม
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2559 เวลา 10.00-18.00 น.
ณ สภกรณ์เคหาสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางนันทวดี	เทียนไชย	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
2. เด็กหญิงเกศนรินทร์	ขุนนุช	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
3. เด็กหญิงศิริพร	ขุนนุช	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
4. เด็กหญิงเพ็ญศิริ	อยู่ม่วง	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
5. เด็กหญิงศิวาพร	วิเศษทรัพย์	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
6. เด็กหญิงวงนิษา	ขุนนุช	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
7. เด็กหญิงอารียา	มีหวัง	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
8. เด็กหญิงสิริรักษ์	ชื่นอร่าม	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
9. เด็กหญิงวราพร	ศรีชัย	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
10. เด็กหญิงชุติกัญจน์	เฮงประเสริฐ	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
11. เด็กหญิงณลินี	แก้วพิกุล	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
12. เด็กหญิงกานต์วี	จิตรนอก	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
13. เด็กหญิงณิชา	บุญแท้หอม	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
14. เด็กหญิงวาเศรษฐี	ภารลวรรณ	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
15. เด็กหญิงจิตติมา	ศรีช่วง	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
16. เด็กหญิงโสริญา	พาชาลี	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
17. เด็กหญิงศรัณยา	แสงแดง	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
18. เด็กชายภาสกร	ยิ้มสาย	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
19. เด็กชายอานูภาพ	ชินบัญชรทรัพย์	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
20. เด็กชายคมสัน	สาริโส	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
21. เด็กชายวิศกร	เปรมประมูล	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
22. เด็กชายจักรินทร์	คล้ายศรี	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
23. เด็กชายสุรัช	พุกรอด	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
24. เด็กชายไพศาล	ทรัพย์ประเสริฐ	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
25. เด็กชายสิริทิพย์	โพธิ์จันทร์	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
26. เด็กชายสถาพร	คล้ายสี	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
27. เด็กชายสุเมธ	บัวพัน	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
28. นายภัทรพล	อมศิริ	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
29. นายณัฐวุฒิ	วานิชยานนท์	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
30. นายภูเดช	นาคแคล้ว	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
31. นายธเนศ	สร้อยทอง	โรงเรียนบ้านคลองสมบุรณ์
32. นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
33. นางสาวบังอร	ช่วงชูวงศ์	17/6 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

34. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
35. นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
36. นางสาวอัญญา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 10.00 น.

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 กลุ่มเยาวชนได้เข้าร่วมกิจกรรมการนำเสนอโครงงานจากการทำโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาของโรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ เพื่อศึกษาการทำโครงงานเพาะพันธุ์ปัญญา ของน้องๆ โรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ โดยกิจกรรมแบ่งเป็น 2 ช่วง เช้าและบ่าย

ในช่วงเช้า น้องๆ ได้มีการซ้อมนำเสนอโครงงานเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการนำเสนอจริงช่วงบ่าย โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา เกิดขึ้นจากความร่วมมือของธนาคารกสิกรไทย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ซึ่งเน้นการเปลี่ยนระบบคิด วิธีการจัดการเรียนการสอนด้วยโครงงานฐานวิจัย ที่ไม่ได้พัฒนาเฉพาะครูหรือนักเรียน แต่จะให้ผู้สอนและผู้เรียนทำงานร่วมกัน ซึ่งโรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ได้เข้าร่วมโครงการนี้มาตั้งแต่ปี 2556 โดยในปีนี้โรงเรียนทำโครงงานเกี่ยวกับเรื่องของดิน มีโครงงานย่อยทั้งหมด 12 โครงงาน แต่ละโครงงานเด็กๆ จะลงมือทำเองแต่มีคุณครูคอยดูแลให้คำปรึกษา

เมื่อน้องๆ แต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จคุณครูก็จะให้ข้อเสนอแนะกับน้องๆ ถึงการนำเสนอว่าควรจะนำเสนออย่างไร ขึ้นต้นอย่างไร ลงท้ายอย่างไร รวมไปถึงการพูดและท่าทางการยืนเวลานำเสนอ

หลังจากที่น้องๆ ซ้อมเสร็จ นางนันทวดี เทียนไชย ครูโรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ ได้ให้น้องๆ ไปพักผ่อนและเตรียมตัวนำเสนอผลงานในช่วงบ่าย ทีมเยาวชนจึงพูดคุยเพื่อถามข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา จากนางนันทวดี เทียนไชย

นางนันทวดี เทียนไชย กล่าวว่า โครงงานต่างๆ จะมีความเชื่อมโยงกันโดยเริ่มจากการศึกษาเรื่องดินนำมาสู่เรื่องการเพาะปลูกพืชจากดินและนำพืชที่ขึ้นจากดินมาแปรรูปเป็นอาหารหรือขนม เช่น ขนมจากชะคราม ขนมจากฟักทอง ขนมจากข้าวโพด พุดดิ้งลูกจาก พายลูกจาก และทาร์ตลูกจาก ขนมที่ทำนั้นจะมีการปรับปรุงจากสูตรเดิมเพื่อให้มีรสชาติแปลกใหม่และเด็กๆ ต้องคำนวณคุณค่าทางโภชนาการของขนมแต่ละชนิดอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์ที่ทำจากต้นจาก เช่น ผ้ามัดย้อมที่ใช้สะโพกจาก เปลือกลูกจาก และหางจาก มาย้อมเพื่อให้เกิดสีและเปรียบเทียบสีของผ้าที่ได้จากการย้อม ซึ่งผลที่ได้ คือ สะโพกจาก เปลือกลูกจาก และหางจากจะให้สีที่แตกต่างกัน โดยเปลือกลูกจากจะให้สีที่อ่อนกว่าสะโพกจากและหางจาก

ช่วงบ่าย หลังจากน้องๆ เตรียมความพร้อมเสร็จก็เริ่มนำเสนอผลงานของโครงการที่ตัวเองทำ โดยมีคณะอาจารย์จากมหาวิทยาลัยมหิดล มาฟังการนำเสนอของน้องๆ เพื่อดูผลความคืบหน้าการทำโครงการ เมื่อน้องๆ ทั้ง 12 โครงการนำเสนอครบ ก็แยกย้ายกันกลับบ้าน

นางนิภา บัวจันทร์ ขุนทิ้มทบทวนตัวเองหลังจากที่ ไปดูการนำเสนอโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ ว่าได้เห็นอะไรจากการนำเสนอโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา และสามารถนำอะไรมาต่อยอดสู่ชุมชนได้บ้างอย่างไร

นางสาววีรวรรณ ดวงแข กล่าวว่า สิ่งที่น่าสนใจจากโครงการของน้องๆ คือ การทำผ้ามัดย้อมจากต้นจาก การทำกระดาษสาจากต้นจาก สบู่ถ่านดับกลิ่น และการแปรรูปขนมจากทรัพยากรธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น ซึ่งถ้าเรานำผลิตภัณฑ์พวกนี้มาจัดใส่ตะกร้าที่ทำจากก้านมะพร้าวและจัดแต่งให้สวยงามสามารถใช้เป็นกระเช้าของฝากได้ เพราะกลุ่มของเราคิดจะรวมกลุ่มกับคนในชุมชนและจัดให้มีการฝึกอบรม ให้คนในชุมชนทำตะกร้า โดยรับวัสดุอุปกรณ์จากเราไปทำที่บ้านอยู่แล้ว

นางนิภา บัวจันทร์ ถามต่อว่า รู้สึกอย่างไรที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมในวันนี้

นางสาวอัญญา ดีไสว กล่าวว่า รู้สึกสนุกเพราะเราคุยกันสนุกและได้งาน

นายธนศ สร้อยทอง กล่าวว่า รู้สึกตื่นเต้น กตัญญู เพราะตนต้องเป็นคนนำเสนอโครงการด้วย แต่พอนำเสนอเสร็จก็โล่งใจ รู้สึกดีใจที่การนำเสนอผ่านไป

นางสาววีรวรรณ ดวงแข กล่าวว่า จากที่เห็นการนำเสนอผลงานของน้องๆ ในวันนี้ ทำให้นึกถึงตอนเป็นเด็กนักเรียนเรามักจะต้องออกมาแนะนำงานหน้าชั้นเรียนอยู่บ่อยๆ ซึ่งสิ่งที่ต้องทำคือการท่องจำตาม PowerPoint ตามสคริป ให้แม่นยำ ตัวอักษรเพื่อจะได้ออกมาแนะนำได้โดยมีความเชื่อว่าสิ่งที่อยู่ใน PowerPoint คือสิ่งที่เราสรุปได้ดีที่สุดแล้ว แม้ว่าบางครั้งจะเป็นศัพท์ที่ยากที่พูดแล้วเพื่อนไม่เข้าใจแต่ก็ต้องจำให้ได้เพื่อให้ได้คะแนนดี และเมื่อครูซักถามเรามักจะตอบไม่ได้ไม่แน่ใจในคำตอบทั้งๆ ที่เราเป็นคนทำมาเองเพราะเราท่องจำมาแค่การนำเสนอ ไม่ได้เตรียมมาเพื่อตอบคำถาม แต่พอได้มาทำโครงการวิจัยทำให้เราเปลี่ยนวิธีการนำเสนอจากท่องจำจากตัวหนังสือเป็นการนำเสนอโดยการเล่าจากความรู้ที่เล่าจากสิ่งที่ทำให้เห็นทำให้เราสามารถเล่าไปได้เรื่อยๆ เมื่อมีคนถามเราก็สามารถตอบได้เพราะไม่ได้ท่องจำจากตัวหนังสือแต่จากสิ่งที่ทำให้เห็น ที่รู้สึก ตอนเป็นนักเรียนเราจะมีกรอบบางอย่าง (คะแนน/เกรด) ที่ทำให้เราไม่มีอิสระในการคิดหรือทำ เพราะเราต้องท่องจำตามตำราเพื่อสอบอย่างเดียว

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่า สิ่งที่ได้เห็นในวันนี้ คือ การพัฒนาของทีมเยาวชน จากที่ไม่รับรู้กลับกระตือรือร้นที่จะพัฒนาหาความรู้ให้ตัวเองด้วยการเดินเข้าสู่โรงเรียน และกล้าที่จะขอให้ครูช่วยสอนทำ Animation ให้ซึ่งเป็นเรื่องที่คาดไม่ถึง นี่คือการที่พัฒนาศักยภาพเพราะความอยากรู้ อยากรู้อยากเป็น จึงค้นคว้าหาความรู้ที่แปลกใหม่เสมอ

ปิดประชุมเวลา 18.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุมเวทีวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปบทเรียนการดำเนินงาน
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ.2559 เวลา 09.00 – 15.00 น.
ณ อาคารเรียนรู้อยู่ หมู่ 10 ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสมพร	เกตแก้ว	43 ม.5 ต.บางพรหม อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม
2. นายชาติรี	บุญนุช	48/3 ม.1 ต.บางพรหม อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม
3. นายคำนวน	วงศ์ทอง	97/1 ม.7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี
4. นางพรทิพย์	สำเภา	259 ม.7 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี
5. นายสมศักดิ์	รื้อทอง	183 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. นางสาวบังอร	ช่วยชูวงศ์	17/6 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8. นางสาววิวรรธน์	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9. นายชินวัฒน์	มณีศรีขำ	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม
10. นางสาวพวงทอง	เม้งเกร็ด	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม
11. นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม
12. นายคำรณ	นิมอนด์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม
13. นายอรรถชัย	ณ บางช้าง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม
14. นายชนนท์	ภูระหงษ์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม
15. นายอนุพงษ์	แดงสอน	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 09.00 น.

นายชินวัฒน์ มณีศรีขำ ได้กล่าวทักทายผู้เข้าร่วมประชุม และได้ชี้แจงว่าวัตถุประสงค์ในการการจัดเวทีวันนี้ เพื่อสรุปบทเรียนและวิเคราะห์ข้อมูล และได้กล่าวเสริมว่าในช่วงที่ผ่านมาทางศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงครามได้มีการหนุนเสริมทีมวิจัยทั้ง 3 โครงการที่ไม่ต่อเนื่อง มีสาเหตุเนื่องมาเนื่องจากทางศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงครามได้มีการเปลี่ยนการปรับเปลี่ยนคณะทำงานที่ดูแลเรื่องประเด็นเด็กและเยาวชน จากที่ผ่านมาทางศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฯได้มีการลงพื้นที่ติดตามหนุนเสริมอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการกระตุ้นทีมวิจัยจึงส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนดำเนินงานทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และในวันนี้ได้มีน้องๆ คณะทำงานที่ได้เข้ามาทำงานใหม่จึงต้องการที่จะให้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับทีมวิจัยทั้ง 3 โครงการ เพื่อที่ได้มีความเข้าใจในการทำงานเรื่องประเด็นเด็กและเยาวชนมากขึ้น รวมทั้ง

ชุดความรู้ของทีมวิจัยทั้ง 3 โครงการ ซึ่งแต่ละโครงการที่ได้ทำกิจกรรมทำให้พบเจอสถานการณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์เชิงลบและเชิงบวก สถานการณ์เรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในชุมชน เรื่องข้อจำกัดของระบบการศึกษา รวมทั้งเรื่องระบบในชุมชน จึงส่งผลให้เด็กได้เจอข้อจำกัดจากสถานการณ์ดังกล่าว จึงต้องการที่จะชวนให้ทีมวิจัยทั้ง 3 โครงการ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยส่วนหนึ่งจะเป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนเป็นรายโครงการ เนื่องจากแต่ละโครงการมีสภาพบริบทพื้นที่ที่แตกต่างกัน ซึ่งโครงการการค้นหาวิธีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องต่อการเรียนรู้ทักษะชีวิต สำหรับเด็กและเยาวชนตำบลบางพระฯ จะมีบริบทที่มีเด็กเล็กๆ ที่นำมาสร้างการเรียนรู้บนกระดานโรงเรียน โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกหนามแดงฯ จะมีบริบทพื้นที่เป็นเด็กวัยรุ่นที่มีสถานการณ์ในชุมชนแพรกหนามแดง โดยมีการทำกระบวนการเพื่อให้เด็กเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ส่วนของโครงการศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเด็กและเยาวชน ตำบลสวนผึ้งฯ จะมีบริบทพื้นที่เป็นเด็กที่มีความหลายตั้งแต่เด็กเล็กไปจนถึงเด็กโต แต่ปัญหาที่พบ คือ โครงการวิจัยทั้ง 3 โครงการได้ผ่านการท้าวิจัยมาแล้ว แต่พบว่ากระบวนการที่ไปสู่การวิจัยกำลังมีปัญหา ซึ่งโครงการที่ได้ผ่านการท้าวิจัยมาแล้วหนึ่งโครงการพบว่าส่วนใหญ่จะไม่ยึดโยงวิจัยไว้ ส่วนใหญ่จะเป็นนักกิจกรรม จึงอยากที่จะชวนแลกเปลี่ยนชุดความรู้เพื่อที่จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนแนวทางการทำงาน การลงพื้นที่หนุนเสริมของทางศูนย์ประสานงานวิจัยฯ

สิ่งที่แลกเปลี่ยนในเวที

- การที่มีพี่เลี้ยงลงหนุนเสริมจะเปรียบกับการกระตุ้นการทำงานอยู่ตลอดเวลา ถ้าพี่เลี้ยงไม่ได้ลงพื้นที่หนุนเสริมจะทำให้ทีมวิจัยไม่ได้ขับเคลื่อนกิจกรรม เปรียบได้กับนกมวนที่ไม่ค่อยได้ฝึกซ้อม
- แต่ละทีมถ้าพี่เลี้ยงกระตุ้นก็จะทำให้ทีมวิจัยมีการขับเคลื่อนดำเนินการทำกิจกรรม แต่ถ้าพี่เลี้ยงไม่ได้กระตุ้นทีมวิจัยก็จะกลับไปเหมือนเดิม
- กระบวนการเหมือนเดิมไม่ท้าทายกับเด็ก
- มีภาระงานหลายด้านในพื้นที่
- กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ข้อมูลสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว และเปลี่ยนแปลงหลายด้าน เช่น พฤติกรรมการเลียนแบบ การใช้ชีวิต ฯลฯ

จากนั้นนายชิษณุวัฒน์ มณีศรีขำ ชวนให้ผู้เข้าร่วมในเวทีได้แลกเปลี่ยน โดยมีโจทย์ให้ผู้เข้าร่วมในเวทีได้แลกเปลี่ยนดังนี้

- ยังเชื่อว่าข้อมูลจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือไม่
- การทำกิจกรรมยังทำตามระบบ / ขั้นตอน หรือไม่ อย่างไร

ผู้เข้าร่วมในเวทีจึงได้มีการแลกเปลี่ยนตามโจทย์ประเด็น ดังนี้

- นางพรทิพย์ สำเภา ได้แลกเปลี่ยนในเวทีดังนี้ โดยส่วนตัวจะเห็นจากการลงมือทำ และงานวิจัยจะสังเกตได้ว่าการกระตือรือร้นในการทำตามแผนการดำเนินงาน และกระบวนการงานวิจัยไม่ว่าจะเป็นการเก็บข้อมูล การวางแผนก่อนลงมือทำ การลงมือปฏิบัติจริงและถอดบทเรียนหลังจากการลงมือปฏิบัติ โดยส่วนตัวยังไม่สรุปว่าเชื่อ แต่เห็นจากการลงมือทำว่ามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของคน แต่การทำงานวิจัยจะมีผลทำให้มีงานหลายๆ อย่างตามมา จึงส่งผลให้ตัวเราไม่มีเวลา ไม่มีสมาธิในการที่จะมานั่งทำงานในส่วนของการข้อมูล มีหลายงานที่จะต้องมีการเดินทาง ซึ่งในส่วนนี้อาจมีผลมาจากในเรื่องของการจัดการตัวเอง และงานในบางส่วนไม่สามารถปฏิเสธในการรับงานได้เพราะเนื่องจากมีการทำงานแบบความร่วมมือมาก่อน จึงทำให้เป็นข้อจำกัดของตนเองในการทำงานด้านข้อมูล โดยส่วนตัวเมื่อได้มาทำงานวิจัยทำให้เชื่อว่าการทำงานวิจัยมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของคน แต่บางครั้งการที่ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นทำให้ตนเองมีข้อจำกัดในการทำงานมากขึ้น และจะต้องมีเทคนิคในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งถ้าไม่มีเทคนิคในการทำงานจะส่งผลให้เกิดปัญหาในการทำงานร่วมกัน

- นายสมพร เกตุแก้ว ได้แลกเปลี่ยนในเวทีดังนี้ โดยส่วนตัวคิดว่า ใครที่เป็นนักวิจัยแต่ไม่เชื่อในข้อมูลนั้นถือว่าผิด แต่เมื่อเชื่อแล้วจะต้องมีการปฏิบัติตาม ในช่วงแรกมีการทำตามแผนการดำเนินงาน และเมื่อมีเด็กและเยาวชนที่ได้เข้ามาร่วมกิจกรรมและไม่เคยได้ลงชุมชนเก็บข้อมูลจะตื่นเต้น มีความสุข ในส่วนของชุมชนที่ไม่เคยได้รับประสบการณ์ว่ามีคนมาสนใจให้ความสำคัญ ทำให้ชุมชนมีความสุขในครั้งที่ 1 ในการลงชุมชนครั้งที่ 2 ชุมชนรู้สึกดีมาก แต่เมื่อมีการลงชุมชนครั้งที่ 3 ทำให้ชุมชนรู้สึกว่าทำไมถึงมาอีกจะมาทำอะไร ส่วนการลงชุมชนของเด็กครั้งที่ 3 เด็กมีการพัฒนาศักยภาพที่ดีขึ้น จดบันทึกเก่งขึ้น ตั้งคำถามได้ดีขึ้น แต่เมื่อลงชุมชนครั้งที่ 4 และ ครั้งที่ 5 ดูเหมือนว่าบังคับให้เด็กทำ ซึ่งไม่รู้สาเหตุที่ทำให้เด็กเกิดอาการเบื่อเป็นเพราะสาเหตุมาจากอะไร และในเรื่องของข้อมูลโดยส่วนตัวเชื่อว่ามีส่วนต่อพฤติกรรม แต่เมื่อทำซ้ำเปรียบเทียบกับมีแรงจูงมารั้ง จึงส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนดำเนินโครงการให้ช้าลง จนกว่าจะ

มีการสืบค้นศึกษาข้อมูลใหม่ๆ เช่น สำหรับเด็กเล็กๆในช่วงแรกมีการจดบันทึก แต่เมื่อช่วงหลังเด็กจะมีพฤติกรรม คือ การใช้เครื่องบันทึกเสียงแทนการจดบันทึก แต่เมื่อทำกิจกรรมแล้วจะกลับมานั่งฟังแกะเทป แล้วค่อยจดบันทึก และทุกครั้งที่จะมีการทำกิจกรรมทีมนั้นจะมีการวางแผนก่อนทำกิจกรรม เช่น วางแผนก่อนทำกิจกรรมจะต้องมีการเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ก่อนที่จะทำกิจกรรม เป็นต้น แต่เมื่อทำกิจกรรมแล้วได้ชวนให้เด็กมีการวางแผนเพื่อที่จะเตรียมตัวทำกิจกรรมในครั้งต่อไป ซึ่งพบว่าเด็กมีการเบื่อในการที่จะทำกิจกรรมแบบเดิมๆ ทำให้ต้องสู้กับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง (โลกาภิวัตน์) และในปัจจุบันผู้ใหญ่เป็นตัวอย่างไม่ดีทำให้เด็กเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ และในปัจจุบันเด็กในชุมชนจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน และในส่วนที่หนึ่งจะมาอยู่เรียนรู้กับนายสมพร เกตุแก้ว เป็นเด็กที่ไม่มีใครเอาเด็กที่โรงเรียนรังเกียจแต่อยากใช้แรงงาน ส่วนที่สองจะอาศัยอยู่กับพ่อแม่ที่เป็นนักการเมืองมีฐานทางการเมืองซึ่ง และอีกส่วนหนึ่งจะเป็นเด็กเรียนคหบดีเป็นเด็กที่จะไม่ได้ยุ่งกับใคร ซึ่งพฤติกรรมของเด็กถ้าเราไม่สนใจเด็ก ปล่อยให้เด็กกลับมามีพฤติกรรมที่จะเรียกร้องความสนใจ อยากที่จะทำกิจกรรม แต่เมื่อใช้วิธีนี้กับเด็กๆจะสามารถใช้ได้เพียงระยะเวลาช่วงสั้นๆ ซึ่งทำให้เราไม่สามารถที่จะรับสถานการณ์ของสังคมบางส่วนได้ ทำให้ต้องมีการทำงานโดยหาวิธีการใหม่ๆ อยู่เสมอ

- นายชินวุฒน์ มณีศรีขำ ได้แลกเปลี่ยนในเวทีว่า เมื่อสองวันที่ผ่านมาได้รับโทรศัพท์ที่โทรมาแจ้งว่าหัวหน้าโครงการวิจัยข้างใต้เสียชีวิตแล้ว ซึ่งในการทำโครงการวิจัยเกี่ยวกับข้างจะต้องมีการเก็บข้อมูลศึกษาข้อมูลต่างๆเพื่อให้มีความเข้าใจข้างมากขึ้น แต่สิ่งที่ทำอยู่ได้แสดงให้เห็นว่าบางครั้งธรรมชาติยังไม่เข้าใจในสิ่งที่เราทำ โดยส่วนตัวรู้สึกว่าการที่เราทำสิ่งนั้น ทำให้ข้างอยู่รอด ให้คนอยู่ได้ ข้างอยู่ได้ อยู่ร่วมกัน ทำให้รู้สึกว่าโลกอยู่ยากมากขึ้น ในปัจจุบันทฤษฎีบางอย่างในโลกไม่เป็นจริงแล้ว โลกมีความซับซ้อนมากขึ้น

สิ่งที่แลกเปลี่ยนเพิ่มเติมในเวที

- ในปัจจุบันได้มีสถานการณ์เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมหาคู่เร็วกว่าเดิมจากในอดีต
- จากที่ได้เติบโตมาที่มีการอยู่ร่วมกัน กินด้วยกัน เล่นด้วยกัน ทำงานด้วยกัน จึงทำให้เห็นว่าเป็นพี่น้องกัน มีลักษณะเป็นเครือญาติกัน
- จากเดิมก่อนที่จะทำงานวิจัย ตนเองมีพฤติกรรมที่เป็นห่วงลูกถ้าลูกทำไม่ได้ตั้งใจจะมีการตีให้ลูกทำตามที่ตนเองบอก แต่เมื่อได้มาทำงานวิจัยทำให้ต้องมีการฝึกความอดทน จะทำให้เด็กฟังเรามากขึ้น จึงได้นำมาปรับใช้กับลูกของตนเอง จะต้องมีการเก็บอารมณ์ รับฟังเด็กมากขึ้น ว่าเด็กต้องการที่จะสื่อสารอะไรกับเรา ทำให้ได้ประสบการณ์จากงานที่เราทำ และเลี้ยงลูกในครอบครัวได้ดีขึ้น
- โครงการวิจัยคือการค้นหากระบวนการเรียนรู้เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งเราจะต้องเข้าใจอดีต เห็นปัจจุบัน และจะนำออกแบบกระบวนการเพื่อสร้างการเรียนรู้กับเด็กและเยาวชน
- เด็กเมื่ออยู่กับผู้ใหญ่จะแสดงพฤติกรรมในเชิงบวก แต่เมื่ออยู่กับในกลุ่มเพื่อนจะมีพฤติกรรมอีกอย่าง
- จากที่ได้ไปลพบุรี ได้พบเจอกับเด็กที่ติดคุก มีพฤติกรรมที่สีกเต็มตัว เพราะเมื่อได้พูดคุยแลกเปลี่ยนกับเด็กจึงทำให้พบว่า จะต้องมีการสีกเพราะจะต้องมีการเข้ากลุ่มเพื่อนๆ ถ้าไม่สีกก็ไม่สามารถเข้ากลุ่มกับเพื่อนๆได้
- และในปัจจุบันเด็กได้มีการเลียนแบบพฤติกรรมการสีกมาจากบุคคลต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น เช่น เน็ตไอดอล นักมวย ดารา เป็นต้น จึงส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมที่เลียนแบบ

- จากที่ได้แลกเปลี่ยนทำให้พบว่า เด็กมีความซับซ้อน สังคมมีความซับซ้อน เราเองก็มีความซับซ้อน และเราทำงานบนกระแสังคมนี้อยู่ และซึ่งความซับซ้อนเราจะอยู่ร่วมกับสถานการณ์ดังกล่าวได้อย่างไร จากนั้นนายคำณ นิมอนงค์ ได้ชวนให้ผู้เข้าร่วมในเวทีได้ดูในเรื่องสถานการณ์ของเด็กในพื้นที่จากที่ผู้เข้าร่วมได้แลกเปลี่ยนกันในเวที จึงชวนให้ในเวทีจึงได้มีการแลกเปลี่ยนเพิ่มเติม ดังนี้

สถานการณ์เด็กในพื้นที่	
เชิงบวก (+)	เชิงลบ (-)
- เกิดสำนึกการทำงานดูแลตัวเอง - เข้าใจพฤติกรรมเด็ก / ผู้ใหญ่ - นำไปปรับใช้ ปรับวิธีคิด - ยอมรับเด็ก - เข้าใจความเท่าเทียม - วางแผนการดูแล / เลี้ยงดู - เกิดความไว้วางใจของคนในชุมชน - ให้โอกาส - มีพื้นที่ให้ทำกิจกรรม - เห็นศักยภาพของเด็ก เช่น ซ่อมมอเตอร์ไซด์ - มีชุดความรู้นำไปใช้ปรับกับครอบครัว - วิธีการพูดคุย - การรับฟัง / ยอมรับ - ทำความเข้าใจกับสิ่งที่เด็กทำ - การตั้งคำถามและค้นหาคำตอบ - เด็กมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในเชิงบวกมากขึ้น - พัฒนาศักยภาพ - จดบันทึก / กล่าวพูด / มารยาท / คิดได้เป็นระบบ / รับฟัง / เกิดทักษะชีวิต / ลดความก้าวร้าว / รับผิดชอบ / ตรงเวลา - เด็กมีพื้นที่ให้ระบาย / แก้ปัญหา	- โรงเรียนไม่สนับสนุนการทำกิจกรรม - สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง (โลกาภิวัตน์) - พฤติกรรมเด็กเปลี่ยนเร็ว - มีต้นแบบในทางที่ไม่ดี (ผู้ใหญ่) - ปัญหาความเข้าใจของคนในครอบครัว - ตามเด็กไม่ทัน - มีความอยากเรื่องเพศสูง - ผู้ปกครองไม่เข้าใจ

● เกิดความสัมพันธ์ของครอบครัว + เด็ก ○ พูดคุยกันเด็ก + ผู้ปกครอง	
---	--

นายคาร์ณ นิมนงค์ ได้กล่าวเสริมว่าจากการที่ได้ฟังสิ่งที่ผู้เข้าร่วมได้แลกเปลี่ยนกันในเวทีทำให้พบว่า สถานการณ์เชิงลบที่ทีมวิจัยในแต่ละพื้นที่ได้พบ จะเปรียบได้กับ “ชุดความรู้” ที่ทีมวิจัยแต่ละโครงการได้จากขั้นตอนการทำวิจัยและทำให้เห็นข้อมูล และอีกสิ่งหนึ่งที่ยังไม่เห็นชัด คือ มีวิธีการอย่างไรจึงทำให้เกิดสถานการณ์เชิงบวกในชุมชน ซึ่งหลังจากนี้จะมีการแบ่งกลุ่มตามโครงการและจะชวนแลกเปลี่ยนทำให้เห็นว่าจากกิจกรรมที่ได้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการ อะไรที่ส่งผลให้เกิดสถานการณ์เชิงบวกในชุมชน

จากนั้นนางสาวพวงทอง เม้งเกร็ด ชวนทีมวิจัยโครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกกานามแดง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ประเมินเสริมพลังกับการดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมาว่า แต่ละกิจกรรมมีวัตถุประสงค์ กระบวนการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และบทเรียนที่ได้รับจากการทำโครงการระยะที่ 2 สรุปได้ดังนี้

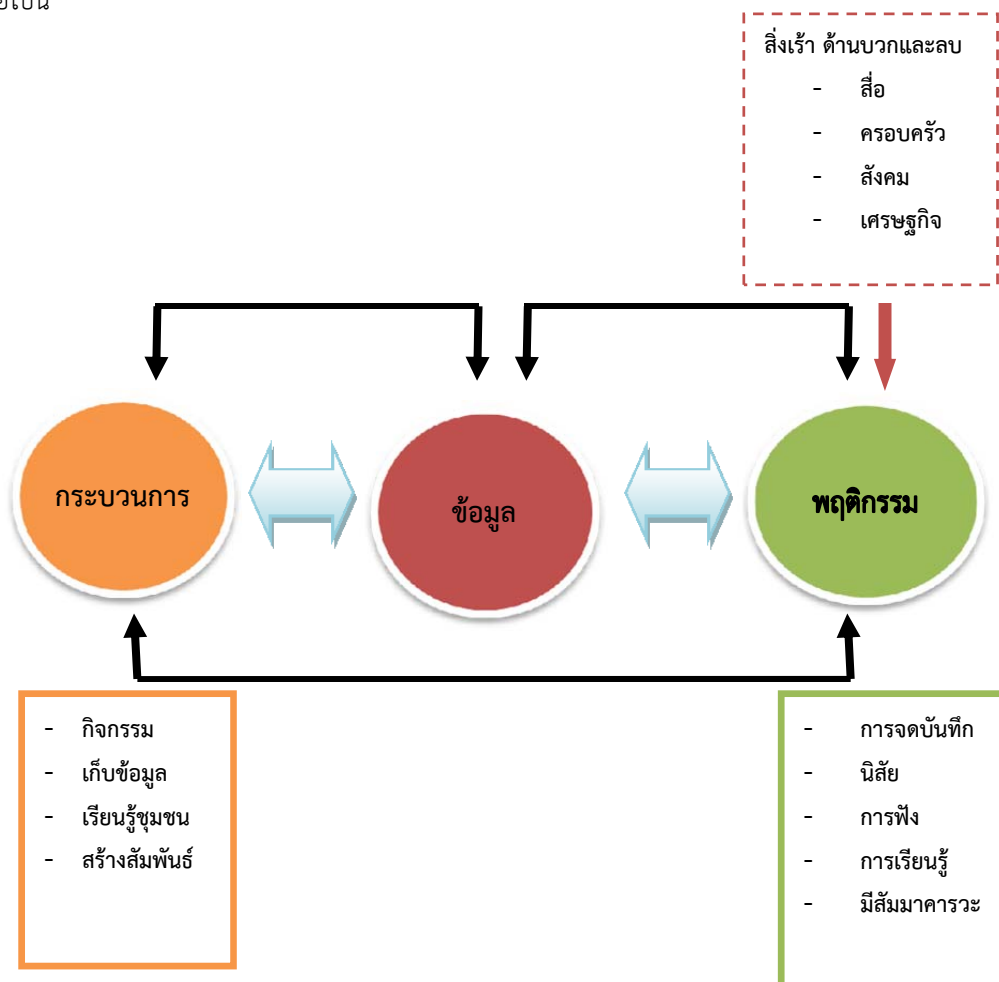
**สรุปผลการดำเนินงานโครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์
ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกกานามแดง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ระยะที่ 2**

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บทเรียน
1. ประชุมทีม	2. เพื่อวางแผนในการดำเนินงาน 3. เพื่อสรุปบทเรียนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน	● ได้ทำกิจกรรมตามความต้องการ ● ได้ปรับกิจกรรมตามความต้องการของเด็ก ○ (กระตุ้น/เติมเต็ม) ● เด็กเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้น ● เกิดกิจกรรมเพื่อสังคม เช่น สกรีนเสื้องานจับตามแม่น้ำใหม่ ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสงคราม ○ การพัฒนาชุมชน ○ (ตัดหญ้า/เก็บขยะ) ● เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการเข้าสังคม เช่น การแต่งกาย การมีสัมมาคารวะ การใช้ชีวิต เป็นต้น	● กิจกรรมต้องมาจากความต้องการของเด็ก ให้เด็กคิดเอง เพื่อให้เด็กเกิดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม * กิจกรรมเพื่อสังคม
2. เก็บข้อมูลการพัฒนาศักยภาพเด็กที่ผ่านมาในชุมชน	1. เพื่อรับรู้บทเรียนการพัฒนา 2. เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนในรูปแบบต่างๆ	● พบว่ากิจกรรมส่วนใหญ่ในชุมชนจัดโดยหน่วยงานของรัฐ เช่น สถานศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นการจัดเหมือนการออกค่าย อบรม+ทัศนศึกษา แล้วจบ ไม่มีความต่อเนื่อง ไม่เกิดการเรียนรู้ เด็กรู้แต่ไม่ได้ลงมือทำ และส่งผลให้เด็กไม่เกิดการพัฒนาศักยภาพ	● การทำกิจกรรมในพื้นที่ถูกออกแบบโดยหน่วยงานโดยให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมเพื่อให้จบกิจกรรมเท่านั้น ไม่ได้หวังให้เด็กเกิดการเรียนรู้หรือทำกิจกรรมต่อเนื่อง ●

3. เก็บ ข้อมูล สถานการณ์การ พัฒนาศักยภาพ เด็กและเยาวชน ใน แต่ละ กิจกรรมใน ชุมชน	1. เพื่อ เรียนรู้ สถานการณ์การ พัฒนาศักยภาพ เด็กและเยาวชนใน ชุมชน 2. เพื่อแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การ พัฒนาศักยภาพ เด็กและเยาวชน	- พบว่าเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา(ออกจากโรงเรียน กลางคัน) มีการแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มๆ แต่ละกลุ่มมีกิจกรรมที่คล้ายกัน เช่น การ แต่งรถชิง มั่วสุ่มเล่นการพนัน/ยาเสพติด/ดื่มสุรา และติดเกม เป็นต้น โดย บางกลุ่มจะไม่ถูกกัน พบกันไม่ได้ต้องมี เรื่องทะเลาะวิวาทกัน เพราะบางกลุ่ม เป็นกลุ่มปิด รับเฉพาะญาติพี่น้อง เท่านั้น - เด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบ การศึกษาถูกดึงให้ต้องทำกิจกรรมกับ โรงเรียน เพื่อแลกกับผลการเรียนและ ชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นหลัก โดยที่ เด็กไม่ได้อยากทำ ทำให้เด็กไม่เกิดการ เรียนรู้	- ควรหาข้อมูลก่อน ออกแบบกิจกรรม กระบวนการต้องสนุก และได้เรียนรู้ - ควรให้เด็กและเยาวชน มีส่วนร่วมในคิด การ ออกแบบการทำกิจกรรม เพื่อให้เด็กและเยาวชน เกิดความรู้สึกรักอยากทำ อยากเรียนรู้
4. วิเคราะห์ข้อมูล และ สรุ ป บทเรียนการ ดำเนินงาน	1. เพื่อสรุปวิเคราะห์ ข้อมูล 2. เพื่อสรุปบทเรียน การดำเนินงาน โครงการ 3. เพื่อนำข้อมูลการ วิเคราะห์สู่การ วางแผนกำหนด แนวทางที่ เหมาะสมในการ ดำเนินกิจกรรม	- ได้แนวความคิดการออกแบบกิจกรรม+เกม เพื่อให้เด็กได้พัฒนาด้านการคิด อารมณ์ - การเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็น เครื่องมือสร้างการมีส่วนร่วม	- การ สรุ ป ทบทวน วิเคราะห์กิจกรรมช่วยให้ได้แนวทางการสร้าง การเรียนรู้ที่เหมาะสม กับเด็กแต่ละช่วงวัย - การทำกิจกรรมกับเด็ก แต่ละครั้งต้องเน้น สนุก ทำทาย สร้างแรงจูงใจ ในการทำกิจกรรม เช่น ขนมห ของรางวัล และ สร้างการเรียนรู้ใน รูปแบบของเกม

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บทเรียน
ประชุมพ่อแม่			
เก็บข้อมูล			
สำรวจ			
เล่นกิจกรรม			

จากนั้นนายชินวัฒน์ มณีศรีขำ ขวณทิมวิจัยสรุปว่า พฤติกรรมของเด็กเกิดจากการใส่กระบวนการและข้อมูลเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้นได้ แต่สถานการณ์ปัญหาในปัจจุบันมีสิ่งเร้าเข้ามากระตุ้นมากมาย ซึ่งมีทั้งด้านบวกและลบ เราจะทำอย่างไรให้มีการนำสิ่งเร้าด้านลบมาปรับเป็นด้านบวกได้ โดยไม่ปฏิเสธสภาพสังคมที่เป็นอยู่ ทางออกสำคัญ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลในชุมชน การเรียนรู้อาชีพและภูมิสังคมในชุมชน ร่วมกับกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมที่มีในโครงการ เด็กจึงการรวมกลุ่มมาทำกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน โดยเฉพาะกิจกรรมที่พวกเขาได้มีส่วนร่วมออกแบบจึงทำให้เขามีความสุข สนุก และมีผู้ใหญ่ให้กำลังใจเสมอมา เด็กและเยาวชนหันไปเรียนหนังสือ ประกอบอาชีพส่วนตัว จนผู้ปกครองยอมรับ และเข้าร่วมกระบวนการในโครงการ ดังแผนภาพสรุปต่อไปนี้

แผนภาพแสดงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนจากการเรียนรู้ชุมชนท้องถิ่น

จากนั้นนางสาวพวงทอง มั่งเกร็ด ขวณทิมวิจัยแลกเปลี่ยน ถึงสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ / การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และปัญหาอุปสรรค สรุปได้ดังนี้

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ทิมวิจัย

- นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่า สิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ คือ หากจะจัดกระบวนการและแนวทางในการออกแบบกิจกรรม จะต้องจัดกิจกรรมให้น่าสนใจ ปัจจัยสำคัญ คือ เด็กต้องสนุก อืม เราจึงจะสามารถเติมความรู้ให้เขาได้ และเด็กจะพร้อมที่จะเรียนรู้ไปพร้อมกัน มุ่งเน้นเกมที่สนุก สิ่งที่ตนเองเปลี่ยนแปลงไป คือ ปรับเปลี่ยนวิธีการเข้าหาเด็กๆ โดยมีการวิเคราะห์เป็นรายคน เช่น พื้นฐานครอบครัว ความต้องการของเด็ก เป็นต้น การค้นหาข้อมูลเด็กและผู้ปกครองให้ได้มากที่สุด เพื่อสร้างความเข้าใจให้ทั้งสองฝ่ายยอมรับซึ่งกันและกัน เมื่อเด็กเริ่มฟังก็จะใช้วิธีการแนะนำแทนการสั่ง

ตลอดคืนในใจที่มีต่อเด็กจากเดิมเห็นหน้าก็เกลียดเป็นความเข้าใจแทน โดยการย้อนวัยไปว่าตอนที่ตนเองอายุนานี่ต้องการอะไร ก็หนุนเสริมเด็กและเยาวชนตามความต้องการในแต่ละช่วงวัย

- นายสมศักดิ์ ธีรทอง สิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ คือ เน้นเกมที่เด็กสนุก การมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง หากมีกิจกรรมกับเด็กต่อเนื่อง จะช่วยหนุนเสริมตลอด การเปลี่ยนแปลงของตนเอง คือ การดำเนินงานของเด็กทำให้ตนเองตื่นตัว ต้องหาความรู้ให้เด็กและเยาวชนมาเรียนรู้ ดูแลเรื่องความปลอดภัยในการพาเด็กลงพื้นที่ เช่น การเตรียมชูชีพให้เด็กลงเรือ เป็นต้น ผู้ปกครองยอมรับตนเองมากขึ้น เพราะว่าลูกหลานของเขาเปลี่ยนแปลง และยอมรับว่าทีมวิจัยทำให้ลูกหลานของเขามีพฤติกรรมที่ดี จนกลายเป็นทีมทำงานที่ช่วยกันตลอด หากขาดคนใดคนหนึ่งในทีมผู้ปกครองในชุมชนจะถามหาตลอด
- นางสาววิวรรธณ ดวงแข เรียนรู้เรื่องการฟัง การพูด มีความรับผิดชอบมากขึ้น ต้องทำงานเรียบร้อย หากทำไม่เสร็จจะรู้สึกติดค้าง เมื่อก่อนหากตัดสินใจว่าจะไม่ทำก็จะไม่ทำเลย หลังจากที่ได้รับภาระงานก็จะติดตามอย่างต่อเนื่อง และเกิดตัวเองออกมาทำกิจกรรมแทนการอยู่คนเดียวอย่างในช่วงที่ผ่านมา และสามารถจัดทำรายงานการประชุมได้เป็นอย่างดี
- นายธนศ สร้อยทอง (นิก) และนางสาวอัญญา ดีใส (อ้อม) กล่าวพูดมากขึ้น รู้ว่าต้องทำบทบาทอะไรในการทำกิจกรรม ช่วยนำกิจกรรมกับน้องเล็ก ๆ โดยไม่ได้บอกว่าจะต้องทำอะไร แต่เมื่อมีปัญหาจะช่วยแก้ไขปัญหาคณะหน้าได้อย่างเหมาะสม เรียนรู้และช่วยออกแบบกระบวนการในแต่ละกิจกรรม
- นางสาวบังอร ช่วยชูวงศ์ (ผึ้ง) สะท้อนว่าเข้าร่วมโครงการนี้ เนื่องจากหลานไม่ยอมเรียนหนังสือ ติดเฟซบุ๊ค จึงสนใจเข้าร่วมโครงการเพื่อนำความรู้ไปปรับใช้กับการดูแลน้องบิวให้หันมาเรียนรู้กิจกรรมในโครงการแทน ช่วยให้ตนเองได้ความรู้เรื่องเด็กและเยาวชนเพิ่มขึ้น และพัฒนาศักยภาพของหลานให้อยู่ได้อย่างเหมาะสมกับกระแสโลกาภิวัตน์ เห็นได้จากเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมจะเล่นโทรศัพท์ลดลง

ชุมชน

- ผู้ปกครองให้การยอมรับทีมวิจัยและหันมาสนใจลูกหลาน เนื่องจากลูกหลานที่ผ่านเข้าร่วมกระบวนการเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น
- มีการเชื่อมโยงกับตำรวจในชุมชน เพื่อเฝ้าดูพฤติกรรมการแว่นและชิง พบว่าลดลงอย่างมาก
- ครูในโรงเรียนคลองขุดสมบูรณ์สะท้อนว่า เด็กที่ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมแล้วเปลี่ยนแปลง สามารถคิด วิเคราะห์ กล้าพูด กล้านำเสนอ เนื่องจากในโครงการให้เด็กเรียนรู้ผ่านการลงมือทำด้วยตนเอง
- อบต.แพรกหนามแดง สนใจกระบวนการและให้ทีมวิจัยไปช่วยสร้างสภาเด็กและเยาวชน แต่ทีมวิจัยขอทำกระบวนการให้เด็กในชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้วยตนเองแทนการสร้างสภาเด็กเหมือนเช่นที่ผ่านมา

ปัญหา / อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข

- เด็กออกจากทีมตามหัวหน้าแก๊ง เมื่อเพื่อนเห็นก็เลยทำตาม ทำให้ทีมแตก แก้ไขโดยไม่หาทีมงานเพิ่ม แต่จะดึงคนที่เข้ามาร่วมงานและสนใจที่จะแก้ไขปัญหามาอย่างต่อเนื่อง ก็จะชักชวนเข้ามาทำงาน อย่างน้อยก็ช่วยให้การนำความรู้ไปปรับใช้ได้
- เด็กที่ไม่ได้เข้าร่วมกระบวนการก็จะกลับไปมีพฤติกรรมเหมือนเดิม แก้ไขโดยการเฝ้าดูอยู่ห่างๆ มีการเตือนผ่าน social media และมีการกระตุ้นให้เด็กที่เข้าร่วมในโครงการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เด็กก็จะมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เช่น น้องเต้ไปรับราชการทหาร ป๊อปปี้ไปประกอบอาชีพ น้องมะยมเดิมทำร้ายพ่อแม่ปู่ย่าตายายก็เลิกพฤติกรรม เป็นต้น และปรับปรุงตนเองในทางที่ดีขึ้น

สำหรับกิจกรรมที่จะนำไปสู่การสร้างการเรียนรู้ในระยะที่ 3 ทีมวิจัยมีความคิดเห็นร่วมกันว่า จะทำกิจกรรมที่คล้ายกับเกมจำลองที่เด็กชอบเล่นในโทรศัพท์มือถือผสมผสานกับเกมสิทธิประชาธิปไตย เนื่องจากคล้ายกับเกมเศรษฐี เด็กเข้าถึงง่าย แต่จะปรับให้เด็กคิดและสร้างสรรค์เอง จำลองเป็นการเรียนรู้ชุมชนของตนเอง

ในช่วงสุดท้ายนายชินวรัตน์ มณิครีชา ชวนให้ทีมวิจัยทั้ง 3 โครงการได้นั่งล้อมเป็นวงเพื่อที่จะชวนกันสรุปบทเรียนว่า จากการที่ทีมวิจัยทั้ง 3 โครงการได้เข้าร่วมเวทีสรุปบทเรียนและวิเคราะห์ข้อมูล ได้เรียนรู้อะไรบ้าง อย่างไร ในเวทีได้แลกเปลี่ยน ดังนี้

- นายสมศักดิ์ รั้วทอง ได้แนวทางในการทำงาน เช่น ข้อมูลที่ได้จากการทำงานซ้ำเดิมๆ จะนำไปปรับใช้กับการทำงานเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน จากที่ผ่านมาบางครั้งในการทำงานข้อมูลที่มีอยู่ไม่สามารถใช้กับสถานการณ์ต่างๆ ได้ จึงต้องมีการปรับใช้
- นางนิภา บัวจันทร์ กิจกรรมที่ได้ทำบางครั้งไม่สามารถเชื่อมโยงให้เห็นได้ว่า ทำกิจกรรมแล้วได้อะไร ซึ่งที่ผ่านมาจากการทำกิจกรรมจะทำให้ชวนให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมแต่ไม่ได้มีการสรุปบทเรียนว่าจากการที่ได้ทำกิจกรรม ทำแล้วเกิดอะไรขึ้น และจากการที่เด็กทำกิจกรรมนั้นส่งผลให้เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลง แต่ไม่สามารถรู้ได้ว่าเด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงเพราะอะไร และจากการเข้าร่วมเวทีวันนี้ทำให้ได้ทบทวนว่า จากการที่ทีมวิจัยได้ทำกิจกรรมไปมากแต่ไม่ค่อยได้อะไรมาก ไม่ได้เกิดการทบทวนกระบวนการ
- นายชินวรัตน์ มณิครีชา จากที่ได้มีการแลกเปลี่ยนกันในวันนี้ อยากที่จะฝากให้ทีมวิจัยว่า เวลากล่าวถึงกระบวนการทำกิจกรรม จะต้องมีการออกแบบให้เชื่อมโยงกับข้อมูล และข้อมูลจะต้องเชื่อมโยงกับพฤติกรรม จากบทเรียนที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า กระบวนการบางอย่าง และข้อมูลบางอย่าง จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมบางอย่าง ซึ่งถ้าต้องการที่จะให้เด็กมีพฤติกรรมในทางที่ดี เราจะต้องมีการออกแบบกระบวนการให้สอดคล้องกันและรวมไปถึงในเรื่องของข้อมูลจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จึงต้องการที่จะให้ทีมวิจัยได้ทบทวนในเรื่องของ กระบวนการ ข้อมูล และพฤติกรรม ซึ่งเงื่อนไขนั้นเกี่ยวกับเรื่องของสิ่งเร้าที่เข้าในแต่ละสถานการณ์ และในการออกแบบกิจกรรมจะต้องคิดออกแบบบนพื้นฐานของ กระบวนการ ข้อมูล จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม จะต้องทำอยู่บนพื้นฐานของการวิจัย และต้องใช้ทักษะของพี่เลี้ยงเติมความรู้เข้าไป เช่น การตั้งคำถาม การให้เด็กคิดเอง ทำเอง เรียนรู้เอง สรุปบทเรียน เป็นต้น และจะต้องยึดโยงกับ กระบวนการ ข้อมูล พฤติกรรม สิ่งเร้า
- นายสุทธิลักษณ์ โตทอง จากที่ได้ลงพื้นที่หนุนเสริม โครงการการค้นหาวิธีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องต่อการเรียนรู้ทักษะชีวิต สำหรับเด็กและเยาวชนตำบลบางพรหม อำเภอบางคนทีฯ และโครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกหนามแดงฯ จะเห็นว่าได้มีการทำกิจกรรมแล้วได้ข้อมูล เห็นพฤติกรรม แต่ไม่ได้มีการนำเรื่องพฤติกรรมมาศึกษาต่อว่า จะต้องมีการออกแบบกิจกรรมต่อไปอย่างไร ในการทำกิจกรรมจะใช้ฐานว่าจะใช้กิจกรรมอะไรเพื่อให้เด็กสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม แต่ไม่ได้ใช้พื้นฐานในการออกแบบกิจกรรมว่า เด็กมีพฤติกรรมเป็นแบบนี้แล้วจะต้องมีการออกแบบกิจกรรมอย่างไรให้สอดคล้อง และในวันนี้ได้เห็นถึงในเรื่องของกระบวนการวิจัย ส่งผลให้เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงแต่ไม่ได้ นำเรื่องพฤติกรรมมาศึกษาต่อ เมื่อได้มาแลกเปลี่ยนทบทวนร่วมกันทำให้เห็นถึงแนวทางในการทำงาน และทำให้เชื่อมั่นว่าการทำวิจัยนั้นเป็นประโยชน์ต่อคนทำ
- นายคำณ นิ่มอนงค์ โครงการวิจัยทั้ง 3 พื้นที่น่าสนใจตรงที่มีชุดบทเรียน ความรู้ ที่ทำแล้วได้ผล แต่เมื่อมาทำกิจกรรมใหม่จะไม่ได้ผลเหมือนครั้งก่อน จึงต้องมีการแยกว่า จากการที่ไม่ได้ผลนั้น ไม่ใช่เป็นเพราะกระบวนการหรือวิธีการทั้งหมด ซึ่งประเด็นคือ เราไม่ได้นำผลที่เกิดจากการทำกระบวนการมาทบทวน เช่น ในการทำกิจกรรมบางครั้งการชวนให้เด็กมาทำกิจกรรมเด็กให้ความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งเป็นวิธีการที่สามารถนำไปปรับใช้ในการทำกิจกรรมครั้งต่อไปได้ เป็นต้น และในวันนี้จากการที่ได้แลกเปลี่ยนทำให้เห็นเชื่อมโยงเกี่ยวกับโครงการพลังเด็กและเยาวชน และโครงการวิจัยทั้ง 3 โครงการเป้าหมายจริงๆ

ของทั้ง 3 โครงการไม่ใช่เพียงแค่เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลง แต่ที่เล็งในพื้นที่ที่มีชุดความรู้ใหม่ๆ ที่จะสามารถรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของเด็กในชุมชนได้ ซึ่งในแต่ละพื้นที่ที่จะมีความรู้เฉพาะสามารถนำไปปรับใช้กับกลุ่มเด็กกลุ่มใหม่ๆ ได้อยู่เสมอ

- นางสาววิวรรธน์ ดวงแข ได้ทบทวนว่าได้มีการทำกิจกรรมอะไรไปบ้าง และแนวทางในการดำเนินงานจะคิดออกแบบเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เช่น เด็กมีการติดโทรศัพท์ ติดเกมส์ในโทรศัพท์ จึงคิดที่จะนำเกมส์ในโทรศัพท์ มาปรับใช้ออกแบบให้สอดคล้องกับกลุ่มเด็กที่จะชวนมาทำกิจกรรม เป็นต้น
- นางพรทิพย์ สำเนา ทำให้ได้ทบทวนว่าจากการที่ได้ทำกิจกรรมแล้วทำให้เห็นว่าเรายังขาดอะไร และจากการทำงานในชุมชน ต้องการที่จะให้เด็กในชุมชนได้มีพื้นที่ได้ทำกิจกรรมแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้เป็นแรงผลักดันว่า เด็กและเยาวชนในชุมชนเปรียบได้กับอนาคตของห้วยผาก และจากการได้ทำวิจัยทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อให้ทำงานร่วมกับเด็กในชุมชนได้ดีขึ้น นายชินวัฒน์ มณีศรีขำได้กล่าวเสริมว่า เด็กจะมีสิ่งเร้า มีพฤติกรรม และพฤติกรรมจะเปลี่ยนไปตามสิ่งเร้า และเปลี่ยนไปตามบริบท ซึ่งคือสังคมของการเปลี่ยนแปลงของเด็ก และสิ่งที่สำคัญและเรามักจะลืม คือ สิ่งเร้า โดยแบ่งออกเป็นเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งสิ่งที่เรากำลังชวนเด็กทำกิจกรรมจะเปรียบได้กับสิ่งเร้าเชิงบวก กับกระบวนการ และข้อมูลเพื่อให้เกิดการพัฒนา ซึ่งทั้ง 3 โครงการจะเกี่ยวกับเรื่อง ทักษะ การใช้ชีวิต ซึ่งจะโยงไปเรื่องพฤติกรรม และจะต้องศึกษาเพิ่มเติมว่า สิ่งเร้ามีผลต่อพฤติกรรมอย่างไร
- นายชาติรี บุญนุช จากที่ผ่านมาได้มีการทำกิจกรรมไปเยอะแต่ไม่ได้มีการกลับมาทบทวนเกี่ยวกับกระบวนการว่า มีความเชื่อมโยงกันอย่างไร
- นายสมพร เกตุแก้ว สิ่งที่เรามุ่งเป้าหมายไปที่กิจกรรมเพราะเราคาดหวังว่า เรามีหน้าที่ที่จะพัฒนาศักยภาพ ดึงข้อแข็งข้อแข็งพร้อมทั้งทักษะ ที่อยู่ในตัวของเด็กแต่ละคนออกมา และทุกครั้งก่อนที่จะมีการทำกิจกรรมจะมีการเปิดพื้นที่ให้เด็กคิดเอง ลงมือทำด้วยตัวเอง และที่เล็งมีหน้าที่ที่หนุนเสริมให้เด็กเกิดการพัฒนาศักยภาพเปลี่ยนแปลงตัวเอง และสิ่งที่เราลืม คือ กระบวนการ ข้อมูล พฤติกรรม และจะต้องมีการทบทวนปรับเปลี่ยนการทำงาน จะต้องมีการกระบวนการจากสิ่งที่เด็กคิด เด็กสร้าง ได้ข้อมูลอย่างไร พฤติกรรม และสิ่งเร้า ซึ่งที่เล็งมีหน้าที่ที่จะต้องสร้างสิ่งเร้าหรือทำให้เกิดสิ่งเร้าเชิงบวก
- นางสาวพวงทอง เม้งเกร็ด จากที่ผ่านมาได้มีการศึกษาเรื่องเด็กว่า เด็กในแต่ละช่วงวัยจะมีจิตวิทยาที่ไม่เหมือนกัน จากที่ผ่านมาได้ศึกษาทฤษฎีเรื่องเกี่ยวกับเด็กเพื่อให้เห็นปลายทาง แต่เมื่อได้มาทำงานแล้วลงมือปฏิบัติจริงทำให้เห็นว่าสำคัญมาก ซึ่งในแต่ละพื้นที่ที่จะมีความแตกต่างเกี่ยวกับบริบท แต่จะหาอย่างไรให้สามารถสื่อสารกับเด็กด้วยภาษาที่เข้าใจได้ง่าย ในส่วนเรื่องของเรื่องในชุมชน เมื่อเด็กเรียนรู้เรื่องราวในชุมชนแต่ละจะต้องมีที่เล็งเติมความรู้ให้อยู่เสมอทำให้คิดว่าเป็นประโยชน์ สามารถนำไปปรับใช้กับโครงการพลังเด็กและเยาวชนฯได้
- นายชนนที ภูระหงษ์ ได้เห็นถึงความสำคัญของการเปิดพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นเด็กเล็กหรือเด็กโตจะต้องเปิดพื้นที่และที่เล็งจะต้องช่วยเอื้อเชื้อประสานให้เด็กได้มีความเข้าใจมากขึ้น และช่วยลดช่องว่างระหว่างเด็กเล็กกับเด็กโต และได้เห็นถึงความสำคัญของข้อมูล การทำกิจกรรมจะต้องมีการศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ และจะนำไปปรับใช้กับโครงการพลังเด็กและเยาวชนฯ
- นายอนุพงษ์ แดงสอน สิ่งที่ได้ก็ คือ ในส่วนของกระบวนการ ข้อมูล พฤติกรรม และพฤติกรรมจะเปลี่ยนอยู่เสมอเมื่อมีสิ่งเร้าเข้ามา และจะต้องมีการหากระบวนการหรือวิธีการใหม่ๆ ทำให้เห็นว่า ปัญหาหรือสิ่งต่างๆ ไม่ได้เกิดขึ้นเพียงกับเด็ก แต่เกิดขึ้นกับผู้ใหญ่ด้วยในปัจจุบัน

- นายคณาธิป รวยธนพานิช จากที่ได้มาร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้ได้เห็นในเรื่องของปัญหาเกี่ยวกับเด็กในแต่ละพื้นที่ของตนเอง และสิ่งที่ชอบ คือ การที่ทำให้เด็กที่ไม่รู้จักกัน มาทำกิจกรรมร่วมกันมีความสัมพันธ์ร่วมกัน และเป็นเรื่องที่ยากที่ทำให้เด็กมาอยู่ร่วมกัน ปรับเปลี่ยนลักษณะนิสัยเพื่อให้เข้ากับผู้อื่นได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ดี
- นางสาวเดือนเก้่า สำเภา เป็นเรื่องที่ดีที่ได้มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และได้มาทบทวนในสิ่งที่ได้ทำ เพราะไม่ได้ทำกิจกรรมนานแล้ว บางครั้งอาจทำให้ลืมได้ และได้มาฟังความรู้ในเวที
- นางสาวบังอร ช่วยชูวงศ์ ตอนแรกไม่ได้สนใจที่จะมาร่วมโครงการ แต่เมื่อเห็นว่าโครงการเป็นประโยชน์จึงจะนำไปปรับใช้ในครอบครัว

ปิดประชุมเวลา 15.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปการประชุมเวทีสรุปวิเคราะห์ข้อมูลและและสรุปการดำเนินงานเพื่อนำสู่การทดลองปฏิบัติการ
โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรพนามแดง อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น
วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2559 เวลา 17.00 - 19.00 น.
ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรพนามแดง อ.มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรพนามแดง อ.มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น
2. นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรพนามแดง อ.มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น
3. นางสาวอัญญา	ดีใส	24/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น
4. นายสุทธิลักษณ์	โตกทอง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.ขอนแก่น
5. นายคำณ	นิมอรงค์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.ขอนแก่น
6. นายชนนท์	ภูระหงษ์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.ขอนแก่น

เปิดประชุมเวลา 17.00 น.

นายคำณ นิมอรงค์ ผู้ช่วยผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.ขอนแก่น ชวนผู้เข้าร่วมประชุม
ทบทวนกิจกรรมและกระบวนการทำงานที่ผ่านมาว่าเป็นอย่างไร โดยตั้งหัวข้อในการชวนพูดคุย 4 หัวข้อ คือ กระบวนการ
ทำกิจกรรมความรู้ที่ใช้ในการทำกิจกรรม, พฤติกรรมที่ปรับเปลี่ยน, สิ่งเราที่ส่งผลกระทบ

สิ่งที่ได้จากการพูดคุย

กระบวนการการทำกิจกรรม

- รวมกลุ่มเด็กโดยใช้กิจกรรมที่เด็กสนใจ ให้อิสระในการคิดกิจกรรม เช่น เล่นดนตรี, รำไทย, ทำอาหาร, สกีนน้ำแข็ง
- กระตุ้นให้เด็กทำกิจกรรมด้วยตัวเอง ฝึกการจัดการตัวเอง เช่น การบริหารจัดการเงิน, การประสานคน, การจัดการเวลา เพื่อเติมความรู้เรื่องท้องถิ่นโดยให้เด็กไปเก็บข้อมูลบริบทชุมชน ภายใต้กรอบกระบวนการวิจัย
- เมื่อเกิดปัญหาสถานการณ์เด็ก มีสิ่งเร้าเข้ามาเยอะ ทำให้เด็กเปลี่ยนพฤติกรรม จึงต้องหาวิธีทำความเข้าใจเด็กเป็นรายคน โดยการรับฟังปัญหา การพูดคุย แลกเปลี่ยน ให้คำแนะนำ ทั้งเด็กและผู้ปกครองของเด็ก เพื่อให้เด็กมีกำลังใจและกลับมาทำกิจกรรมเหมือนเดิม
- เด็กรวมกลุ่มทำกิจกรรมภายใต้ชุดความรู้ที่ลงไปเก็บ แล้วมาออกแบบกิจกรรมใหม่ตามความสนใจภายใต้ความรู้เรื่องท้องถิ่น ทำให้เกิดกิจกรรมที่สร้างสรรค์และต่อเนื่อง

ความรู้ที่ใช้

- Mapping กลุ่มเด็ก(วัยรุ่น)ในชุมชน และหาความรู้ภายนอกมาให้เด็ก เช่น การซ่อมดนตรี, หาครูมาสอนรำไทย
- การจัดกระบวนการร่วมกับชุมชน การเก็บข้อมูลทุนในท้องถิ่น และใช้ความรู้เรื่องราวในอดีตผ่านประสบการณ์ของพี่เลี้ยง
- การเก็บข้อมูลเชิงลึกของเด็กและครอบครัวเป็นรายบุคคล โดยทำความเข้าใจพื้นฐานครอบครัว ลักษณะนิสัยของเด็ก เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการหาแนวทางการทำกิจกรรมร่วมกันของพี่เลี้ยง ผู้ปกครอง และกลุ่มเด็ก
- ใช้ชุดความรู้เดิมที่ลงไปเก็บมาประยุกต์เป็นกิจกรรมใหม่ที่สร้างสรรค์ เน้นความสนุก และเติมความรู้ทักษะการใช้ชีวิต โดยให้เด็กออกแบบกิจกรรมเอง ทำให้เด็กไม่รู้สึกเบื่อและอยากเข้าร่วมทำกิจกรรม

พฤติกรรม

- ช่วงแรกเด็กตั้งใจทำกิจกรรมแต่ไม่ต่อเนื่อง
- เด็กเขินอาย ไม่กล้าแสดงออก มีความกลัวมากขึ้น เพราะถูกจับจ้องโดยผู้ใหญ่และผู้ปกครอง แต่เด็กไม่ชอบการทำกิจกรรมแบบเป็นขั้นตอน จึงทำให้เด็กรวมตัวกันไม่ได้
- เด็กมีความกระตือรือร้น ตั้งใจ อดทนและกลับมาพบพรสวรรค์มากขึ้นในการใช้ประโยชน์จากทุนและข้อมูลชุมชนโดยมีผู้ประกอบการอาหารรายได้ และกลับไปเรียนหนังสือ(คน)
- เด็กเปลี่ยนพฤติกรรมเข้ากับสังคมได้ มีการรวมกลุ่ม ตั้งใจ ทุ่มเทกับการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

สิ่งเร้าที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม

- สถานการณ์ของสังคมชุมชน
- สถานการณ์กลุ่มเพื่อนภายนอก และการเจอเพื่อนต่างพื้นที่
- ช่วงวัยของเด็กที่โตขึ้นและอารมณ์ของกลุ่มเด็ก
- เมืองที่มีผลกับเด็กอายุ 15 ปี ขึ้นไป
- ความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน
- พฤติกรรมกลุ่มของเด็กวัยรุ่น (ยาเสพติด, เหล้า, เที่ยว, เล่น)
- ความไม่เข้าใจพฤติกรรมเด็กของคนในครอบครัว
- รายได้
- ได้รับการยอมรับจากคนภายนอกชุมชน
- ชุมชนเปิดพื้นที่และสนับสนุนให้เด็กทำกิจกรรม
- การกระตุ้นและท้าทายของพี่เลี้ยง
- ครอบครัวคนใกล้ชิดที่ให้การสนับสนุน

กระบวนการการทำกิจกรรม

1. รวมกลุ่มเด็กโดยใช้กิจกรรมที่เด็กสนใจ ให้อิสระในการคิดกิจกรรม เช่น เล่นดนตรี, รำไทย, ทำอาหาร, สกีนน้ำแข็ง
2. กระตุ้นให้เด็กทำกิจกรรมด้วยตัวเอง ฝึกการจัดการตัวเอง เช่น การบริหารจัดการเงิน, การประสานคน, การจัดการเวลา เพื่อเติมความรู้เรื่องท้องถิ่นโดยให้เด็กไปเก็บข้อมูลบริบทชุมชน ภายใต้กรอบกระบวนการวิจัย
3. เมื่อเกิดปัญหาสถานการณ์เด็ก มีสิ่งเร้าเข้ามาเยอะ ทำให้เด็กเปลี่ยนพฤติกรรม จึงต้องหาวิธีทำความเข้าใจเด็กเป็นรายคน โดยการรับฟังปัญหา การพูดคุย แลกเปลี่ยน ให้คำแนะนำ ทั้งเด็กและผู้ปกครองของเด็ก เพื่อให้เด็กมีกำลังใจและกลับมาทำกิจกรรมเหมือนเดิม
4. เด็กรวมกลุ่มทำกิจกรรมภายใต้ชุดความรู้ที่ลงไปเก็บ แล้วมาออกแบบกิจกรรมใหม่ตามความสนใจภายใต้ความรู้ของท้องถิ่น ทำให้เกิดกิจกรรมที่สร้างสรรค์และต่อเนื่อง

ความรู้ที่ใช้ในการทำกิจกรรม

1. Mapping กลุ่มเด็ก(วัยรุ่น)ในชุมชน และหาความรู้ภายนอกมาให้เด็ก เช่น การซ่อมดนตรี, หาครูมาสอนรำไทย
2. การจัดกระบวนการร่วมกับชุมชน การเก็บข้อมูลทุนในท้องถิ่น และใช้ความรู้เรื่องราวในอดีตผ่านประสบการณ์ของพี่เลี้ยง
3. การเก็บข้อมูลเชิงลึกของเด็กและครอบครัวเป็นรายบุคคล โดยทำความเข้าใจพื้นฐานครอบครัว ลักษณะนิสัยของเด็ก เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการหาแนวทางการทำกิจกรรมร่วมกันของพี่เลี้ยง ผู้ปกครอง และกลุ่มเด็ก
4. ใช้ชุดความรู้เดิมที่ลงไปเก็บมาประยุกต์เป็นกิจกรรมใหม่ที่สร้างสรรค์ เน้นความสนุกและเติมความรู้ทักษะการใช้ชีวิต โดยให้เด็กออกแบบกิจกรรมเอง ทำให้เด็กไม่รู้สึกเบื่อและอยากเข้าร่วมทำกิจกรรม

พฤติกรรมที่ปรับเปลี่ยน

1. ช่วงแรกเด็กตั้งใจทำกิจกรรมแต่ไม่ต่อเนื่อง
2. เด็กเขินอาย ไม่กล้าแสดงออก มีความสับสนมากขึ้น เพราะถูกจับจ้องโดยผู้ใหญ่และผู้ปกครอง แต่เด็กไม่ชอบการทำกิจกรรมแบบเป็นขั้นตอน จึงทำให้เด็กรวมตัวกันไม่ได้
3. เด็กมีความกระตือรือร้น ตั้งใจ ฝึกคิดและกลับมาทบทวนตัวเองมากขึ้นในการใช้ประโยชน์จากทุนและข้อมูลชุมชนโดยเริ่มประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ และกลับไปเรียนหนังสือ(กศน.)
4. เด็กเปลี่ยนพฤติกรรมเข้ากับสังคมได้ มีการรวมกลุ่ม ตั้งใจ ทุ่มเทกับการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

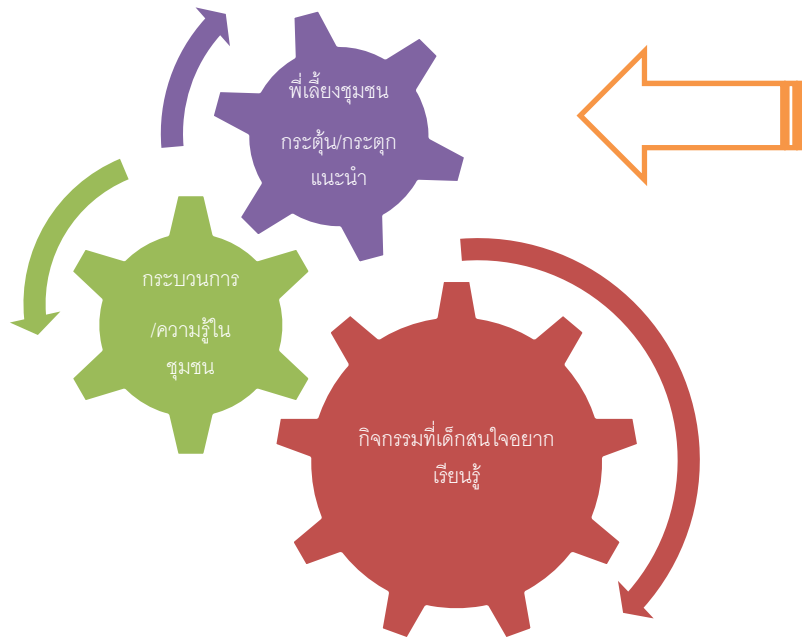
สิ่งเร้าที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกลุ่มเด็กและการทำกิจกรรมมีทั้งด้านบวกและด้านลบ เช่น

1. สถานการณ์ของสังคม/ชุมชน
2. สถานการณ์กลุ่มเพื่อนภายนอก และการเจอเพื่อนต่างพื้นที่
3. ช่วงวัยของเด็กที่โตขึ้นและอารมณ์ของกลุ่มเด็ก
4. เรื่องเพศที่มีผลกับเด็กอายุ 15 ปี ขึ้นไป
5. ความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน
6. พฤติกรรมการรวมกลุ่มของเด็กวัยรุ่น (ยาเสพติด เหล้า เทียว แวน)
7. ความไม่เข้าใจพฤติกรรมเด็กของคนในครอบครัว
8. รายได้
9. ได้รับการยอมรับจากคนภายนอกชุมชน
10. ชุมชนเปิดพื้นที่และสนับสนุนให้เด็กทำกิจกรรม
11. การกระตุ้นและท้าทายของพี่เลี้ยง
12. ครอบครัว/คนใกล้ชิดที่ให้การสนับสนุน

สรุป

การจัดกระบวนการเรียนรู้ คือ การรวมเด็กโดยใช้กิจกรรมที่เด็กสนใจ ให้อิสระเด็กในการออกแบบกิจกรรมด้วยตัวเอง แต่เด็กมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องเติมกิจกรรมในลักษณะของการให้แก่น คือ ให้กระบวนการให้เครื่องมือเด็ก เพื่อให้เด็กเห็นกระบวนการ ซึ่งสอดคล้องกับความรู้ที่เป็นความรู้ของชุมชน ผ่านกระบวนการที่พี่เลี้ยงคอยกระตุ้น แนะนำ เปิดพื้นที่ให้เด็กได้คุยกัน มีการจัดการให้เด็กลงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ทำให้เด็กได้ความรู้เพิ่มเติมโดยที่ตัวเด็กไปหาตัวเองและเริ่มเปลี่ยนพฤติกรรม

- เปิดพื้นที่ให้เด็กได้
คุยกัน คิดค้น
ออกแบบกิจกรรม
ด้วยตัวเอง
- มีการจัดการให้เด็ก
ลงพื้นที่ในชุมชน
อย่างต่อเนื่อง
- สังเกตพฤติกรรม
การเปลี่ยนแปลง
- ปรับความเข้าใจ
พื้นฐานเด็ก ปัญหา
ครอบครัว เพื่อน
และอารมณ์

เมื่อเด็กเกิดปัญหา อาจเพราะมีสิ่งเร้าต่างๆเข้ามากระทบ เช่น พฤติกรรมกลุ่มเพื่อนภายนอก ช่วงวัยของเด็ก ความไม่เข้าใจเด็กของผู้ปกครอง อารมณ์ของเด็ก ความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน ยาเสพติด เหล้า Social การเจอเพื่อนต่างพื้นที่ เรื่องเพศ ทำให้พี่เลี้ยงต้องสังเกตลักษณะนิสัย และทำความเข้าใจพื้นฐานเด็ก/ครอบครัว โดยการเรียกคุยเป็นรายคน รวมถึงรับฟังให้คำปรึกษา/แนะนำ ในทุกเรื่อง เมื่อเด็กรวมกลุ่มทำกิจกรรมภายใต้ชุดความรู้ที่ลงไปเก็บแล้ว เด็กกลับมาออกแบบคิดกิจกรรมใหม่ตามความสนใจภายใต้ความรู้ของท้องถิ่น ทำให้เกิดกิจกรรมที่สร้างสรรค์และต่อเนื่อง

ปิดประชุมเวลา 19.00 น.

นางสาววิวรรธณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปการประชุม

โครงการ รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน

ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

วันที่ 9 เมษายน พ.ศ.2559 เวลา 11.00 - 12.00 น.

ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	50/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. นางสาวอัญญา	ดีใส	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. นายพัชรศักดิ์	ปั่นทองคำ	7/22 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. นายชนนัท	ภูระหงษ์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม
6. นายคนาธิป	รอยธนพานิช	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 11.00 น.

นางนิภา บัวจันทร์ ได้ชวนผู้เข้าร่วมประชุมพูดคุยเพื่อวางแผนในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ซึ่งกิจกรรมที่จะทำนั้นจะถูกจัดขึ้นในวันที่ 12 เมษายน พ.ศ.2559 โดยนางนิภา บัวจันทร์ได้อธิบายรายละเอียดกิจกรรมต่างๆคือ ในช่วงเช้าจะมีการเดินทางไปเยี่ยมผู้พิการเพื่อมอบของเยี่ยมและรดน้ำดำหัว

นางสาววีรวรรณ ดวงแข กล่าวเสริมว่า เนื่องจากผู้พิการไม่ได้มีโอกาสออกมาเล่น/ทำกิจกรรมในวันสงกรานต์เหมือนบุคคลทั่วไป เราจึงเข้าไปเยี่ยมและให้กำลังใจพวกเขา ซึ่งในระหว่างทางที่ไปเยี่ยมและมอบของให้ผู้พิการนั้น เราจะจับ GPS ขอบเขตตำบล เพื่อทำแผนที่ทรัพยากรและขอบเขตตำบลแพรกหนามแดงด้วย โดยอุปกรณ์ในการจับ GPS นายพัชรศักดิ์ ปั่นทองคำ (ฟลิค) จะเป็นผู้รับผิดชอบในการหามาให้ยืมใช้ในวันทำกิจกรรมและจะเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องการจับ GPS ด้วย

นายชนนัท ภูระหงษ์ ถามทีมว่าจะจับ GPS เพื่อทำแผนที่ทรัพยากร ทีมมีความรู้ในการใช้เครื่องมือแคไหน และจะหาอุปกรณ์ได้จากที่ไหน

นายพัชรศักดิ์ ปั่นทองคำ กล่าวว่า ตนเคยเรียนโปรแกรม Quantum GIS (QGIS) กับเจ้าหน้าที่ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)(พอช.) ซึ่งโปรแกรม QGIS เป็นโปรแกรมที่มีลักษณะการใช้งานแบบ Graphic User Interface ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ใช้ทำแผนที่ กดจุดถนน คลอง ทำขอบเขตของแผนที่ได้ และตนเคยใช้เครื่องมือจับ GPS

นายชนนัท ภูระหงษ์ ถามต่อว่า วัตถุประสงค์ในการจับ GPS คืออะไร

นางสาวอัญญา ดีใส กล่าวว่า ในการจับ GPS เพื่อที่จะจัดทำแผนที่ทรัพยากรเพราะการทำแผนที่ทรัพยากรจะทำให้เรารู้ว่าทรัพยากรอะไรอยู่ตรงไหนบ้าง เช่น บริเวณหมู่ที่ 1 มีต้นมะพร้าวอยู่บริเวณไหนบ้าง แล้วมีทรัพยากรอะไรอีกนอกเหนือจากต้นมะพร้าว เป็นต้น

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวเสริมว่า นอกจากเราจะรู้ทรัพยากรอะไรอยู่ตรงไหนแล้ว ในการลงพื้นที่ ทำให้เราเห็นวิถีชีวิต อาชีพ ของคนในชุมชนด้วย

ปิดการประชุม 12.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปการประชุม

โครงการ รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2559 เวลา 11.00 - 17.00 น.
ณ ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายปัญญา	โตกทอง	43 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. นายสมศักดิ์	ริ้วทอง	183 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. นางสาวบังอร	ช่วยชูวงศ์	17/6 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. นายพัชรศักดิ์	ปั่นทองคำ	7/22 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. นายธเนศ	สร้อยทอง	7/104 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7. นางสาวอัญญา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8. นางสาววิวรรธณ	ดวงแข	7/103 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10. นายอรรถชัย	ณ บางช้าง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 11.00 น.

เนื่องจากกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์และสวัสดิการชุมชนตำบลแพรกหนามแดง ได้จัดกิจกรรมออกเยี่ยมผู้พิการติดเตียงที่ไม่สามารถออกมาทำกิจกรรมแบบคนอื่นได้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อไปเยี่ยมและให้กำลังใจ ทำให้พวกเขารู้สึกว่าเขาไม่ถูกลืม และยังมีคนคอยเป็นกำลังใจในการใช้ชีวิต ซึ่งการออกเยี่ยมครั้งนี้ตรงกับช่วงเทศกาลสงกรานต์จึงมีการรดน้ำดำหัวผู้พิการและผู้สูงอายุ พร้อมทั้งนำอาหารแห้งมอบให้แก่ครอบครัวที่ออกเยี่ยม โดยในระหว่างทางที่ออกเยี่ยมจะผ่านเส้นทางต่างๆ ในตำบล ทีมจึงถือโอกาสนี้จับ GPS.ขอบเขตตำบล และสำรวจทรัพยากรในชุมชนด้วย

หลังจากที่ทำกิจกรรมออกเยี่ยมและจับ GPS. เสร็จ นางนิภา บัวจันทร์ ได้ชวนทีมพูดคุย ถึงกิจกรรมในวันนี้ ว่าแต่ละคนรู้สึกอย่างไร และเห็นอะไรบ้าง

นางสาวอัญญา ดีไสว (อ้อม) กล่าวว่า วันนี้ตนมีโอกาสได้ไปเยี่ยมผู้พิการติดเตียง ตนรู้สึกสงสารเขา เพราะบางคนก็อยู่กันลำพังแค่ ตา-ยาย 2 คน ไม่มีลูกหลานมาดูแล และตนคิดว่าที่พวกเราไปเยี่ยมเขานี้คงทำให้พวกเขามีความสุขและรู้สึกดีที่คนมาหาเขา

นายพัชรศักดิ์ ปั่นทองคำ (ฟลุ๊ค) กล่าวว่า ตนไม่เคยรู้มาก่อนว่า ตำบลแพรกหนามแดง มีผู้พิการที่นอนติดเตียงไปไหนไม่ได้อยู่หลายคน ซึ่งส่วนใหญ่พิการจากอุบัติเหตุทางถนน ทำให้ตนได้ย้อนมาคิดว่าทุกวันนี้เวลาตนขับรถจะค่อนข้างเร็วและประมาท ในอนาคตถ้าตนยังมีพฤติกรรมแบบนี้อยู่ตนอาจเป็นแบบผู้พิการเหล่านี้ก็ได้

นายธนศ สร้อยทอง (นิก) กล่าวว่า ปกติตนไม่ค่อยได้สนใจเรื่องการรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ พอถึงเทศกาลสงกรานต์กับน้องๆ ก็จะออกไปเที่ยว ไปเล่นน้ำกัน แต่วันนี้ตนได้มีโอกาสไปรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุที่พิการแล้วได้เห็นพวกเขายิ้มและอวยพรให้เรา ทำให้ตนคิดว่าต้องกลับไปทำที่บ้านบ้าง

นายอรรถชัย ณ บางช้าง ถามต่อว่า การลงพื้นที่จับ GPS. ทำให้เราเห็นอะไรบ้าง

นายพัชรศักดิ์ บัณฑิต (ฟลุ๊ค) กล่าวว่า ตนเห็นความเจริญที่ยังไปไม่ถึงในบางที่ เช่น ถนนที่เรานั่งรถผ่านบางเส้นก็ราดยางแล้ว บางเส้นก็ยังไม่ได้ราดยาง ยังเป็นหลุมเป็นบ่อ บางเส้นก็เป็นถนนลูกรัง สวนมะพร้าวรกเหมือนไม่มีคนดูแล

นางสาววีรวรรณ ดวงแข (แอล) กล่าวว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทอมะพร้าวเพื่อส่งโรงงาน โดยมะพร้าวส่วนใหญ่ที่ทอนั้นไม่ใช่มะพร้าวในชุมชน แต่เป็นมะพร้าวที่โรงงานสั่งมาจากประเทศอินโดนีเซีย แล้วมากระจายให้ชาวบ้านทำ และปัญหาที่ตามมาคือระบบการจัดการของบางที่ไม่ค่อยดีทำให้บริเวณนั้นมีกลิ่นเหม็นจากน้ำคลอรีนและน้ำเน่าเสียจากการล้างมะพร้าว

นายอรรถชัย ณ บางช้าง ถามต่อว่า เพราะอะไรโรงงานถึงต้องสั่งมะพร้าวจากประเทศอินโดนีเซียเข้ามาทำไมไม่ใช้มะพร้าวที่มีอยู่ในชุมชน

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวว่า สาเหตุที่โรงงานต้องสั่งมะพร้าวจากประเทศอินโดนีเซียและเวียดนามเข้ามาแทนที่จะใช้มะพร้าวในพื้นที่เพราะในพื้นที่มีมะพร้าวไม่เพียงพอต่อปริมาณการผลิตที่โรงงานต้องการและต้นมะพร้าวค่อนข้างสูงแรงงานที่จะเก็บมะพร้าวไม่มีเนื่องจากปัจจุบันสวนมะพร้าวที่เราเห็นจะมีเจ้าของเป็นคนรุ่นเก่าที่อายุเยอะแล้วทั้งนั้น คนรุ่นใหม่ที่แข็งแรงที่จะเข้ามาดูแลสวนต่อจากรุ่นพ่อแม่ไม่มี สวนจึงถูกปล่อยรกร้าง

ตารางแสดงพิกัดและขอบเขต ตำบลแพรกหนามแดง

waypoint	X	Y	ชื่อ
1	592414	1470527	ขอบเขตติดกับตำบลบางเค็ม พิกัด X 592414 พิกัด Y 1470527
2	595706	1477511	ขอบเขตติดกับตำบลวัดประดู่ พิกัด X 595706 พิกัด Y 1477511
3	596867	1479134	ขอบเขตติดกับตำบลปลายโพรงพาง พิกัด(วัดสี่แยก) X 596867 พิกัด Y 1479134
4	599458	1479134	ขอบเขตติดกับตำบลปลายโพรงพาง(คลองขุดเล็ก) พิกัด X 599458 พิกัด Y 1479134
5	592754	1473516	ขอบเขตติดกับตำบลห้วยโรง พิกัด X 592754 พิกัด Y 1473516
6	11121075	1498693	ขอบเขตติดกับตำบลยี่สาร พิกัด X 11121075 พิกัด Y 14798693
7	11117036	1501753	ขอบเขตติดกับตำบลวันดาว และตำบลวัดประดู่ พิกัด X 11117036 พิกัด Y 1501753
8	11116485	1499590	ขอบเขตติดกับตำบลวันดาว พิกัด X 11116485 พิกัด Y 1499590

ปิดการประชุมเวลา 17.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปการประชุม

โครงการ รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน

ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

วันที่ 14 เมษายน พ.ศ.2559 เวลา 17.00-18.00 น.

ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. เด็กชายสหธน	ไม้คำหอม	17/6 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. นายธเนศ	สร้อยทอง	7/104 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. นางสาวอัญชนา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. นางสาวบังอร	ช่วยชูวงศ์	17/6 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. นางสาววิวรรธณ	ดวงแข	7/103 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 17.00 น.

นางนิภา บัวจันทร์ ชวนผู้เข้าร่วมประชุมพูดคุยวางแผนการทำกิจกรรมเรียนทำตะกร้าจากก้านมะพร้าวและก้านจาก เนื่องจากการทำกิจกรรมที่ผ่านมามีการลงพื้นที่หลายครั้งเพื่อสำรวจทรัพยากรและทุนในชุมชน สิ่งที่ได้พบคือในตำบลแพรกหนามแดงมีทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถนำมาทำให้เกิดประโยชน์ได้หลายอย่าง แต่ทรัพยากรเหล่านั้นถูกละเลยขาดการดูแลเอาใจใส่ ปลอ่ยให้กร้างหรือทิ้งให้ย่อยสลายและมุ่งไปตามธรรมชาติ เช่น สวนมะพร้าว ป่าจาก เป็นต้น ดังนั้นเราจึงควรนำสิ่งเหล่านี้มาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน และอาจเพิ่มรายได้ให้คนในชุมชนที่สนใจได้

นางสาววิวรรธณ ดวงแข (แอล) กล่าวว่า เคยเห็นแม่ของอ้อมสอนทำตะกร้า/พัด จากก้านมะพร้าวและจากอยู่ ถ้าเราให้เขามาช่วยสอน และลอง Design รูปแบบใหม่ๆ ดูก็น่าจะช่วยเพิ่มความน่าสนใจได้มากขึ้น

นางนิภา บัวจันทร์ ถามต่อว่า แล้วจะจัดกิจกรรมวันไหน จัดที่ไหน กลุ่มเป้าหมายมีใครบ้าง

นางสาวบังอร ช่วยชูวงศ์ กล่าวว่า น่าจะชวนเด็กและผู้สูงอายุในบ้านมั่นคง หรือคนที่อยู่บ้านว่างๆ มาเรียนด้วยกัน

นางสาววิวรรธณ ดวงแข (แอล) กล่าวว่า สถานที่น่าจะขอใช้ที่ทำการสหกรณ์ เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด เพราะเป็นสถานที่เปิด และเดินทางมาสะดวก ส่วนเรื่องคนที่จะมาสอน ให้อ้อมช่วยประสานวันว่างของแม่รวมถึงอุปกรณ์ที่ต้องใช้ แล้วให้แจ้งมาที่ตนเพื่อที่จะได้จัดหาอุปกรณ์และนัดวันกับชาวบ้านได้

นางสาวอัญชนา ดีไสว (อ้อม) กล่าวว่า ตนถามแล้วช่วงนี้แม่ของตนยังว่างอยู่ ไม่มีไปสอนที่ไหน ตนจะติดต่อแล้วกำหนดวันที่แน่ชัดให้อีกครั้งหนึ่ง

นายธเนศ สร้อยทอง (นิก) กล่าวว่า การทำตะกร้าเป็นงานที่ค่อนข้างใช้ความอดทนและสมาธิอย่างมาก ตนคิดว่าเด็กๆอาจจะเบื่อ แล้วไม่ยอมมา สำหรับเด็กๆเราน่าจะจัดกิจกรรมอื่นที่ให้ได้สนุก ได้เคลื่อนไหว ได้ออกกำลังแทน ตนจึงอยากเสนอให้จัดกิจกรรมตามหาวัตถุดิบจากธรรมชาติแล้วลองมาย้อมผ้า โดยให้เด็กๆเป็นคนไปหาวัตถุดิบ และมัดลายผ้าเอง ซึ่งในช่วงที่เด็กๆว่างจากการรอให้น้ำย้อมผ้าเดือดก็สามารถขึ้นมาช่วยเหลือก้านมะพร้าวให้ผู้ใหญ่ได้ ในระหว่างที่ผู้ใหญ่เรียนทำตะกร้า เด็กๆ ก็จะได้เล่นสนุกกับการทดลองสีจากธรรมชาติด้วย

นางนิภา บัวจันทร์ ถามต่อว่าแล้วจะไปให้เด็กๆไปหาวัตถุดิบที่ไหน ใครจะเป็นคนพาไป

นางสาววิวรรธณ ดวงแข (แอล) กล่าวว่า ทีมเราต้องแบ่งหน้าที่กัน โดยให้นิกและอ้อมช่วยกันดูแลน้องๆ ในการไปหาวัตถุดิบและเตรียมอุปกรณ์ย้อมผ้า รวมถึงประสานน้องๆเรื่องการจัดกิจกรรมด้วย ส่วนตนและน้าแมวจะดูแลคนที่มาเรียนทำตะกร้าเอง

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวเสริมว่า การพาน้องๆออกนอกพื้นที่ ควรมีผู้ใหญ่ไปด้วย ทีมควรประสานผู้ใหญ่ด้วย เช่น ลุงชอบ หรือลุงสายัน เพื่อให้เขาพาไป เวลาที่มีปัญหาอะไร เราจะได้ช่วยเราได้

นางสาวอัญญา ดีใส กล่าว ว่า ตนจะรับหน้าที่ประสานลุงชอบ กับลุงสายัน และน้องๆ เอง แต่เรื่องอุปสรรคในการยืมผ้าต้องให้นักช่วยเตรียมให้

ปิดการประชุม 18.00 น.

นางสาววิวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปการประชุม

โครงการ รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน

ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ.2559 เวลา 10.00 - 12.00 น.

ณ สหกรณ์ เกษตรสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายบุญชอบ	พ่วงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. นายธเนศ	สร้อยทอง	7/104 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. นายพัชรศักดิ์	ปั่นทองคำ	7/22 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. นางสาวบังอร	ช่วยชูวงษ์	17/6 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. นางสาวอัญญา	ดีใส	72/1 ม.3 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. นางสาววิวรรธน์	ดวงแข	7/103 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

เปิดประชุม 10.00 น.

นางนิภา บัวจันทร์ ชวนผู้เข้าร่วมประชุมทบทวนการดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมาว่ามีปัญหาและข้อผิดพลาดอย่างไรและจะทำให้ดีขึ้นได้อย่างไร

นางสาววิวรรธน์ ดวงแข กล่าวว่า กิจกรรมที่ผ่านมาสมาชิกในทีมบางคนไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเพราะว่าเวลาของแต่ละคนไม่ค่อยตรงกัน

นางธเนศ สร้อยทอง กล่าวเสริมว่า เวลาในการจัดกิจกรรมอาจจะล่าช้าไปเนื่องจากเราไม่มีการวางกำหนดการที่แน่นอน

นางนิภา บัวจันทร์ ถามว่าเราสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดเหล่านั้นได้อย่างไร

นางสาวอัญญา ดีใส กล่าวว่า เราควรจะมีการวางแผนการดำเนินงานและระบุกำหนดการที่แน่นอน

นายพัชรศักดิ์ ปั่นทองคำ กล่าวเสริมว่า เรื่องการทำให้กิจกรรมน่าจะมีการแจ้งก่อนการทำกิจกรรมประมาณ 1 อาทิตย์ เพื่อที่จะได้จัดสรรเวลาได้ไม่ให้เกิดการรบกวนกัน ในการประชุมทีมควรจัดบันทึกกิจกรรมให้แน่นอนและกำหนดวัน เวลา สถานที่ ให้ชัดเจน

นางนิภา บัวจันทร์ ถามต่อว่า ที่ผ่านมาเราได้ทำกิจกรรมอะไรไปแล้วบ้าง

กิจกรรมที่ผ่านมา

- ประชุมทีม เพื่อวางแผนก่อนทำกิจกรรมจับ GPS.
- จับ GPS. ขอบเขตตำบล เพื่อทราบถึงอาณาเขตของตำบลและทรัพยากรที่มีในชุมชน ซึ่งทำให้เราได้เห็นทรัพยากรต่างๆ ในชุมชนว่าอะไรอยู่ตรงไหนและมีจำนวนมากแค่ไหน เราจะสามารถนำทรัพยากรเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างไร เช่น บริเวณหมู่ที่ 1 มีสวนมะพร้าวเยอะ แต่บางสวนกลับถูกปล่อยทิ้ง ไม่มีคนดูแลทำให้สวนมะพร้าวรก ทางมะพร้าวที่ถูกปล่อยทิ้งโดยไม่ถูกนำมาใช้ประโยชน์อะไรจากเจ้าของสวน ทั้งที่นอกจากลูกมะพร้าวที่เจ้าของสวนเก็บขายแล้วก้านมะพร้าวยังสามารถนำมาเหลาทำไม้กวาดหรือสานตะกร้า ทำภาชนะไว้ใช้ได้อีกด้วย
- ประชุมทีม เพื่อวางแผนก่อนทำกิจกรรมชวนผู้ใหญ่สานตะกร้า และชวนน้องมัธยม
- สานตะกร้าจากก้านมะพร้าว/ก้านจาก และทำผ้ามัดย้อมจากสีธรรมชาติ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้ใหญ่จะเรียนสานตะกร้าจากก้านมะพร้าว/ก้านจาก และเด็กๆจะหาวัตถุดิบจากธรรมชาติที่คิดว่าสามารถให้สีได้เพื่อมาทดลองทำผ้ามัดย้อม ซึ่งผลที่ได้คือคนในชุมชนหลายคนให้ความสนใจที่จะเรียนทำตะกร้าและเสนอให้มีการรวมกลุ่มทำเป็นอาชีพสำหรับคนที่ว่างงานเป็นอาชีพเสริมได้ ส่วนเด็กๆก็สนุกสนานกับการได้ทดลองและเล่นกับเพื่อนๆ

นางนิภา บัวจันทร์ ถามว่า แล้วหลังจากนี้จะทำอะไรกันต่อ

นายธนศ สร้อยทอง กล่าวว่า ในการย้อมผ้าวัตถุดิบที่เรานำมาใช้เป็นวัตถุดิบที่ได้มาจากป่าชายเลน ซึ่งไม้ป่าชายเลนจะเป็นไม้รสฝาดและในไม้รสฝาด/ขมจะมีสารแทนนิน ซึ่งสารแทนนินมีคุณสมบัติในการขจัดคราบไขมันและยังช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม เพราะน้ำจากน้ำยาล้างจานที่ไหลลงสู่แหล่งน้ำจะไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย

นางนิภา บัวจันทร์ ถามว่า รู้ได้อย่างไรว่าน้ำล้างจานจากการใช้แทนนินไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย

นายธนศ สร้อยทอง ตอบว่า ตนเคยทดลองโดยการเปรียบเทียบระหว่างน้ำล้างจานจากน้ำยาล้างจานทั่วไปกับน้ำยาล้างจานที่ทำจากสารแทนนินผลที่ได้คือน้ำล้างจานจากน้ำยาล้างจานทั่วไปจะทำให้เน่าเสียภายใน 1 เดือน แต่น้ำยาล้างจานที่ผสมสารแทนนินจะไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย ตนจึงคิดว่าหลังจากที่เราย้อมผ้าเสร็จแล้ว น้ำย้อมผ้าที่เหลือเราน่าจะสามารถนำมาทำน้ำยาล้างจานได้

ปิดการประชุม 12.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปรายงานการประชุม

โครงการ รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

วันที่ 18-24 เมษายน พ.ศ. 2559 เวลา 10.00 – 17.00 น.

ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ตำบลแพรกหนามแดง

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. เด็กชายจักรินทร์	อิทธิธรรม	7/5 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. เด็กชายมัน	ไทรรัตน์	7/5 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. เด็กหญิงอรปรียา	หิรัญวัฒน์	7/80 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. เด็กชายปิ่น	มีล้อม	7/98 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. เด็กชายโก๊ะ	มีล้อม	7/98 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. เด็กชายศรัณย์	อร่ามเรือง	23 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7. นายบุญชอบ	พวงสำราญ	73/2 ม.2 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8. นายสายัน	สุขประเสริฐ	7/79 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9. นายธเนศ	สร้อยทอง	7/104 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10. นางเกษมสุข	หิรัญวัฒน์	7/84 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11. นางชนิษฐา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
12. นางสมพร	อยู่ม่วง	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
13. นางจิรวรรณ	ดวงแข	7/103 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
14. นางพจนา	วิเชียรฉาย	7/79 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
15. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
16. นางสาววิรวรรณ	ดวงแข	7/103 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
17. นางสาวอัญชญา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
18. นางสาวศลิษา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
19. นางสาวเพ็ญศิริ	อยู่ม่วง	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
20. นางสาวบังอร	ช่วยชูวงศ์	17/6 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
21. นางสาวศรีไพร	ศรีสุรักษ์	7/86 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

วันที่ 18 เมษายน 2559

เปิดประชุมเวลา 10.00 น.

นางนิภา บัวจันทร์ กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ เนื่องจากว่าในชุมชนบ้านมั่นคง จะมีเด็กและผู้สูงอายุที่มีเวลาว่างอยู่หลายคน ตนและทีมเยาวชนจึงมาคิดร่วมกันว่าอยากจัดกิจกรรมที่ให้คน 2 วัย ได้มาทำกิจกรรม ใช้เวลาว่างร่วมกัน ประกอบกับที่ก่อนหน้านี้ทีมเยาวชนได้ลงพื้นที่ สำนวญชุมชนว่ามีอะไรบ้าง จึงได้มานั่งคิดออกแบบกิจกรรมร่วมกันว่าจะนำทุนที่มีในชุมชนมาทดลองจัดกิจกรรมกับเด็กและผู้สูงอายุ โดยแบ่งเป็น 2 กิจกรรมหลักคือ สานตะกร้าจากทางมะพร้าว และทำผ้ามัดย้อมจากสีธรรมชาติ

จากนั้นนางสาวอัญชญา ดีไสว ได้แนะนำทีมงานและผู้ที่จะมาฝึกสอนทำตะกร้า และเริ่มทำกิจกรรม

นางชนิษฐา สุขกระจ่าง ผู้ฝึกสอนทำตะกร้าจากก้านมะพร้าว ได้ชี้แจงอุปกรณ์ที่ใช้และวิธีการทำ ให้ผู้เข้าร่วมได้รับทราบ

อุปกรณ์	วิธีการทำ
• เชือก • เชือก • ก้านมะพร้าว • กาวร้อน • หวาย • ไม้ไผ่ • กรรไกร • ตัวหนีบ • เข็ม	• หลาวก้านมะพร้าวให้สะอาด • ลอกไม้ไผ่และหลาวเพื่อตัดโคลงตะกร้า • นำก้านมะพร้าวที่เตรียมไว้มาวางไว้บนโคลงไม้ไผ่ โดยวางสลับล่างและบน • นำเข็มร้อยจากล่างขึ้นบนให้เป็นรูปตัว X เพื่อยึด ก้านมะพร้าวกับโคลงไม้ไผ่ ทำไปจนรอบ • นำโคลงไม้ไผ่อีกอันมาใส่ขอบตะกร้าและตูดตะกร้า โดยปะกบทั้งด้านนอกและด้านในโดยใช้ตัวหนีบหนีบยึดไว้ • ใช้กรรไกรตัดก้านมะพร้าวที่เหลือออก • นำก้านมะพร้าวมาร้อยตามช่องตูดตะกร้าเมื่อเสร็จแล้วเย็บเพื่อยึดไม่ให้ก้านมะพร้าวหลุด • ร้อยหวาย (จุงนาง) รอบตะกร้า ทั้งด้านปากตะกร้าและตูดตะกร้าเพื่อความสวยงาม

โดยน้องได้ช่วยผู้ใหญ่ในการหลาวก้านมะพร้าวที่จะใช้ในการทำตะกร้าแต่น้องๆไม่สามารถอยู่หนึ่งได้เป็นเวลานานทำให้เบื่อ

นายธนศ สร้อยทอง จึงชวนน้องๆออกไปช่วยตาชอบหาและตัดไม้ไผ่เพื่อมาเหลาตัดทำโครงตะกร้า ระหว่างทางก็ได้ชวนเด็กๆดูข้างทางและได้เก็บต้นไม้ ใบไม้ ที่ให้สีได้ เพื่อนำมาทำผ้ามด้อม

เมื่อกลับมาถึงบ้านมั่นคง นายธเนศ สร้อยทอง ได้ให้น้องๆช่วยกันขนอุปกรณ์ในการทำผ้าผ้ามัดย้อมมา และเริ่มลงมือทำตามขั้นตอน ซึ่งในระหว่างที่รอน้ำเดือด เด็กๆก็ไปช่วยผู้ใหญ่เหลาก้านมะพร้าวแทน พอน้ำเดือดได้ที่น้องๆก็เอาผ้าที่เตรียมไว้ มาต้ม และรอเวลาเพื่อนำผ้าที่ต้มแล้วไปแช่ในน้ำปูนขาวทิ้งไว้หนึ่งคืน

ปิดประชุมเวลา 17.00 น.

วันที่ 19 เมษายน 2559

ช่วงเช้าขณะที่ผู้ใหญ่กำลังทำตะกร้า น้องๆก็นำผ้าที่แช่ไว้ออกมาออกมาแกะและซักเพื่อตากให้แห้งและลุ้นว่าผ้าที่ตัวเองมัดจะออกมาเป็นลายอะไร ระหว่างรอให้ผ้าที่ตากไว้แห้ง น้องๆบางคนก็ช่วยพี่ๆเก็บอุปกรณ์ล้าง ทำความสะอาดสถานที่ บางคนก็เข้าไปช่วยผู้ใหญ่เหลาก้านมะพร้าวต่อและพูดคุยกับผู้ใหญ่อย่างสนุกสนาน บางคนก็สนใจลองทำตะกร้าดูบ้าง แต่ก็ทำได้ไม่นานจึงออกมาวิ่งเล่นกับเพื่อน

ช่วงบ่ายหลังรับประทานอาหารกลางวันเสร็จ นางสาวอัญญา ดีไสว ได้ชวนน้องๆนั่งพูดคุย ถึงความรู้สึกและสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

ความรู้สึก

- ร้อน
- เหนื่อย
- สนุก
- ตื่นเต้น/ลุ้น

สิ่งที่ได้

- ได้เล่นกับเพื่อน
- ได้คุยกับปู่/ย่า/ตา/ยาย มากขึ้น ปกติอยู่บ้านจะเล่นโทรศัพท์ทำให้บางครั้งไม่ค่อยได้คุยกัน
- ได้รู้ว่าสิ่งที่เราไม่เคยเห็นค่า คิดว่าไม่มีประโยชน์จะสามารถนำมาทำให้เกิดประโยชน์ได้

ปิดประชุมเวลา 14.00 น.

วันที่ 20 - 23 เมษายน 2559 (กิจกรรมทำตะกร้าต่อให้เสร็จ)

วันที่ 24 เมษายน 2559

หลังจากที่ทำกิจกรรมเสร็จ นางนิภา บัวจันทร์ ได้ชวนผู้เข้าร่วมพูดคุยถามความรู้สึกจากการที่ทุกคนได้มาร่วมกันทำกิจกรรมด้วยกันทั้งเด็กและผู้สูงอายุ

นายบุญชอบ พ่วงสำราญ กล่าวว่า การสานตะกร้าค่อนข้างลำบากเพราะสายตาตนเริ่มจะไม่ค่อยดี การหาไม้ไผ่สีสุกในตำบลแพรกกานแดงเป็นเรื่องที่ยาก เพราะไม่ค่อยมีคนปลูกเนื่องจากเห็นว่ารกดูแลลำบากต้องคอยตัดแต่ง และรู้สึกดีใจที่ได้มาพูดคุยกับคนรุ่นเดียวกันและได้เล่นกับเด็กๆ ปกติแล้วตนไม่ค่อยได้คุยหรือเล่นกับลูก/หลานที่บ้านสักเท่าไร เพราะลูกๆก็ออกไปทำงาน หลานๆก็ไปโรงเรียน วันหยุดก็ออกไปเล่นกับเพื่อนๆมากกว่า

นางเกษมสุข หิรัญวัฒน์ กล่าวว่า กิจกรรมวันนี้เป็นกิจกรรมที่ทำให้ตนมีความสุขเพราะปกติแล้วกิจกรรมส่วนใหญ่จะจัดให้เด็กๆแต่นวันนี้ได้จัดให้ผู้ใหญ่มีส่วนร่วมมากขึ้นไม่ใช่เพียงแค่มานั่งคุมเด็กอย่างเดียว และรู้สึกเมื่อยขาและกังวลกลัวว่าจะทำไม่เสร็จ ทำไม่ได้ และรู้สึกดีใจที่สุดท้ายก็ทำได้สำเร็จ

นางพิมพ์ หิรัญวัฒน์ กล่าวว่า ตนไม่เคยเห็นหลานห่างจากโทรศัพท์ได้นานขนาดนี้เลย ปกติอยู่บ้านจะเล่นเกม เล่นโทรศัพท์ตลอดเวลา ไม่ค่อยสนใจอะไร

นางสมพร อยู่ม่วง กล่าวว่า รู้สึกดี สนุกดี ได้ออกมาเจอเพื่อนๆรุ่นเดียวกันและเจอหลานๆ เห็นหลานๆวิ่งเล่นกันก็สนุกดีไม่เหงา

นางสาวศลิษา บัวจันทร์ กล่าวว่า ส่วนตัวแล้วตนเป็นคนที่ชอบลองทำอะไรใหม่ๆอยู่แล้ว ครึ่งนี้ได้มาลองทำตะกร้าก็สนุกดี

นางสาวเพ็ญศิริ อยู่ม่วง กล่าวว่า ตอนแรกตนคิดว่ากิจกรรมนี้จะน่าเบื่อ แต่พอได้มาทำจริงๆก็สนุกดีถึงจะเมื่อย และร้อนไปบ้าง

นางสาวอัญชนา ดีแสว กล่าวว่า ตนอาจจะไม่ได้มาเข้าร่วมกิจกรรมทุกวันเพราะว่าตนมีเรียนที่มหาวิทยาลัย แต่ว่าตนก็รู้สึกดีใจที่ได้กลับมาเจอพี่ๆ และน้องๆอีกครั้ง และในครั้งนี้อาจารย์ที่มาสอนทำตะกร้าก็เป็นแม่ของตน ทำให้ตนรู้สึกภูมิใจมาก

นางสาววิวรรธณ ดวงแข กล่าวว่า ตอนแรกตนรู้สึกกังวลมากกับกิจกรรมครั้งนี้เพราะต้องทำกับคน 2 กลุ่ม และทีมมีเวลาคุยกันน้อยมาก แต่พอถึงวันจริงทุกคนก็ช่วยให้กิจกรรมมันผ่านไปได้ด้วยดี ทำให้ตนคลายความกังวลไปได้ และโดยปกติแล้วตนจะไม่ค่อยชอบทำอะไรที่ต้องใช้เวลาในการทำนานๆตนจึงลองทำตะกร้าใบเล็กๆ แทนที่จะทำลูกใหญ่เพราะคิดว่าใบเล็กจะต้องเสร็จเร็วกว่าใบใหญ่ พอทำจริงๆปรากฏว่าใบเล็กทำยากกว่าใบใหญ่และค่อนข้างใช้เวลาและความละเอียดมาก กิจกรรมครั้งนี้เลยทำให้ตนได้ฝึกสมาธิด้วย

นางชนิษฐา สุขกระจำง กล่าวว่า นี่เป็นครั้งแรกที่ตนได้สอนเด็ก เยาวชนด้วย ปกติแล้วจะเป็นรุ่นผู้ใหญ่อย่างเดียวที่มาเรียน ซึ่งในครั้งนั้นตนไม่ได้รู้สึกว่าตนได้มาสอนอย่างเดียวแต่เหมือนตนได้มาเรียนรู้ด้วย ทั้งการทำฝ้ามัดย้อม และได้เห็นว่าเด็กรุ่นใหม่มีความคิดที่สร้างสรรค์ถ้าเราให้เขาได้ลองคิดด้วยตัวเอง เราแค่คอยเป็นผู้สนับสนุนให้เขา อย่างเช่น ตะกร้า ตนไม่เคยลองทำใหมันออกมาเป็นรูปแบบอื่นๆเลย แต่พอเห็นเด็กๆลองคิด ลองทำแล้วก็คิดว่ากลับไปตนจะลองทำแบบอื่นๆที่สามารถใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันบ้าง

นายธนศ สร้อยทอง กล่าวว่า ต้นมะพร้าวทรัพยากรที่เห็นว่ามีเยอะ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง แต่เมื่อต้องการใช้ประโยชน์กลับพบปัญหาว่า ต้นมันสูง ไม่มีคนตัดทางมะพร้าวให้ บางคนก็ไม่ให้ตัดเพราะกลัวต้นเฉา

ปิดการประชุม เวลา 17.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิกา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปการประชุม

โครงการ รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน

ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ.2559 เวลา 10.00 - 12.00 น.

ณ สหกรณ์ เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายบุญชอบ	พวงสำราญ
2. นายธเนศ	สร้อยทอง
3. นายพัชรศักดิ์	ปั่นทองคำ
4. นางสาวบังอร	ช่วยชูวงศ์
5. นางสาวอัญญา	ดีใส
6. นางสาววิวรรธน์	ดวงแข
7. นางนิภา	บัวจันทร์

เปิดประชุม 10.00 น.

นางนิภา บัวจันทร์ ชวนผู้เข้าร่วมประชุมทบทวนการดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมาว่ามีปัญหาและข้อผิดพลาดอย่างไรและจะทำให้ดีขึ้นได้อย่างไร

นางสาววิวรรธน์ ดวงแข กล่าวว่า กิจกรรมที่ผ่านมาสมาชิกในทีมบางคนไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเพราะว่าเวลาของแต่ละคนไม่ค่อยตรงกัน

นางธเนศ สร้อยทอง กล่าวเสริมว่า เวลาในการจัดกิจกรรมอาจจะล่าช้าไปเนื่องจากเราไม่มีการวางกำหนดการที่แน่นอน

นางนิภา บัวจันทร์ ถามว่าเราสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดเหล่านั้นได้อย่างไร

นางสาวอัญญา ดีใส กล่าวว่า เราควรจะมีการวางแผนการดำเนินงานและระบุกำหนดการที่แน่นอน

นายพัชรศักดิ์ ปั่นทองคำ กล่าวเสริมว่า เรื่องการทำกิจกรรมน่าจะมีการแจ้งก่อนการทำกิจกรรมประมาณ 1 อาทิตย์ เพื่อให้ได้จัดสรรเวลาได้ไม่ให้เกิดการรบกวนกัน ในการประชุมทีมควรจัดบันทึกกิจกรรมให้แน่นอนและกำหนดวัน เวลา สถานที่ ให้ชัดเจน

นางนิภา บัวจันทร์ ถามต่อว่า ที่ผ่านมาเราได้ทำกิจกรรมอะไรไปแล้วบ้าง

กิจกรรมที่ผ่านมา

- ประชุมทีม เพื่อวางแผนก่อนทำกิจกรรมจับ GPS.
- จับ GPS. ขอบเขตตำบล เพื่อทราบถึงอาณาเขตของตำบลและทรัพยากรที่มีในชุมชน ซึ่งทำให้เราได้เห็นทรัพยากรต่างๆ ในชุมชนว่าอะไรอยู่ตรงไหนและมีจำนวนมากแค่ไหน เราจะสามารถนำทรัพยากรเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างไร เช่น บริเวณหมู่ที่ 1 มีสวนมะพร้าวเยอะ แต่บางสวนกลับถูกปล่อยทิ้ง ไม่มีคนดูแลทำให้สวนมะพร้าวรก ทางมะพร้าวที่ถูกปล่อยทิ้งโดยไม่ถูกนำมาใช้ประโยชน์อะไรจากเจ้าของสวน ทั้งที่นอกจากลูกมะพร้าวที่เจ้าของสวนเก็บขายแล้วก้านมะพร้าวยังสามารถนำมาเหลาทำไม้กวาดหรือสานตะกร้าทำภาชนะไว้ใช้ได้อีกด้วย
- ประชุมทีม เพื่อวางแผนก่อนทำกิจกรรมชวนผู้ใหญ่สานตะกร้า และชวนน้องมัธยม
- สานตะกร้าจากก้านมะพร้าว/ก้านจาก และทำผ้ามัดย้อมจากสีธรรมชาติ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้ใหญ่จะเรียนสานตะกร้าจากก้านมะพร้าว/ก้านจาก และเด็กๆจะหาวัตถุดิบจากธรรมชาติที่คิดว่าสามารถให้สีได้เพื่อมาทดลองทำผ้ามัดย้อม ซึ่งผลที่ได้คือคนในชุมชนหลายคนให้ความสนใจที่จะเรียนทำตะกร้าและเสนอให้มีการรวมกลุ่มทำเป็นอาชีพสำหรับคนที่ว่างงานเป็นอาชีพเสริมได้ ส่วนเด็กก็สนุกสนานกับการได้ทดลองและเล่นกับเพื่อนๆ

นางนิภา บัวจันทร์ ถามว่า แล้วหลังจากนี้จะทำอะไรกันต่อ

นายธนศ สร้อยทอง กล่าวว่า ในการย้อมผ้าวัตถุดิบที่เรานำมาใช้เป็นวัตถุดิบที่ได้มาจากป่าชายเลน ซึ่งไม้ป่าชายเลนจะเป็นไม้รสฝาดและในไม้รสฝาด/ขมจะมีสารแทนนิน ซึ่งสารแทนนินมีคุณสมบัติในการขจัดคราบไขมันและยังช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม เพราะน้ำจากน้ำยาล้างจานที่ไหลลงสู่แหล่งน้ำจะไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย

นางนิภา บัวจันทร์ ถามว่า รู้ได้อย่างไรว่าน้ำล้างจานจากการใช้แทนนินไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย

นายธนศ สร้อยทอง ตอบว่า ตนเคยทดลองโดยการเปรียบเทียบระหว่างน้ำล้างจานจากน้ำยาล้างจานทั่วไปกับน้ำยาล้างจานที่ทำจากสารแทนนินผลที่ได้คือน้ำล้างจานจากน้ำยาล้างจานทั่วไปจะทำให้เน่าเสียภายใน 1 เดือน แต่น้ำยาล้างจานที่ผสมสารแทนนินจะไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย ตนจึงคิดว่าหลังจากที่เราย้อมผ้าเสร็จแล้ว น้ำย้อมผ้าที่เหลือเราน่าจะสามารถนำมาทำน้ำยาล้างจานได้

ปิดการประชุม 12.00 น.

นางสาววีรวรรณ ดวงแข

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นางนิภา บัวจันทร์

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

สรุปการประชุม

โครงการ รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน

ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ.2559 เวลา 13.00 - 20.00 น.

ณ สหกรณ์เคหสถานเจริญมั่งมีมั่นคง จำกัด ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายพัชรศักดิ์กร	ปั่นทองคำ	7/22 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
2. นางสาวอัญชญา	ดีไสว	72/1 ม.3 ต.ยี่สาร อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
3. นายธเนศ	สร้อยทอง	144 ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
4. เด็กชายจักรินทร์	ธิตธรรม	7/5 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
5. เด็กชายมัน	ไตรรัตน์	ม.4 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
6. เด็กหญิงอรปรียา	หิรัญวัฒน์	7/80 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
7. เด็กชายปิ่น	มีล้อม	7/98 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
8. เด็กชายไก่อ๊ะ	มีล้อม	7/98 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
9. เด็กหญิงน้ำฝน		ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
10. เด็กชายศรัณย์	อร่ามเรือง	23 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
11. นางนิภา	บัวจันทร์	10/2 ม.5 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม
12. นายอรรถชัย	ณ บางช้าง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 13.00 น

นางนิภา บัวจันทร์ ได้ชวนเด็กๆ ในชุมชนบ้านมั่นคงแพรกหนามแดง มาทำกิจกรรมทดลองสกัดสีจากธรรมชาติเพื่อนำมาย้อมผ้า โดยแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 จะเป็นคนไปหาวัตถุดิบจากธรรมชาติที่คิดว่าสามารถให้สีต่างๆได้ และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่ต้องเตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ในการสกัดสี

สิ่งที่กลุ่มที่ 1 หามาและคิดว่าสามารถให้สีได้ คือ

- เปลือกต้นตะบูน
- ลูกตะบูน
- ลูกจาก
- ต้นโกงกาง
- ใบหูกวางสด
- ใบหูกวางแห้ง

เมื่อได้วัตถุดิบที่จะใช้มาแล้ว นายธเนศ สร้อยทอง ก็ได้อธิบายถึงวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้และขั้นตอนการทำ โดยให้น้องๆ ทำไปพร้อมกับที่อธิบาย เพื่อที่น้องจะได้เข้าใจง่ายๆ

วัสดุอุปกรณ์

1. เตาถ่าน	2	เตา
2. ถ่าน	1	ถุง
3. เกลือ	1	กิโลกรัม
4. หม้อ	2	ใบ
5. ตะหลิว	1	อัน
6. เปลือกต้นตะบูน	2000	กรัม
7. ลูกตะบูน+ลูกจาก	2000	กรัม
8. ไม้โกงกาง	2000	กรัม

The left photograph shows a group of students in a forest. A boy in a blue shirt is holding a green basket, and a girl in a red shirt is in the foreground. The right photograph shows a teacher in a black shirt and a hat looking up at a tree, with students in blue and red shirts looking up at the same tree.

```
graph LR; A[ชั่งวัตถุดิบอย่างละ 2000 กรัม] --> B[ตวงน้ำ 4200 g]; B --> C[ใส่หม้อ]; C --> D[ต้ม]; D --> E[ใส่เกลือ]; E --> F[ต้มทิ้งไว้ 90 นาที]; F --> G[ทิ้งไว้ให้เย็น]; G --> H[กรองเอาแต่น้ำ]; H --> I[กรอกใส่ขวด]; I --> J[บีบใส่ผ้าที่เตรียมไว้];
```

ชั่งวัตถุดิบอย่างละ 2000 กรัม

ตวงน้ำ 4200 g

ใส่หม้อ

ต้ม

ใส่เกลือ

ต้มทิ้งไว้ 90 นาที

ทิ้งไว้ให้เย็น

กรองเอาแต่น้ำ

กรอกใส่ขวด

บีบใส่ผ้าที่เตรียมไว้

วัตถุดิบ	สีที่ได้
หูกวางสด	เขียวอ่อน
หูกวางแห้ง	น้ำตาลแดง
เปลือกตะบูน+ลูกตะบูน	น้ำตาลแดง
เปลือกโกกงาง	น้ำตาลแดง
ลูกจาก	ไม่ได้สี
อัญชัน	สีน้ำเงิน

ก่อนกลับบ้าน นายอรรถชัย ณ บางช้าง ผู้ช่วยผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม ได้ชวนผู้เข้าร่วมพูดคุยความรู้สึกและสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

นายณศ สร้อยทอง กล่าวว่า ครึ่งนี้ตนต้องทำการบ้านมากกว่าทุกครั้ง เพราะตนต้องเป็นคนนำน้องให้ทำกิจกรรม และต้องอธิบายขั้นตอนการทำให้น้องๆ เข้าใจ ตอนแรกก็คิดว่าจะทำไม่ได้ แต่ก็ได้น้าแมวและทีมช่วยทำให้กิจกรรมครั้งนี้ผ่านไปได้

นางสาวอัญญา ดีไสว ตนคิดว่ากิจกรรมครั้งนี้แตกต่างจากเดิมเพราะเราไม่ได้เอาผ้าลงไปต้มในน้ำร้อน แต่เราเอาน้ำที่ได้จากการต้มวัตถุดิบแต่ละชนิดมาทำให้เย็นและบีบใส่สีเพื่อทำให้สี 1 ตัว มีหลายสี ซึ่งสร้างความแปลกใหม่ให้กับสีได้

นายพัชรศักดิ์ บัณฑิตวงศ์ กล่าวว่า ตอนแรกตนไม่คิดว่าจะทำได้ เพราะตนเคยเห็นแต่เอาผ้าลงไปต้มในน้ำร้อนแล้วได้สีแค่สีเดียว แล้วสีที่มีหลายๆสีที่เห็นตามท้องตลาดคือการใช้สีเคมี แต่ครั้งนี้เราได้ทดลองนำสีจากธรรมชาติมาทำ ก็คิดว่ามันแปลดี และถ้าสามารถทำให้สีติดทนได้นานน่าจะมีดี ทีมอาจจะต้องศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องนี้

ปิดประชุมเวลา 18.00 น.

นายณศ สร้อยทอง

ผู้สรุปรายงานการประชุม

สรุปรายงาน “เวทีสรุปบทเรียนการดำเนินงานเพื่อจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์”
 โครงการศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเด็กและเยาวชน ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
 โครงการการค้นหาวิธีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องต่อการเรียนรู้ทักษะชีวิต สำหรับเด็กและเยาวชนตำบลบางพรม
 อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม และ
 โครงการศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน
 ตำบลแพรกหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม
 วันที่ 25 พฤศจิกายน 2559 เวลา 09.45 – 15.40 น.

ณ ห้องพระเนนทุ่ง เพชรวารินทร์รีสอร์ท อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสมพร	เกตุแก้ว	โครงการการค้นหาวิธีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องต่อการเรียนรู้ทักษะชีวิต สำหรับเด็กและเยาวชนตำบลบางพรม อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม
2. นายชาติรี	บุญนุช	โครงการการค้นหาวิธีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องต่อการเรียนรู้ทักษะชีวิตฯ
3. นางพรทิพย์	สำเภา	โครงการศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเด็กและเยาวชน ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
4. นายสุชสันต์	สำเภา	โครงการศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเด็กและเยาวชนตำบลฯ
5. นางนิภา	บัวจันทร์	โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่ สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน ตำบลแพรกหนามแดง อำเภอเมือง จังหวัด สมุทรสงคราม
6. นางสาววีรวรรณ	ดวงแข	โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่ฯ
7. นางสาวบังอร	ช่วยชูวงศ์	โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่ฯ
8. นายธเนศ	สร้อยทอง	โครงการรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่ฯ
9. นางทองคำ	เจือไทย	โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูปูแปมโดยโรงเรียนและชุมชนวัดศรีสุวรรณคงคาราม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม
10. นายชินนวัฒน์	มณีศรีขำ	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม
11. นางสาวพวงทอง	เม้งเกร็ด	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม
12. นายคำณ	นิมอรงค์	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม
13. นายอรรถชัย	ณ บางช้าง	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม
14. นายสถาพร	โพธิ์โพธิ์ศิริ	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม
15. นายสราวุฒิ	ปิ่นแก้ว	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสงคราม

เปิดประชุมเวลา 09.45 น.

นายคำณ นิมอนงค์ ชวนทีมวิจัยร่วมแลกเปลี่ยนความรู้สึกภายใต้โจทย์ต่อไปนี้

- ความรู้สึกเข้านี้
 - สุข – ทุกข์ในการทำงานกับเด็กและเยาวชนในช่วงที่ผ่านมา
- เมื่อแลกเปลี่ยนเสร็จสิ้นก็ให้ผู้เข้าร่วมแบ่งปันภายในเวที สรุปได้ดังนี้

ความรู้สึก	สุข – ทุกข์กับการทำงานเด็กและเยาวชน
● ดีใจที่ได้พบเพื่อนๆ และผ่อนคลายจากการทำงานที่หน้าจอคอมพิวเตอร์มาหลายวัน ● ตื่นเต้นที่ได้มาประชุมนอกสถานที่ ต้องขับรถให้เหนื่อย และการได้มาพบกับทีมวิจัย ทำให้เราได้รับความรู้หลายเรื่อง ● เฟลีย จากการทำงานนอกสถานที่อย่างต่อเนื่อง ● แปลกที่ได้นอนบนบ้าน เพราะเดินทางมาต่อเนื่อง ● เหนื่อยกับการเดินทางและภารกิจที่มีในพื้นที่ ● ปล่องวางและเรียนรู้กับการทำงานร่วมกับคนหลายช่วงวัย ● ไม่ค่อยสบายจากการเจ็บป่วย ● งง ไม่รู้ว่าจะทำอะไร ● คิดถึงเพื่อน ● มีความสุขที่ได้มาทำงาน ● หิว	● เดิมมีความทุกข์ที่เหลือทีมเด็กคนเดียวในโครงการ แต่ก็ต่อสู้กันมาจนชาวบ้านเข้าใจยอมรับทีมวิจัย จึงมีความสุขในปัจจุบัน ● มีความสุขจากการทำโครงการพลังเด็กและเยาวชนเรียนรู้ภูมิสังคมภาคตะวันตก ทำให้ตนเองเรียนรู้ชุมชนมากขึ้น และเด็กได้เข้ามาปรึกษาหลายเรื่องในบทบาทที่เลี้ยง ● สนุกที่ได้มีการปรับเปลี่ยนกับการทำงานกับเด็กและเยาวชนหลายช่วงวัย ● สนุกและท้าทาย เป็นครั้งแรกที่ได้ทำงานในจังหวัดเพชรบุรี และได้รู้จักพี่ๆ ที่ทำงานเด็กและเยาวชน ส่วนตัวชอบทำงานกับเด็กๆ มากกว่าผู้ใหญ่ ● มีความสุขที่ได้มีการนำความรู้จากโครงการวิจัยทั้ง 3 โครงการ มาปรับใช้กับโครงการพลังเด็กและเยาวชนเรียนรู้ภูมิสังคมภาคตะวันตก เห็นการเปลี่ยนแปลงของเด็กที่นำความรู้จากโครงการไปปรับใช้กับตนเอง และเติบโตไปเป็นพลังของบ้านเมือง แต่เมื่อมีโครงการหลายๆ ทำให้เรามีการบริหารจัดการเวลาในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ● เข้าใจสภาพของการดำเนินงานที่มีทั้งสุขและทุกข์เป็นเรื่องธรรมดาของโลก มีทั้งช่วงที่เด็กเข้ามาทำงานลดลงและเพิ่มขึ้น พบว่าเมื่อเด็กมีจำนวนลดลงทำให้การทำงานมีคุณภาพเพิ่มขึ้น และเราก็ต้องทำงานต่อไป ● จากการทำงานมาตั้งแต่ปี 2550 – ปัจจุบัน ทำให้เราเห็นว่า ไม่ว่าจะกี่คนเข้ามาร่วมงานในแต่ละช่วงเวลามาน้อยกันไป สุดท้ายก็เหลือทีมงานเท่าเดิมประมาณ 5 – 6 คน ที่จะสามารถขับเคลื่อนงานต่อไปได้ ● ชอบทำงานกับเด็กเพราะว่ารักเด็ก ได้เรียนรู้ปัจจัยเงื่อนไขการทำงานกับเด็กในโครงการ ● ทำงานกับเด็กมานาน จนเห็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็กทุกช่วงวัย ทำให้เราต้องปรับกระบวนการทำงานอย่างเหมาะสมกับเด็กที่เข้าออกในแต่ละช่วงเวลาของโครงการ ตามกระแสโลกาภิวัตน์และเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะเข้ามา ● มีความทุกข์ที่ต้องคิดและเขียนรายงาน แต่มีความสุขเมื่อเห็นสิ่งที่คิดไปแล้ว

● กังวลเรื่องการทำงาน	ดำเนินงานออกมาจนประสบความสำเร็จ ● มีความสุขที่ได้ลงพื้นที่สำรวจลำคลอง นั่งเรือ เมื่อเว้นช่วงเวลาทำกิจกรรม ทำให้เราไม่กล้า แต่เมื่อนึกทบทวนทำให้เราได้เห็นตนเองในอดีตแล้วมีความสุข ● เว้นว่างจากการพบเพื่อน / ทำกิจกรรมมานาน จึงรู้สึกแปลกๆ ไปแล้วจะทำอะไรอย่างไร ไม่มีข้อมูลการเคลื่อนไหวจากการดำเนินงานในโครงการ ดีใจที่ได้ทำงานคล้ายกับในหลวงมากกว่า 10 กว่าปีแล้ว เป็นงานที่ทำให้เราภาคภูมิใจจากการทำงาน ● มีความสุขจากการทำงานเป็นทีมกับน้องๆ ทำให้เราเข้าใจและออกแบบกระบวนการการทำงานกันได้อย่างมีประสิทธิภาพภายในเวลาจำกัด ● มีงานหลายหน่วยงานต่อเนื่อง ทำให้เราต้องประสานงานหลายเรื่อง และช่วงรอยต่อของปีงบประมาณ ทำให้เกิดข้อจำกัดในการจัดสรรงบประมาณมาใช้ในการจัดกิจกรรม
---	---

นายชินวุฒัน มณีศรีขำ ขวนผู้เข้าร่วมพูดคุยถึงเรื่องราวละเอียดของคนรุ่น Boomer, Gen X, Gen Y ซึ่งมีวิถีคิดไม่เหมือนกันในแต่ละช่วง สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงมาก วัตถุประสงค์ของการประชุมวันนี้เพื่อสรุปบทเรียนการทำงานโครงการเด็กทั้ง 3 พื้นที่ เพื่อเขียนรายงานและปิดโครงการ เราอยู่ยุคหนึ่งแต่ทำงานกับเด็กและเยาวชนอีกยุคหนึ่ง ทำให้เราต้องปรับปรุงกระบวนการทำงาน

	Boomer 2489-2507	Gen X 2508-2522	Gen Y 2523-2543
เป้าหมายชีวิต	เป็นเจ้าของ, เก่งแน่	เป็นผู้บริหารชั้นสูง	เป็นนายตัวเอง
ความมุ่งมั่น	มุ่งมั่นอย่างสูง	มุ่งมั่นเล็กน้อย	มุ่งมั่นสภาพ
ความมองชีวิต	สุขีชีวิต	เสี่ยงชีวิต	ใช้ชีวิต (ใช้ทุนที่สุด)
ตัวอย่างเพลงเด่นในยุคนี้	อยู่คนเดียวก็ดี	ยังสูงยิ่งหนาว	เรื่องเล็กควรรอจากสิ่ง (...จะออกไปเล่นของฟ้า...)
วิธีเดินทาง	ใช้ความสามาร ที่ฝ่าฟันมา	ใช้ความรู้ ที่เรียนมา	ใช้ข้อมูล ที่ค้นหา
ระหว่างทางชีวิต	ขอยุติ แต่ไม่มีดังค์	มีดังค์ แต่ไม่มีเวลาใช้	มีเพื่อนมาก แต่ขาดคนรู้ใจ
สภาพเมื่อถึงเป้าหมายชีวิต	ได้ผ่านบ้าง แต่มีศัตรู	ได้เงิน แต่มีคู่แข่ง	ได้สุขภาพ แต่อาจขาดแรงบันดาลใจ
สภาพเมื่อถึงชีวิตติดหัว	เมื่อไรจะรวย ตอนใจและอาวตารสลาย (สายที่เรียกว่า (Gen Z) ในสื่อ)	หนีไปเริ่มชีวิตใหม่ทีประเทศอื่น	ไม่เสียใจเท่าไร เพราะยังหาตัวเองต่อไป
การมีสุขภาพ	หัวท้าวถึงงาน	หัวท้าวยอมหนายงาน	หัวท้าวขอร้องให้ทำงานหรือสร้างแรงบันดาลใจ
การย้ายงาน	ไม่ย้ายงาน	อยู่ไม่ต่ำกว่า 2 ปีคือย้ายงาน	ย้ายงานได้ทันที
ความจงรักภักดี	จงรักภักดีกับองค์กร	จงรักภักดีกับนายที่ชอบ	จงรักภักดีกับอาชีพ (ที่ชอบ)
ด้าน Technology	โคม่าในยุค Analog	โคม่าในยุค Analog และ Digital	โคม่าในยุค Digital
ช่วงเวลายาน	7 x 24	5 x 8	เมื่อต้องการทำ
สมดุล Work, Life	Work only, No life	Work first, Life later (Life ที่หลังเกษียณ)	Work, Life Balance

จากนั้นนายคาร์ณ นิมนอนงค์ ให้กำลังใจผู้เข้าร่วมเพิ่มเติมว่า หากเราไม่ปรับกระบวนการทำงานกับเด็กรุ่นใหม่ น่าเป็นห่วงมาก เพราะว่าปัจจุบันเด็กไม่สามารถบอกเส้นทางในชุมชนที่อาศัยอยู่ได้แล้ว พร้อมทั้งให้ผู้เข้าร่วมนั่งรายโครงการเพื่อสรุปบทเรียนภายใต้ 4 ข้อ ดังนี้

1. แบ่งกลุ่มเด็กและเยาวชนตามช่วงอายุ

- อายุ 6 – 12 ปี
- อายุ 13 – 15 ปี

- อายุ 16 – 24 ปี
2. ใช้กระบวนการขับเคลื่อนงานเด็กในแต่ละช่วงอายุอย่างไร
 3. ความรู้ที่ได้จากการขับเคลื่อนงานคืออะไร
 4. สิ่งรู้และวิธีการแก้ไข

โครงการการค้นหาวิธีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องต่อเรียนรู้ทักษะชีวิตสำหรับเด็กและเยาวชนตำบลบางอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม

ก า ร
พ ร ม

นายชินนวัฒน์ มณีศรีขำ ขวณทิมวิชัยสุรบุปผาเรียน สรุปได้ดังนี้

กลุ่มเด็ก	พฤติกรรม (ปัจจุบัน)	กระบวนการ	ความรู้ที่ใช้
อายุ 6 – 12 ปี (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6)	• สน ตัดเล่น (เกม) • ยังไม่กล้าที่จะขึ้นมานำ ยังเกรงใจรุ่นพี่ • ติดรุ่นพี่ • พ่อแม่ไม่มีงานให้เด็กทำ • เรียนรู้จากสื่อ TV มือถือ อินเทอร์เน็ต	• ค้นหาเด็ก และรับเด็กที่ไม่มี ความโดดเด่นในโรงเรียน • ขวนทำกิจกรรมที่มีความ สนุก ไม่น่าเบื่อ เพื่อต้องการมีส่วนร่วมของเด็กในช่วงแรก ให้เข้ามาทำกิจกรรม • ตั้งคำถามชวนเด็กชวนคิด ขวนคุยถึงในสิ่งที่เขาอยากทำ เช่น การเรียนรู้ท้องถิ่น โดยการพายเรือ ว่ายน้ำ ปั่นจักรยาน • วิเคราะห์สิ่งที่เด็กคิด ไม่ให้ไปกระทบต่อสังคม • ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในการพัฒนาเด็ก	• ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน • ทักษะ เรื่อง การ รับ ความรู้มาใช้ • ความรู้เรื่องบริบทพื้นที่ • ทักษะการตั้งคำถามเพื่อ สร้างการเรียนรู้ • ความ เข้า ใจ เรื่อง พฤติกรรมเด็กในแต่ละ ช่วงวัย
อายุ 13 – 15 ปี (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 2)	• มีพฤติกรรมเรื่องเพศ (เริ่มจากผู้หญิงก่อนผู้ชาย) • การเรียนเริ่มแย่ง เริ่มสอบไม่ผ่าน • เริ่มติดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น มือถือ • เด็กบางคนเริ่มรู้สึกอายฐานะ อาชีพ ทางครอบครัว	• ฝึกเรื่องการฟัง การพูด การคิด การตั้งคำถาม การเขียน และการนำเสนอ • ตั้งคำถามให้เด็กคิดเอง และ	
อายุ 16 – 18 ปี (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 - 6)	• เริ่มมีการจับกลุ่มจับคู่ จับกลุ่มเพื่อน • มีการหางานพิเศษทำเพื่อหารายได้เสริม		

	● อยากแสดงออก อยากให้สังคมยอมรับ ● มีพฤติกรรมทำตามผู้ใหญ่	คอยเติมความรู้บ้าง ● วิเคราะห์และปรับกระบวนการให้เข้ากับสถานการณ์ ● ขวนพุดคุยเรื่องอดีต	
--	--	--	--

สิ่งเร้า (ด้าน+)	สิ่งเร้า (ด้าน-)	วิธีการแก้ไข
● กลุ่มเพื่อนที่ได้รับการพัฒนา ● อยากที่จะพัฒนาตนเอง ● มีพื้นที่ในการแสดงออก ● ความสนุก และสิ่งแปลกใหม่ (อยากแสดงคิดใหม่)	● ดิจ เทคโนโลยี เช่น มือถือ คอมพิวเตอร์ ● เกม ● อาหารการกิน ● แหล่งท่องเที่ยว เพื่อที่จะไปดูเพศตรงข้าม ● มีกลุ่มเพื่อน	● ใช้สมาธิ การทำอะไรให้ช้าลง ● หาพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนใช้ในการแสดงออก ● วิเคราะห์พฤติกรรมในแต่ละช่วงของเด็ก เพื่อออกแบบกิจกรรมให้มีความแปลกใหม่ ● ให้ลงมือทำ และตั้งคำถามกับสิ่งที่เด็กได้ทำ

โครงการศึกษารูปแบบการพัฒนาทักษะการคิดของกลุ่มเด็กและเยาวชนตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

นายคำณ นิมอนงค์ ขวนทีมวิจัยสรุปทเรียน สรุปได้ดังนี้

กลุ่มเด็ก	พฤติกรรม	กระบวนการ	ความรู้ที่ใช้ (ทุกช่วงอายุ)
6 – 12 ปี	● ชุกชน ● รักสนุก ● สมาธิสั้น ไม่ชอบทำอะไรนานๆ ● ไม่ชอบอะไรที่เป็นเนื้อหารายงาน ● ดิจเกมส์ ● ชอบทำกิจกรรมสนุกๆ ● กล้าพูดกล้าแสดงออก ● ตรงต่อเวลา (มาก่อน) ● มีจิตอาสา ทำกิจกรรมโดยไม่	● เป็นกิจกรรมที่ออกแบบให้ เน้นสนุก ● กิจกรรมเปลี่ยนแปลงตลอดไม่จำเจ ยกเว้นกิจกรรมที่ชอบ ● ตั้งคำถามสร้างการเรียนรู้ ● สรุปทเรียนทุกครั้งจากการทำกิจกรรม ● มีพี่เลี้ยงควบคุม	● พฤติกรรมแต่ละช่วงวัย ● ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานครอบครัวเด็ก ● กระบวนการทำงานกับเด็กแต่ละช่วงวัย ● ประสบการณ์ในการเป็นเด็กของพี่เลี้ยง ● ความรู้บริบทและประวัติศาสตร์ชุมชน ● ความรู้เรื่องผู้รู้เรื่องราว

	หวังผล ● ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ช่างสงสัย ● สนใจสิ่งรอบตัว ● สนใจสื่อออนไลน์		ต่างๆ ● ทักษะในการตั้งคำถาม ฟัง เขียน ● ความรู้ทรัพยากรในท้องถิ่น ● ความสัมพันธ์ของเด็กในชุมชน ● ระยะเวลาช่วงเวลาในการทำกิจกรรม
13 – 15 ปี	● เจียบ เก็บตัวขี้อาย ● การแสดงออกกับการมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อย ● เป็นหนุ่ม สาว ขึ้น รักสวยรักงาม ● ติดสื่อออนไลน์ ระดับควบคุมได้ ● อยู่กับเพื่อนมากขึ้น ● ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว ● ติดเพศตรงข้าม ● มีโลกส่วนตัว ● เริ่มมองอนาคต ● เป็นตัวเองสูงขึ้น ● ไม่ชอบการบังคับ ● ความอดทนน้อย ● ความสัมพันธ์ของครอบครัวไม่แน่นแฟ้น ● ชอบกิจกรรมท้าทายที่ได้แสดงออกในสิ่งที่อยากทำ คิดถึงศักดิ์ศรีมากขึ้น	● ประชุมออกแบบกิจกรรม ● มีพี่เลี้ยงดูแลต่างๆ ● วางแผนการดำเนินกิจกรรม ● ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนา ● ตั้งคำถามเพื่อสร้างการเรียนรู้ ● สรุบบทเรียนร่วมกัน	
16 – 24 ปี	● มีความรับผิดชอบมากขึ้น ● การแสดงออกกับการมีส่วนร่วมมากขึ้น ● ติดโลกโซเชียล น้อยลง ● อยู่กับเพื่อนมากขึ้น ● มีโลกส่วนตัว ● เป็นตัวเองสูงขึ้น ● ไม่ชอบการบังคับ ● ความอดทนมากขึ้น ● เริ่มอยากมีครอบครัว ● ชอบกิจกรรมท้าทายที่ได้แสดงออกในสิ่งที่อยากทำ คิดถึงศักดิ์ศรีมากขึ้น ● ความเป็นที่ดูแลน้อง ● มีความเสียสละในการทำกิจกรรม ● มีการใช้เหตุและผลมากกว่า	● ประชุมออกแบบกิจกรรม ● มีพี่เลี้ยงดูแลเป็นครั้งคราว ● วางแผนการดำเนินกิจกรรม ● ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนา ● ตั้งคำถามสร้างการเรียนรู้ ● สรุบบทเรียนร่วมกัน ● หาข้อมูลเนื้อหาประกอบกิจกรรม ● วิเคราะห์บทเรียนได้	

	ความรู้สึก ● มีความรับผิดชอบครอบครัว ● เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ สร้างความมั่นคง ● ชอบการท่องเที่ยว ● ชอบกิจกรรมตื่นเต้น ทำท่าย มีเหตุผลให้ความสำคัญกับเนื้อหา รายละเอียด		
--	---	--	--

อายุ	สิ่งเราและเงื่อนไข
6-12 ปี	● ครอบครัวไม่ให้เข้าร่วมโครงการ ● เพื่อนชักชวนไปทำอย่างอื่น ● มีกิจกรรมจากทางโรงเรียนที่บังคับให้ไปทำ ส่งผลให้มาร่วมโครงการไม่ต่อเนื่อง ● เป็นกิจกรรมที่เด็กชอบ ● มีทุนทรัพยากรเอื้อต่อการเรียนรู้ ● มีพื้นที่และกิจกรรมให้ได้ลงมือทำ ● มีพี่เลี้ยงจากพื้นที่อื่นๆ ให้ความรู้ ● มีรายได้จากน้ำตก และนักท่องเที่ยว ● มีพี่เลี้ยงให้คำปรึกษา
13-15 ปี	● ติดสื่อออนไลน์ ● ติดเพื่อน ● โรงเรียนให้ทำกิจกรรม ● มีความสนใจและติดเพศตรงข้าม ● การแต่งกายที่ตามวัย ● อารมณ์เปลี่ยนแปลง ● มีหน้าที่รับผิดชอบมากขึ้น ● ได้คิด ออกแบบกิจกรรมเอง ● ต้องการให้คนอื่นยอมรับในสิ่งที่ทำ ● มีรายได้จากน้ำตก ท่องเที่ยว
16-24 ปี	● มีการประกอบอาชีพ ● ได้คิดและออกแบบกิจกรรมเอง ● มีหน้าที่รับผิดชอบมากขึ้นทั้งตัวเองและครอบครัว ● การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือในมหาวิทยาลัยต่างจังหวัด

โครงการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรกหนามแดง
อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

นางสาวพวงทอง เม่งเกร็ด ขวนทีมวิจัยสรุปบทเรียน สรุปได้ดังนี้

สรุปกระบวนการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในตำบลแพรทนามแดงช่วงวัยต่างๆ เพื่อปรับสิ่งเร้าด้านลบเป็นด้านบวก

กลุ่มเด็กและพฤติกรรม	กระบวนการ	ความรู้	สิ่งเร้าและวิธีการแก้ไข
เด็กอายุ 6 – 12 ปี (มีมากกว่า 10 คน) • เด็กเล่นเกมส์ • ไม่ทำการบ้าน • ดูทีวี ปั่นจักรยานเล่นในกลุ่มเพื่อน • กลับบ้านดึกจนผู้ปกครองต้องตามหา	• เน้นกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน ต้องทำกิจกรรมแบบต่อเนื่อง หากหยุดแล้วจะเบื่อ น่ารำคาญ / ขนมาสร้างแรงจูงใจ • กิจกรรมจะเน้นไปทางทำให้เด็กได้เคลื่อนไหวให้เหนื่อย เมื่อเหนื่อยแล้วจะทำการถอดบทเรียนกับกิจกรรมที่ได้เล่น เช่น เกมสัปดาห์ 1 - 60 เมื่อจบกิจกรรมจะถอดบทเรียนสิ่งที่เด็กได้จากการทำกิจกรรม • ให้เด็กสำรวจสิ่งรอบ ๆ ที่อยู่บริเวณบ้าน มีต้นไม้พันธุ์อะไรอยู่บ้าง และจะทำการตั้งคำถามเพื่อให้เด็กได้คิด เมื่อจบกิจกรรมจะกลับมาถอดบทเรียนให้เด็กได้รู้สิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม • มีการบ้านให้เด็กๆ ได้ไปทำ เช่น ให้ไปหาต้นโพธิ์ พร้อมเก็บใบโพธิ์กับครอบครัว แล้วถ่ายรูปกลับมาให้ดู เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการทำกิจกรรมครั้งต่อไป เมื่อเด็กๆ กลับมาทำกิจกรรมครั้งต่อมาก็จะมอบรางวัลให้กับเด็กๆ ที่ได้นำการบ้านมาส่ง โดยของขวัญจะเป็นของขวัญที่สร้างความเรียนรู้ และมีส่วนร่วม เช่น ตัวต่อ จิ๊กซอว์ เป็นต้น เมื่อให้รางวัลแล้วจะให้เด็ก และครอบครัวที่มาด้วยช่วยกันประกอบร่วมกันปลูกฝังให้เด็กมีสมาธิการระต่อผู้ใหญ่ ระหว่างการทำกิจกรรม	• การเรียนรู้ต้องผ่านการลงมือทำ จะทำให้เด็กเกิดความเข้าใจ • ต้องมีรางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เด็กสนใจในการทำกิจกรรม • ใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	• เกิดความสัมพันธ์ของคนในชุมชน • เรียนรู้ชุมชนท้องถิ่นของตนเองเพิ่มขึ้น • กริยามารยาทดีขึ้น รู้จักการไหว้ เข้ากับผู้ใหญ่ และครอบครัวได้ • เกิดทักษะการตั้งคำถาม
เด็กอายุ 13 – 15 ปี (จำนวน 5 – 6 คน) • เริ่มเป็นวัยรุ่น • ติดโซเชียลมีเดีย	• ใช้การสื่อสารผ่าน เฟสบุ๊ก • เป็นพี่เลี้ยงน้องๆ 6 – 12 ปี ให้ทำกิจกรรมร่วมกับน้องๆ โดยให้มีบทบาทในการช่วยออกแบบกระบวนการ • เปิดพื้นที่ให้กล้าแสดงออก เป็นผู้ช่วยระหว่างการทำกิจกรรม	• วางบทบาทหน้าที่ในการทำงาน เพื่อให้เด็กมีพื้นที่ในการแสดงออก • กิจกรรมจะต้องมีความสนุก และต้องสรุปบทเรียนหลังทำกิจกรรม	• มีวินัยในตัวเองผ่านการทำกิจกรรมที่ละเล็กละน้อยแล้วมีการสรุปบทเรียน ทำให้มีสมาธิมากขึ้นจากการทบทวนตนเอง • ค้นหาทางเลือกในสิ่งที่ตนเองสนใจตามความชอบ
เด็กอายุ 16 – 24 ปี (จำนวน 8 คน)	• พี่เลี้ยงต้องลดอคติในใจของตัวเอง มองความรู้สึกของตัวเองว่าหากอายุเท่านั้น จะมีความต้องการอะไร สอบถามสถานภาพของเด็กผ่านบุคคล	• การตรวจสอบสถานภาพและข้อมูลของเด็กจากการ	• เปิดโอกาสให้เขาลงมือทำ จนผู้ปกครอง ชาวบ้านให้การ

● มีปัญหาชีวิต เกรง ติด อบายมุข และมีโลก ส่วนตัวสูง ● มีกลุ่มเพื่อนเป็นของ ตัวเอง ไม่สนใจผู้อื่น ● ตั อ ง ก า ร ใ ห้ ค น ภายนอกยอมรับ เด็ก แต่ละคนจะประพติ ตัวว่าตัวเองเก่ง มี ความสามารถ แต่จะ ไม่เปิดเผยเบื้องหลัง ชีวิตของตัวเองให้ใคร ได้รับรู้ ถึงแม้จะสนิท แค่ไหน	รอบตัวของเด็ก สังเกตนิสัย พฤติกรรม ● ค้นหาวิธีทำให้เด็กกับครอบครัวมีความเข้าใจกัน เมื่อเด็กและครอบครัวมี ความเข้าใจกันแล้วก็จะขออนุญาตครอบครัวให้เด็กเข้ามาทำกิจกรรม ● กิจกรรมที่ทำคือ สร้างความสัมพันธ์ เก็บข้อมูลวิถีชีวิตคนในชุมชน สรูป บทเรียนหลังจากทำกิจกรรม ทำให้คนในชุมชนยอมรับ หากิจกรรมด้าน จิตอาสาให้เด็กได้ทำมากขึ้น ทำให้คนในชุมชนให้โอกาส	สอบถามหรือสังเกตพฤติกรรม ● เลือกทำกิจกรรมในพื้นที่ของ ตนเองและมีคนคุ้นเคย ● เรียนรู้วิถีชีวิต แผนที่ชุมชน อาชีพ ภูมิปัญญาหาที่ยืนใน สังคมให้เขายอมรับ	ยอมรับ ● กลับไปเรียนหนังสือ ประกอบ อาชีพตามที่ตนเองสนใจ ● พัฒนาศักยภาพของตนเอง ออกมาให้คนในชุมชนเห็น เช่น ทำ ร า ย ง า น อ อ ก แ บ บ กระบวนการกับรุ่นน้อง เป็น ต้น ● ปรับบุคลิกภาพที่ดีขึ้นในการ เข้าสังคม เช่น การแต่งตัว การ พูดคุย การประสานงาน เป็น ต้น
---	---	---	--

ช่วงวัยของเด็ก	สิ่งเร้าด้านลบ	กระบวนการ	สิ่งเร้าด้านบวก
เด็กอายุ 6 – 12 ปี	- เล่นเกมส์ - ใช้โทรศัพท์ - ติดเพื่อน	- เกมส์สร้างสรรค์ โดยนำเกมส์ที่เด็กสนใจนำมาประยุกต์ในการทำกิจกรรม - การใช้เทคโนโลยีเข้ามาปรับ : ให้มีการถ่ายรูปส่งในไลน์เพื่อเป็นสื่อกลางในการทำกิจกรรมในโทรศัพท์มือถือ - ทำคลินิกปรึกษาปัญหาทุกเรื่อง	- เกิดความสัมพันธ์ของคนในชุมชน - รู้จักชุมชนมากขึ้น - ปรับบุคลิกภาพและพฤติกรรมแสดงออกที่ดีขึ้น - มีความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเอง - เกิดการยอมรับจากผู้ปกครอง คนในชุมชนและเพื่อน
เด็กอายุ 13 – 15 ปี	- เล่นโทรศัพท์ - มีแฟน - ติดโซเชียลมีเดีย		
เด็กอายุ 16 – 24 ปี	- อบายมุข - มีแฟน - ซิงรถ		

ช่วงบ่ายนายคำณ นิ่มอนงค์ ขวนผู้เข้าร่วมทั้ง 3 โครงการสรุปการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งผลลัพธ์อื่นๆ ที่เกิดขึ้นต่อทีมวิจัย เด็กและเยาวชน และชุมชน ดังตารางต่อไปนี้

คุณภาพ	ทีมวิจัย	เด็กและเยาวชน	ชุมชน
ปริมาณ	ทีมวิจัย	เด็กและเยาวชน	ชุมชน
ผลลัพธ์อื่นๆ	ทีมวิจัย	เด็กและเยาวชน	ชุมชน

โครงการการค้นหาวิธีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องต่อการเรียนรู้ทักษะชีวิตสำหรับเด็กและเยาวชนตำบลบางพรหม อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

สรุปการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน			
คุณภาพ	ทีมวิจัย	เด็กและเยาวชน	ชุมชน
นายสมพร เกตุแก้ว - ฝึกเรื่องเรื่องของการฟังมากขึ้น - เข้าใจบทบาทของการเป็นพี่เลี้ยงของเด็กมากขึ้น - เกิดทักษะการตั้งคำถามมากขึ้น - รับฟังและให้คำปรึกษาเด็ก	- เกิดการไว้วางใจ เชื่อมั่นในสมาชิกในแต่ละคน - มีการร่วมกันวิเคราะห์วางแผนเพื่อความเหมาะสมในแต่ละกิจกรรม - เข้าใจการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเด็กมากยิ่งขึ้น - สามารถออกแบบกระบวนการเรียนรู้ได้	- การพูด คิด ถาม เขียน - เกิดความรับผิดชอบมากขึ้น - มีจิตอาสาต่อสังคมมากขึ้น - ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้เงิน - ดูแลในใจครอบครัวมากขึ้น และพูดคุยกับคนในครอบครัวมากขึ้น	- ชุมชนมองว่าเด็กมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น - มองเห็นอนาคตของเด็กและเยาวชน

● เกิดความสุข เมื่อได้เห็นการเปลี่ยนแปลงของเด็ก ● นายชาติ บุญนุช ● เกิดทักษะการใช้เหตุใช้ผลมากขึ้น คือการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลการการตัดสินใจ ● เข้าใจเด็กมากขึ้น ● พี่อึ้ง ● เข้าใจการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเด็กมากยิ่งขึ้น	● เห็นความสำคัญของเด็กและเยาวชนต่อการพัฒนาประเทศ	● กล้าแสดงออก ต่อหน้าคนอื่นมากขึ้น	
เชิงปริมาณ	10 คน	30 คน	● แกนนำชุมชน ● ครูในโรงเรียน ● ผู้รู้ในชุมชน
ผลลัพธ์อื่นๆ	● มีเด็กและเยาวชนที่ช่วยงาน และสืบสานภูมิปัญญาของชุมชน ● เกิดการทำงานด้านเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง	● เด็กและเยาวชนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น อันเนื่องมาจากความมั่นใจในตนเอง กล้าพูด กล้าแสดงออก	● ให้การสนับสนุนเด็กและเยาวชนในการทำกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

1. รู้เป้าหมาย และกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน
2. ตรวจสอบความพร้อมของทีมทำงาน
3. การจัดสรรเวลาในการจัดกิจกรรม
4. เข้าใจความต้องการของเด็ก เพื่อใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
5. สรุปบทเรียนการทุกครั้งหลังทำกิจกรรม

โครงการศึกษารูปแบบการพัฒนาทักษะการคิดของกลุ่มเด็กและเยาวชนตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

สรุปการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน		
ทีมวิจัย	เด็กและเยาวชน	ชุมชน
● มีจำนวนนักวิจัยเพิ่มขึ้นเป็น 22 คน ● สุขุมรอบคอบ / ใจเย็นลง ● พัฒนา ศักยภาพ ในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ● ได้บทเรียน ปัญหาอุปสรรคจากการทำกิจกรรม ● อดทนกับพฤติกรรมของเด็ก	● มีเด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรม 50 คน ● มาเข้าร่วมการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ● กล้าแสดงออกเมื่อเทียบกับเด็กและเยาวชนจากพื้นที่อื่น ● เด็กสนใจในเรื่องของการเรียนรู้เรื่องราวท้องถิ่น	● มีผู้ปกครองเด็กและเยาวชนมาเข้าร่วมกระบวนการ 7 คน ● เกิดเครือข่ายทีมงานในการทำงานร่วมกัน ● เห็นความสำคัญของกระบวนการพูดคุยแลกเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง ● มีการนำกระบวนการวิจัยเข้าไป

เข้าใจตัวเด็ก • ระวังอารมณ์ที่เด็กทำผิดซ้ำๆ และให้โอกาสในการแก้ตัว • ได้ทักษะในการใช้ชีวิตที่มีระบบ / มีแบบแผน • มีการวางแผนงานในการดำเนินชีวิตและแบ่งเวลาได้อย่างเหมาะสม • พัฒนาทักษะการพูด ฟัง การคิด การถาม และการเขียนอยู่ตลอดเวลา • มีความรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมาย / รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง • มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้อยู่ตลอด • กล้าแสดงออกในสถานการณ์ที่เหมาะสม / ในที่สาธารณะ • สามารถแก้ไขปัญหเฉพาะหน้าของตนเองได้ • สามารถหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง • มีภาวะผู้นำในการทำกิจกรรม • มีความเสียสละในการทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม	• มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎที่ตั้งไว้ • รู้จักหน้าที่รับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมาย • มีความตรงต่อเวลา • เห็นคุณค่าของเงินและหาเงินเพื่อช่วยครอบครัว • ได้กลุ่มเพื่อนหลากหลายช่วงวัย และเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน • เด็กรักชุมชนและหวงแหนในทรัพยากรของบ้านเกิดตนเองมากขึ้น • เด็กมีความรู้ท้องถิ่น และสามารถนำกลับมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้	ปรับใช้ในการจัดประชุมในหมู่บ้าน เกิดการแลกเปลี่ยนพูดคุย สะท้อนปัญหาที่เจอเดือนละ 1 ครั้ง • คนในชุมชนสามารถบริหารจัดการตนเองได้ในพื้นที่ • ผู้นำในชุมชนเข้ามาช่วยในการดูแลเด็กและเยาวชน • สามารถเป็นวิทยากรกระบวนการในพื้นที่ที่มีผู้ปกครองเด็กและเยาวชนมาเข้าร่วมกระบวนการ 7 คน • เกิดเครือข่ายทีมงานในการทำงานร่วมกัน • เห็นความสำคัญของกระบวนการพูดคุยแลกเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง • มีการนำกระบวนการวิจัยเข้าไปปรับใช้ในการจัดประชุมในหมู่บ้าน เกิดการแลกเปลี่ยนพูดคุย สะท้อนปัญหาที่เจอเดือนละ 1 ครั้ง • คนในชุมชนสามารถบริหารจัดการตนเองได้ในพื้นที่ • ผู้นำในชุมชนเข้ามาช่วยในการดูแลเด็กและเยาวชน • สามารถเป็นวิทยากรกระบวนการในพื้นที่
--	---	---

ข้อเสนอแนะต่อสิ่งเร้าทั้งด้านบวกและด้านลบ 4 ด้าน สรุปได้ดังนี้

รายได้ของเด็ก

- เท่าทันเรื่องรายได้
- สอนแง่คิดเกี่ยวกับธรรมชาติว่าเราได้รายได้จากคนมาเที่ยว ถ้าเราไม่มีธรรมชาติ เราจะมีรายได้ต่อไปหรือไม่ ถ้าเราไม่รักษาดูแลทรัพยากร ต่อไปจะมีคนมาไหม
- ทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง เกี่ยวกับประเด็นการทำงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับรายได้
- ความรู้ในชุมชนเกี่ยวกับทรัพยากรที่ทำให้เกิดรายได้ในชุมชน โดยการลงไปดูชุมชน / หาข้อมูล / เชื่อมข้อมูลหลายๆ ด้าน ปัญหาต่างๆ นำมาเสีย

เพศตรงข้าม

- อธิบายให้เห็นคุณค่าของการศึกษา
- อธิบาย / ยกตัวอย่างจากสถานการณ์จากคนรอบข้าง เกี่ยวกับการตั้งครุฑ

- นำหลักธรรมเข้ามาใช้ในการเรียนรู้ให้กับเด็ก
- เปิดโอกาส พื้นที่ให้เด็กได้อธิบายในเรื่องนี้
- ตั้งคำถามให้เด็กขวนคิด

สื่อออนไลน์

- ยกตัวอย่างถึงด้านการมีวินัยของเด็กต่างชาติเกี่ยวกับการเล่นสื่อออนไลน์
- ตั้งคำถามให้เด็กได้เรียนรู้
- กำหนดเวลาในการเล่นสื่อออนไลน์
- ยกสถานการณ์จริงมาเป็นบทเรียน
- พูดคุยสอน เป็นการส่วนตัว เป็นระยะ

โรงเรียน

- อธิบายกับครูให้เข้าใจในบางโรงเรียนที่เข้าถึงได้
- ทำให้เห็นถึงสิ่งที่เด็กมาทำงานกับเราว่าสิ่งที่ทำให้เกิดประโยชน์
- จัดกระบวนการเรียนรู้
- ให้ความดีความชอบแก่โรงเรียนบ้าง เช่น รางวัล คำชม

โครงการพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ชีวิตผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนตำบลแพรภพนามแดง อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

สรุปการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน			
เชิงคุณภาพ	ทีมวิจัย	เด็กและเยาวชน	ชุมชน
	• ปรับทัศนคติ และมุมมองในการทำงานกับเด็ก เปลี่ยนพฤติกรรม การสื่อสารโดยผ่านเทคโนโลยีเพื่อเท่าทันเด็ก • การเปิดโอกาสให้เด็กได้มีพื้นที่ในการแสดงออก รวมไปถึงการประสานงาน และการคิดออกแบบกิจกรรม • เติมความรู้ ข้อมูลเรื่องภูมิปัญญาให้กับเด็ก การมีสัมมาคารวะ • ต้องหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้ทันเด็ก • ต้องทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง • เรียนรู้การดำเนินงานบทบาทที่เลี้ยงจากการเข้าร่วมโครงการ Active citizen	• มีความรับผิดชอบในสิ่งที่ตัวเองได้รับมอบหมาย • รู้จักบ้านตัวเองมากขึ้น • มีความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน • มีสัมมาคารวะ • เข้ากับผู้ใหญ่ได้ดี • รู้จักการตั้งคำถาม • เกิดวินัยในตัวเองเมื่อผ่านการทำกิจกรรม • เรียนรู้ และหาทางเลือกในการทำงาน • ได้รับการยอมรับงานคนในชุมชน • มีการปรับปรุงตนเอง เห็นความสำคัญของการเรียน	• เกิดการยอมรับ ยอมให้ลูกหลานเข้ามาทำกิจกรรม • ผู้ปกครองให้การสนับสนุน นำอาหาร อุปกรณ์ และสถานที่ให้สำหรับการทำกิจกรรม • ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรม

เชิงปริมาณ	• ทีมวิจัยเพิ่มขึ้นจากเดิม 5 คน เป็น 7 คน	• ช่วงอายุ 6 – 12 ปี เพิ่มขึ้นจาก 10 คน เป็น 17 คน • ช่วงอายุ 13 – 15 ปี ลดลงจาก 5 คน เหลือ 1 คน เพราะมีการเปลี่ยนที่เรียน • ช่วงอายุ 16 – 24 ปี ลดลงจาก 8 คน เหลือ 2 คน เพราะต้องทำงานไม่มีเวลาทำกิจกรรม	• ผู้ปกครองในชุมชนเข้าร่วมทำกิจกรรม 23 ครอบครัว
ผลลัพธ์อื่นๆ	• เด็กที่ผ่านกระบวนการจะมีการเรียนรู้ได้ดีกว่าเพื่อนๆ • เด็กมีการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาทำงานได้ เช่น ทำ Infographic, VDO และหนังสือ เป็นต้น • เด็กเกรปปรับตัวเป็นครูฝึกทหาร (หน่วยแพทย์อาสา) • เป็นเลขา และทำรายงานของกลุ่มสาระฯ • เป็นแกนนำนักศึกษาในการทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัย • เป็นประธานคณะกรรมการนักเรียน	• ครูโรงเรียนคลองขุดสมบูรณ์ และโรงเรียนแพรกหนามแดง เกิดความสนใจในการพาเด็กเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ	• กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ ตำบลแพรกหนามแดงให้การสนับสนุนงบประมาณจัดกิจกรรม 20,000 บาท ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา <u>การต่อยอดการขับเคลื่อนงานในอนาคต</u> • ผู้ใหญ่ต้องให้คำปรึกษาและคำแนะนำเพื่อสร้างความเข้าใจชุมชนให้กับเด็ก • การทำกลุ่มอาชีพเสริมที่สร้างความยั่งยืนให้กับคนในชุมชนจากการสร้างรายได้ เช่น การทำผ้ามัดย้อมจากต้นจาก เป็นต้น

สรุปบทเรียนหลังทำกิจกรรม

เมื่อแต่ละโครงการแลกเปลี่ยนเสร็จสิ้น มีการสรุปบทเรียนหลังทำกิจกรรมร่วมกัน สรุปได้ดังนี้

- การศึกษาช่วงวัยของเด็กในทีมวิจัย ทำให้เราเห็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากสิ่งเร้า สถานการณ์ในชุมชน เพศ ช่วงวัย เมื่อเราเข้าใจทำให้เราดำเนินงานโครงการต่อเนื่อง พอใจและภูมิใจที่เด็กในโครงการรู้จักตนเอง สามารถเขียนและสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการได้ (นายสมพร เกตุแก้ว)

- วิธีการทำงานของทีมงาน ทำให้ทีมวิจัยชุมชนสื่อสารและส่งต่อให้ทีมวิจัยเด็กและเยาวชนทำงาน รวมทั้งพูดคุยอย่างต่อเนื่อง ทำให้เห็นความเป็นธรรมชาติของแฟรกทนามแดง มีการสอน / ส่งต่อกันอย่างธรรมชาติ ซึ่งต้องมีการเริ่มต้นที่ดี เมื่อเปรียบเทียบกับโครงการปูสมเมื่อโครงการจบไม่มีการส่งต่อเหมือนแฟรกทนามแดง (นางทองคำ เจือไทย)
- ประสบการณ์งานวิจัยช่วยได้เพียงครั้งเดียว ได้เรื่องการตั้งคำถาม แต่วิธีการต้องเรียนรู้แบบใหม่ เพื่อให้การเรียนรู้งานไม่ต้องรอจนจบโครงการ เราต้องสอนตัวเองบางเรื่อง ต้องจำงานและเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก เช่น การทำงานกับน้องๆ ต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อเรียนรู้และค้นหาเรื่องบ้านของตนเอง เราต้องติดตามดูว่าข้อมูลที่ได้ถูกต้องหรือไม่ ช่วยเติมเต็ม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ข้อมูลด้วยตนเองและการประสานงานกับผู้อื่น (นางนิภา บัวจันทร์)
- เริ่มจากการถูกเรียกเข้ามาช่วยทำงานทีละเล็กทีละน้อย จนเกิดการเรียนรู้ร่วมกับทีมผู้ใหญ่ในที่สุด (นางสาววิวรรธณ ดวงแข) เมื่อห่างจากการทำกิจกรรมทำให้ลืม การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ช่วยสร้างการเรียนรู้กลับคืนมาได้ (นายธเนศ สร้อยทอง)
- เด็กที่ผ่านกระบวนการในโครงการจะรู้ว่าจะต้องจัดกระบวนการทำงานกับน้องรุ่นใหม่ต่อไปอย่างไร ซึ่งของบางพรมยังไม่ได้หมุนเกลียวความรู้รอบที่ 2 เหมือนกับแฟรกทนามแดง จึงต้องมีคนในชุมชนเห็นภาพรวมและมาสานต่อกระบวนการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ทำให้เด็กมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ครอบครัวยุติธรรมทั้ง 3 ทีมมาสังกัดองค์ความรู้เรื่องการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนใน 3 รูปแบบ (นายชิษณุวัฒน์ มณีศรีขำ)
- เห็นความชัดเจนในแต่ละช่วงวัย แต่มีความเคลื่อนไหวในการจัดกิจกรรม ทำให้เป็นรูปแบบที่น่าสนใจ (นายคำรณ นิมนอนค์)
- การเปลี่ยนแปลงจากการเข้าออกของเด็กแต่ละช่วงวัย ทำให้เราได้บทเรียนการทำงานเพื่อพัฒนาทักษะเด็กทั้งในและนอกระบบ เห็นภาพความเป็นพี่มากขึ้น ความเสียสละของรุ่นพี่ มีการแบ่งปันระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง เมื่อทำแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงเล็กๆ ทำให้เรามีแรงบันดาลใจในการทำงานต่อ รวมทั้งเห็นเด็กที่เข้าร่วมกระบวนการมีผลการเรียนที่ดีขึ้นในระดับแถวหน้า ตลอดจนกิจกรรมในโครงการ ถ้าไม่มีงานวิจัยก็ไม่มีช่องทางช่วงนี้มีนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ทำให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ เมื่อจำแนกอายุเด็ก ทำให้เห็นแววของเด็กเล็กๆ ที่สนใจผักพื้นบ้าน อยากเข้าไปดูผักที่ปลูก ช่วยให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ (นางพรทิพย์ สำเภา)
- เด็กมีความสนใจเรื่องผักพื้นบ้านอยู่ในสายเลือดมากกว่าการแต่งตัวของชุมชนกะเหรี่ยงเพื่อไปไร่และแสดงออกทางวัฒนธรรม (นายสมพร เกตุแก้ว)
- การทำงานร่วมกับ สกว.ช่วยให้เกิดการเชื่อมโยงการทำงานที่ดีขึ้น เมื่อชุมชนมีปัญหาเราต้องใช้กระบวนการเรียนรู้เพื่อนำสู่การแก้ไขปัญหา เมื่อชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลง มีการดูแลทรัพยากรร่วมกัน การดูแลทรัพยากรช่วยให้เราดูแลชุมชนร่วมด้วย การเรียนรู้กิจกรรมของเด็กแต่ละช่วงวัยช่วยให้การออกแบบกิจกรรมมีความสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ การลงพื้นที่ช่วยให้เข้าใจสภาพพื้นที่เพิ่มขึ้น เราต้องดูแลเด็กและเยาวชนอย่างเข้าใจ เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสมก็ชวนมาเข้าร่วมเรียนรู้กิจกรรมได้ ต้องใช้เวลาประมาณ 8 – 10 ปี (นายสุขสันต์ สำเภา)
- การเปลี่ยนแปลงจากการเข้าออกของเด็กแต่ละช่วงวัยเกิดจากการที่น้ำตกเก่าโดนแห้ง ทำให้ต้องออกไปหางานทำในพื้นที่อื่น (นางพรทิพย์ สำเภา)
- เห็นการเปลี่ยนแปลง สิ่งเร้า และการออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างการเรียนรู้ในโครงการกับเด็กหลายช่วงวัย ส่งผลให้เกิดผลกระทบกับชุมชนร่วมด้วย เป็นการเริ่มต้นพูดคุยเพื่อตั้งคำถาม (นายสรวิชัย ปิ่นแก้ว)

- เรียนรู้เรื่องกระบวนการทำงานกับเด็ก ทำให้เห็นการทำงานภายใต้บทบาทหลายช่วงวัยในชุมชน เด็กที่มีปัญหาการเปิดพื้นที่ให้เด็กได้เรียนรู้ ต้องมีพี่เลี้ยงที่ดี และชุมชนช่วยสนับสนุน รวมทั้งการขยายผลการทำงานในระยะต่อไป รู้สึกประทับใจมาก (นายสถาพร โพธิ์โพธิ์ศิริ)
- การทำงานเด็กต้องเรียนรู้พฤติกรรมของเด็กด้วย สิ่งที่จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดีต้องผ่านการลงมือทำ หากเรามีกระบวนการสร้างเด็กที่ปรับเปลี่ยนไปตามช่วงเวลา ไม่มีสูตรตายตัว ทำให้เราได้เรียนรู้เพิ่มขึ้น (นายอรรถชัย งบประมาณข้าง)
- ทำให้เราได้เห็นกิจกรรม ความรู้ในการทำงาน ไม่เพียงแต่กระบวนการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเท่านั้น แต่เราจะต้องนำมาบูรณาการการทำงานร่วมกับโครงการเด็กและเยาวชนฯ ไม่มีสูตรหรือรูปแบบที่ตายตัว แต่เราต้องออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเด็กแต่ละช่วงวัย ทำให้เห็นกระบวนการเรียนรู้ที่น่าสนใจ (นายคำณ นิมอนงค์)
- เป็นประโยชน์กับการขับเคลื่อนงานทั้ง 3 โครงการ ทำให้เห็นความรู้ในการทำงานเพื่อพัฒนาศักยภาพการศึกษา เด็กเรียนรู้มากขึ้น ครูเห็นศักยภาพของเด็กที่ผ่านกระบวนการ ผลการเรียนรู้ของเด็กดีขึ้น แต่ที่ผ่านมาเราไม่ได้เก็บข้อมูลผลการเรียนเปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ เพื่อตอบคำถามของผู้ปกครองเรื่องผลการเรียนที่ดีขึ้น รวมทั้งการมีวินัย จิตอาสาที่ตามมาด้วย จะพา รศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษามาชวนสรุปบทเรียนเพื่อขยายผลต่อไป และจะส่งทั้ง 3 โครงการเพื่อส่งเป็นชุดโครงการเข้าประกวดงานวิจัยเด่น (นายชินนวัฒน์ มณีศรีชา)
- ตนเองไม่เคยเข้าใจเด็กมาก่อน แต่เมื่อเข้าร่วมเรียนรู้กระบวนการ ทำให้เข้าใจเด็ก (หลานชาย) มากขึ้น และหลานก็มีผลการเรียนที่ดีขึ้นไปด้วย (นางสาวบังอร เชิดชูวงศ์)

เนื่องจากทั้ง 3 โครงการได้ผ่านกระบวนการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมาก่อน จึงมีการปรับการติดตามหนุนเสริมตามความเหมาะสม และเมื่อโครงการดำเนินงานเสร็จสิ้นก็ต้องปิดโครงการ และควรมีการจัดเวทีนำเสนอรวมเป็นชุดโครงการหรือนำเสนอผ่านเวทีโครงการพลังเด็กและเยาวชนเพื่อการเรียนรู้ภูมิสังคมภาคตะวันตกในเดือนมกราคม 2560

ปิดประชุมเวลา 15.40 น.

นางสาวพวงทอง เม้งเกร็ด

ผู้สรุปรายงานการประชุม

นายชินนวัฒน์ มณีศรีชา

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

ข. รูปภาพกิจกรรมของโครงการ

เวทีสร้างความเข้าใจ

เวทีประชุมทีมวิจัย

เวทีเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนาศักยภาพโดยการเก็บรวบรวมข้อมูล

เวทีเก็บข้อมูลวิถีชีวิตชุมชน

เวทีสรุปบทเรียนการดำเนินงาน

เวทีทำกิจกรรมตามความสนใจ

